1

Jasnie Wielmożny Moy Kochany Dobrodzieiu

Gdy JW. Jmć Xiądz Kanclerz W. K. odpisuie WMWMPanu obszernie, mnie tylko zostaie stosować się do wyrażenia ktore odbierzesz w responsie tegoż Ministra. Za uczynioną mi zaś poufałość w odezwie y do mnie przy adressowaniu Listu do JKo Kr Mci dziękuiąc osobliwie, upewniam, że iak dawno byłem z prawdziwym przywiązaniem y szacunkiem dla WMWMPana, tak pragnę znaydować się w sposobności oświadczenia nayprzyzwoitszego do zupełney Jego satysfakcyi tych sentymentow y tego poważenia z ktorym piszę się y iestem stałecznie y szczerze

J WWMM Pana
życzliwym Bratem
y uniżonym Sługą
J Ogrodzki SWK.

w Warszawie
d 24. April 1772.

2120
238

1772, 24.IV

Jaśnie Wielmożny Mci kochany Dobrodzieju

Żadney nieopuszczaiąc okazyi przez którą mym sposob winny
przesłać JWPanu Dłnu Submissyą y teraźnieyszey
niepomiiąc która mi się podaie przy Expedycyi JWPa
na Kossobudzkiego Rotmistrza, Czynię tedy z zwykłey
przywiązania mego chęci winną Rekognicyą Godności
Jego, a nietylko z Woły moiey Aletez y Żonki mey kto
ra mi zasłabła, oboie oddaiemy się łaskawey JWPana Do
brodzieja pamięci. List mey pisany przez Krakowskiego nie
wiem czy doszedł JWPana Dłnu Ręku, u którym składaney Kossy
udzie przez Kommendę JW. Marszałka Rawskiego, y Jego samego
uczyniłem doniesienie JWPanu Dłnu. Ponawiam ten
Interes że mi przez uformowany przetest Kupców Ży
dów do Frankfurta Jadących na Drodze publiczney za
brano Pieniędzy 750 # Wzięło Inkonwenienceye Rozne
poczyniono, tego zaliczu powrocie niechce Jako tedy
w pierwszym Liście zaniosłem prośbę tak y w teraźniey
szym ponawiam o wsparcie łaską swoią aby Pieniądze

Zydem Zabrane powrocone były, Ja już od Wszech Niedziel
byłbym Sam u JW Pana Obr tylko gdziebym mogł Zastać Nie
wiem. Otey Krzywdzie Już Przeswietna Generalność Nie
tylko nie Istotnie, piszą do mnie Przyjaciele aby Rekurs
nieodwłoczny Czynie, Jakoż Już mam Całą Expedycyą Goto
wą, Ale upraszałbym Pana Mojego także o Interpozycyą
y Radę Jak nayskutecznieyszą In agendis, y Czekać będę
Jako wego nadmienienia a teraz Ściskam Stopy

JWW Pana Dobrodzieja Szczerze
Życzliwy y nayniższy Sługa
Uczarnecki

d 27 aprilis 1772

JW Jey Mci Obrki Mogi
Całuię

2120
35

1772, 27.IV

4

Hochwohlgebohrner Herr!
Insonders Hochzuehrender Herr Marszalek.

Ich habe die Ehre gehabt, von Ewr. Hochwohlgebohrn zwey briefe zu erhalten, den andern brief ich habe, gleich weggeschickt, an H. Obersten, Ich habe die Ehre ebenfals an Ewr. Hochwohlgebohrn Meine Untertöhnigst, Complemang. abzustatten, Ich danke Ewr. Hochwohl-gebohrn vor die Nachricht ich habe auch gleich Meinen Spijonen weggeschickt, sich zu Erkundigen, Ich berichte, an Ewr. Hochwohlgebohrnen, daß die Officiren kommen viel alle tage, von dero Comando. haben keinen Pass-nicht gehabt, aber jetzo ich wer nicht mehr ohn Ewr. Hochwohlgebohrnen Pass nicht einlassen in der Stadt, Ich Recomendire mich dero gehorsamster Diener!

Ewr. Hochwohlgebohrnen Herrn
Insonders Hochzuehrender Herrn Marszalek

Dero gantz gehorsamster Diener
J. Artemgess

d. 2ten May
1772.

Petrakow.

Artemyeff

2120

186

1722, 2. V.

Hochwohlgebohrner Herr!
Insonders Hochzuehrender Herr Marschal!

Da Ew. Hochwohlgebl. Ruhm allgemein ist, und mir dieselben unter dem Ruf der vorzüglichsten Eigenschaften und besondern Gefälligkeit dem Nahmen nach bekant sind, so wünsche nichts mehr als Ew. Hochwohlgebl. persöhnliche Bekantschaft zu machen.
Dieselben ersuche ich demnach gantz ergebenst, mir gefälligst bekant zu machen, ob es nicht möglich, daß wir uns eines Orts besprechen können. Im Falle daß solches thunlich wäre, ersuche ich Ew. Hochwohlgebl. zugleich gantz ergebenst, mir einen Ort zu bestimmen, wo wir diese entrevüe haben könten; ich werde mich daselbst mit vergnügen einfinden, und alsdenn mündlich zu versichern die Ehre haben daß mit vorzüglichster consideration beharre

Ew. Hochwohlgebl.

Ich schlage Stav zur entrevüe vor.

gehorsamster Diener
Losson

Kalisz
d. 4ten Mai
1772.

Lassow

204

1772, 4. V

Do J. W. Wielowiejskiego
Regiment. Kon. Z. Wielmożnej

d. 4. Maij 1772. 7
Morzkowski

Dałeś WMMciPan Dzięy wiele dowodow dla Oyczyzny ktore ia Publico oświadczam; Teraz daiesz szczegulnieyszy Dowod gdy żądania JW Regimentarza Generalnego Koronnego y moie w Partykularności, przez JW Piwnickiego Koncyliarza Chełmińskiego WMMciPanu Dzieci proponowane, pro Communi bono Patriae uskutecznić raczysz.

Pomnożysz WMMciPan Dzięy we wszystkich nas mocne dla siebie obowiązki z ktoremi ia w szczegulności dla niego zapisuię się.

Racz Kochany Mci Dobrodzieju nietylko Sam do Publicznych Kontrybucyi Czynności, lecz wszystkich do uszczęśliwienia Publicznego zmierzaiących, chciey podnimować o tych w szczegulności coo Jego dependuią Komendy.

Cokolwiek WMMciPan Dzięy dla BOGA y Oyczyzny swey uczynisz, to mu wszystko nie tylko Potomna ziedna sławę, lecz u wszystkich w Ludzi wdzięczność y Rekognicyą z ktorą ne w szczegulności zapisuię Dobry Jego Przyiaciel

wsw. y Sługa [illegible] [illegible] [illegible]

verso

Proszę mi przysłać Rymarczyka na Mapsalerza przez JmćPa Podczaszego Wielońskiego, ktory ma tu bydź medyi pewnemi lub pusmi tobymi go przywiozł.

< do Wielowiejskiego
" Morzkowski >

2120

p. 195

1772, 4. V

9

Dall 12 5 Maj 1772 Anno
w Kurowie

Jasnie Wielmożny Mći Dobrodzieju.

Jako wypełniac zawsze zaszłe Mnie JWW Pana Dobrodzieja roz-
kazy y zaordynansowania iest u mnie naypierwszą względnoscią y uwagą
tak y według ustny na dniu onegdayszym umowy eo in puncto zbiedz usi-
łowałem, tylko że co godzina spodziewany u Mnie WJmć Pan Piwnicki
od Generalnosci /: od tego nadgłos odebrałem :/ ten mnie od założoney odcią-
gnoł planty, od ktorego cokolwiek powezme wiadomosci sam ustnie wy-
nurzyc, y oswiadczyc JWPanu Dobr. niezaniecham. Aże y Jchmć Pruscy
niezmierne sam około Nas czynią extorsye, y wydzierstwa tak aż do osta-
tniego odbierania pożywienia, jako to w Czarnożylackim Kluczu, w Wielu-
niu nawet samym y około Wielunia po Wioskach, ato tylko w kilka-
nascie Koni wybiegaią, nie dosc na tym lecz y ludzi mi zabieraią, dnia
wczorayszego wzięli mi Chorążego Brodzkiego, y dwoch Towarzy-
stwa, o ktorych pisałem, lecz żadney rezolucyi niemam, JPa Pę-
czelskiego w Powozie jadącego zabrali, za ktorym lubo odezwy tak,
że czyniłem, dotąd nic niewiem. Moy Patrol dnia dzisieyszego w dzie-
więc Koni podszedłszy na podsłucha Pruskiego, tenże podsłuch do
Nich wydał ognia lecz gdy moj posuneli się, umkneli, było Jch
dwunastu y Furaz przez mojch odebrany.

A zatym oddaię Mnie łaskawey JW. Pana Dobr. pamięci, abym (: gdy od JW Salderna przeydzie rezolucya :) mogł bydź uwiadomiony, wszak Ja na każde Pana zawołanie gotowym, dlatego miey Mnie Panie w pamięci żebym jakiey niepopadł odmienności y niebespieczeństwu, bo ieżeli ieszcze Sam utrzymuię się, to z jak nayslusznieyszych przyczyn y okoliczności wyrażonych. Przy ktorym zgłosie Nayniższą moię zapisawszy Submissyą dokończam żem iest znaypowinnieyszym uszanowaniem y Respektem.

JWW Pana Dobrodzieja

Sercem kochaiącym y Nayniższym Sługą

J. Wielewieyski

Po napisanym już liście Kommendy moje w Marszu będącego za płacą tyl
ko nieco ieszcze wstrzymane na dniu wczorayszym Sam JW Łomżyń
ski z Jazdą wpadłszy zabrał w Działoszynie y po mnie samego
y reszte ludzi ze mną będących przysłał lecz Ja wyexkuzowałem
się y Rotmistrza Masłowskiego JWWPa Dobr względy oddaię mnie
Protekcyi. Pruscy także y JPa Łyszczyńskiego Towarzysza z
Expedycyą do JWWPa Dobr od Gnata Lossau jadącego zabrali
w Strzyżynie ~~w Stoczowie~~ y choc się tym exkuzował niegodziwie Go traktowali
mego Chorążego zabranego w boru zabić chcieli y już go rze
brali tylko że inni nadciągli tak Go znowu ubrali, dotąd nie
wypuszczony. Major Francuz Dupre przysyłał do mnie abym
się z nim widział naznaczyłem mu mieysce w Praszce y do
niego jade. Co odbiore doniosę o wszystkim Jako ten kto
ry dozgonnie z naypowinnieyszym iestem uszanowaniem

JWW Pana Dobr nayniższy
sługa
prawdziwy przyja
ciel y sługa
JWW

2120
7.92

1772, 5. V

Kopia listu JW. Zaremby Marszałka Konfed. Wdztw Wielkopolskiego do JW. Salderna Pełnomocnego Posła Ross. d. 6ta maij 72 w Szadku.

Exkuzować mnie powinna wspaniałość umysłu JWWmć Pana Dobrodzieia, na ktory polega Całość narodu, Ubespieczenia Oyczyzny, tey Rzeczypospolitey wolnością zaszczycony, o ktory Całość y Prawa Narodowe, naydokładnieysze JWWmć Pana Dobrodzieia ile Pełnomocnego Posła, starania y obmyślenie, w tym iego właściwym starunku że pierwszey do niego nieuczyniłem rekognicyi, z Prawa poddaństwa y Obywatelstwa Monarsze Krolowi moiemu, ten iest moy właściwy Obowiązek, druga powinność JWWmć Panu Dobrodzieiowi znaypowinnieyszym mu ukłonem prosić y przełożyć Życzenia y Żądania moie.

Broń ktorą kierowałem ku Obronie Oyczyzny moiey pragnąłem tey użyć, chcąc ocalać Całość Praw Kardynalnych, ktore funduią wolność y ocalenie nasze, ta że niedostarczaiąca chęć we mnie y iest mi poczytana grzechem lub występkiem, pokryiesz to wielowładną JWWmć Pan Dobrodz. wielką łaską swoią y przezornością. Nieopuściłem powinności Obywatela, nie zapominam dobrego Patryoty starania, kiedy szukam w zamieszanym Kraiu pokoiu. ktory wzruszony prawdziwym ku Oyczyznie przywiązaniem, czynię iak nayuroczystszą JWWmć Panu Dobrodz. rekognicyą.

Potomne wieki sławić będą czynności JWWmć Pana Dobrodz. ktore

sprawuiesz w Wolnym narodzie, że temi ugadzasz, y dogodzisz ro
zrznionym, nadstawisz łaskawego Wewiącym, a tym bardziey
przez Sobie samych pokoiu szukaiącym ucha. Zwycięzca lubo
Zwykł Prawa Sawać, ale y sprawiedliwości nie zapominać, tę sza
nuiemy y Wielbiemy w JW Panie przezorność.
Uczyniona Monarsze Krolowi moiemu przezemnie Imieniem całego
Woyska Kommendy moiey, jako ku Panu Swemu rekognicya.
Kiedy od własney Jego niedependuie rezolucyi, ale od przezornego JW
WMć Pana Dobrodzieia Rozrządzenia, przychylam się iego zadosyć czy
nięć woli, Ocalaiący honor moy y Kommendy moiey, dobrze się w
kraiu sprawuiący, ten Zysk albowiem tylko dla Zołnierza, z honorem
Zyć, lub z tym ginąc y umierać.
Kiedy Woysko narodowe ma bydź Oddalone, szczere Krolowi swemu
Oświadczywszy przywiązania, Woysko w komendzie moy, ktore
Monarsze swemu żadnego nieczyniło przeciwieństwa, na tą
przychodzi dyspozycyą, nieludno dobrze czynić y sprawiać się
a złe kroki Czynić, iedną zdadzą się rozumieć rzeczą.
Staram się usilnie do tey Woysko przyprowadzić iednomyślności, ale
cokolwiek się dziać ma, lub stanąć, przezemnie samego Czynio
ne było, dopraszam się łaski JW Pana Dobrodzieia. Doznaię al
bowiem y w tym razie, lubo Dobra moia przez Woysko Rossyiskie
zniszczone, dawniey pieniądze y srebra pozabierane, w tym czasie

Czasie teraz Dwie Wsi pod Częstochową JPan Puławski zni
szczył, y wszystko pozabierać dysponował, y ieszcze palić odgra
za się, maiąc Więcey iak tę, tey samey podpadną ruinie y zni
szczeniu. Zwaz JW Pan Dobrodz. ieżeli bespieczeństwo co do Osoby
mieć mogę, a dla przychylenia się ku Pokojowi spalony, y że
wszystkiemi zniszczony Zostanę, polecam te przełożenia pań
skiey Łasce

Pugiment husarow mym kosztem erygowany, jak go to utracać
mam, te wszystkie Okoliczności smierci się rownać mogą.

Nie zatrudniaiąc legendą długą JW Pana Dobrodz. czekam rezolucyi
do kładniey JW Imci Panu Generałowi Bibikow wyraziłem, po
lecam mnie Wielkiey Łasce y Protekcyi

JWWMć Pana Dobrodz.

1772, 6. V

304

Kopia listu Jw. Zarembowy Gen. ich.

Kopia listu JW. Zaremby Marszałka Wielkopolskiego do JW. Bibikow Generała Ros. d. 6ta Maii 12. Izadku.

Powinny JWWmć Panu Dobrodziejowi czynię ukłon, zawsze miałem to przedsięwzięcie, po uczynioney Królowi mojemu rekognicyi do niegoż równie umyślnie moie przesłać Oświadczenia, Od tych się nieuchylaiąc teraznieyszą expedycyą polecam mnie wszelkim względom y łasce JW. WWmć Pana Dobrodzieja.

Myśl moja y usiłowania nie inne było, jak bydź zawsze użytecznym Oyczyznie moiey. JWWmć Pan Dobrze iako wielki Generał, znasz to doskonale y dostatecznie, co Obywatel w Obowiązku czynić powinien, szukałem przez trakt kommendy moiey, bardziey kray moy ocalać jak go niszczyć, czego są zawsze żywe świadectwa. Wojowałem o ocalenie Praw y wolności narodowey, w wolney Rzpltey Obywatel, ieżli grzechem poczytane moie sprawianie się w porywczości tey niebyłem pierwszym, gdzie zaś wielu grzeszy, kara się ściągać niezwykła.

Uszczęśliwienie kraiu, pokoy w Narodzie nieunikałem nigdy od tego, y zawsze te moie myśli były widzieć Rzpltą w jak nayprętszym Zaspokoieniu, te zawsze były kroki moie, te Życzenia które JWWmć Panu Dobrze wyrażam.

Na dniu Onegdayszym na Parol widziałem się z WWmć Panem Pułkownikiem Łopuchinem y Pułkownikiem Drewitzem, z którym podług myśli JWWmć Pana Dobrze Pełnomocnego Posła jako y JWWmć Pana Dobrze żądania dosyć Obszernie y dokładnie mówiłem, wyraziłem, że się od niczego nie uchylam, y Sercem Życzę sobie jak nayprętszego Zaspokoienia, ale w terminach nie naruszaiących bespieczeństwa honoru moiego y Kommend moich polecam to Wielkiey łasce y protekcyi JWWmć Pana Dobrodzieia

Znaszto JW Pan Dobrze jako wielki Generał, że utracaiąc Officyer y Życie aby z honorem ocala na Sławie nadalsze Wieki, utracaiąc honor co po Życiu co po takowym Człowieku na Sniewie; ten składam na ręce JW Pana Dobr. bo znam dobrze żeś mądry y sprawiedliwy. Od propozycyi w liście JW Imć Xiędza Kanclerza Koronne wyrażonych nieuchylam się, ale te żeby przezemnie wykonywane samego były, ktorzy w Krolewską służbę poyść maią; y pomieszczeni, jakoż poydą dobrowolnie, bez przymusu wolność im zostawiona była, inni ktorzy do Domow wracać się będą, rewersuiąc się z niczego nieobrani jako to Officyerowie, bo ci w Kommendzie moiey będąc, prawdziwie na honor sobie zasługiwali, sniadkiem tego Obywatel, sniadkiem cały moy Narod, z tych ktorych by Nayiasnieyszy Pan w pułkach pomieścić umyślił. chętnie odemnie zarekommendowani służyć będą, na ktorych się Zacności niezawiedzie. Poczty zdatne do służby, ile tylko Chorągwi Komputowych Regimentow zruynowanych niech będą Obrocone, bo inaczy, pełny by był kray hultajow, niezdatnych Panom własnym poddawać, z ktorych Odebranych niechby mnie kwitowali, daiąc na to baczność na ich potym Obroty y Zabawy, Towarzystwo mniey zdatne, y nie potrzebne oddalić, ale ich trudno z własnych Obierać koni. Ci potym żeby przez Kommendy Rossyiskie, niebyli scigani, y bez spieczni

Regiment husarow mym kosztem y staraniem erygowany, na tenże to koniec ma wychodzić, że ma być rozebrany, z ktorym wszędzie służbę mieć mogę, kiedy nayiasnieyszy Pan pomieścić go niemoże. Zważysz JWWMć Pan Dobrze, krzywdaby mi się działa, dla

dla mnie jakowez bespieczeństwo, y Substancyi moiey, bo ieżeli w Warsza
nie sudzić, to ocaleć mogę co do Osoby, jakowez bespieczeństwo
Substancyi moiey, bo ieżeli Detaszament stać w Piotrkowie będzie,
to złość zawsze obracać się na moie Wioski będzie, niebędą mnie
mieli w konsyderacyi, oto swieżo teraz Puławski zdwoch Wsi mo
ich pod Częstochową wszystko zrabować dysponował, y uczy
niono, Familia moja, wiele razy przez Kommendy rabowana, ia
kiyże ta niepodpadałaby klęsce, zostawszy się Ogołocony zewszy
stkiego, będę miał honor Opowiedzieć JW Pana Dobrodzieiowi, com po
niosł za szkody w dobrach moich. Polecam to wielowładney łasce
y protekcyi na wszelkie zawołania zewszelkim Respektem

JW mu mć Pana Dobrodz.

1772, 6. V

304

Hochwohlgebohrner Herr

Hochgeehrtester Herr Obrister

Ich überschicke Ew. Hochwohlgeb. an Ihro Excellence
den Ambassadeur brief wie auch an d

15

Hochwohlgebohrner Herr
Insonders Hochzuthrender Herr Marschall!

Der von Ew: Hochwohlgebohr aller Orthen hiesiger Gegend, besonders aber von denen Dissidenten ausgebreitete Ruhm, hat die Hochachtung in mir vermehret, die ich auch ohnbekanter Weise gegen Denenselben gehegt. ich bezeige Ew Hochwohlgebl: solches hiedurch schriftlich, und wünsche recht sehnlich Gelegenheit zu bekommen Denenselben mündlich von der Grösse meiner Ergebenheit zu überzeugen. Vor einigen Tagen habe ich mir zwar bereits die Ehre gegeben Ew Hochwohlgebl durch ein Schreiben von meiner Zuneigung beweise zu geben, ich erfahre aber, daß solches Denenselben nicht zu Hände gekommen, sondern verlohren gegangen. Da ich in Kurzem in der Gegend nahe der Warthe kommen, so könnte bey dieser Gelegenheit mein Wunsch Ew Hochwohlgebl zu sprechen erfüllet werden. ich werde in der Hoffnung dieses Vergnügens jederzeit mit der vorzüglichsten Hochachtung verharren

Ew Hochwohlgebl

Kalisch
Lis May 1772.
A Monsieur le Marechal de Zaremba.

gehorsamster und
ergebenster Diener
Lossow

Lossow

204

1772, 10. V

Warszawa 11. maij 1772

Monsieur!

Nieodpowiadaiąc W. Panu obszernie na wszystkie punkty Listu iego, ktory miałem ukontentowanie odebrać od niego; oznaymię tylko W. Panu, że Jchmc Panowie Sutkowniczy Sapuchyn y Dziewicz maią dostateczne ode mnie instrukcye względem słonczenia wszystkiego tego, co się tycze W. Pana y pod komendą iego zostaiących. Będzie mnie przyiemno, ieżeli W. Pan bez zatrudnienia y bez odwłoki czasu do tego przystąpisz. W. Pan poznasz z ich propozycyi, że lepszego y łagodnieyszego rozrządzenia według teraznieyszych okoliczności uczynić niemożna, stosuiąc się do wysokich interessow moiey Nayiaśnieyszey Monarchini. czekam y spodziewam się, że W. Pan bez żadnych trudność

przystąpisz do wszystkiego tego, co w Panu Jchmć
Panowie Pułkownicy proponować będą; mnie zaś
przyiemniey będzie pokazać na ten czas w Panu,
jak wielka iest Łaska Nayiasnieyszey Jm-
peratorowey Jeymci dla wszystkich tych,
ktorzy się do Jey uciekaią Protekcyi, y iak
iestem w Pana wiemy sługa. A: Bibicowicz

Bibikow [22]

1772, 11. V.

73

Dz. 12. Maii 72.

19

Jaśnie Wielmożny

Mości Dobrodzieju

Niechcę ja powtarzać chęci moich przychylnych JW. WM. WMć Panu Dyowi wyraźniey, jako ie znasz z doświadczenia ale tylko żadney nieunikam okazyi przy ktorey o moiey stateczności nieupewnił Go. Chcey tylko JW. Panie tak temu wierzyć, jak ja pragnę bydź mu powolnym, wszelkiey potrzebie ratuy mię y niezapominay o prawdziwie nieodmiennym słudze. Expedycye na moie ręce nadeszłe przez wiadomego odsyłam, łasce się Pańskiey oddaię y zostawam z zwykłym szacunkiem y Submissyą

JW. WM. WMć Pana
Dobrodzieja
Sercem kochaiącym
y Nayniższym Sługą
J. W.

Do JW. Generała Losser proszę napisać za mną aby mię uwolnił od Jarazu ktorym mi dużo grożą

w Kozz Żoną moią
Do nog upadamy JW
Pana

W [ielewieyski]

188

1772.12.V

20

Dn. 14. Maii 72. z Kurowa.

Jaśnie Wielmożny

Mości Serdeczny Dobrodzieju

Troskliwość Sukcessow JW. WMMć Pana Dja tym mię niespokoynieyszym czyni, im więcey czuję w sobie przywiązania Sercem y umysłem do niego; gdybym przeto przy łasce JW. WMMć Pana Dja jak naydostateczniey o tych mogłbydź upewnionym posyłam umyślnego, w zaduszeniu po dobroci Serca Jego że tych mi wiadomości szczerze udzielisz, y gdyby z naszym ku satisfakcyi życzeniem nastąpiły, ukontentowania pozwolisz, gdyby zaś przeciwnie /: Czego Boże zachoway :/ wraz z Nim ubolewać dopuścisz. Ja tu w ustawicznym y coraz więcey pomnażającym się zatrwożeniu zowszech miar zostaję. Pruscy już mię otaczają bo w Wieluniu 50. Ludzi stanęło, JW. Pułaski Widawę dobrze nawiedził, Moskwa ku Fortecy przybliża się, Zmiłuy się więc Serdeczny Panie ratuy mię y ubespiecz tak swoją

łaską

łaską, radą y pomocą, żebym jak naybespieczniey y nayspokoyniey Dom y Familią mogł zachowac od wszelkich obkurrencyi. Rotmistrza Masłowskiego y Pęczelskiego już y powtornie obdartego protekcyi Panskiey oddaję. Zostając z naypowinnieyszym respektem

JW. WMWMć Pana
Dobrodzieja

Sercem kochaiącym y
Nayniższym Sługą
A. Wiątkowski

W Rozb. Żonę moią
Do nog upadamy JW. Pana
jego Sfe protekcyi pole
camy y iak nayprędszy
Oczekuie Rezolucyi

92.

1772. 14. V.

Dn. 14. maia 1772. z Piotrkowa

22

Jasnie Wielmożny Mci Dobrodzieju

Nietylko z przywiązania mego, ale y z rozkazu Krolewskiego mam wielkie utesknienie, widzenia się z JmwPanem Dobrodziejem, czego sobie bardzo życzę; a tym bardziey JmwPanu Dobrodziejowi, wraz z Jego Officyerami = y całą Komendą Jego, dla ktorey przywiozłem, wielkie, y pomyślne skutki, z Warszawy, y ocalenie = wszystkich osob Komendy JmwPana Dobrodzieja. Czekam tedy przybycia Jego, ile że y JmćPan Pułkownik Łopuchin ma przybyć jutro, a poleciwszy mię łasce Jego zostawam z prawdziwym respektem na zawsze

JmwPana Dobrodzieja
Szczyrze kochaiącym y nayniższym sługą
A Byszewski
P. JKMci R. P.
P. S.

74

1772, 14. V

24

Hochwohlgebohrner Herr
Insonders hochzuehrender Herr Marschall

Da ich mit denen unter meiner Commando stehende Trup-
pen, die Gegenden von Vielun und Boleslawiec, besetzet
habe, so können Ew. Hochwohlgebl. in Absicht Ihrer Güther
und der Sicherheit Ihrer Familie völlig beruhigt seyn.
Ich werde gewiß dahin sorgen, daß denenselben nicht die
geringste beleidigung zugefüget werden soll. Auch
habe ich nicht nur der Frau Gemahlin von neuen einen Saure-
garde Brief ausfertigen lassen, sondern auch, denen unter
mir stehende Corps, auf das schärfste anbefohlen, nicht
den allergeringsten Schaden, denen Ew. Hochwohl. zugehörigen
Güthern zuzufügen.
Ich habe übrigens die Ehre mich vieler Hochachtung
zu nennen

Ew. Hochwohlgebohrn

Gehorsamster und ergebenster
Diener
Losse

Kalicz
d. 15. May 1772

204

1772, 15. F

26

A Monsieur

Monsieur le Mareschall de Zaremba

Seigneur de plusieurs terres

Cito Citissime

a

Rospna

Kempen

abzu geben an den Graff
v Monsinky.
~~in~~
Kemben

[illegible]
1772, 15. III

Милостивый Государь

Василий Григорьевич!

Я имел честь писать
к Вам недавно
с просьбою
о помощи
в моем деле
и теперь
опять
с тою же
просьбою
обращаюсь
к Вам.
Я
Вам
писал
что
я
Вам
писал
что
я
Вам
писал
что

rechter Hand liegen laß. Er Hoch
Wohlgebl. bitte ich zwischen dieser
Zeit alles zu stande zu bringen
so zwischen uns abgeredet ist.
Ich laße ein Comando in Petnicew
zurücke weil ich selber in drey
oder vier tagen nach Petnicew
zu rücke zu kommen willens bin
allein Palawski zu observiren
werden Truppen bestimt werd
in Radomsko zu bleiben. Ich
münsche

Er Hochwohlgeb. bey jegenwärtigen
umständen bey Ihrer Vernünftigen
und Männlichen Entschlüssung auch
Männliche Gedult und nachdehm
alles ungemach überstanden wird
Ihnen Ihr Vaterland ja selbst Ihrer
gegenwärtigen unvernünftigen
Feinde werden Ihnen danken
und sagen müss das Sie wie
ein Vernünftiger Man und
rechtschaffener Patriot gehandelt
haben.

hiemit schlüsse ich und bin
mir beständig

Ew Hochwohlgeb

gantz ergebenster Diener

v Lapuchin

Petricau
d 10. Mai
1772

[21]
1772, 10. V

Hochwohlgeborener

Insonders Hochzuehrender Herr!

Ich habe gestern Abend an Ew. Hochwohlgeb.
geschrieben und Ihr bekannt gemacht
das ich Heute über Kluditza und Meria
gegen Radomsko Marchirs will
ich habe aber von Ihnen keine Antwort
darauf erhalten weshalb ich hiemit
anfrage ob Ew. Hochwohlgeb. mein
Schreiben erhalten haben und
ob sonst keine Veränderungen

bey Ihnen

[22]

1772, 11. V.

Tłumaczenie.

Warszawa die 11. maj 1772.

Mości Panie Zarembo! Odebrałem List W. Pana na dacie 6. maj, w którym mnie opisuiesz swoią sytuacyą, y usiłuiesz usprawiedliwić swoy przeszły postępek.

Nie wchodzę w roztrząśnienie wszystkich tych okoliczności. Przeświadczony iestem, żeś W. Pan źle uczynił, gdy sądzę o nim iako o obywatelu Polskim. Wiem oraz, żeś W. Pan na żadne nie zasłużył politowanie, gdy zapatruię się na niego iako na Heresztа Buntowników, którzy uczyniwszy się wodzem ornamioney Kupy, odważyłeś się powstać y podnieść broń przeciwko Woyskom Nayiaśnieyszey Imperatorowey Jeymości.

A co więcey, Mci Panie, Urzęda, którymeś iest zaszczycony, po tylu usilnych staraniach, których Antecessor moy y ja sam dokładalismy, a żeby odwrocić W. Pana od nieszczęśliwego kroku, któregoś się chwycił, y po Deklaracyi Nayiaśnieyszey Imperatorowey Jeymci w przeszłym Roku wydaney, wyciągę ode mnie, a żeby ią przyznał teraz

W. Pana za takiego człowieka, który uważnie y rozmyślnie zaniedbał tey zręcznej pory ku pozyskaniu dla siebie łaski y wspaniałego umysłu moiey Nayiaśnieyszey monarchini.

Wszelka negocyacya, po tylekrotnym upominaniu, iest dla W. Pana zagrodzona, y ja oznaymuię mu, że nic innszego niemasz się spodziewać, jak tylko oddać się ze swemi Ludźmi, na Dyskrecyę. Skoro W. Pan to uczynisz y przyimiesz prosto Propozycye y ostatnie słowo, które mu Jchmć Panowie Potkownicy Sapuchyn y Drewicz oznaymią, wtenczas będziesz mogł spodziewać się ode mnie względu, który mnie, doskonale wiadoma Nayiaśnieyszey Jmpexatorowey Jeymości wspaniałość nadyktuie, w krytycznej sytuacyi, w którą nieprzełamana potrzeba W. Pana na ostatek wprowadziła.

Wiek, w którym żyiemy, y potomność naydalsza będą zawsze powstawać przeciwko W. Panu, y przyznaią, że w tym momencie czynię dla niego daleko więcey, niżeli iego sprzeciwienie się, iego zamachy, y iego

obtuda przez tyle lat, są godne w teraznieyszey
iego sytuacyi. Ta iest odpowiedź Posła wiel-
kiego Rossyiskiego.

Salderna Ministra

Hochwohlgebohrner

Insonders Hochzuehrender Herr!

Ich habe diese Nacht in den Dörfern Krasno, Lipowtzitza, Teschle, Preremba gestanden und dl. Oberst v. Drewitz mit mir, heute gehe ich nach Radomsko und dl. Oberst v. Drewitz wird nach Plawna vorrücken und von dort kan es geschehen auch bis Mestochau. Ich erwarte von Ew. Hochwohlgeb. tägl.

Nachricht

Laut Abrede von Ihrem Unternehmungs

Ich habe bis dato aus Warschau
noch keine Antwort auf Ew. Hochwohlgeb.
Schreiben erhalten ich vermuthe solche
aber stündlich und werde solche nach
empfang Ew. Hochwohlgeb. so gleich
zu stellen. Ich bitte mir bald
die Nahmentlichen Listen aus
laut Abrede und bin in erwar-
tung alles guten

Ew. Hochwohlgeb.

Krasno
d. 12 Maj
1772

gantz ergebenster
Diener
v Lapuckin

[23]

1872, 12. V

#

Z Warszawy d. 24 maja 1772 34

Wielmożny Mu Dobrodzieja

Odebrałem List WW Pana Dobrodzieja na ktory krotko Responsuię bo będę miał sam chonor wyiechac Przeciwko iemu jbyn dę Czekał omielę od Warszawy na trakcie błonskiem iest Wola Krolewska Taka że Huzarow Wesmie wsłuzbę swoię Pocoia jadę do WW Pana Dobrodzieja ktorego Sciskam Serdecznie

Pyszą się spowinnym Respektem WW Pana Dobrodzieja Szczerze życliwym y uniszłą

Byszewski

Stancyia naięta dla WW Pana Dobrodzieja na bielinie jasobą zabiorę czteka podobno y sukcie Panskie wraz z emana przywiozę

WMu Panu Pułkownikowi Drewiczowi uniżonos moję zasełam

74

1772. 24. V

Hochwohlgebohrner

Insonders Hochzuehrender Herr!

Die Sache ist nun schon einmahl so schlim wie Sie werden kan machen Ew Hochwohlgeb also nur das Sie je eher je lieber mit dem Comando so Sie bey sich haben hieher zu mir kommen vielleicht folgen Ihnen die Comandos alle und mer Grüße nicht bey Petricau eintrift laut Ihrer gegebenen

Ordre

besten. Ich bin zufrieden daß
Ew. Hochwohlgeb. die Ordre an alle
gestellet sich nach Petricau zu
ziehen jetzt muß man abwar
ten was darauf erfolgt. Mach
Ew. Hochwohlgeb. nur den Anfang
und kommen mit denen so Sie
bey sich haben hieher. Ich bin
mit aller Hochachtung

Ew. Hochwohlgeb.

Petricau
d. 16 Maj
1812

gantz ergebenster
Diener Lapucci

[27]

1772, 16. V.

Proszę Mu Dobrodzieja dać mi rezolucyą na tych
Ludzi Czterech których przyprowadziłem dla JWPana Ge:
nerała Malczewskiego ieżeli Konie Ich są własne iak
oni powiadaią gdyż ochoty nie maią służyć za prostych
Gemeynow, a Unterofficerskiego mieysca dać Im też nie
chcą y tenże JWPan Generał iest rezelwowany ich puścić
czyli Ich można uwolnić. Jeżeli by zaś jaka była do Koni
pretensya to proszę nie odwłocznie Officera Jakiego po
nich przysłać do Mnie to się z niemi zupełnie roz:
mówi. Przytym Ściskam WW Pana Dobrodzieja

A Byszewski
Sekr.

Byszewski

6. d (1772)

74

Jmć

38

Jasnie Wielmożny Mości Dobrodzieju

Łaski Panskiey JWWMć Pana Dobrodzieja ktorey mamy dla siebie iawne dowody przyzwoitą w iak naydłuższe czasy zapisuiemy wdzięczność żeś Interessowania za nami nie tylko przedtym, ale y na Dniu onegdayszym względem tegoż nieomieszkałeś pamięci, gdy ordynowałeś umyslnego do Warszawy z oznaymieniem o nas y opisaniem teraznieyszey bardzo nikczemney sytuacyi naszey. Względem oblokowania Woyska te iako w pierwszym Liście doniosłem na bliskich rozlokowałem Wioskach tylko stanowszy te dla siebie mamy przykrość, że Moskwa z mieysca tego to iest z Miasta Sulijowa iako y Wiosek w ktorych nasi Kompania y Poczty so rozlokowani Furaż eo instanti dać sobie rozkazuię, wczym łaski Panskiey upraszamy, abyś uczynił Interessowanie się za nami do Xięcia Gałczyna żeby choć na ten krotki czas nam y Koniom pozwolili odpoczynku ile w daleką drogę wybieraiącym się. Rezydenta z Szeregowym

posyłam

Jmć

posyłam podług rozkazu Panskiego dalszych iego oczekuiąc Ordy:
nansow y Dyspozycyi z powinnym zostaię uszano
waniem.

JWWmć Pana Dobrodzieia
Szczerze życzliwy y nayniższy
Podnuszkiem
Samuel Wolski
Kommendant

Datt. w Sulijowie
Dnia 10. Czerwca
1772 Roku

1772, 10. VI

33

40

Jaśnie Wielmożny Mości Dobrodzieju

Pierwszy raz dopiero dnia wczorayszego posłałem do Szlichtynchowa za futerazem: nietylko że uporczywie niedano, ale natychmiast posłali do Komendy Pruskiey, która w Szesnaście ludzi przypadłszy moich dwoch zabrała była w Areszt lecz w godzinę tychże uwolniono: którzy przyprowadzili mi dwoch Mieszczan Szlichtynchowskich, y tych ja kazałem w detencyi mieć dotąd dopoki mi nieprzystawią futerazu podług Paletu: y umyśliłem dnia jutrzeyszego znowu ludzi kilku posłać do Szlichtynchowa na Exekucyą za któremi pogdę y sam y zaczaię się pod Miastem Szlichtynchowem na Prusakow, którzy ieżeliby chcieli moich w podobney iak pierwey liczbie napastować chciałbym odpędzić Jch od tey Protekcyi: lecz ieżeli się to będzie zdawać JWWmć Panu Dobrodziejowi lub ni czekam dostateczney rezolucyi iak sobie mam postąpić. co gdy melduię Mam honor wyznać

Żem iest

Dn. 17 Junij 1772 Ao

JWWmć Pana Dobrodzieja

nayniższym Sługą

Wwd Chociszewski

325

1772, 17. VI

42

Jasnie Wielmożny Mći Sercem kochany.
y Osobliwszy Dobrodzieiu.

Z niezmiernym moim ukontentowaniem odbieram łaskawą Dobrodzieia moiego odezwę, wyczytuiąc nie tylko pomyślność, ale y zupełną konserwacyą zdrowia, wielbię dobroć Naywyższego, y prosić będę gorąco o dalsze uszczęśliwienia, teraz nayszczliwszą wyznaię submissyą, y winszuię powrotu z sukcessem.
Miałem Ja honor poprzedzić listem moim na dniu onegdayszym który w Gorzędowie został się, byłem w Radomsku y przesłałem ztamtąd.
Polecony mi interess ile możności zechcę uskutkować w tych dniach, poślę Jmći Pa Woyskiego maiącego znaiomość, y co sprawi donieść nieomieszkam.
Doszła tu wiadomość niewiem ieżeli pewna iż Pułkownicy Sendomierscy Moszczenski y Mikułowski złączyli się z JW. Branickim Gnałem. Tu iuż prawie niemasz Jazdy, iedni rozjachali się, drudzy znacznie dezertuią. Piechoty F. także niewiele, naywięcey zastępuią z Reg: M.
O iak bym sobie życzył widzenia się z JW. WMPanem Dobrodzie

w wielkim zostaię upragnieniu, gdybym miał pewnosc tego szczę-
scia ziachał bym do Gorzedowa. Polecaiąc mnie Protekcyonal-
ney Łasce iestem z uprzeymym poważeniem dozgonnie wiernie.

d. 18. Junij 1772.

JW. WM Pana Dobrodzieia moiego
Serdecznie kochaiący Wuy, y nay-
niższy Sługa. JAK. BA. KG.
mp

PS Jezeliby w te strony miała
się zbliżyc kommenda Rossyiska
dopraszam się iakonayuniżeniey
o wsparcie Instancyą, y Protekcyą
iako wiele szkoduiącemu od roznych
Woysk na wszystkim przykrosci
Celu mieszkaiąc.

[Kozietrowski]. A
bp Andr. Kongr.]

85

1772, 18. VI

d. 20 Junij 1772 z Warszawy

43

Wielmożny Mci Dobrodzieju.

List WWMWMPana Dobrodzieja de d. 18 Curr. datowany do„
„szedł mię z Poczty na ktory mam ukontentowanie odpi„
„sać z doniesieniem że pragnę wpozne czasy mego ku WW
WWMPanu Dobrodziejowi dotrzymywać przywiązania; a ja„
„ko prawdziwie życzliwy sługa WWMPana Dobrodzieja
iestem, tak na wszelkie zawołania wysługę moię deklaruię.
Chęc ktora wemnie iest dawać dowody moiey attencyi
WWMPanu Dobrodziejowi pochodzi z ugruntowania
ktorego doznaię przez teraznieysze zgłoszenie się do mnie
y na wzaiem dozgonnie bydz pragnę

WWMWMPana
Dobrodzieja
Życzliwym y naynizszym
sługą
O. Wilkanowski

PS. JmPan Załuskowski Rotmistrz
poniosł szkodę w utraconych koniach
pięciu przy kommendzie w Kozienicach,
przyczyną temu Grzeczny kawaler Ma„
zowiecki, ale nieludzki, iednakowosz
WWMPan Dobrodzi masz honor z swo„
„ich ludzi przeszłych, gdyż ludziom zbroy„
„nym 500 Sześćdziesiąt niedali się y
gradzko się bronili &c. tylko kilku Gimey„
now złapano y Officyera Preysa &c.

NB Sposobem WWMPana Dia przysłali do krola z reko„
gnicyą Marszałkowie z Jasney Gory ktorych Przezwiska
iednego na R. 2. na M. 3. na K. zaczynaią się &c.

NB Podobno WWMPana Dia
wkrotce powitać sam miec bę„
dę honor z czego bardzo kon„
tent iestem &c.

177 "

1772, 20. VI

Wielmożny Mości Panie
y Kochany Bracie

Odebrałem List WMW Pana pierwszy po wyieździe ztąd datowany z Rozprzy. Prawda to iest że ia zabawny zawsze, przecięż z WmPanem pożegnać się w Domu moim, chciałem sobie dać czas y dla tego prosiłem był WMW Pana na obiad, na ktory obiecałeś się, a tandem nie przyiachałeś. Gdybyś był zostawił o co WMW Panu mowiłem, miałbym WMW Panu co pisać. Teraz to tylko wyrażam, że iest potrzeba, żebyś WMW Pan wzamiast w dalszą podroż do Warszawy przyieżdżał, taka iest wola Krolewska y takie moie życzenie, bo prawdę rzekłszy nie iest czas śmiało w odległą od stolicy puszczać się podroż. Zostaię z prawdziwym szacunkiem

WWMWM Pana
w całe życzliwy Bratu
uniżony sługa
Młodziecki
R.P. Kwiatk

d. 21. Junij 1772
z Warszawy

B. Dopiero przy podpisie tego listu słyszę że WPan zostawiłeś w Kancellaryi o co była rzecz.

WJmP. Generał Major Zaremba

132

1772, 21. VI

N. 25 Juny 1772 Warszawie

47

Wielmożny Mći
Dobrodzieju

List WWMćPana Dobrodzieja odebrałem za który mam honor podziękować WMćPanu Dobrodziejowi y Pamięć iego, z mieysca tego niemam nic Extra nowego donieść WMćPanu Dobrodziejowi, Wszystkie Interesa Jeszcze są wrobocią ci Jmć którzy przyiechali z Częstochowy wrócili się nazad ponieważ Moskwa powiedziała że w Przod Jm trzeba uczynić deprekacyią, JW. Branicki Stanął swoią osobą w Warszawie, Regiment Grabowskiego odesłał do Litwy, Pułki także porozsyłał na swoie mieysca Regiment Xięcia Podkomorzego został w Krakowie Przytem Sciskam Serdecznie y Pysząc się

WW Pana Dobrodzieja
Szczerze Kochaiącym
Bratem Uniżonym
Szlagą
A. P. Kn. R. P.

Strzeżynski bełwystany do Kozienic Tam napatnaniego Pan mazowiecki w koni 600 y zabrał mu 24 Huzarów y Horazego Presa dwoch zabiet krotko mowiąc że Strzeżynski biuł się dobrze y zrestą ludzi Reiterował się

Byszewski

74

1772. 25. VI

A° 720 d. 25. Junij w Piotrkowie

49

Wielmożny Mości Panie Generale y Kochany Dobrodzieiu

W niedostatku Sukna Ordynaryjnego tu przychodzi Mi Obligować, każ kupić w Fabrykach Wielkopolskich, 20. Postawow Koloru Niebieskiego 15. Czerwonego, iak tylko Może być naytaniey ale gdy przydzie iuż blisko Kordonu, niech Mam Uwiadomie=nie, przyśle Na Czas Konwoi, ktory bespiecznie doprowa=dzi aż do Piotrkowa polecam Łasce y iezdem

WWPana Kochanego Dobrodzieia

Życzliwy uniżony Sługa.

A. L.

1. Postaw białego przez Cie

[Łączki Adam ?]

273

1772, 25. VI

d. 26 Junij 1772
z Smoszowa

50

Jaśnie Wielmożny Mości Dobrodzieju

Stanąwszy szczęśliwie w Woiewodztwie
mam Honor zasłać moię uni
żoność JW Panu. Donieść Mu
iż Przy pożegnaniu Nayiaśn. Pana
Pytał mię się gdzieby naypewni
listy dochodziły JW Pana odpo
wiedziałem że na Piotrkow. za
czym chciey JW Pan uczynić
dyspozycyą w Piotrkowie aby
dawali zawsze baczność na li
sty przytym mię Jego Łasce
oddawszy zostaię z winnym
szacunkiem JW Pana Dobr.
Jo Przytomny Bądź życzliwy y Nayniż
szy Sługa
Ant. Sierosz[illegible]
Wy. Grabowski

301

1772. 26. VI

51

Przytomna y bardzo Spieszna Sztaff Z listem a Mr Stempel Maj=
=re des Postes Roiales a Naramie, Zaleca Sie pod karo Surowe
J. P. P. Poczmaystrom y Posthaltrom Traktu tegoz aby te expedycyą
iak Naypilniey odwozili y Nigdzie Nie Zatrzymali, godziny Za
pisac powinni Oktorey ta expedycya staie y Odchodzi. Jteram
Zaleca Sie aby przyordynaryinny Nastempuiący Poczcie donie
=sli Oktorey Nastacyach Stanie y Naktorey Zetchnie Sie Stacyi
ate bes Zawodu dniesci powinni Acta A° 72 d 27. Junij

JKMci Postampt Pietrkowski

Expedyowana p Mzurki do Rozwiatenie o godzi
=nie wpoł dwonasty przed połowo

~~[illegible]~~ Jezeli ta expedycya trafi w=
podrozy J.W. Generała Zarembe, oddac=
do rąk Mu Należy etc.

Expedyowana p do wydawy o godzinie pięty zrana

Jeszeli ta Expedyja trafi
w podrozy J.W. Generała Zarebę
Oddana należy

Anno 1772. d 28. Juny Stanęła Sztaffeta Widawie o Godzinie wpoł
do Dziesiątey zrana tey ze Godziny Expedyowana do Wielgiego Plik Ex
Sztaffeta A Monsieur Stempel Majtre des postes Rojales do Naramie
S. Pietrzykowski

Anno 1772 d 28 Junij Stanela Staffeta Wielgim
o godzinie pierwszej popołudniu tejże godziny Expe
diowana do Naramie plik Ex Staffeta a monsieur
Stempel do Naramie

Wstaniszewski

12.

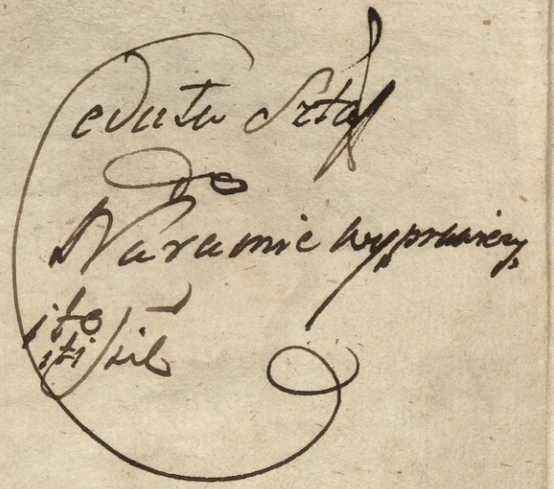

1722, 27. VI

2120
2 12

Monseigneur

Zatrzymałem się do powrotu mego do Warszawy z odpisaniem na List JWWMPana Dobrodzieja, abym go razem upewnił y o moiey chęci służenia mu w Jego żądaniu, y o intencyi Krola JMci; ktory nietylko że sam mile przyiął oswiadczenia JWWMPana Dobrodzieja, ale starał się mu y u Moskwy dopomodz.

JMxiądz Kanclerz W. K. posyłany w tym interessie od Krola JMci do Posła JMPa Salderna opisuie ostatnią od Moskwy rezolucyą. Kondycye w niey wyrażone będziesz JWWMPan Dobrodziey musiał wypełnić. Ja zaś z moiey strony, iako do tych czas kontrybuowałem ile mogłem u Posła y u Generała Bibikowa tak y w dalszych okolicznosciach, za naywiększe sobie mieć będę ukontentowanie dawać nayokazalsze dowody stateczney przyiaźni y przywiązania z ktorym mam honor zostawać

JWWMPana Dobrodzieja
szczerze życzliwym Bratem
y nayniższym sługą
Branicki Lit.

w Warszawie
ię 27. Junii
1772.

378

1772, 27. VI

W Lit. d. 30 Junii 1772do

Jasnie Wielmożny Mci

Dobrodzieju

Wostatniey będąc toni, niemam inszego sposobu iak udania się pod Protekcyą JWWPana y Dobr, przy ktorego respekcie wszystkie nadzieie moie pokładam, maiąc zaufanie przy sprawiedliwych exkuzach, iż JWWmPan y Dobr winę popełnioną darujesz, y pokryiesz miłosierdziem tego ktory zasłużył za występek karę.

Znam się do tego żem z Obozu umknął lecz nie dla żadnego affrontu JWWPanu y Dobr, tylko dla ucalenia siebie y w komendzie maiących ludzi, bo ta wieść była, iż wszystkich disarmować będą y konie po odbieraią, ia naywięcey a cale wszystkich w komendzie moiey maiąc ludzi sąsiadow y Obywatelow Synow, z domu przezemnie zabranych, ieżeliby była iaka nieszczęśliwość na nich, iakiżby

walor był miał w Woiewodztwach, y zawdzięczyście. Wyrozumiałem z innych Głow ktorzy to samo mysleli, iakoto JW. Biernackiego y innych wyzszey Rangi Officierow ktorzy mogliby bydź daleko odemnie interessu wiadomszemi a o tym samem mysleli, y namawiali się w obecności moiey. coż ia partykularny człek żem to uczynił, to nie sam z siebie. Było też u mnie, to przedsięwzięcie ktore zawsze w oswiadczeniach moich bywało, iż JW Pan przemuszony iesteś to uczynić, bo Dobra Jego może w Porzyne by się obrociły, żebyś nie był tego przedsięwzięcia. Y Nigdzie JW Pan nie dowiesz się tego żebym źle miał w spomnieniu owszym w potocznych interessach, kiedy mowił kto przeciw osobie Jego wymowałem się.

Zaczym żądam dobroczynney łaski Pańskiey, abyś okazał miłosier-
dzie nad sługą swym, wraz z JmćPanem Korytkowskim ze mną
będącym, y ieżeliby łaska Pańska przewyższyła występek
przekonany raczył przysłać Pardon, a ja takbym się
starał, aby przeznaczy się przez Passy Moskiewskie sam
upadszy do nog Pańskich iako nayątkrze uczynił prze-
błaganie. Boieżeli mnie Twoia JmćPani y dobrodzieyka nie wesprze
Protekcya iuż rezolwowany iestem y zginąć od Moskwy
niżeliby iaką na honorze ponieść dolegliwość. To donioszy
z nayątkrzą piszę się submissyą

JmćPana y
Dobrodzieja
Nayniższym Podnożkiem
Antoni Wieluchowski

1772. 30. VI

34

Jasnie Wielmożny
Mci Sercem Kochany Dobrodzieiu

Naymilszą mi korrespondencyą JW. WMPana Dobrod^a ucałowawszy obowiązany zostaię za życzliwe y szacowne oświadczenia z naypowinnieyszym submissyi głębokiey, y poważenia wyznaniem.

Jmć P. Woyski niemogł uskutkować wiadomego interessu, albowiem wszyscy nowi Officyerowie z wielką są dependencyą, tylko iuż ieden z dawnych, przestrzeżony że ani sekret niebędzie zatrzymany, oraz że przyniosła by ta rzecz nieszczęście y zemstę musiał się cofnąć od czynności. Miał sam pospieszyć dziś albo iutro do Nog JW. WPana D^a, ale domowe zatrudnienia przytrzymały go.

Wielkie upragnienie moie było y iest służyć w Gorzędowie, y dulci frui consortio, ale ściągnienie w te Strony kommend, z których iedna u mnie iest przytomna niedopuszczaią oddalić się z Domu, innemu czasowi z umartwieniem moim zostawić przychodzi to szczęście.

JmP. Przyłuski Pułkownik Sendomir: delegowany od Fortecy do Warszawy powrócił we Czwartek, okazano łatwość przyięcia Rekognicyi Nayiaśnieyszemu Panu, luboć iuż trocha nierychło, ale y J.W. Posłowi Rossyiskiemu nakazano czynić oświadczenie

VI 1772

ażeby w Osobie Jego stało się przebłaganie Nayiaśn: Imperato-
rowy JeyMsci, y za tydzień zalecono znowu stawać w Warszawie
in reliquo to czynić maią, co JW. WPan Dobrodzi uczynił.
Przywiozł Pass dla siebie y innych kilku Osob od J.W. Posła
był z nim id est z Delegatem JmP. Wierzbowski Pułkow: wstępo-
wali tu do mnie powracaiąc z Warszawy, zachęcam iako mogę
do pożądanego końca spokoyności. Teraz ciekawość iak
się Forteca determinować będzie, wczora y dziś o tym robota
mam iednak nadzieię iż prożne opieranie się opuszczone zo-
stanie. Polecaiąc mnie nieustaiącemu respektowi, w dobrym
Sercu Jego przywiązanie moie lokuię, y iestem wiernie y do-
zgonnie z uprzeymym uszanowaniem.

Jaśnie Wielmo WMPana Łaskawego Dobrodzieia
Sercem kochaiący Wuy, y nayniższy
Sługa X. Jkozierowski. B.A.K. Gn
mp

2120
d.85

(1772) – (czerwiec)

6

Jaśnie Wielmożny Mości
Kochany Dobrodzieju

Doznana Tylu dowodami Łaska JWWMPana Dobrodzieja czyni mi
nieomylny fundament nadziei w teraźniejszej moiey prozbie Zu
pełnego odebrania skutku

Jadąc do Bydgoszcz uszło mi czterech Ludzi do Konfederacyi z których
dwóch gdy dowodnie wiem że zginęli, już się nie wrócą. ieden nie iaki Chmielny
Trembacz Chorągwiarzy Konchorony Chorągwi Królewskiey
od Moskali, złapany bez naymnieyszego pleyszeru tylko z nią zaczy-
iako widzieli moy Fornalé z Moskalami do Grodziska posłani z których
iednego dla świadectwa przy Tem, ażeby mi był oddany o List JW.
Pana Dobrodzieja upraszam, do JP. Suchatyna Pułkownika
podpisawszy, a w niebytności Jego do JP. Pułkownika Kostury y
Majora z Wierow, Racz JWMPan Dobrodziey mocno obliguiąc napisać
dawszy Rzecz że Królewskiey Chorągwi aby go wydali, codziennie spo-
dziewam się że nastąpi, a czekaliśmy pilnie dopytać się gdzie się obro-
cili, już tam iest ieden, w Krakowie Trembacz, a JP. Suchatyna wzięły
Chorągwiarz. którego widziała w Lwowie, przynaymniey Tego drugiego niechay mi odda
bo trudno Chorągwi Królewskiey bydź bez doskonałego Trembacza oco.
Jako serdecznie upraszam, Tak odnas, oboyga JPP. Dobrodziejstwa
nayniższy zostaię Submissyi zostaię ad Stamina Vitae

JWWMPana Dobrodzieja
z Serca Życzliwy Brata
nayniższy Sługa
J. Łęcki PWBL PH JWMPana

Proszę nadrugą Stronę

od mego JP. Namiestnika, kopię Listu y Respons, przyłączam JWP. Dobrodzieiowi który nay
[illegible] pokorne moiesz uczynić mnie w swoię Protekcyę.

Jeżeli Visum JWP. Dobrodzieiowi abym napisał do Nayiaśnieyszego Pana
przez JWP. Dobr. iak posiedzieć do Warszawy, tobym przysłał List w którym dom
się Sila zginęło Pieniądz nakazu Jego Ludzi.

w ten moment przyszli Żydzi Starsi Lwowiccy którzy byli wszyscy od Moskali
zabrani z Grodziska Duży, a Trzeci z komendy poszedł do wrzawy Niemen Jak
się Zowie ten Pułkownik który Tam tę władzę komendę, ale JWP. Dobr. Raczy podpisać
Pułkownikowi napisawszy z Respektu swego List aby puścił tego Żyda Starszego
Rozkazał, bo Tylko za te wzięty, że Żyd który Jezdził z Szlachtą wyszedł
niepowrócił, czym wyszli dopiero po Ich wyjściu iednak Listy do Grodziska
odesłane a Żyd od Inny komendy wzięty które na wrzawie maszerowała, posyła
się za nią Żydzi posłańca tylko o List Supplikacyi

2120

[do Józefa Zaremby [c^a lipiec
1772, lato]

Jasnie Wielmoxny Panie.

Nayosobliwszy y Naylaskawszy Sierot Opiekónie

Wielkie ku Oyczyznie JW Pana zasługi, ku wiadomości publicznej y uznaniu podane; żadatkiem nagrody w Nowo ofiarowanym Dostojeństwie y wystawieniem Jego Mocnośći; za Którego poważną Instancyą wielu Nieuwolników Konfederackich naypoiądanie dla Siebie odebrały uwolnienie; stwierdzoną; tudzież wrodzoną na Ubogie łaskawość i nędze ich, litość tylekroc okazane, są mi powodem do ucałowania Nóg JW Pana y zebrania; z wyklym nieszczęśliwych Ludzi sposobem; Laski Pańskiey, Która dla uiszczenia żądań moich i dopełnienia miłości Brata jedyna już mi tylko została. Dopuśćż więc JW Panie przez wspaniałość Serca y Duszy, łaskawości Swojey wstawiczną y przyczynę do Nayuyższey Kommendy Rossyiskiey o uwolnienie Oleszyńskiego brata mojego diurnis w konfederacyi bawiącego; w Lutomiersku bez uszczerbku naprzykrzeniaśię miastu; jako samo uyrzhaje; popasaiącego y upodnużiy dla odebrania tylko zasłużoney płacy od W Pana Kosobudzkiego Rotmistrza Konfederacyi Łęckiey za kilka miesięcy jemu sprawiedliwie należącey będącego, a przez jakowes zayście zniewalaiącym Tuszynskiem; według Świadectwa uyrzeć wspomnionego Miasta; na tymże mieyscu za zburzeniem Pospolstwa nieuinnie związanego, y z czerey złości chciwego zysku y korzyści, Kommendzie Piotrkowskiey oddanego, a teraz do Nowego Miasta posłanego przeciwko woli JO Xcia Gallicyna Jenerała Woysk Rossyiskich który od Obywatelow Piotrkowskich maiąc Listowne doniesienie y dowiedzenie ii iest na niego o Rabusiostwo y gwałtowności Obywatelom Polskim uczynioną, fałszywie wtożona Potwarz, łaskawie uwolnić go raczyli; atoli nayszczęśliwość narzekaiąca potrzeba czasow że pierwey Aresztantow pod Kommendę JW Bilikowa. Jeneralnego Woysk Rossyiskich Kommendanta, wypraiono z Piotrkowa, niżeli do Kommendy Piotrkowskiey z Listem JW Xcia Gallicyna zawitaiącym w sobie uwolnienie Tomasza Oleszyńskiego przybyłe postanie. Atoli to tak nieszczęśliwe zpoznienie jednym słowym wszechmocności pożądane odmienione bydź może, Jeżeli JW Pana łaska przystąpi, o którą miłosierdzia uczynności pod Nogi Pańskie rzucaiąc się y wołni, y Więzień jak naypokorniey uprasziaią rowną Wszyscy Błagania Boga o długoletnie a szczęśliwe zdrowie Pana zabiegaiąc powinności Jmieniem wszystkich jeden.

Jasnie Wielmoznego Pana
Nayosobliwszego y Naylaskawszego
Sierot Opiekóna.

Nayuniżodniuszy y Nayuierniejszy podnożek
Wojciech Oleszyński.

2120
d. 239

Oleszyński

b. d [wiosna 1772?]
po maju?

Jasnie Wielmożny Mci Nayosobliwszy
Dobrodzieju

Uznając dziwną Opatrzność
Boską nad Synem moim w Protekcyi Ja
snie Wielmożnego Pana Dobrodzieja,
którą nie z żadnych zasług oswiadczasz
Panie ku Osobie Syna, lecz tylko z szcze
rej dobroci wspaniałego Serca Panskiego
Polecam mnie wraz z Synem moim, dal
szym względom Panskim z Obligiem
nieskończonej wdzięczności. Jako z po
wielokrotnym Nożąt Panskich ucałowaniem

Jasnie Wielmożnego
WMci Pana
Dobrodzieja
Nayuniżenszy Sługa
Sebestyan Wit Konarski
mp

racz Pan przewrocić

Ja będąc Przytomna tey Expedycyi
Za syłam uniżoność moią WW Panu Dę-
y wnoszę instancyą za tym że mnie, Pań-
stwem konarskim

Julianna Trąmpczyńska

PS Za pozwoleniem Jasnie Wielmożnego
Pana, przyłączam list do Syna mego, po
dług zmowy Jasnie Wielmożnego Pana
z Żoną moją ktora wraz zemną całuie
Noszki Jasnie Wielmożnego Pana Dobro
dzieja Nayosobliwszego

Konarski Seb.

2120

C. d.

[1772 ?]

61

Monsieur.

C'est avec un Plaisir veritable, que j'ai pu Vous donner une marque de mon Estime par la petite Complaisance, dont Vous voulez faire mention dans votre Lettre obligeante, et je me saiserai toujours avec Empressement de chaque Occasion pour Vous prouver les Sentiments que je Vous ai voué des long temps.

Je suis tres chagrin Monsieur que Votre depart precipité me fait manquer l'Esperance flatteuse de Vous voir, et je me reserve cette Esperance pour une autre fois, ou les Circonstances le permetteront de part et d'autre, pour Vous pouvoir alors assurer par bouche de l'Estime le plus parfait avec lequel je serai toujours.

Monsieur

votre tres humble et tres obeissant Serviteur
Losson

a Kalisch
ce 1me du Juliet 1772.
a Mons: le General de Zaremba

Lossow

204

1772, 1. VII

Jasnie Wielmozny Mci Sercem
Kochany Dobrodzieiu.

Ze JW. WM. Pan Dobrdi raczysz mnie łaskawą odezwą uszczęsliwiac nayprzyzwoitsze czynię dzieki z przyłączeniem nayzyczliwszego uszanowania. Witam oraz z Sokolnik niech P. Bog umacnia zdrowie przy ustawicznych fatygach, iako y na przyszłą podroz do Warszawy z pomnozeniem uszczęsliwienia wszelkiego.
W wiadomym interessie na list JW. WM Pana Dobroda de d 23. Junij z Rosprzy miałem honor dokładnie odpisac w tenze sam dzien, iest mi w podziwieniu ze ieszcze nie doszedł, a wiem ze w Gorzedowie oddany d 28. ejusdd. powtarzam oznaimienie, iz nowe humory do swoich kreatur przywiązane nie dadzą się nakłonic do zydania, z dawnieyszych tylko iuz iedna Osoba, y tak infectis rebus propozycya.
Zda mi się ze iuz otworzyłem prozbę moię do Respektu JW WMć Pana Da o zasłonę od Exotycznych Woysk in casu potrzeby Wioskom moim, ponawiam usilnie wielkie zydanie, ieżeli tego okolicznosci wyciągac będą abys Mci kochany Dobrodzie

iu

miał w pamięci dobrotliwey etiam Libertacyą wyrobić od JW. Po:
sła czyli Gnała Bibikowa, expensę w kancellaryi powrocę
z obowiązkiem, bo nietylko bytnosc tu była by okropna, ale y
Palety z krakowa na Prowiant sięgaią. Wielką bys mi JW. WPan
Di wyswiadczył łaskę, a spodziewam się iż to łatwo activitas
Jego potrafi. JW. kanclerz koronn: przyrzekł mi był wyrobienie,
tandem do skutku nie przyszło, a iuż Wioski nadruynowane.
Co się tycze kościoła Rospierskie: wydałem iuż za niego we:
dług Rewerzow 13000. przeszło, a słyszę mało znac za to, po
trzebny by ante omnia Calculus, za szczęśliwym powrotem z
Warszawy wezrzyc potrzeba w to. Konsekracyi nie potrzeba
by odwłoczyc, bo iak Ja zasłabieię, miał bys JW. WPan Di ex:
pensę y Subjekcyą innego sprowadzac Biskupa, y Honorario
kontentowac, a mnie iak domowemu nie potrzeba, a rad bym wy
pełnił wolą J.P. JW. kasztelana. Sciskam nogi, wiernie
y wiekuiście

Jaśnie Wielmo: WMPana Dobroda
Sercem kochaiący Wuy, obowiązany
y nayniższy Sługa.
X. Jkozierowski. B.A. K. Gn:
mp

d 3. Julij 1772
z Mstowa.

P.S. Mam wielką prozbę od JP. Dypczynskiego Porucznika od Hussarow o instancyą do JW. WPa Da, został wielce pokrzywdzony ze wszystkiego odarty y z pieniędzy # 100 przeszło, przez JmPa Frydrycego Officyera Hussarow kommendy Panskiey. Supplikuię za nim aby mogł doysc Sprawiedliwosci przez wrodzone Miłosierdzie nad Bliznim ktore słynie w Osobie JW. WPa Da, iest to Człowiek poczciwego Charakteru, był u mnie na załodze 4 Miesiące, gdy Pan pozwoli sam by się prezentował, wielce upraszam o rezolucyą przez Gonedow ieżeli może mieć nadzieię odzyskania wielkiey szkody niewinnie poniesioney, Bog będzie nadgrodą wielką za Protekcyą Chudemu Pachołkowi, iego to była własnosc nie z konfederacyi nabyta, ale Fortunki odebrane quantum.

Przepraszam że tak podufale długim pismem zatrudniam

2120
D. 85

1772. 3. VII

Jasnie Wielmożny Mości Dobrodzieju

JMć Pan Tyrawski tuteyszy Sieradzanin, y Przy:
iaciel nasz dawny, maiąc w detencyi Rossyiskiey
w Piotrkowie, bliskiego kolligata swego JPana
Rutkowskiego Porucznika Konfederacyi Gostynskiey
szuka moiey do JWWMPana Dobrodzieja Instancyi,
abyś go powagą y Interessowaniem swoim
wyswobodzić raczył, za ktorym nayusilnieyszą
zanosząc prozbę Jestem z powinnym Uszanowaniem

d. 4. July 1772.

z Gruszczyc

JWWMWMPa Dobrodzieja
Prawdziwie Życzliwy
y Nayniższy Sługa
Kajetan Grodzicki
Czes: Sier:
Com

2120

308

1972. 4. VII

66

d. 4 Julij A° 72 z Warszawy

Ostrzegłem sobie w poprzedzaiącey Odezwie, azebyś Kochany Dobrodz. ea methodo pisywał do mnie, iak ja do Ciebie proszę napotym zachować regułę, bo między Sobą nie=potrzebuiemy Ceremoniału.

Obiectum zwabienia Tu WMPana inne niebyło, nadże-żeby cię oddalić a tentatione proxima służby u Krola Pruskiego, ktory /: iak tu mowią :/ ma oczy na kilku Cel=nieyszych Konfederatow.

Utrzymywano nawet hanc Tesim że WMPan między Prozelitami, byłeś pierwszy, że ci miano dać Regiment, że Go miano tytułować Prince Royal de Pologne hereditaire de Zaremba.

Uwierzano temu po części, y chciano WMPana od=ciągnąć, dawszy mu inną zabawę w Oyczystym kraju, ale że Panem Łowczy Koronny miał inten=cyą udać się ad Exteras Nationes.

Jeżeli nie iest periculum et conscius sobie iesteś, że nie dasz się namowić, możesz /: podług moiey myśli :/ zostać w Domu, y wabiącym Cię in hanc Stationem reponere że masz w Domu pilne czynności

Kiedy

Kiedy zaś postrzeżemy z JmXm Kanclerzem W. K., że
tu co będzie classicum et utile dla WmmPana —
nie zapomniemy reddere Ad certiorem, na prożno zaś
obietnice nie ściągniemy Przyiaciela.
Jak prętko dowiem się od JmPana Łoniewskiego o Kla=
czach WmmPana pomyślę o ich zapłaceniu, wraz
y obezpiecznym tu sprowadzeniu, niechcąc ich —
tam trzymać na hazard.
Piszę zaś do tegoż aby WmmPanu wydzielił żąda=
no na Grabicy Pastwiska dla koni Żołnierskich
JEGO, y w czym tylko bydź mogę Memu Dobrodzi
użytecznym czekam Twoich poufałości
Niemam ex sciendis nic więcey nadto że Kongress —
w Faulkszanach nad Dunaiem, dziś ma się —
zacząć, o czym Pierwszy Carski Minister Orłow
doniosł wczoray JmPanu Saldernowi
Nadiechał zaś tu Generał de Richcour Austry=
=acki od Feldmarszałka de Hadyk, dla uregu=
lowania Marszow Woysk Obydwu, wraz Lokacy
y subsystencyi dla nich.

Podział

Podział krain naszego, brzmi w Gazetach y ustach Cudzoziem
cow, tu zas rozne opinye ze albo zaden, albo nieszkodli
wy nadto będzie. Bog zostawił sobie wiadomość
y decyzyą Losu naszego.
Znowu tu nadiachali Ichmość Panowie Wirzbowski —
y Przyłuski, tak sobie wnoszę z ofiarą powrocenia
Fortecy Częstochowskiey, y żądaniu pardonu, chyba
po Poczcie będę mogł informari de resultato.
Adieu kochany Przyiacielu sciskam cię serdecznie

Tout a Vous

List do Imci Xa Kanclerza W.K.
natychmiast oddany, y respons=
swą drogą ma bydź adressowany

JO Xiąże Prymas Ostrowski wczoraj
Biskup Kujawski —

List Ostrowskiego Biskupa
potym Prymasa bez podpisu

219

1772, 4. VII

Jasnie Wielmożny Panie
y Osobliwy Dobrodzieiu

Jabi Nieszczęśliwy los Szczęścia mego za pożądanym przeszkodą
Panskiej do celowanej Ie do Ziemi Wiślanskiej odmogł dla
ciężkiej Infekcyi Febry złośliwey powinna Urodz Jmci Pana
Dobrodzieia obłożona Ie mnie Nayuiczney Posłałe y zaraz
tuiło wpogon dałe przynamniey z Pańskiey Łaskawey litera
mnia wypadnie prosiwa Ie Stopy Panskich Całuiąc
Nieodmiennemu Nigdy oddanie mnie Respektowi y przy
lęgi Panskiey. Miałem sen Chcąc wyiechać Panskie Rozkazy
Stycznie przez wymi Pana Wielo Wiecznego Radwieszenie
go Wiślanskiego ze Zyczy Sobie Jmcan Dobrodzi Dobra
Swiadkowie odemnie Lepsze gdzie Ia Nieomieszkanie Insinuyąc
wany przedac aby Jabi Zyta mogłem rozporządzic za Bycie
Swoie Iakie Dzieci moich Łpowaciąc na Łysta Subsłanowa abym
Ie Smierci Moiey nie zastawił Iakich nie potrzeby Bronić
Ie Subsessorowie moi patrzą zapędzem na Fortune moie y pędy
Łaskarny Zbior moi przez poczciwe Łarsugi nabyty a Ie Pry
moiey Zapomnieliby. Gdy wtym Kobie do Fraszky przydatny
Prędce Niemogąc Ia to Niespodziewanie Sobie Iakiego Pana
Ria przynamniey Zyta Sobie zaszcz Panskiey abym y Ia
na Rok długi Bezpewny ysten a Zyczy Sobie Lepsze. Zczym
Ieżeli Tym iest wola Panska to Skwapliwie przyiąc wyiąc
Pana Mi postanta Swoiego dla Obcowania Dobr y pobierania
Intraty Nayprzod Łaczam wtym Respekt Pan
skiej iak Nayprzod Zyczęc Jmcan Dobrodzieiowi
Tym Sercem Zyczęc Jmcan Pana Ia
mam Respekt Chcąc dobrze y Supliką Łaskawą Panskiey Jmci Pana Ia
Łotodzier Jmcia Pana Przyiecha wszey do mnie chcieli mi gwał
tem odebrac Synowca mego Błagosławieństwem podczas
Łytności Panskiey wparty bullanych Progach Moich Ie S. Samych
Panskiey Braci Maiąc Kochanym Respekt Ia nie zadrego Appe

tytu

fortony ani Summy iaki ani Zadnych rzeczy wzianem Synowca Moiego
do Siebie Szczegulnie zwrodzonego Effektu iako Starszy Brat z iednych
wnętrznosci pochodzacy przyzwoita dał edukacya puki Zyie y ze prze
cie Mogł wyswiadczyc Jnt Mosc Panowie Jakatowicze Szczegulnie
uwiedzioni chciwoscia fortony ułozywszy to Sobie wgłowie że gdy
Dzieci będą mieli u siebie to odbiora Summe od Jmci Pana Eustachiego
Brata Moiego. iuz iedne Corke teraz Straciły ktora umarła. Rzeczy
wszystkie rozne mobilia potraciły Sie Oni Inwentarza według prawa
nie podało do kancellaryi do tey pory toc podobno abusus Jest do zywo
cia. Suplikuie tedy protekcyi Panskiey wyiednac mi u Nayiasniey
szego Krola Jmci Pana Naszego Miłosciwego tutellam iako Na
tyralnemu Opiekunowi bo Sie grosza naiechac iaka kupko y
gwałtem odebrac Co by wielka uczynili krzywde Dzieciuchowi
Ktory Respekt Panski y protekcya iak naypokorni Suplikuie
biorac na Całe Zycie w kazdych Rozkazach powinna obligacya
piszac Sie z iak Nayglębszym uszanowaniem

Jasnie Wielmożnego Pana Osobliwego Dobrodzieia
Nayuniszenszym pod Nowek sługa
Ignac Skorzewski
Pod. Ostrze
Nep

z Swiatkowic
4ta Julii
1772

329

1772. 4. VII

Jaśnie Wielmożny Mci Dobrodzieju

Wpadłszy w zatarg niesprawiedliwy z JW. Stanisławem Poninskim Wojewodzicem Poznanskim ktory będąc mi winien grodownie zeznaney Summy 31303 z Prowizyami tudzież pretensye fundy y inne przekazane Każe mi z Parzymiech ustąpić a Summy czekać iak będzie miał Jazas po prostemu według dawnego zwyczaju nieustępuię y ustąpić niemyśląc poki nieodda, uciekam się do Protekcyi JW. WMPana Dobrodzieja abyś mnie nie wsparł u JW. Łopuchyna Połkownika ktory mi nakazał stawić się do Piotrkowa z udania się pierwszego tam przez JW. Wojewodzica a pisząc się w Possessyi zbiedz niemogę. Dopieroma dociekł że długi mego Dziedzica przewyższaią Substancyę

co rocznie mogłby mnie zbywać że nie mam pieniędzy
y tak do śmierci niedoczekałbym się summy
z będącego w Possessyi tak mnie wikła, coż by się dzia
ło gdybym z niey wstąpił, do kupienia mnie nagle
Parzymiech przez niemi cały świat obczęstowawszy
a do Dziedzictwa JmP. Nepomocen należy, długi
większe, y z innych Dobr Funkcyi nate ściągaią
się de recenti doszedłem tego Zaczym w tak oczy
wistey krzywdzie moiey szukam wsparcia Pan
skiego, które odsługiwać biorę obowiązek na całe
życie z Naypowiennieyszym Respektem przyięcy się

JW Mmc Pana Dobrodzieja

d. 5ta Julij
1772
z Parzymiech

Nayniższym Sługą
J. Złotnicki
z. s. m.

62

1772, 5. VII

Jmć Datt d 9 July 1772 ao

71

Jaśnie Wielmożny Mći Generale
y Kochany Dobrodzieju

Nigdy chwalone Czynności Pana Wieluchowskiego bydź
nie powinni, bo raz odszedłszy od Jego do mo
iey komendy to było nie celem gorliwości tylko
zysku bo zabrawszy kassę Sieradzkiey konfederacyi
do mnie przyszedł, o czym Ja nie wiedziałem
Teraz powtore u mnie na niwszy się Jego
y namowiwszy mnie na danie mu Ordynansu
na wybieranie Publicznego Podatku a Mnie od
Generalności po wszystkich Woiewodztwach pozwo
lonego, za ktorym wybrawszy na 1000 lub
więcey, y z kassy wprzody na utrzymanie ludzi
wziąwszy 200 Zło Pol. a ludziom y grosza nie da
wszy, y to ieszcze Jego Charakteru złego nieko
niec bo namowiwszy Jmci Pana Chorążego
Bielickiego na Exakcyi będącego. Z sobą wraz
zabrawszy y kassę kole Dwoch Tysięcy Zło Pol.
przy nim

przy nim będącey nocznym sposobem odiechali
a sami niech przed JW wyznaią Jezelim
się wszystkich w Polu nie pytał kto ma
wolę nie zabraniam, Zwasz teraz Panie Jeże
li to nie oczywista Chcywość Gorę w nim wzię
ła, nigdzie kredytu znaleść taki nie powinien
Więc za noszę prozbę moię do JW Pana abyś
tak Pana Wieluchowskiego Jak y Bielickiego
wysłuchał kalkulacyi y te Pieniądze do siebie
odebrać wraz y Ordynanse aby za niemi pi
niędzy na moj karp nie wybierali proszę
bardzo gdy Ja zato odpowiedzieć muszę nie
day mi tey uczynić krzywdy Jakże dopra
nam się

Dopraszam się chciey mi dać według Boga y
sumienia radę Jak mam Sobie postąpić
y dawney Przyiaźni Czekam Chętnie we
wszystkim rezolucyi Piszę się na zawsze

JMWac Pana Dobrodzieja
Życzliwym Bratem
y Niskim Sługą
W Mazowiecki
mkzd
mp

376

1772. 9. VII

Jasnie Wielmożny Panie y Nayosobliwszy
Dobrodzieju

Dochodzą mnie pewne wiadomości, że JmćPan
Piotr Chodakoski przedawszy mi Cząstkę
w Łagiewnikach, ni Maiąc pewny pose
syi w Prasce Ma nie rugować y wy
pędzić z tego kawałka, za czym supli
kuie respektu Pańskiego, o protekcyio
w tym, bo ni Maiąc Inszey posesyi ani
u Wiadomienia od JmćPana mu siał bym się
z Żyno y z dziećmi tułać po cudzych kon
tach na Żynie przy naymi supli kuie respek
tu Pańskiego a bys raczył napisać do
WJmćPana Skorzewskiego Podstolego

Ostrzeszewskiego aby Mnie od tey Impetycyi
niesłuszny zastąpił swemi ludźmi w tym
protekcyi y rady Pańskiey Jak Nay przedsię
oczekuiąc pisząc się z Jak Nay głębo
tym uszanowaniem Mego

JW Pana y Dobrodzieia
Nayosobliwszego Nayniższy
Podnoszyciel y Sługa
Franciszek Zaremba mpp

Q. 4 Julii 1772
z Swiątkowic

1772, 4. VII

X

Jasnie Wielmożny Mości Dobrodzieju

Na fundamencie Łaski Dawney dla męża mego
Zabieram śmiałość w tey nadziei Inkommodować
Literą moją JWWmPana Dobrodzieja z przyłą
czeniem Jemu odemnie nayniższey Submissyi
a jako mam wiadomość z Listu JW. JmPana
Podczaszego List Dobrodzieja iż Rzeczy wszystkie
po śmierci męża mego miały się zostać
u WJmć Mielęckiego Jenerała pod Rogestrem
y Taxą, a że nie mogę bydź wiadomą gdzie
tenże W. Jenerał temi czasy znayduie się
przeto dopraszam się Łaski JWWmPana
Dobrodzieja abyś mnie informować raczył
którędy y gdzie mam adressować moy List
do tegoż Jmci gdyż w tym Pewna iestem

że JWmPan Dobrodz. iesteś nayuiadomszy
ponieważ był przy JW. Podczaszym Litew.
W. Milenski Jenerał, ażeby wtym nastą
piła Dobroczynność JWmPana Dobrodz. na
pisania Listu w uczynieniu mnie Satys
fakcyi za pozostałe rzeczy y umdykowanie
za też Summy, oraz y przy Protekcyi Jego
za Chorągiew naznaczonych mi od Prześwi
tney Kommissyi 14000 Złł Poll. tudzież
od WJmPana Kapitana Ciszkiego dopłacona
2000. Złł, także za Chorągiew, Miałabym
nieskończoną Obligacyą JWmPanu Dobrodz.
y zaszczyt że za mocnym Interessowaniem
się Jego, Skutkiem wzgardzać moich odbiorów

Satysfakcyą Pełna będą tey nadziey y Protekcyi dla mnie mam honor pisać się z wysokim Szacunkiem

JWWM Pana Dobrodzieja

nayniszą Sługą

E Ebschelwiczowa

d. 9 July 1772 a

Z Białegostoku

291

1772, 9. VII

Litt. 29 Julii 1772. [illegible] 76

Jaśnie Wielmożny Mci
Dobrodzieju

Przyłożeniu iak nayglębszey submissyi moiey pod nogi JW. Pana y Dobrod. donoszę iż z komendą stanąłem przed Południem w wsi Hnie z kąd na noc ruszywszy będę chciał na dniu jutrzeyszem upaść do nog JW. Pana y Dobr. tylko o dispozycyą proszę czy prosto do Rokszyc, czy też do inney wsi. Za względność na partykularną osobę moię wraz z komendą iako nayglębsze czynię poszanowanie, będąc winnym na całe życie moie w wszelkich rozkazach Pańskich ile sił moich stawać będzie od sługi ocenia Zostaię przy nayglębszem uszanowaniu

JWWmć Pana y
Dobrodzieja
Nayniższy Sługa y Podnoszek
Ant. Wielichowski
Rotmistrz

1772. 9. V4

34

Dowody łaskawości Jego Dyniąmi nadzieie dobrą że y
wtrzymieyszey prośbie dopomożesz mi; Kiedy
wymożesz u Xięcia Jmci Galicyna przyrzą-
mniey na Cisową y Zaborowie libertacyą. A ia
tak do ignorme do wszelkiego odstrzenia Obo-
wiązanym zostawac będę. A teraz z powinną
Submissyą piszę się.

Jaśnie Wielmożnego Wpana
Dobrodzieja Twego
nayniższy
Maxym Turski
Chor. Raz.
ny

Dł 15. Julij 1772 Ao 78

Jaśnie Wielmożny Mści
Dobrodzieju

Tylko com stanął z podróży, mam honor donieść
JWu Panu żem nic niesprawił, w Interessie
mnie zleconym. Ja tylko co będę miał we
zmę z Sobą y zaiadę drogę w Mzurkach
JWu Panu na Godzinę dziewiątą stanę, u=
padam do Nóg.

JWo WMć Pana Dobrodzieja

Nayniższy podnożek
Ma. Dobrzekowski

Turski Max.

(1772, 9. VII)

[Turski Maxym 1772, 9. VII]

Her. Ober.

1772. 15. VII

Jaśnie Wielmożny Mci Dobrodzieju

Supplikuie mi indulgere że w krzywdzie mojego Pod
danego inkommoduie JWW Pana Dobrodzieja
Człowiek z Mierzyna ukradł konia memu Podda
nemu Kotyni w Prathowicach na paszy przedał
go Żydowi Abramowi do Rospny za trzy talery
wiedział co za Człowiek ułakomił się że tanio kupił
y zaraz tego konia przedał za pułdziewięta talera
Żydowi do Gorzędowa Ten że moy Poddany dowie
dziawszy się o tym złodzieju w Mierzynie bawią
cym rekwirował na niego sprawiedliwości oddał
za niego Dwor trzy talery ponieważ Żydowi do
Rospny za tę kwotę przedał konia a moy Poddany
te pieniądze reponował u Bułmistrza Rospirskie
go chciał odebrać konia od Żyda z Gorzędowa ale
ten powiedział że nieodda poki mu Żyd Abram z

Ro

Rospny do tych trzech Talerow ktore się u Bułmistrza
niedoda reszty to iest pułszosta talera z uiadnieniem
do nog doprasza się żeby ci Żydzi Jeden z Rospny
drugi z Gorzędowa pomiarkowali się a konia memu
Poddanemu powrocili albowiem y pospolite przysłowie
niesie z cudzego konia trzeba o srodmorza zsiadać
o ktorą łatwość y o napisanie listu w tey okoliczności
do Gorzędowa do WJmPana Dworzyca Supplikuie zo
staiąc na całe Życie

JWWMMOMPana Dobrodzieja
szczerozyczliwym y nayniższym
Sługą Jan Zymowski SPny

d. 13 Lut. 1772
z Huciska

1772, 13. VII

80

Son Excellence

Za pamięć o zdrowiu moim, oraz za przysłanie chirurgo medika, iaknayuniżeniey dziękuię.

Aże bierzesz JWP. interes moi sprawiedliwy w swoie protekcyą, dozgonnie odsługiwać obowiązany będę, ktorego contenta osobno przyłączam, do łatwieyszego zakończenia było by potrzebne listowne interessowanie usilne, W. Pisarza Z: Wschowskiego Brata JW. Kanclerza, gdy JWP. wybieraz się do starostwa tam niedaleko mieszka, supplikuię ten prokurować.

Po przemienioney codzienney, natercyanne frebrze, iutro paroxyzm przypada, gdy w sobotę podroż przedsięwzięta niena stompi zyczyłbym sobie, upragnione wypełnić obowiązki, j'ai l'honneur d'etre avec une redevable respecte et soubmission

de Son Excellence
Monseigneur
Votre tres humble
Serviteur
K. Wysocki
N.U. Sta
Pułkow

d. 16. Julij 1772
W Kocieszowie

Żona moia do nuy upada

Gdyby pretendowali byli małey kwoty mnieysza by było, oto, ale 2000 y sprawe ex miserabilium regestro promowować pozwolono, ktory się co sroda bierze, evitando tedy dalszey expensy, prosiłem JKanclerza aby co każe, dam, więc sam się za P. Hałaszke godził, y na 30: tys. stanęło, kazał napisać metrykantowi koronnemu komplanacyą, z ktorą gdy poiechałem, mowi, że on na to niechce przystać ale wytrzymać go kilka dni, co uczyniłem, gdy do tygodnia czekałem mowimi JWK. iedz WP. w pokoiu, y daie WPanu słowo ministerskie, oto y ręka że on tego będzie żałował niczego się WPan nieboi, po odieździe piszą że kondemnata stanęła, stawam z pieniędzmi w K: powiada ia się od tego umykam, ale sąd się WPan: czymożna to było uczynić?

1772, 16. VII

100

d. 19. Julij 1772

81

Jaśnie Wielmożny Mości

Dobrodzieju

Widocznie okazywane JWW Pana Dobrą dla mnie Łaski iak tkwią w ustawiczney pamięci, tak pewność nieomylną mi sprawuią że mnie zechcesz trzymać w Swey zawsze manuteneyi, w którey wielką a niezawodną pokładam nadzieię. Że albowiem zewsząd iesteśmy wszelkiemi opłoczeni nieszczęśliwościami które są powszechnie każdemu wiadome. Zanoszę przeto nayusilnieysze moie prozby, abyś JWW Pan Dobrą przez wielką a zadawnioną swą względność, raczył dodać

Sposobów y swey wniosem nieskazytelney
Rady, ktora by z tey rozpaczy wydźwignąć
potrafiła. Wszakże przez cały trak cho-
dząc w kommendzie Jego (Pozwolisz
JWW Pan Dobrodz chełpić się) czyniłem w dy-
sproporcyach wszelkich usilne atten-
cye, ktore by mnie mogły ufundować
w Pańskiey Łasce, niechże bowiem te
będą do okazania swey dobroczynno-
ści JWW Panu Dobrodz przewodnikiem a
Ja za tę zbawienną uczynność Pańską
winien będę w każdych Jego rozkazach
nieskończenie zasługiwać, czekam
więc z wielkim utęsknieniem Pańskiey

Rezolucyi polecaiąc się wielkiey pamięci y
nieustaynym Jego względom zostaię
z nayprzyzwoitszym Szacunkiem

JWW Pana
Dobrodzieja
nayniższym Sługą
T. Chełmicki

327

1772, 19. VII

Ymo Datt. d. 19 Julij AD. 1772.

83

Jaśnie Wielmożny Mci Dobrodzieju

Wyczytałem z listu Jego do Mnie pisanego, o nieodmien-
ney ku Osobie moiey przychilności y Jego
mi daney Rady słuchać będę. Nie mniey mi
za złe żem wraz z nim Jednych nie uczynioł
kroków, tak obowiązek przysięgi kazał dotrzy-
miwania do ostatnego kresu, kiedy już ka-
żdy uznać może, iż trudno daley kontynuo-
wać samemu, gdy już wszyscy poprzestawali.
Więc Jego wzywam Rady tey która nayszczersza
y nayprościeysza bydź może, zaklinam go na Boga
na Miłość Oyczyzny, na Jego własny honor, chciey
mi podać sposoby nayskutecznieysze któremi bym
mógł ujść kary Boski, y nie sławy od Oyczyzny, a
ocalić ludzi pracujących tyle lat bez płacy, bez
naymnieyszego zysku. Wszakże samemu JW Panu

wiadomo

Wiadomo A jako jestem pewien o niezmiennym y
szczerym życzeniu JW Pana dla mnie tak jego
zupełney oddaię się manutencyi y czekam z utę
sknieniem finalney rezolucyi Piszę się usq od Ara
JWWac Pana Dobrodzieja
Wezgledem Jmci Pana Wieluchowskiego życzliwym Bratem
o Com prosiol proszę uczynić gdy ja y niskim sługa
czasu swego muszę dać kalkulacyę W. Mazowiecki
mpria
Dragonow czterech uciekło do JW Pana
kasz ich Dyzarmować wiesz Panie że mnie
wiele kosztuie y Dwoch Uzarow z Chorążem
uciekło y ten złego Charakteru proszę y tych
zatrzymać wszak że w krotce jednomyślić będziem
Chciey JW Pan pisać do Xcia Galiczyna aby komenu moich
nie przesładował sam zaś pisz do Warszawy do kogo miarkuie
czyli ja mam bespieczny przystęp do Nay. Pana sam zaś JW Pan

po expedyowanych listach, ziec do Libidzy lub
o milę od Libidzy na Storek na rescie gdzie mi
wyznacisz tylko proszę o bespieczenstwo. Wszak
miałeś mie Panie że wszystkich nay szczerszego
przyiaciela czekam rezolucyi bydz mi teraz
szczeryn

Względem Prusakow chcey mie JWPan Informować co
oni maią do Mnie Ja Im żadney krzywdy nieuczy-
niol

376

1772, 19. VII

W 20 Julij 1772 A:
w Boroszewie

85

Jaśnie Wielmożny Mci Dobrodzieju

Przybycie JWWMPana Dobrodzieja do tych Dobr, iak mnie uszczęśliwia Uwiadomieniem tak niemniey Znayżyznieyszych przyniesie Konsolacyą gdy o Jego zdrowiu Którego w Wiekopomne Lata iako Sługa przychylny y szczery życzę powzne informacyą, do czego nayszczegulniey ściągam pioro w Adres Czyniony.

Znam przy tym przychylności moiey obowiązek winszowne złożyć applauzy z Chwyny Dystrybuty Nayiaśnieyszego Pana, lecz temi nietrudnię Co ex Equo odbierasz bo wiem że Twemi Azardy nayuyższych Stopniow sobie wysłałeś Gościniec, chęci moie rezerwuię w te Czasy, które twych Azardow zupełnie dopełnią Satysfakcyi, których szczerego Życzenia protestuię Ofiary

Ja do tąd w Szląsku maiący aliquod metum Kontynuię rezydencyą, od którey Pan y Dobrodziey Sano Consilio iako wiadomy gressus meos uwolnić mię raczysz, A gdyby Co w Stałość bespieczeństwa od wzwysz baczyłeś, y ztamtąd, lub zkąd byś Panie baczył, wiem żebyś nieubliżył Powagi swey interesowaniem mnie dopomodz. Mam tedy w Ucałowaniu Nog Pana te sobie wyprosić żądanie w Respekcie Jego Ten który przyzwoita y winną Attencyą iestem

JWWMWMPana Dobrodzieja
Mego

Z żoną moią JWWMW MPanstwa Dobrodzieystwa Całuiemy Nogi

Nayniższym Sługą
WWNiemojowski Pw

P.S. JmP. Kamecki w swych y moich interesach pragnący wyiechać w Sieradzkie upraszam Niech Pasem Pana zaszczycony będzie,

214

1772, 20. VII.

ię 20 Julij 1772. Ao

Lenug Lista Dla Kommendy Uzarów

Wachmistrzow trzech a po Złł. 10. Czyni na Miesiąc
dla trzech - - - - - - - - 120.

Kapralow Osim - a po Złł. 6. - - - - 192.

Trębacz Jeden. - - - - - - - - 36.

Gemeynow 60. po Złł. 4. Czyni in Summę 820. Diw 820

Item Fansmitowi Złł. 16. - - - - - 16

Efficit Summa 1184.

F. DĘBSKI

Ktorem odebrał z Rąk Sekretarza Smitowskiego.

131

1772, 20. VII

w Sokolnikach d. 6. Augusti
1772.

88

Jaśnie Wielmożny Mości
Dobrodzieiu

Będąc teraz u Generała Szletynga, który się JWPanu kłania; dowiedziałem się z ust iego, co mi roskazał JWPanu donieść; iż Xiążę Adam mu powiedział, iżby łatwo odstąpił Regimentu swego, dla JWPana, gdyby JWPan o tym z Nayiaśnieyszym Panem mowił, y żeby sam Generał Szletynk ustąpił JWPanu swego mieysca, z większą ochotą iak komu innemu, gdyby mu JWPan choć cokolwiek chciał za nie dać, bo ma nadzieię także co więcey od Krola otrzymania. To iest rzecz pewna że Saldem będzie zlozowany 1ma 7bris, z przyczyny że iest przeciwny Krolowi Pruskiemu, inny Wielki Poseł ma na iego mieysce do

Warsza-

Warszawy przybyć.
Upraszam JWPana aby był na mnie
pamiętny, w żadną inną służbę wnieść nie
stałem się życzę sobie w Polskiey a to
w komędzie JWPana zostawać, teraz się
tylko tułam nic pewnego niemaiąc.
Upraszam także JWPana abyś był łaskaw
a raczył odciągnąć Panu Chorążemu Wizem-
bergowi 4. # które mu pożyczyłem, bardzo
mi są potrzebne w teraźnieyszych czasach, za
oddanie onych nieskończenie wdzięczen będę,
Zostaiąc z winnym respektem
JWPana y Dobrodzieia
nayniższym Sługą
Fridwicz
major

348

1772. 6. VIII

89

Hochwohlgebohrner Herr,

Insonders Hochzuehrender Herr General Major,

Nachdem von dem Herrn General und Ritter Fürsten von Galletzin erhaltenen angenehmen Rapport gebe ich mir das Vergnügen Ewr Hochwohlgeb. die Übergabe der Festung Chenstachoff an den glorreichen Waffen meiner Allergnädigsten Kayserin bekandt zu machen; und ich ersuche Ewr Hochwohlgeb. aus der zu dem Ende errichteten Commission die Verfügungen zu treffen, die in erwehnter Festung befindlich gewesenen Haufen Leute von dem Königl. Republikanischen Truppen in Empfang nehmen und bis zu dem Orte des bestimmten Aufenthalts transportiren zu laßen. Ewr Hochwohlgeb. finden hiebey die Ordre an den Hn. General Fürsten von Gallitzin, die zu der Abgabe der Leute das Nöthige in sich enthält.

Ich habe die Ehre zu seyn

Ewr Hochwohlgeb.

Gehorsamer Diener

A. v. Bibiccow

Warschau
den 11/22ten Augusty 1772.

[22]

1772, $\frac{11}{22}$ VIII

73

Monsieur

Etant Sensiblement charmée de la Lettre que je viens de recevoir de vôtre part, je ne Sçaurais vous Exprimer, en même-temps Combien je Sens du regret à la depravation que le Sr: Pulawsky à fait de vos Terres, tout homme Injustement oppressé doit S'Attendre à ces affections de la part des gens auxquels les Loix de L'Equité Sont Sacré; mais ceux qui nourrissent ces Sentimens dans leurs Coeurs, ne Se Contentent point d'une Vaine Complainte, C'est réelement qu'ils ont alors le desir d'obliger. Comme je Suis Monsieur dans le Cas, J'ai Saisi avec Empressement L'occasion pour vous Convaincre de L'Amitié que J'ai envers-vous en Consequence de quoi j'y donnai deja la Libertation pour vos Terres, Etant assurée que la Sincerité de mes intentions, me procurerons une Amitié mutuelle, que J'aurais Soin de Conserver

Je Suis Monsieur vôtre tres-humble & obeissant Serviteur

P. P. Galitzin

ce le 11/22 d'Aout 1772

vieu Czechek P.J.

P.S. Je vous prie d'envoye la lettre cy joint à S. Ex. Mr l'Eveque de Cujavie

[22]

1772, 11/20 VIII

57

Jasnie Wielmozny Mci Dobrodzieju

Przyszła mi reflexya iż lubo pisałem do JWo Kasztella
na Wieluńskiego o zatrzymanie Innotesiencyi na
Elekcyą Ziemską y mnie o nich uwiadomienie
jednak że adversarij et ambientes mogą tentować
y wymoc tę Innotesiencyę y Elekcyą ukrycie
jak się abusive często trafiało, przeto jak nay
uniżeniey upraszam JWo Mci Pana Dobrodzieja abyś z do
brotliwey Łaski swey przy częstey tam w Wieluń
skie okazyi raczył napisać do tegoż JWo Kasztel
lana Wieluńskiego aby wydanie tych Innoto
siencyi y podanie ich do Grodu chciał przytrzy
mać do dalszego czasu choćby post Fm S.
Michaeli y o czasie Elekcyi JWo Mci Pana
Dobrodzieja uwiadomić y upewnić, a tak
gdy odpisze z determinacyą czasu, przez
konsideracyą Godney Osoby JWo Mci Pana Dobrodzieja

do tego się dzieła interessuiącego musi do
trzymać y nieda się uwieść.
Z JW Jmcem Biskupem widziałem się w Szydło
wie ale niebyło czasu. Zarekomendować mu
się w tym Interessie chyba już listownie
na pocztę gdy spieszno odjeżdża oddaiąc się
nieustanney Protekcyi Pańskiey zostawam
z naypowinnieyszym ustanowaniem

Jaśnie Wielmożny WMć Pan
Dobrodzieju
prawdziwie Obowiązanym
y Nayniższym Sługą
Tk Kempisty MZW

d. 19 Augusti 1772
w Brodzie

1772, 19. VIII

d. 24 Augusti 1772 z Kuźnicy Zag-

94

Jaśnie Wielmożny Mości Dobrodzieiu

Smutny nader, y wskroś przenikaiący serce moie odebrawszy list od Syna mego Adama Laskowskiego niegdyś pod komendą JWWPana Dobrodzieia w Dywizyi Wieluńskiey zostaiącego, który teraz w ciężkiey ięczy niewoli w Piotrkowie pod strażą JO Jmci Xięcia Galiczyna, nie mam uboga Matka do kogo bardziey w tym smutku moim uciec się tylko pod łaskawą JWWPana Dobrodzieia protekcyą, żebrząc łaski Jego abyś swoię zanim raczył wnieść instancyą o uwolnie onegoż. Za którą łaskę do skończenia życia moiego z całą Familiyką moią błagać będę Maiestat Boski za szczęśliwe powodzenie JWWPana Dobrodzieia. Składam więc pokorną prożbę moię wraz z emną samą pod nogi Pańskie wyznaiąc się bydź na zawsze

JWWPana Dobrodzieia

nayniższą podnoszką

Antonina Laskowska

NB Powracaiąc do mnie iuż apozytowany pyzmany w drodze został

211

1772, 21. VIII

d. 21 Augusti 1772 z Klonowy

96

Jaśnie Wielmożny Mości Dobrodzieiu

Doznana potyle kroć osobliwsza łaska JWWPana Dobrodzieia czyni mię nader powsałą w przesłaniu ninieyszey litery moiey do respektu Jego. Przez ktorą dopraszam się pokornie JWWPana Dobrodzieia, abyś raczył wnieść swoię poważną instancyą za szlachetnie urodzonym Adamem Laskowskim do JO. Jmci Xięcia Galiczyna, u ktorego w ścisłey zostaie niewoli w Piotrkowie. Chciyże więc JWWPan Dobrodziey przez łaskę swoię za nim interessować się iako za sługą, y niegdyś żołnierzem swoim, aby przez Jego kooperacyą mogł bydź uwolniony. W czym y mnie wielką łaskę, y ubogiey wdowie zebrzącym za synem wiekopomne uczynisz Dobrodzieystwo, kończę ia z prośbą moią usilną literę moię wyznaiąc się bydź na zawsze z powinnym szacunkiem

JWWPana Dobrodzieia
szczerze życzliwą y
nayniższą sługą
Szymanowska

JWJmci Dobrodzieyce
nayniższy zasełam
w Kłon. Godną konsola=
cyą serdecznie ściskam

Jan Alexander Kraszewski Poniecznik Pancerny, Generał Adjutant JKMci Regimentarz Partyi Wielkopolskiey

Mocą komendy (: ktorey in Pagina przyłącza się kopia od słowa do słowa :) obwieszczam WW. Ichmć Panow Officyerow, a mianowicie WJmP. Poniecznika y wszystkich kompanią Znaku Husarskiego J.O. Xcia Czartoryiskiego Generała Podolskiego niniejszym Ordynansem moiem, a żeby z całą Chorągwią Gospodarstwa Swego w komplecie zupełnym ludzi, koni y broni stawał pro ultimis Augusti w Roku tym że na mieyscu konsystencyi swoiey, lub in casum niemożności iakowey na inszym mieyscu bliszym y sposobnieyszym, zkąd mi Rapport ma przysłać do Inowrocławia y dalszey czekać dyspozycyi, zaś w tym punkcie doszłego Ordynansu Chorągiew czyley Jey komendant meldować mi się powinien zupełnie w iakiem stanie ludzi, Broni y koni y wszelkiego porządku zostaie ad praesens nie czekaiąc JmP. Poniecznika ieżeley nieprzytomnego, ktoremu gdzie iest ma się dostać Ordynans wcześnie niniejszy. W marszu zaleca się skromność y karność żołnierska Regułom Woyskowym przystoyna. Działo się w Jordanowie Dnia 1. Sierpnia Roku 1772.

JA Kraszewski. Copia concordat cum Originali

Kopia Ordynansu Przeswietney komissyi Woyskowey WJmPu Regimentarzowi dany.

My komissarze Rpltey Woyska koronnego ex Senatorio et Equestri Ordine. Daiemy Ordynans JmP. Kraszewskiemu Chorągwi Pancerney WJmP. Starosty Sieradzkiego Poniecznikowi a teraz Partyi Wielkopolskiey ustanowionemu od komissyi naszey Regimentarzowi, a żeby za odebraniem Onego nad Chorągwiami Partyi Wielkopolskiey, iako to Husarskiemi JW JmP.

Woiewody Mazowieckiego, J.O. Xcia Czartoryskiego Generała Podolskiego, JW. Referendarza koronnego y WJm P. Starosty Kowalskiego, a Pancernemi JW. Gurowskiego Marszałka Nadwornego Litt. JW. Ełembockiego Kasztelana Kniswickiego, JW. Raczynskiego Pisarza koronnego, JW. Czapskiego Podkomorzego Chełminskiego y WJm P. Wielopolskiego Starosty Landzkorońskiego w komendę swoię Regimentarską obiął y niemi podług Instrukcyi osobno sobie daney dysponował, skromność y karność żołnierską ostrzegaiąc Seno zalecamy. Działo się w Warszawie na Komissyi Rpltey Woyska koronnego Dnia 21 Lipca 1772 Roku J. A. Podoski Woiewoda Płocki Komissyi Woyskowey Prezes. Te kopie Ordynansow z Oryginałów od słowa do słowa są przepisane,

W Rumiejewski
mpp

(do kopiarusza)

2.58

1772, 21. VII
" 1. VIII

100

Jasnie Wielmozny Mci

Sercem kochany Dobrodzieiu.

Przy powinnym y głębokim uszanowaniu JW. WMPana Dobrodª szukam y dopraszam się respektu Jego, abys dobrotliwie raczył interessować się za mną do JW. Imci Xiędza Biskupa kujawskiego z prozbą o Instancyą do JW. ImPª Bibikowa Gnała, w interessie ktory opowie Lator praesentium, pilna tego iest potrzeba, serdecznie obliguię o to wsparcie, iezeli bys JW. WPan Dⁱ miarkował do kogo w Warszawie pisać, chociaż y do wspomnionego JW. Generała bardzo obliguię, miec bendę nieskonczoną obligacyą.

Jestes tu JWWPan Dⁱ obiecowany y spodziewany, iezeli nastąpi bytnosc proszę mnie uszczęsliwic prezencyą ktorey oczekuiąc polecam mnie nieustaiącey łasce z naywłasciwszym poważeniem y uszanowaniem

d 22. Augᵗ 1772
w Mstowie

Nabycia Starostwa winszuię Dⁱ moiemu.

Jasnie Wielmᵒ WMPª Dobrodª
Sercem kochaiący Wuy y nayniższy Sługa.
X Skozierowski. B.A.k.G.

85

1772. 22. VIII

1772, 22. VIII

258

102

101

Maiąc Ordynans WJm P. Kraszewskiego od Przeswiętney Komis-
syi Woyskowey nad Partyą Wielkopolską ustanowioney Regi-
mentarza, aby Chorągiew na swoiey konsystencyi stanęła, więc
ninieyszey Dyspozycyi czyniąc zadosyć, tę Chorągiew za Pa-
sportem JO. Xcia Galiczyna Generała Majora odbieram, a przy
niey ludzi znayduie się Dwoch Ichmciow kompanij, Pocztow
z Trembaczami Dwudziestu Osmiu, ktorych odebrawszy, daię
Rewers, ktory Ręką moią podpisuię. Działo się w Starey Czę-
stochowie Dnia 22. Sierpnia 1772 Roku.

W Rumiejewski
mpp

103

Wielmożny Mci Dobrodzieju.

Maiąc doniesienie z tuteyszey Poczty, że WWMWMć Pan Dobrodziey z niey miałeś List od Generała Bibikowa; więc ani wątpię że w interesie Częstochowy być musi rezolucya. A zatym utęskniony końca moiey na tym mieyscu pokuty, posyłam ninieyszą Odezwę do WWMć Pana Dª Zasięgaiąc jakowey względem tego interesu wiadomości. Z przedostatniey Poczty w przeszły Czwartek nadeszłey miałem od Xcia Ordynans, abym tu dalszey oczekiwał dispozycyi, a wczorayszą nic do mnie nie pisano; więc tym bardziey spodziewam się, że ten List od Generała Bibikowa zawiera koniec y skutek Żądości tak Przesw: Kommissyi woyskowey, jako y JO. Xcia Jmci Podkomorzego koronnego. Przy złożeniu winney uniżoności dopraszam się Łaski WWMWMć Pana Dª abyś mnie dostatecznie w tey okoliczności informował,

bo

bo wyznaię bez ogrodki że nigdy przykrzeyszych rekollekcyi mieć nie mogłem nad ninieysze. Profituię z okazyi wyznania żem iest na zawsze z wszelkim uszanowaniem.

WWMWMć Pana Dobrodzieja
szczerze życzliwym
y nayniższym Sługą
J. Hoffman.
Major

Z Piotrkowa
d. 24. Augt
1772.

225

1772, 24. VIII

104

Jaśnie Wielmożny
Mci Dobrodzieju

Pozwolisz JWPanie wyrazić przed sobą
niezmierne Ukontentowanie z kupna
Starostwa Sokolnickiego z przyczyny
ktorą wnoszę sobie konsequencyą
kiedyś ku tutejszemu krajowi zbli
żając się wymierzył nieomylnie
postąpisz asz w moje Samsiedztwo
czego sobie z duszy z serca życzę
bo mi jest z mocnym szacunkiem
z szczerym y serdecznym przywiązaniem

JWW MM. Pana Do
brodzieja Kochającym
y Nayniższym Bratem y
Sługą
J. Szczaniecki Podstoli

25to Augusti
1772

w Tarnowie

2120

992.25.VIII

106

d. 26 Augusti A° 72 z Warszawy

Pogoń za sobą w dwoch Odezwach JW WmćPana K° Dobrod=
do d. 19 et 23 curren odebrałem. Dziękuię Mu iak mogę
naylepiey że kiedy iuż nie Osobą swą nad wszystkie ex=
pressye miłą, przynaymniey commercio korrespondency
y poufałości cieszyć mnie raczysz.
Wakans Krolewszczyzny czyli cząstki Iey w Wyszonowie Dniem
przedemną, iuż tu był doniesiony do Dworu, po harapie
przyiachałem, gdy ten konferowano Imiennikowi memu
za Instancyą Xcia Sekretarza Koronnego JmPa Ostrowskiemu
Dworzaninowi Krola JMci
Żałuie JmX Kanclerz WK że pierwszey przysługi WmćPanu
niemogł prastare, doniesie pewnie odpowiedź Krola JMci
na doniesienie pretensy WmćPana, gdy odpisuie podobno
na Pocztę, ja zaś przez JmPana Rotmistrza Dębskiego na Oby=
=dwa wspomnione Listy repono.
Adres JmPana Woiewodzie Kaliskiemu zostawiłem w Stancy
nieznalazszy przytomnego. Zaś JmPana Generałowi do=

Bibikow

do Bibikow z rąk swoich oddałem, y usilnie poparłem moią prozbą żądanie Twoie Kochany Dobrodzieiu, iak należy na Przyia=ciela, mam deklaracyą utinam skuteczną.

Ex contentis drugiego Listu wyczytałem interessowanie WmPana za Imć Xm Biskupem Adryatyńskiem moiem dawnym Łaskawcą, przyłożę więc starania na uproszenie Jemu folgi day Boże abym był szczęśliwy. Dziś pocztą rzeczony Chrz. zabawiony, do jutra więc rozeliża.

Poty Interessów prywatnych: Teraz co mogę uchwycić ex publicis, kommunikuię WmPanu Soli. Dniem przed moiem Tu przyiazdem nadiachał Kuryer z Peterzburga od Rezydenta Naszego Psarskiego do Krola z wiadomością że Actum de Nobis.

Już podobno te Plan podziału Kraju naszego podpisany, daleko w większey extensy iakośmy przedtym słyszeli. Kongress w Faukszanach accelerator, pewnie w przyszłym miesiącu dostaniemy wiadomości o doyściu

Jego

Jego lub zerwaniu gdy tylko ad 21 Xbris trwa Armistitium.
Poseł Saldern powoli wybiera się nieruszy sednak dotąd
nie stanie drugi Jeli Ordinis Stakiemberg, dla którego
gotuie wielką in Folio Instrukcyą mając Kommiss od
Dworu swego tey mu napisania, y wystawienia —
Obrazu przednieyszych aktorow etc

Oprocz potrzeby Wmmsłana ewentualney; niewidzę tą —
razą mocy przybycia JEgo, wiem że do Niego pisać
miał Generał Bibikow w Interessie Fortecy Częstocho
wskiey ale niechciałem Sciscitari w jakiey materyi
Adieu Sciskam Serdecznie

Tout a Votre Excellence

[Ostrowski leg.]

219

1772, 26. VIII

d. 27. Aug. 772.

108

Powtóra przedostatnią doszedł mnie List WWMPana z Wolborza
datowany Insynuacyi do wakuiącego Burgrabstwa
Piotrkowsk. JmPana Poktalskiego, lecz ponieważ na
ostatniey Kadencyi Sądow znaczne Interessowanie
za JmP Mtoszewskim a przeszłym JWMPana Officyerem
zaszło do mnie, który wraz z JmPm Mireckim u mnie
gospodarowywał. Przeto chciey mię kochany Generale
mieć za wyexkluzowanego iż to zupełnie oddam Czasowi
niechcąc sobie narażać Rozmaite Ziemian Insynuacye
ile że y Jchmć PP Tomecki Jabłonski y Inni w równeyże
się znayduią Pretensyi. Przyjaźni mię Jego Ponuczam

Strzałachowski R. Kor.

PS. Zdała Komenda wyższa na xlia
Generała Galliczyna rozdysponowanie Woysk od Czenstochowy Kwaterami,
Chciey Kochany Generale interessować się aby
na Piotrkow nie dodawali, wszakże nie wystarczy
są pobliższe miasta Przedborz Sulejow Woyciń Duchowne, Rzeczyca Inowłodz
mogą ulżyć naszym Miastom

#

23.

Jasnie Wielmożnemu JmPanu
Zarembie
Generał Majorowi Woysk Koronnych
MWmu Panu y kochanemu
Bratu
1. L.

przez Piotrkow

307

Małachowski Stan. St.
refer. kor.
1772, 27. VIII

d. 31. Aug. 1772 Anno
w Warszawie.

110

Wielmożny Mci Panie Generale
y Serdecznie Kochany Dobrodzieju

Nim Mnie List Wielmożnego WMci Pana Dobrodzieja doszedł, zupełny pierwey uczyniłem koniec, odebrawszy Patent dla Jmci Pana Chorążego, ten ieżeli tu komu ma bydź oddany, czyni na Pocztę za uwiadomieniem mnie na którą ma bydź odesłany zaciągam Jego Rozkazu zostaiąc z powinnym Szacunkiem iako

WWMWMci Pana Dobrodzieja
szczerze życzliwy
Bratem y Sługą
Cool de Pirch

P.S. Koń Jego iako był pierwey kulawy tak y dotąd trwa w kalectwie.
Przypominam Łaskawey Jego Pamięci Rekrutow pięknych, tylko aby nie Dezerterow Pruskich.

275

1772. 31. VIII

112

Jak tylko stanąłem w domu, zastałem obligacyą ażebym JW W Panu Dobr. doniosł że JmćP. Grat Bibikow potrzebuie widzieć się z JW W P. Dziem; Bądź więc JW W Pan Dobr. jaknayrychley u niego, On oponie Interess, a ja ustnie za obaczeniem Pana oznaymię kto mi zlecił przestrzec o tym żądaniu JmćP. Generała.

Nienamieni Pan jednak

nienamiem Pan jednak że jesteś
przestrzeżony JWW PD. o tym Jego żądaniu

Nayniższy Sługa
L. Garnysz Kust Kujawski

2120
3160

b. d. [1772] [VIII?]

Rapportt

Od Chorągwiow Hussarski y Pancernych Dn: 31 Augusti 1772 anno

Obersztab	Kiamen	Konpan	Unteroff			Trębacc			Gimcyni			69	Konię				64
Chorągiew Hussarska y Pancerne	Effectiwę	Effectiwę	Effectiwę	Chorzy	Zostaie do powinnosci	Effectiwę	Chorzy	Zostaię do powinno	Effectiwę	Chorzy	Zostaię do powinnos	Glu Summa Summar	Effectiwę	Unter officerowie	Trębacę	Gimcyni	Summa Summa Koni
Chorą: Hussarska Krolewska	.		3	.	3	1	1	.	33	1	32		35	3	1	31	
Chorą Pancerna Krolewska	1		2	.	2	1	1	.	20	.	20		23	2	1	2	
Chorą: gw Kasztal: Lwow	1	1	1	1	.	.	.	.	8	.	8		9	1	.	8	
Summa	2	1	6	1	5	2	2	.	61	1	60		67	6	2	59	

Chorich Suma 4

J. Chrzaski
mp

240

1775, 31. VIII

Jaśnie Wielmożny Mości Nayosobliwszy

Dobrodzieju

Zpozniony odezwą moją do JWWmćPana Dobrodzieja, nie insza iest mi przyczyna, jak że przedszego spodziewałem się wyiazdu, niżeli w samey istocie pokazuię. bo obiecywałem sobie przy Koncu Augusta wyiechać, a ja ieszcze in 7bri znayduię się w Warszawie. Przecież w tym Tygodniu toiest circiter 5ta 7bris zapewno już wyieżdżam, y Supplikuię Respektu Pańskiego zatrzymać się w tamtym Kraju na mnie. Już wszystkie Solemnitates do Interessa Starostwa Sokolnickiego ułatwiłem, Quadruplę zapłaciłem, kwity po odbierałem y Listy Podawcze tak do Starostwa jako y Woytostwa mam. Słowem mowiąc że jak się należy sprawiłem się, co należy do tego porządku. JPan Stawiarski podał Memoryał do Kommissyi względem Sołtystwa w Osieku, ale rezolucyą odebrał, aby w niczym nie przeszkadzał. gdo mi nie jaki Ambaras sprawiło. Resztę Opowiem JWWmćPanu Dobrodziejowi —

Ex Publicis. Mam honor donieść JWWmćPanu Dobrzejowi, /: ile jak mowią już głośno po Warszawie :/ że się Krajem podzielili Sąsiedzi, będę miał kto co wziął wypisane exacte, Za dwie Niedzieli będą ogłoszone od trzech Monarchow Zagranicznych Deklaracye. Rozumiem że w tey

Okoliczności kto co bierze. JW. Oginska z Widnia z familią swoją wczoray przy-
jechała do Warszawy. sam zas jeszcze został się. Dzień trzeci jak też tu
przyprowadziła Moskwa P.a Łukawskiego okutego na rękach y Nogach
kaydanami, ktorego Zyd spieg miał wydać. dziś były Inkwizycye dobro-
wolne. Popisuje się trzema Ordynansami od Swoich Pryncypałow, od
ktorych miał zlecenia tey niegodziwey Akcyi, y pieknie tu spiewa o Nay-
wyższych Matedurach, miny nietraci, y pewnym się bydź czyni życia, mo-
wiąc; że czyniłem to, co mi kazano. Osobno siedzi nie z Mosinskim, bo
ten w Zamku na dawnym mieyscu, a Łukawski u Bibikowa na dole w
Pałacu Radziwiłł: przykuty do muru jak Potępieniec —
Nuncyusz nowy wraz JW. Oginską przyiechał. ktorego jeszcze niewiemy
jak się zowie = JP. Bierzynski znayduie się w Warszawie, ktory był u
mnie w Stancyi, ale się z nim niewidziałem, bo byłem natenczas w Zam-
ku. Tym czasem co mogę y Wiem JWWm P.a Dbjowi konferuję
do Wiadomości, reszte ~~mogę~~ gdy zasięgnę więcey wiadomości opowiem.
A teraz nieskończonemu JWWm Pana Dobrego poleciwszy nas Oboy

ga

Sercu, przy Wyznawaniu powinnego Uszanowania, zostaję z głębokim Respe-
ktem. Jako

JWW^m Pana Dobrodzieja
Prawdziwie Obowiązany y Nay-
niższy Sługa
Andrzey Zaremba.
M.P. JEWM. Sekretarz

JW. Pani y Dobrzęcie Oboje do Noy-
upadamy łaskawemu porzucaj-
jących się Affektowi.

d. 2. 7bris. 72 A^o.
w Warsz.

345

1772.2.1x

116

d. 5. 7bris 72. A.o z Warszawy

Czyni mi wzmiankę, Imć X. Kitowicz Prozelita WmPana kochanego Dobrodzia, że na ieden list niemiałeś odemnie responsu, a przecież wiara, poczciwych Ludzi świadczę, że żadnego non praetermisi, owszem trzeciraz się zgłaszam WmPanu cum communicatione sciendorum.
Juz teraz pod kopertę mego Pana Starosty Wolborskiego piszę, z insynuacyą przesłania do Dobr WmPana bliższych, y oddania komu z Jego Subalternow, dla pewnieyszego doyscia. Interim kazać się pytać na Postamencie Piotrkowskim o moie listy do siebie.
Niemasz nic ciekawego tą razą, ad deferendum WmPanu nad to, że na dniu onegdayszym do JmPana Posła Rossyiskiego nadbiegł kuryer od Feltmarszałka Romansowa z wiadomością o Kontynuacyi Kongressu w Taukszanach, y o nadziei doyscia Tralitatu w biegu tego miesiąca, co y inne potwierdzaią wieści.
w Szwecyi wszczęła się rewolucya, Krol tameczny z Bracią swemi, miał sobie uiąć Gwardye, y na czo-

le

le Ich stanął, deklaruiąc się Panem absolutnym. Jeżeli tak iest, iak piszą, obeydzie to wielce dwa Dwory Petersburski y Duński; y bydź może, że u Nas odmieni systemma, oczym potym obszerniey wm Panu doniosę, gdy sam lepiey będę informowany.
Owego Hultaia Lubawskiego złapali Kozacy w Łęczycy y tu przyprowadzili; iest pod wartą Moskiewską, y słyszę, że zaczyna wiele spiewać, powoływaiąc y godnych Ludzi wspołeczników z Sobą.
Poseł Rossyiskiego Państwa na mieysce Ambassadora iuż w drodze spodziewany za dni 10. Jedno zawsze fatum wrożą dla Nas podziału Kraju utinam omylnie. Adieu! Adieu! ściskam serdecznie

[Ostrowski bp kuj.]

1772, 5. IX

219

x.

118

Jasnie Wielmożny Kochany Panie
y Dobrodzieju

Mam honor przez tę okazyą moie oswiad
czyć przywiązanie Panu memu, y
przypomnieć sobie miłą y chwale
bną kommendę, do ktorey cisnie
JmPan Siostrzeniec moy, na ktorego
żebys był łaskaw y emplojować go
sam raczył, mocno y uniżenie proszę
My sam uczynyli Akkord czyli Kon
trakt z Krolem Jmcią Pruskim na
10^m Węplow. alias na 12000 tysięcy ćwier
tni za piniądze złe, iedno uczyni iak
by darmo, oprocz tego na futerazie dla
Woyska

Woyska ostatek krescencyi Broń Bo
że, żebyśmy od głodu nie zdechli
bośmy w ostatniey ruinie y widzę
że resztę Polski chce w dzikie kraje
obrócić, a pociechy znikąd chyba
ta że Seym ma być.. to nam siła
pomoże pewnie nam wszystkie szko
dy nadgrodzi. Oddaię mię łasce y
łaskawemu sercu pisząc się z powin
nym affektu przywiązaniem

Mego kochanego Dobrodzieia

Jeymci Dobrodzice
całuię rączki
Godną Familią sercem
ściskam
Gościącemu tam
Exulowi z Opactwa
serdeczną zasyłam uniżoność
d. 6 Kris 72. w Wschowie

Sercem kochaiący
y Nayniższy Sługa
S. Chłapowski WM
mp

262

1772, 5. 12

120

Wielmożny Mości Dobrodzieju

List WWMMPana Dobrodzieja de 8va Curr. datowany do-
pierom nadniu dzisieyszym odebrał od JmPa Byszewskiego
komornika, ktory niewiem wcale quo casu się tam do nie-
go dostał. Spieszę zaraz wtym punkcie dac ad contenta
WWMPanu Dobrodziejowi respons Wkroczenie wkray
nasz woyska Austryackiego dotąd nieczyni nam żadney
a żadney wiadomości na iaki koniec y czyią obronę tu
się znayduią, czas iednak daley pokaże, ia ieżeliby quid
nocivum sequeret, donieść WWMPanu Dobrodziejowi
nieomieszkam. Niechwytay się WWMPan Dobrodzi
przyiazni Pruskiey bo to moskwa serio uważa
y ieżeliś to czynił iuż, może, że y to pomogło
do teraznieyszey uciążliwości ktorą z strony
Jey masz. Polecam mię stateczney Łasce
y przyiazni iako

WWMMPana
Dobrodzieja
Sercem życzliwy y nay
niższy Sługa
Wilkanowski

PS. Idzie tam do Pana wiela
Listow masz tam nayosobliwszy
od nay: Pana, niewiem co tam
u Dworu względem WWMPana
Dobrę zaszło, bo miałem rozkaz od
Kanclerza abym był napisał Literas Liberi
passus do Berlina iakoż napisałem
ale Ich niepodpisano, tylko powiedziano że juz nie
potrzeba &c.

2120

(1772, wrzesień, po 8)

2 177

Jmć

121

Jasnie Wielmożny Mości Dobrodzieju

Znaiąc obligacyą moią przez Ordynans na mnie od JWWMć Pana Dobrodzieja włożoną stanowszy na mieyscu naznaczonym mam honor zasłać nayglębszą submissyą moią z mieysca tego Repportuiąc że Dnia Osmego Czerwca do Sulicowa przymaszerowaliśmy, gdzie stanowszy na Lud bardzo zubożały trafiliśmy tak dalece że nie tylko nas wszystkich, ale y połowy do Dni naywięcey trzech wysustentować by niemogli, dlaczego rozdysponowałem WJchMć Panow Kollegow na Wioski pobliskie a sam z kommendo w Mieście znayduię się. WJchMć Koledzy dopraszaią się łaski Pańskiey dla siebie, abyś z Respektu swego chciał uwolnić ich od zatrzymania dalszego gdyż wiadomy JWWMć Panu Dobrodzieju Stan y Sytuacya teraznieysza w tymże wielką dla JchMć czyni przykrość którzy z wielkiem utęsknieniem Rezolucyi Pańskiey oczekuią. Tudzież pleyzerowani JchMć Kompania a osobliwie Jmć Pan Baranowski Respektowi Pańskiemu przypominaią się abyś podług nastąpioney Pańskiey Swoiey dlanich łaski

miał

Jmć

miał o nich pamięć w czym wszystkim oczekuiąc łaskawey dla wszystkich in genere łaskawey Rezolucyi zostaię z powinnym szacunkiem y Rekognicyą

JWWMć Pana Dobrodz
szczerze życzliwym y nayniższym
Podnuszkiem
Samuel Wolski
JWMMć

Dnia 7bris
1772 Anno
z Sulijowa

1772. 9. IX

33

Wielmożny Mć Dobrodzieju!

Za naywiększe mam Sobie ukontentowanie we wszelkich okazyach służyć WWMć Panu Dobrodziejowi; jakoż y teraz dowiedziawszy się iż Komenda WJP. Podkownika Abałdujowa rozpisuje Kwartery w Rozprzy, wydaje na tych miast ordynans aby te Miasteczko od Kwartery było wolne. A teraz wszelką w zachodzących Obligacyach JEgo przyrzekając łatwość, Piszę się raz na zawsze

WWMć Pana Dobrodzieja
Uniżony Sługa
Xiąże P. Galitzin

z Piotrkowa
d. 9. 7bra 1772

Ordynans przyłączony upraszam oddać JP. Porucznikowi Rylejowi.

[20]

1772, 9.1x

51

124

Jasnie Wielmożny Mości Nayosobliwszy

Dobrodzieju

Może że już jest moy List oddany w ręce JWWMćPana Dobrodzieja przez Lewka Kupca Rospierskiego teraz pisany. Przecież dopełniając moich Obowiązków winney dla JWWMćPana Dobrzja attencyi Mam honor JEmu donieść. Że Xże JEmć Sułkowski żegnasię ztym Swiatem, albowiem bez nadziei Życia chory. już ostatnie Viaticum wziął, Kapucyni dysponują Go. JWa Wojewodzina Smolińska pilnuje rychło ducha wypuści. Jeżeli JWWMćPan Dobrz masz co gruntownych Pretensyi do pomienionego Xcia JEmć tyczących się Starostwa Sokolnickiego, potrzebaby zabiedz co prędzey, ile żebyś JWWMćPan Dobrodziey szkodował, gdyż są Interessa takowe, a co raz nowe Wynikające. Jakto o Szołostwie Pa Stawiarskiego na ktory ma Przywiley, a chcąc Uspokoić potrzeba będzie iemu quantum zapłacić. Powtore odzywa się tu jakiś Geometra ktorego Nazwiska zapomniałem, był u mnie że ma Pretensyi na 200 # do Gromad, czyli do Starosty Samego Sokolnickiego, ten żebyś wysłany z Assessoryi do Wywiaru Gruntow między Dworem y Chłopami nie jest za fatygę y podroż swoię zaspokojony. y pretenduje aby mu teraznieyszy Starosta zapłacił. Przeto jeżeli tam co iest w ręku JWWMćPa Dobrodzja potrzebaby dobrze trzymać aby było z czego się Kwitować.

Ja że do tych czas siedzę w Warszawie, Okoliczności y racye dla czego by, będę JWWMćPana Dobrzjowi Wiadome. Niczego się już nie trzeba obawiać

gdyż wszystkie Solennitées nastąpiły y Kwity z Kwadrupli przy mnie są. Jeżeli mi się zdarzy Okazya przez Furmanow do Pułtowa puściłbym się z niemi, a ztąmtąd przemyślałbym o dostaniu się do Sokolnik.

W tych dniach nic się tu nowego w Warszawie niestało, Słychać że Traktaty zerwane między Turkiem y Moskwą, y Wielką ztąd Konjekturyą sobie Woynę.

Nuncyusz nazwiskiem Garampi stanął, y Miał, ale prywatną Audyencyą u Krola JEmci Gala obchodzona była Anniwersarza Elekcyi Krola JEmci, ale Nayiaśnieyszy Pan był invisibilis — JP. Bierzyński znayduie się tu w Warszawie podobno po Pieniądze do Posła przyiechał. Wierzbowski także iest, ale niewiem w iakim Interessie Słychać że Krol Pruski ma coś na Kształt Konfederacyi w Wielkiey Polszcze formować niewiemy co z tego będzie — Polską niebędą się dzielić. niedopuszczaią tego insze Potencye — Z Kurlandyi Birona zrucili, a Krolewicza Karola chcą instytuować,

Z Nieskończonym mam honor Wyznawać się Uszanowaniem Jako dozgonnie

Wraz z moią Żonką Upadamy do nogo Obojga JWW Państwu y Dobrodzieiowi.

JWWm Pana Dobrodzieja
Prawdziwie Obowiązany y Nayniższy
Sługa Andrzey Zaremba
m.p.

d. 10 7bris 72 Ao
z Warsz.

345

1772. 10. IX

x 17 7bris 72 Anno w Skotnikach

126

Monseigneur

Serdecznie Kochany Dobrodzieju

Za przysłanie Prochu dziękuię Memu Kochanemu Dobrodziejowi y za kommunikacyę Wiadomości, Ja też co mam do nosze, Nuncyusz Jadąc do Warszawy nocował u Starosty Kękolownickiego, który nie cieszył nas Pokojem ani też żadną pomyślnością, y owszem że dział Kraju nastąpić może między Turczynem y Moskwą już ma być zgoda zapewne, Krol Francuzki o nas myśli Angli a y Holandya y twierdzą że Krol Pruski z Czesarzem umowili się na Moskwę, Ale gdy to nastąpi to Krol Francuzki że raz do Państw Czesarskich woysko swoie wprowadza z jedney strony a Turczyn z drugi strony. Na Krola zas Pruskiego Moskwa całą Forsą przybrawszy a Gardzie przymusiwszy y nas, Saldern już się ma zostać na Mieyscu w Warszawie Ściskam serdecznie stateczną się Łasce Jego oddaię upewniaiąc o moim przywiązaniu że nie iest do zawarcia oczow wiernie y prawdziwie kochaiącym Kuzynem y Nayniższym sługą Adam Dęckop

vertuz

JW Jmci Dobrodzieyce Nayuniżeni Kłaniają a prosze
aby była Statecznie Łaskawa na dobrego Sługę swego
Żona moia winny honor prezentuię Jmci Państwo Dob.

PS. Prosze mnie uwiadomic w dalszym czasie kiedy
byn mego Kochanego Doja mogł zastac w Kisielach
to byn zaraz pospieszył złożyc mu moię Submissyą
adieu bądz zdrow y Łaskaw Kochany Kuzynie

273

1872, 11. IX

128

d. 12 7mbris A° 72 w Warszawie

Dziś przed odeyściem Poczty stanął u mnie umyślny od WmćPana — Kochanego Dobrodzieja z Listami do Króla, Kanclerza W° K° y do Obowiązanego Przyiaciela y Sługi Twego.

Natychmiast udałem się do Ministra wyż wzmiankowanego — oddałem Listy Królowi y Jemu należące prosiłem o porozumienie się y danie WmćPanu rezolucyi nieodwłoczney.

Winszuię ci Kochany Dobrodzieju expedycyi w Częstochowey mimo exponowania Twoiey nieskazytelney reputacyi, a przecięż z satysfakcyą Komputowych Braci naszych.

Wyiazd JmćPana Posła Rossyiskiego, za dni 10 ma nastąpić Sukcessor Jego iuż zbliża do Pragi, pewnie dziś na noc spodziewany, Zolnie się w moiem Pałacu.

La Convenence exige, ażebyś WmćPan był tu na Jego pożegnanie, ale iak to pogodzisz z swoią wiadomą podróżą ja nie poymuię, radzę iednak obrać co pilnieyszego

Woyny spodziewać się niemożemy, owszem spokoynego y fatalnego rozebrania Nam Kraju, kiedy Dwory Wiedeński Peter Szurski y Berliński uczyniły Aktualnie Alians z sobą

Obszerniey y dokładniey to opiszę następuiącą Pocztą bo ta odchodzi, wszystko co będzie można zrobić dla Ciebie Kochany Przyiacielu

Tout a Vous

Ostrowski bp

219

1772, 12. IX

99—1

Stanislaus August

1772, 14.IX

130

Urodzonemu Jarembie

Generałowi Majorowi w Woysku

Koronnym Wiernie Nam

Milemu

131

99

1772, 14. 1x

131

Wielmożny Mości Panie

y Kochany Bracie

Odsyłaiąc WMW Panu in adjuncto Krolewski respons z pozwoleniem wyiazdu za Granicę, powinienem mu bardziey życzyć iak się spodziewać mogę, żeby podroż zamierzona mogła bydź dla Przeswietney Ziemie Wieluńskiey pożyteczna podług Jeyże zamysłu.

Krol Jmć P. M. Miłł czyni co tylko może u Dworu Berlinskiego y innych Sąsiedzkich na odwrocenie Naszych nieszczęśliwości, ale ieszcze się Bogu niepodobało zmiękczyć zatwardniałe Serca, y zwolnić natężone na zniszczenie Nas umysły.

WMć Zaremba Generał Maior w Woysku Kor.

Względem Moskwy ieżeli od niey cierpisz, wiesz WmWmPan drogę do dosyć Sobie przychylnego JmPa Ambassadora, ktory chociaż w tych dniach wyieżdża zalecić iednak WmPana Swoiemu następcy zechce. Ja drogi szczęśliwey życząc zostaię nieustannie

d. 14. 7bris 1772
z Warszawy

WmWmWmPana
wcale życzliwym Bratem
uniżonym Sługą
Młodzieiowski
B.O. Kiwły

132

1772, 14. IX

132

Urodzony Wiernie Nam Miły. Uznaiemy słuszną przyczynę wyrażoną w liscie Wiernosci Twoiey 9. curren do Nas pisanym determinacyi Obywatelow Ziemi Wieluńskiey, w tych ktore cierpią od Woysk Pruskich uciążliwosciach, wysłać Go z przełożeniem onych; y pozwalamy Wiernosci Twoiey wyiechać za granice dla tego interessu; maiąc przeswiadczenie że przy chwalebney dla Oyczyzny gorliwosci, przyzwoitą w tak ważney usłudze publiczney zachowasz rostropność: W czym iako pomyslnego życzemy skutku, tak Wierność Twoię Boskiey polecamy Opiece.

Dan w Warszawie Dnia 14. Septembr: 1772.

Stanisław August Krol.

Lubo iestem przeswiadczony, że
ta twoia podrwi będzie daremna,
iednak niechcę ci Jey zabraniać,
dlatego, żeby ani WPan sam
ani Ci ktorzy Cię wysyłaią
nie mieli racyi, kiedyzkolwiek
sarkać, żem ia wam przeszkodził
do sposobu, ulżenia waszych uciskow.

Do Urodzonego Generała Majora Zaremby.

99

1772, 14. IX

ce 15 7bris 1772 Ao. w Warszawie

133

Wielmożny Mości Panie Generale
y Kochany Dobrodzieju

Z winną wdzięcznością za przysłanie do Regimentu Człowieka iakonayuniżeniey dziękuię Wielmożnemu WMćPanu Dobrodziejowi, a dla sprowadzenia Żony iego y rzeczy, Urlaup Onemuż akkorduię, przy ktorey Okazyi, aby mogł zdatnych y pięknego wzrostu zawerbować do Regimentu Ludzi, ma odemnie zalecenie. Jakom iuż miał hinc pierwszym donieść Listem, że godnego Syna Jego pod kommendą mam, tak y ninieyszym powtarzam, że Forsztelacya nastąpiła, a za przybyciem WWMćPana Dobr. u mnie znayduiący się oddam Patent. a teraz oddawszy mnie Szacowney Przyiaźni Jego znalezytym zostawam Uszanowaniem iako

WWMWMćPana Dobrodzieja
szczerze życzliwy Brat
y Sługa
Carl de Pirch

W Jmci Dobrodzieyce od Nas Oboyga nayniższą oswiadczam Submissyą.

275

1772, 15. 12

d. 16. 7bris. 72. A.o z Warszawy. 134

Okropna tu nadeszła nowina na dniu wczorayszym do Imć Pa Posła Rossyiskiego od Dunaiu, że ow Kongress w Faukszanach iuż się zerwał, y iuż podobno od pióra, wzięli się do Oręża. Rożnie rożni wnoszą sobie, y politykuią nad tym przypadkiem, iedni oskarżaią fakcyą Dworu Francuskiego ktora y Szwedow w niewolą wprawiła, drudzy myślą że Krol Pruski iest Authorem tey ruptury, przydaią, że będziemy mieli Woynę generalną, a z niey dokończenie exystencyi Naszey. Interim nadiechali tu dwa Posłowie Austryackiego Dworu Rewicki, y z Petersburga Sztakielberg a deklaracya od Berlina iuż się tu snuie po Warszawie, ktorą Obywatelow przednieyszych z Pruss Polskich y z części Powiatow, Wałeckiego y Nakielskiego, iako też z Części Kujaw sobie przywłaszczoney wabi do Malborka ad praestandum Humagium, y do odbierania swych ordynacyi, y deklarowania Siebie Panem Naszym. Zastanowisz się WmPan nad temi fatalnemi Wieściami, prawie nieodmiennemi, y rownie ze mną wniesiesz sobie Konsekwencyą, że actum de Nobis. Że zaś miałeś WmPan intencyą pożegnać Salderna Posła Rossyiskie

go

go, donoszę Mu, że dziś ma u Krola Jmci L'audience de Congé a za tydzień wyjeżdża do Petersburga, ieżeli tedy możesz choć Pocztą ziechać, wybierz się wmPan a przynaymniey napisz list z pożegnaniem! Adieu Kochany Dobrodz=

Tout a Vous

Ostrowski

E de C

Poprawuię omylney relacy=
=że Poseł Austryacki szczerze=
=niestanął, kogoś tylko z swoich=
=Dworskich wyprawił z wia=
=domością że jest w drodze

209

1772, 16. IX

Jasnie Wielmożny Mości Nayosobliwszy
Dobrodzieju

Przed samym wyieznym do Kisiel, mam honor JWWmPanu Dobrodziejowi donieść, że zapewne po tey Niedzieli, koło Wtorku wyieżdżam z Warszawy, gdzie się spodziewać będę niezawodnie bytności Pańskiey, y tam ułożone dopełnie Planty, sciągaiące się do Interessu Starostwa Sobolnickiego. rozumiem że w niczym nie zażyię trudności, poczną się rzeczy zaraz, abym długo Pana niefatygował, y sam się niebawił. Może tu co odhore z Gabinetu in scriptis do JWWmPa Dobrodzia, bo mi naminiono o tym kiedy wyiadę, y pytany byłem: czy pewna bytność Pańska w Warszawie, gdzie poniekąd upewniałem.

Xże JEmć Czetwertynski Adjutant JEKMci. bywaiąc u mnie, był też y dzisiay w Interessie takowym. Xże Sanguszko Starosta Czerkawski ma Wiadomość że JWW Pan Dobrodziey masz ieszcze Kilkudziesiąt Husarow, ktorych chcę nabydź tenże Xże Starosta Czerkawski, y podług myśli JWW Pa Dbja zapłaci nieuchybnie, Zaczym chce Wiedzieć tenże Xże JEmć myśl JWWmPa Dbja, czyli byś tych ludzi ustąpił albo nie.

ma zapłacić jak się oświadczył każdego Husara po # 20.

WJPan Perch Pułkownik Regimentu Podczaszego Litewskiego ma mieć już gotowy Patent, który ma oddać JWWmPanu Dobrzejowi Samemu, zdami się Porucznikowstwa, dla Jednego Syna Jego z traktamentem zwyczayney płacy tey Rangi.

O Koniu, którego mu JWWmPan Dobrodziej darowałeś, namieniał mi, że Kuleje, y podobno Kuled będzie, gdyż różnych Konawałów sprowadzał, a potrawić nic nało nie mogą aby był zupełnie zdrow.

Nic z Wiadomości Publicznych JWWPana Dbjowi ~~nie~~donoszę, bo doskonaley te rzeczy przenikasz, na co się zanosi. dziś lub pojutrze dasię co nowego słyszeć, już są gotowe Deklaracye, tylko dnia upatruią Publikowania, Poseł Cesarski Rewicki in horas spodziewany.

Rapporty z Komor Pruskich, osobliwie Fordońskiey są: że Krol Pruski już odebrał Prussy. Pieniądze do swego Skarbu bierze, y całego tamecznego Kraju Panem będąc, do humagium Szlachtę Panow, y Poddaństwo przymusza.

Pokornie JWWnPa Dbja przepraszam że abstracte piszę, z nieuwagą, bo czas krotki, jestem in Opere moich Obowiązkow w Gabinecie. że y pioro dla prędkości z ręki wypada, y Poczta odchodzi. Z naypowinnieyszym Uszanowaniem zostaię

JWWWmPana Dobrodzieja
Obowiązany Prawdziwie
I Nayniższy Sługa
And: Zaremba
mpp

Wraz z Moją Żoną Obcyą
JWW Państwu Dbjowu głęboką
Wyrażamy Obserwancyą

d 19. 7bris 1772 Ao
a Varsovie

345

1772, 19. IX

138

Jaśnie Wielmożny Mści Dobrodzieju

Ubolewam nieznośnie nadtym iż mi ubliża częstego widzenia się z JWWm Panem okazya winszuię obiętey Komędy nad Komputowym Woyskiem, a upraszam abyś mię chciał informować czy mamy spodziewać prętkiego Pokoju y z czym Cesarski Poseł do Warszawy pojechał Ja dziś do Wielgiego wyieżdżam y ztamtąd spodziewałbym się częstszey przez Pocztę mieć z łaski JWm Pana Dra kommunikacyi bo cale teraz zmrkąd nic niemam wiadomości y niewiem cosie dzieje. Niedoczekawszy rezolucyi JWm Pana Dra czy będziesz mogł wyliczyć Synowi memu #40. posłałem

Umyslnym Onemu, aże odebrawszy posłane
Smiał wziąć od WmPa Da niechże y za
płaci Sam, bo Ja Sam Ledwie mam
teraz z czego Żyć, jesliby zas niewy
płacił to z Pensyi Jego wytrąciwszy
następuiącey oddam WmPu Djowi
A teraz nieustaiącey Jego mię łasce
oddawszy z Statecznym Uszanowaniem
wyznaię być

JWWmPa Da
Szczero Życzliwym
Bratem y Uniżo
ny Sługą
[Adam Brzostowski]
[illegible]

Dn 19 7bri 1772

365

1772. 19. IX

16.)

Jasnie Wielmożny Panie
y Dobrodzieju

Znasz to dobrze JW. Panie Dobrodzieju
iż nasz Domek zawsze służba pro
tekcyi Pańskiey y w tobie JW. Panie
ma zaufanie dey dowody łask swoich
JmX. Antoniemu Jmiennikowi memu
dopomosz do JW. Biskupa kujaw
skiego aby przez Pańską powagę
wakuiącą archidyakonią Wolborską
mogł się cieszyć stara się o nię JmX.
Gałęski kanonik Wieluński ieżliby
miał uprzedzić JmX. Antoniego we
sprzyi go łaską swą do JW Kancle
rza Koronnego aby mogł in reliquo
aby Wieluńską kanonię zyskać ia

Kollacyi krolewskiey dasz większe do
wody łask swoim nad Domem na
szym gdy nas w swoiey raczysz mieć
protekcyi przytym nie cam ia się
do Nog

JW. WG Pana Do
brodzieja

22. glris 1772
Z Kieszcin

Nayglębszy podnosek

X. S. Załuskowski
off. nie

JW. Pani Dobrodzieki
podnogi scielę

16

1772. 22. IX

Jaśnie Wielmożny Mci Dobrodzieju

Za Ordynansem JW. WMci Pana Dobrodzieja dałem do
Łańcuchy Coś się lokował zaszedł mnie przy Ordy
nans Kommissji do Kładawy żeby wgorsze miej
sce tego Starostwa Wioski to wdzie Kujawskim
a tam Prusacy opanowali ani to Paszy ani Sian
rzędam ja Protekcji JW. WMci Pana Dobrodzieja żeby
Zimowisko moje mogło w Klucza Zabiańskim gdzie
tam JW. Pan Dzieje z JW. Księciem Galicznem masz
Łatwość traktowania aby ze zwolił, tam sprawiwszy
to do Kommissji po Dyspozycji dla mnie zmiłuj się
JW. WMci Pan Dobrodziej nadeszną niech się tak sta
nie bliższym gm gł Sługą Pańskim którego mnie nie
odmiennym Dobrodziejstwom polecam jako

JW. WMci Pana
Dobrodzieja
najniższym Sługą
[illegible]

d. 23 7bris 1762
w Kładawie

280

[Oleszyński]

1772, 23.IX

143

Wielmożny Mości
Dobrodzieju

Wszytkim nam tu w Warszawie ledwo płakac nieprzychodzi iakoż
zaprawdzie każdy Dobry Obywatel ubolewac nadtym naybardziey
powinien że gdzie ~~naybardziey~~ nayosobliwiey sądziliśmy bydź
swoich z przyiaznych ci nam dziś nieszczęśliwy Los zgo-
„towali, otoż to nierząd nasz y niepoznanie się na obłu-
„dnych pozorach sprawił. Ze wszech stron będąc uciśnieni
niemamy żadnego sposobu tylko wzdychać serdecznie do
Boga a prosić go o zmiłowanie, starania ktore czyni
Ministerium nasze podawaiąc swoie uzalenia innym
Potencyom, może sprawi to że ieszcze ucalemy przy
Boga nadziey ale nie bez osobliwszey w maiątkach na-
„szych szkody, y tu wtym punkcie rąk nam wszytkim
opuszczać niepotrzeba, ale gdy się okoliczność zdarzy
co możność ratować Oyczyznę rzecz iest przyzwoita, JWJmX
Kanclerz cierpi wiela wtym czasie umartwienia, iednako-
„wosz subtelność ministra okazac tego Obywatelow /: aby
nie wprowadzić Ich wrospacz :/ niemoże.
Zdałoby mi się jednak abyś WWMWPan Dobrodzi
porozumiawszy List Nayiasnę Pana czego po WWMć
Panu Dobrę wyciąga przybył tu do Warszawy, a
tak dasz poznać że iesteś Krolowi y ministrom
Jego przychylny, ieżeli wznieci się iaki zapał
w Oyczyznie wspolnie wszytkich aby tylko ogląda-
iąc

iąc się na ostatnie kołka niebez tego abyś y WWMć
Pan Dobrodzi do tego niebył zazwany, co daley się
iednak wtym punkcie otwierać będzie iest moią po„
„winnością donieść WWMćWMPanu Dobrodziejowi z ra„
„cyi że Go mocno kocham y szacuię sobie Jego przy„
„iaźń. Co tak donioslszy wyznaię się bydź dozgonnie

d. 23 7bris 1772
z Warszawy

WWMćWMPana
Dobrodzieja
Życzliwym y nayniższym
sługą
D. Wilkanowski

177

1772. 23. IX

144

Wielmożny Mości Dobrodzieju

Lubo miałem już honor zgłosić się die 23 Curt. przez JmPana Miecznika do WWMć Pana Dobrodzieja że niespodziewam się aby List tamten prędzey stanął, umyśliłem przeto na Pocz„tę donieść mu: że Poseł Cesarski na dniu onegdayszym do„piero przybył nic nam ieszcze nieoświadczył co by nas albo cieszyć, lub zasmucać miało, nadniu jednak ju„trzeyszym wiedzieć będziemy co z Konferencyi Mini„strow naszych ztymże Posłem wyniknie, JmPan Sal„dem przeszły Poseł już nadniu dzisieyszym wyiechał co daley znami będzie poznać niemożna.

List JmPa Stawiarskiego przyłączam: ktory mię obli„gował abym to wziął na siebie zagodzenie znim bonis medijs WWMPana Dobrodzieja, bo ieżeli Pra„wnie rzecz, poydzie oświadczył mi, że się ma usil„nie starać aby w Regestr wszedł Miserabilium ile że ma ostrzeżenie swego Prawa przez List Podawczy, pewno bydź ma że sprawa skończyć by się mogła bez Jego kosztu (: ile że iest ad La„tus kommissyi :) w iednym kwartale, co tak zdawszy na wielką uwagę WWMPana Dobro„

dzieja

uznasz że lepsza iest chuda zgoda iak tłusty Dekret. Ja
co zemnie bądz WWmPan Dobrodzi, przeswiadczony
że y wtym nazaniedbam swego czynic starania, aby
tylko WWmPan Dobrodzi determinacyą mi swoje
oswiadczył. Polecam mię Łasce Panskiey ia-
ko bydz pragnę dozgonnie

d 26 7bris 1772
z Warszawy

WWmPana
Dobrodzieja
Życzliwym y nayniższym
sługą
Wilkanowski

P.S. Jnstat na mnie o rezolu-
cyą JmPan Stawiarski więc
ieżeli WWmPana Dobrodzieja
Łaska nastąpi wdaniu mu
responsu więc niech będzie
pod tą kopertą co y List
do mnie &c

WmPanu Miecznikowi uniżenie
kłaniam &c

177

(25?)

1772, 26.IX

WmPan Generał Zaremba

Jasnie Wielmożny Panie y Dobrodzieiu

Nayprzod oznaymuię że Nayiasnieyszy Krol nasz Pan Miłwy Cały Dwur Swoy rozpuscił y do Grodna lada dzień Wyiezdzia, Nasz zatrzymuię Jescie, ~~ale~~ zatrzymał ale nie wcałosci tylko kazano trzymac nie więcey iak Piędziesiąt Ludzi, y Dwuch Officierow, a koniey tylko 25, Jmć Pana Rotmystrza Załuskowskiego y Czernika Porucznika niewiem zdaie Podzieią, bo od komędy Oddeydą. Drugie Ułanow z Redukuią to Słysałem z Ust JW Kasztolana Wyzkiego,

Oznaymuię y to że Poseł Cesarski Przyiechawszy do Warszawy Partykularnie y Stanoł w Partykularnym Domu Miał audyięcyią Dnia 22 Xbris y Więcey niemuwił nic iak tylko Przysedłszy do N.K. y Meldował że nasze Cesarskie Woysko zabrali kawał Kraju y zaraz Wysedł, y Poiechał do Stancyi

Swoiey

Panowie wszyscy Dwory Rozpusciaią z Przyczyny niewiem iakiey w Warszawie Barzdo rozruch wielki y Chodzą iak Pobici wszyscy, kray Jaz aktu Podzielony iuz Wiadomosci Uniwersalne Chodzą, Więcey niemam Co do Oznaymienia Jak tylko zem Jest na Zawsze

J W Pana Dobrodzieia
Szczyrze życzliwy y
Naynissy Sługa
J. Strzezynski
Major

z Warszawy
Dn 28 7bris
Anno 1772

114

1772, 28. IX

147

Monseigneur

Sercem kochany Dobrodzieju

Miły dla mnie JWWPana odezwy Charakter ode
brałem, y milszą bym miał dla siebie Satys
fakcyą gdy bym mógł zadosyć Obligacyi Jego
uczynić, Ale żeś mnie kochany Kazimie nie
w czasie zastał Abym ci wygodził Tysiąca
dwoch Set A. bo tych tyle nie mam, Ale
okazując moie Jemu przysługę co możność
choć przez połowkę to ci pożyczę tylko oto
proszę Abym na Boże Narodzenie odebrał
swoie, bo mi będą potrzebne, Jutro bym sam
do niego jechał, Ale że gdzie Indzi Jade
nie powrócę aż w Poniedziałek, to chyba
we wtorek jeżeli bym zastał to bym pospie
szył do Serdecznego Uściskania Mego

Dobrodzieja

do kosiel tylko mnie trzeba upewnie y dze
znac czego zastane sub tez kiedy Paska
Jego będzie do mnie przyiechac wszelako
będę uszczęsliwiony oglądac go y wyznac
Zen iest na cale zycie

z tma 8bris 72 Anno

Jmcia Pana Dobrze
Z serca kochaiący
Bratnie
y Sługa Nayniższy
Adam Łącki

Zona moia winny
honor zasyła Wasz
Mcia Pana Dobr

P.S. Ten usar zatry
many był do rana na
zajutrz bon go nie mogł
prędzey wy prawic bo zastał
u mnie Gosci a w podobny
okazi o co y Wolan poszedł
y gdy by był wcześnie odebrał odezwe
od niego mogł by był wiecey się przysłużyc

273

1772. 1. X

Dn 1. 8bris 1772 z Sokolnik. 149

Jasnie Wielmożny Mci Dobrodzieiu.

Konieczna chęć moia była upaść do nog JW Pana Dobrodzieja, y tym Koncem opuściwszy inne zatrudnienia pospieszyłem tu do Sokolnik, gdzie nie zastawszy JW Pana niektore okoliczności względem iuż wiadomego Interessu wypisać nieomieszkiwam, Pisałem do JW Pana Dobrodz na pocztę Warszawską na list ten żadney nie odebrałem rezolucyi, dopiero w przeszłym Tygodniu /: przeieżdzaiąc przez Kalisz :/ Żyd ten od JW Pana list mi oddał, w ktorym Panskie wyczytałem zalecenie ażebym tę awanturę sposobnieyszemu zostawił czasowi, był ia w tey mierze ostrożnym ażebym przez skwapliwość swoię w dochodzeniu niebył przyczyną szkody, y tego niespłoszył Żyda, ale Jchmość niektorzy /: do ktorych mniey należeć powinno :/ Żyda straszyć poczęli, Żyd też udał się do Warszawy, Jednakowoż mam w Bogu nadzieję

że ta Żyda filuterya Żyda wydać się musi, ale w tych czasach
milczyć trzeba, mam ia dowody że ten Żyd niebył okra
dziony, że sukna żadnego nieutracił, iak powiada, zgoła
że same wykręty Żyda a nie rzetelność. Odebrałem
wiadomość, iakoby JW Woiewoda Kaliski miał wyzna
czyć z ramienia swego na wyinwestygowanie Inte
ressu Tego niby Komissyą, ale ktoż się to sądzić z
tym Żydem będzie, ia nie mogę bo niebyłem za
pozwany, Przez te swoie wybiegi Żyd winnym oczywi
ście się pokazuie, bo on biegaiąc tu y owdzie, iuż pe
wnie z parę tysięcy stracił.
Blankiety przy mnie pozostałe iak JW Pan Dobrodzi
dysponuie, o dyspozycyą pokornie się dopraszam, y
w tym Interesie wszystkim łaskawey od JW Pana

dopraszam się rezolucyi z wysokim zostaiący powa
zeniem

JWPana Dobrodzieja
Szczerozyczliwy y
Nayniższym Sługą
Sewe Pągowski

1772, 1.5

Imć Z Mikorzyna d. 1 8bris 1772

151

Jaśnie Wielmożny Mości
Kochany Dobrodzieju

W. Jmć Pan Kamieński Kapitan z Russowa obligował mnie swoim listem abym się o bytności Pańskiey w Sokolnikach mógł dowiedzieć mając pilny do JW. Pana Dzieja Interess, w czym przez tę Odezwę moię mam Honor nay głębszą obojgu JWMMć Państwu Dzieystwu złożyć submissyą oraz o uwiadomienie mnie o szacowney bytności Pańskiey abym doniósł W. Kapitanowi przez czekającego Posłańca dopraszać się iako ten który się ~~który się~~ pisze będzie z nayglębszą submissyą powinnym uszanowaniem

JWMMć Pana Dzieja
wcale życzliwym
nayglębszym Sługą
J. A. Pfaltz Mp

P. S. Jeżeliby ten list JW Pana Dzieja nie zastał to supplikuię Respektu Pańskiey Dzieki o uwiadomienie kiedy JW Pan Dzieja w Sokolnikach będzie.

p. vi

1772, 1. X

Wielmożny Mci Dobrodzieju

d. 9 8bris 1772 z Warszawy

152

List WWMMPana Dobrodzieja doszedł mię de 6 Curt. da-
towany przez umyślnego na ktory mam ukontentowanie
dać respons.
Ani się WWMPan Dobrodzi zawiedziesz o mojm mu zawsze
dobrym sprzyianiu ani też pobłądzisz słuchaiąc Rady
JWJMX. Kanclerza W.K. intencya przybycia tu Jego nie
iest zdrożna, sam lepiey miarkować możesz iak Interess
WWMPanu Dobrodziejowi każe sobą się dysponować;
My tu iak wrosole jesteśmy iednakże czynić tego nieza-
niedbuiemy co tylko dobre Obywatelstwo każe. Wiado-
mość ktorą WWMPan Dobrodzi powziąłeś względem wy-
"iazdu Krola iest niepewna, bo przy robocie zaczętey przez Se-
"natus Consilium ktore się agituie trudno się prze-
"ieżdżać idzie tu o nas wszystkich. Na resztę co wie-
"dzieć będę ciekawszego doniosę co daley czas pokaże
"Całuię serdecznie WWMPana Dobrodzieja ja-
ko bydź pragnę dozgonnie

WWMMPana
Dobrodzieja
Życzliwym y naynie-
szym sługą
O. Wilkanowski

P.S. WJPanu Sekretarzowi
Dwi uniżenie kłaniam &

Nikogoy tu ieszcze z dworskich kro-
lewskich niepozbyli, a więc per
consequens można rozumieć że to
tylko iest bayka, z racyi że Krol
iest dziś w stanie niedostatku &.

vertatur

JmP. Stawiarski od ktorego przeszłą Pocztą List przyłączyłem
instat na mnie o rezolucyą, więc WWmPan Dobrodz
chciey bydz wtym dac poznanym iak sobie znim
rzecz zakonczyc zyczysz, proszę tedy przyłączyc List
do niego pod moię kopertę. &c.

1772, 9. X

177

153

Jasnie Wielmożny Mości Dobrodzieju

Odebrałem List JWWmmPana Dobrodzieja w ktorym swoie wyrażasz troskliwosci z rozgłoszoney w tamtey okolicy wiadomosci, ta że iest fałszywa y chyba ci rozsiewaią ktorzy tego życzą da swiadectwo przysłany, bo na swoie oczy widział Krola wyiezdzaiącego na Spacyer w tey iak zwykł assystencyi. Jezeli redukcya nie iaka stanęła, to z przyczyn zabranych swieżo przez Sąsiadow Intrat, szczupłosci onych coraz większa przymusza do umnieyszenia Expens, ale ta redukcya skonczyła się na Kommendzie Bayraszewskiego czterdziestu kilku Ludzi w Warszawie dotąd będących, y zmnieyszeniu Husarow do liczby tylko czterdziestu, z konserwacyą czterech Officerow. A choćby y do tego przyszło że Krol Jmść iaki Pułk skassuie za czasem, to nie iest konsequencyą aby sam wyiezdzał; Zaczym proszę bydz w tey mierze spokoynym y Ichmściom Obywatelom boiazn wyperswadować.

156

Wszak przyiechawszy tu, obaczysz JWWmPan Dobrodz
wszytko in statu quo zostawiłeś, z tą iednak dyffe=
rencyą, że iesteśmy zasmuceni oppressyą Sąsiadow
ktorzy sprzymierzywszy się na zgubę naszą, przy
właszczaią sobie znaczną część kraju z taką abso=
lutnością iakiey im moc własna pozwala, doka
zywać nad krajem sił żadnych y obrony niemaiącym.

To w zupełney doniozszy poufałości mam honor
bydz z winnym zawsze Uszanowaniem

JWWmWmPana
Dobrodzieja

10 Octb: 1772.

Nayniższym Sługą
K. Karaś mp

1772, 10. X

154

Wielmożny Mości Panie
y Kochany Bracie

Na List WmwmPana de d. 6 Currentis mam ukontentowanie odpisać. Gdyby należało wszytkiemu wierzyć, co ludzie piszą y gadaią, trzebaby przychodzić do rozpaczy. Trudno niesłyszeć co mowią albo donoszą, ale słuchać y wierzyć nienależy bez doświadczenia. Otoż między baykami można położyć to, co WmWmPanu o Krola wybieraniu się w drogę iakąś doniesiono. Zaczyna żyć coraz okrągli, y ludzi liczbę zmnieyszać, Kapitulacyi ucinać, bo potrzeba widoczna tak każe, ale nieprzestaie czynić, co dobry Krol Kochaiący Narod, y niemaiący inszego Państwa dla Siebie y Rzeczypospolitey powinien zostaię nazawsze z należytym szacunkiem

d. 10. Obris 1772 z Warszawy

WWmWmPana
wcałożyczliwym Bratem
uniżonym Sługą
Młodziejowski
B.P. Kiedy

WJmP. Zaremba Starosta Sokolnicki

132

1772. 10. X

155

d. 10 Obris A. 772 z Warszawy

Ułożonym między Nami sposobem do Korrespondency — repono na List Twoy Kochany moy Dobrodzieju do 7bra — currenti. Pro primo że Nam fatali Casu Kray rozebrano, Noty od 3ch wiadomych Dworow — podano, a potym do Przysięgi zawołano Obywa telow y ufundowano swoie Dominya in forma usitata. Rady Senatu od Wtorku przeszłego zaczętey, jeszcze dziś Kontynuacya, pewnie na tym się skończy aby Krol Jmć walną złożył Interim Ministrowie p modum Protestacy — odpiszą na Noty Sobie podane od Uzurpatorow Boją rzeczy do pracody niepodobne że nasz Krol ma deserere Oyczyznę swoię, co niemoże verificari, o czym potym gdy się da Bog z Tobą obaczemy, jako y w Innych okolicznościach rozmowiemy się. Wyjeżdżam bowiem jutro albo w Poniedziałek recta do Brzezin y ztamtąd zgłoszę się WMMPanu

JEGo dobry Sługa

O. Ł. K

[Ostrowski Ant.
bp. kujaw.]

219

1772, 10. X

x ę 10 8bris 1772 de Anno 157

Monseigneur Serdecznie kochany Dobrodzieju

Za wszytkie swiadczone dla mnie ochoty y łaskawinne Zanosze memu kochanemu Dobrodziejowi dzięki, Wuz z Ludzmi nazad odsyłam z Szorami Darami Monsztukami, a stateczną mnie Łasce y nigdy nie odmiennemu Sercu oddaje y wszelkich pomyslnosci życze Kochanemu Kuzynowi Dobr którego zostawam do Zawarcia Oczow

JWWPana Dobr
prawdziwie kochającego
y Nayniższym Sługą
Adam Łęcki

Zona moia Nayniższa
Zasyła honor JWWPanu
Dzy y sama będzie mu mia
Ta honor służyć w Sokolni
Kach do kąd jedzie od dziś
Za Tydzień ktora Łasce Jego oddaie razem
y z Dzieckiem ktorego rzucam do Nog a pro
sze abys był Jego Dobrodziejem w Jego Kalistwie
P.S. Prosze tak ze mi doniesc co będziesz miał
JWWPan z Warszawy Ja odebrałem rezolucyą
ze jeszcze bytnosc moia nie iest potrzebna w War
szawie to namiętnie ze z nami źle się dzieje, y jeszcze
będzie Gorzej [illegible]

273

1772, 10. X

158

Z Kozienic d. 13 Obr. 1772 Ao.

Jaśnie Wielmożny Mci Dobrodzieju

Gdy od Jmć Pana Załuskowskiego powracaiącego z Urlaupu usłyszałem że żaden List moy niedoszedł JW Pana Dobr. po odieździe moim pisany, umyśliłem ponowić co dawniey wyraziłem; Powróciwszy z Warszawy odebrałem rezolucyą, abym do 36 Gemeynow Trzech Unter-Officyerow y iednego Trembacza, Kommendę redukował, przy ktorey wszyscy Officyerowie utrzymani. Słychać że y Pułki swoie Nadworne N. Krol Jmć ma redukować tylko ieden podobno zostawi, iakoż w tych dniach Kommendę tę ktora zawsze w Warszawie stała w Mondurach Czerwonych rozpuszczona. O Podziale Kraju mocno mowią y Poseł Austryacki przybywszy do Warszawy, żądał Imieniem Monarchy swego, abysię N. Krol Jmć podpisał, ale temusię sprzeciwiaiąc odpowiedział; raczeybym ręce po łokcie sobie uciąć prędzey pozwolił, niżelibymsię

tego

tego dopuścił. Cesarscy cokolwiek napowrot cofnęli się, z przyczyny podobno że Turek w kray Ich wkroczył. Więcey nie mam do doniesienia tylko wyznaię że iestem z nayglębszym uszanowaniem.

JWWMć Pana Dobrodzieja
Nayniższym Sługa
J. Strzeżyński
Major

114

1772. 13. X

d. 14 8bris A° 72 z Brzezin

w Przybyciu tu moiem wczoray wieczor pierwsza myśl — była o Tobie Kochany Dobrodzieiu! żebym Cię chciał intere=ri zaknayprędzey uściskać y powitać, dlaczego sciągam rękę z piórem in veneratione JW WWMM Pana — zapraszam Go in hanc stationem z wygodą czasu — Twego, ale że Tu do dwoch Niedziel zabawić zechcę poki Officyn w Wolborzu niedokończę. In ambitu — więc amplexus WWMM Pana, contestor Mu poważenie z ktorym poki żyję zawsze będę

Twoim kochaiącym y dobrym Sługą

Ostrowski

B. K.

219

1772, 11. X

161

Jaśnie Wielmożny Panie y Dobrodzieju.

Jakąm odebrał rezolucyę od Eynera z Pryczyny, Kommunikuję JW. Pu. lecz nauczyć trzeba Niemca, że to z Polski forę y rzeczy zabiera, Pisz Pan prosto do Ministra Hojm jakom życzył dnia wczorayszego, a spadnie y z tego urzędu swego, upewniam, Padam zatym do Nog Pańskich, y wyznaję się bydz z powinnym Respektem, Sam jutro upadnę do Nog Zrana.

J.W. Wny Pa Dobrodzieja

Nayniższy Sługa

XXD. Szaniawski

d: 16. Obris. 1772. w nocy o godzinie 8.
JW. Pani y Dobrodz
do Nog padam

Będąc Dey Expedycyi przytomny mam Honor upaść do nog JW Państwa Jako z przywiązaniem prawdziwy Sługa

X. I. Szmuk
PBmp

W Jeym Pan Staniawski 1
16 8bris 72

J VI

1772, 16. X

Hoch Wohlgebohrner Herr.

Höchst zu Ehrender Herr General

Wann Ew. Hochwohlgebohren mit dero gegenwärtigen abgeänderten Schicksaahle in einer vollkommenen Befriedigung sich befinden, so versichere daß hiesigen Orts an Ew. Hochwohlgebohrnen Würdigkeit auch großen Antheil genommen wird, und die meisten Wünsche dahin ausfallen, der fördersamst zu mehrern Ehren Stiffteln aufrichtigst gratuliren zu können.

attestirter bey Schluß werden Ew. Hochwohlgebohren da selbige von dem betragen und flattirter treu als Genade schon mehr Kaniß haben mögen. solle gwar durch meine Wenigkeit mit an recommendirt werden.

können also Höchstselbte in des Huosaren
voller unterthänigste Bitte mit gnädiger Beherzi-
gung erhörl. einschlagen, so habe auch Ew. Hochwohl-
gebohren die Ehre zu versichern, daß seyn Hochstett
Meister von Reibnitz den Erfolg nach seiner
möglichkeit auf höchste annehmen würde, in
dem Ew. vor des Huosaren zeither betragenen
Aufführung auch wünschte gegen einen Tausch
selbigen versorgt zu wissen; welches also flattrig
von den Huosaren seyndt aber vor die gewißheit
kann nicht responsable seyn: dessen Leib. Bruder
befindet sich auch hier in diensten ganz willig als
treu so scheint die familie nicht von boßartiger
arbeit zu seyn. Der Hl. General aber sollen

Rechtswirth d. 17. ~~[illegible]~~
1772

muß einen desertirten von der Escadron
also gleichen Falles Meister in Dienst angenommen
haben, vor welchen Sie wohl gemeint gewesen
werden sollen, damit er nicht gelegentlich auf
seiner offenen Reise zum Land hinaus gehen
könte, und diese Leute müssen wohl
der Hasar nicht entbehren, aber Ihnen gnädigst
nicht mehr verlangt würde. Ich bitte
gehorsamst mich also meiner Antwort und
Entschließung in der Angelegenheit bescheiden zu
wollen, indessen ich die Ehre habe
Ihnen gnädigst
Ihnen gnädigst
Ihnen gnädigst

1772. 17 {8}

164

Hochwohlgebohrner Herr
Insonders Höchstzuehrender Herr General-Major

Ew. Excellence geehrtes Schreiben habe erhalten, und werde ich so gleich nach Dziallosczyn schicken und diese Sache untersuchen lassen, und falls die daselbst stehende Werber Ew. Excellence Escorte was abgenommen haben, solches so gleich restituiren lassen.

Ich empfehle mich zu Ew. Excellence hohen Freundschafft, und habe die Ehre mit der vollkommensten Hochachtung zu beharren

Ew. Excellence

Wielun
d. 17t Oct.
1772.

ganz gehorsamster Diener
Podsekarski

215

1772, 17. X

Hoch und Wohl Gebohrner!

Insonders Hochgebiettendester Gnädiger Herr Herr
General und Exellenczen.

Euer Exellenczen Hoch und Wohl Gebohrn, geruhen meiner gehorsamsten bitte, welche ich Hochdenen selben, mit nach angezogenen Motiven, unterthönigst bey bringe; Da nun Euer Exellenczen anbesten bewust, wie daß mancher brafer Officier, und Soldat, bey denen Confaederirten, nur angefürt wurde, und nun mehro aber sein Stücklein brodt, in der weiten welt suchen müsse, alß habe Euer Exellenczen in unterthönigsten Respect gebetten wohlen haben, wan ja etwa eine Vacante apertur, bey Hoch denen selbten Verhanden wehre, mich anzubringen, Es seye in der Bau kunst, oder Jägerey, oder wohin ihmer, nur angestellet wurde, jederzeit meiner Vergegebenen dienstten und Arbeith

Arbeith vorzustehen mich verobligire, welcher ich zeit meines lebens, Hoch denen selbten, drey aufrichtig zu dienen mich verflichte.

Schlüsslichen, erwarte mit grossen verlangen eine fröhliche antworth; womit ich mich erfreuen köne. Der mich zu Hochen Gnadens Hulden, gehorsamst empfelle, und in Submissister Devotion ersterbe.

Euer Exellenczen Hoch und Wohl gebohrn

unterthänigster gehorsamster
Frantz v. Nostich

Alt Czestochau den 18ten 8bris 772.

A Monsieur

Monsieur De Zaremba General de la Kavalleria de le Majesté de Polonel

á

Roschbosidz

1772, 18. X

215

x d 17 8bris 1772 anno 168

Monseigneur

Serdecznie Kochany Dobrodzieju

Wysyłając Żonkę moię do Respektu y Łaski
Mego Kochanego Dobr. razem y z Dziećmi
które Protekcyi Kochanego Braciszka
oddaię spiesze z Dzeniem moią nayno-
szey Submissyi Jmci Pana Dobr. y upra-
szam Abyś posłał do Kalisza po Pana Kry-
styana Aby te Kaliki poobaczywał y je-
żeli może ich wyprowadzić Aby się u nie-
go zostały to iest Chłopiec, a Dziewczyna
w Klasztorze Sub iak tak będzie rozu-
miał Jmci Pan Dobr. tak dyspo-
nuy a za wszytkie świadczenia Dobroczynnego
serca Jego winien będę odsługiwać Kocha-
nemu Braciszkowi Dobrodziejowi którego
zostaię na całe Życie

Jmci Dobrodzieie
Nayniższy u nóg Jego Skła-
dam Submissyą z żoney z
Dziatwą oddaię Jey Łasce
razem y siebie nie przepomnieyże
vertat

Jmci Pana Dobr.
wiernie y szczerze
Kochaiący Brata
y Sługa Nayniższy
Adam Łęcki

P.S. Uprosiłem WJmPana Leśnioskiego Łowcze-
go aby jechał z Żoną moią który dawney Nay-
więcey mnie Informował o tym Panu Krysty-
anie któremu wyprowadził Siostrę Jego z
wielkiego Kalistwa, więcey tego oddaię Res-
pektowi JmćPana Dzieła, Abyś mu wy-
robił u JW Generała Lesocha Libertacyą
na wieś Jego zowiącą się Oczięż aby nie
był obciążony Faraziami, wielką mowę z
Paską swoią wyswiadczysz, tak że Me-
mento mej jeżelibyś co przewidział że się
dalej to woysko ma rozciągać to chcę za-
rekomendować mnie y Dobra moie Skotno-
ki w Wodstwie Sądomirskim, a w Łę-
czyckim Pniewie y Leszynie które już
te wioski doznały uciezliwości tego
woyska proszę dla nich o zasłonę

273

1772, 19. X

W 19. 8bris-72. 170

Jaśnie Wielmożny Mci Generale
y Dobrodzieju

Dawne moie pragnienie iest powitać osobiście JWW Pana Dra. byłbym to wypełnił natenczas ieszcze, kiedy bytność iego była w Sokolnikach, ale prawie wraz o przyieździe iako też odieździe doszła mię wiadomość; niech ta przyczyna wyexkuzuie moie opoźnienie, widzi Bóg że nie iest wymyślona; zechce teraz to nadgrodzić, dlaczego upraszam JMć Pana Mołoskiego aby mi dał znać, kiedy bym JWW Pana Dra. mógł zastać w Wrzący, dla dopełnienia chęci moich, teraz tylko nieodmienney oddaiąc mię łasce wyznaię się być z naypoważenszym uszanowaniem

Namieśnik z Chorągwią w tych dniach znalazł mi się, y z kilku odartemi wcale ludźmi

JWW Pana Dobrodzieja
prawdziwie życzliwym
y nayniższym sługą
Paw: Biernacki
Rzy Kmc

269

1772. 19. X

172

Hochwohlgebohrner Herr
Insonders hochzuehrender Herr General Major!

Es hat mich der Major v. Podscharly den Vorfall bey Dziallaszin gemeldet, auch zugleich Ew. Hochwohlgebl. Schreiben an ihn überschickt, auch hat der Husar Kossetzky welcher in der Gegend Gnesen auf Werbung commandirt ist, das Gewehr in 3 Pistolen 3 Carabiner u. 1 Säbel bestehend hieselbst abgegeben, und welches Ew. Hochwohlgebl. anbey remittire, sobald selbiger aber wieder zurück kommen wird, werde diese Sache näher untersuchen, und solche zu Ew. Hochwohlgebl. Satisfaction abmachen.
Ich habe die Ehre mit der vollkommensten Hochachtung zu verharren

Ew. Hochwohlgebohren

Blasky
den 19ten October
1777.

gehorsamer Diener
Schulenburg
Major u. Commandeur des Belingschen Regts

d. 20 Obra 22. z Skomlina

173

Jaśnie Wielmożny Mci Panie Generale
y Dobrodzieju

Szczerze moje chęci w odwiedzeniu JWWmmPana
z nim się widzieć niż czynić wyrażenia
mimo jakiey trudności, sama słabość zdrowia
mych dopełnić tamuje mi intencyi, szcze
re oświadczenia winney oboygu JWWPań
stwu rekognicyi, przyjąć proszę za same
osobistość.
Dzięki czynię JWWmPanu Dobrze za kommu
nikowanie tego listu, który okazuje praw
dziwie Obywatelską zabiegu uciążeniom
staranność Jego. Tak tuszyć mogę dla
Ziemi szczęśliwość, jak spodziewać się pe
wny jestem, że JWWmmPan dalsze poświę
cić raczysz według swego zdania ku ucate
niu nas Kroki,
Względem naznaczonego kwerunku do Maga
zynow, a staranego w tym ulżenia, mam

Honor donieść, iż wysłani od nas Delegowani do JW. Generała Lossow, dla małego odstępu od raz naznaczoney kwoty zboża, a bardziey zwyczajem wielkopolskim dorozumieć się potrzebney offerencyi, bez skutku powrócili z zaleceniem tylko JW Generała aby naydaley Czwartku o tym obywatelskie nastąpiło naradzenie wezwałem w tymże na 1723 do Wielunia na ten czas aby y JWWMPan powagą y bytnością swoią nas uszczęśliwił mocno dopraszam się.

O Elekcyi Podsędka gdy następować będzie umyślnym uwiadomię adressem. List kommunikowany odsyłam Stateczney mie łasce y przyjaźni oddając z należytym jestem uszanowaniem

JWWMWM Pana Dobrodzieja
Szczerze życzliwym y Najniższym Sługą.
Wł Bartochowski Ksz W

194

1772, 20. x

~~110~~ 174

d. 21. 8bre 72

Jaśnie Wielmożny Mci Panie Generale Woysk Koronnych
Mcw Mci Panie y Kochany Dobrodzieiu

Z Szczerą Chęcią dopełniam Żądanie JW WmPana posłaniem Antoniego Stangreta, ktorego raczysz JW WmPan iutro wcześnie odsyłać, bo tylko tego Jednego mam przy sobie

Oświadczoney JW WmPana przez JmPana Podreza y bytności y Korrespondencyi Znaynięksżym oczekuię Żądaniem, Znayistotnieyszym obowiązaney Szczliwości Zostaiąc upewnieniem

JW WmPana y Kochanego Dobrodzieia Szczliwy Bratem y Sługą Wyżonym

Brzostowski
mp

Zona moja Oboyga WmPanstwu Djom Zasyła Weneracyę

JW Grtt Wysłkw.

365

1772, 21. X

175

d. 23 8bra 1772
z Gołkowic

Jasnie Wielmożny Mći Dobrodzieiu

Z Wielkiey Chęcia Roskazy JWW Pana Dobrodzieia wypełniac powinienem ale słabosc z drowia mego tami tamuie Służyc Panu memu Jagem słyszał od Wiele JMciow że nie ma bycie Wielumiu Zadnego teraz z iazdu, teraz z wielkim przeproszeniem y ucałowaniem Nog Jego Zostaię na zawsze

JWW mc Mci Pana Dobrodzieia
nayniższy Sługa
Woy. Myszkowski MP

1772, 23. X

JMM

Die 24. Octobris 1772 Anno z Opoczna

177

Jaśnie Wielmożny Mości Dobrodzieju

Charaktery łaskawey ręki JW WMć Pana Dobrodzieja z należytym poważeniem miałem honor odebrać przez szeregowego przysłanego na Poczet. Godnego Syna JW WMć Pa Dobrodzieja. Zdałby się w prawdzie koń lepszy, ponieważ szkoda dla tego obroku kupnego, który na regestr expensy chorągwianey ziada z drugiemi. wszystkie albowiem konie trzymam na stayniach z przyczyny że niemam paszy dobrey.

Wiadomością żadną niezatrudniam JW WMć Pa Dobrodzieja. ponieważ publiczne sodzę bydź nietayne Panu. Z prywatnych zaś donoszę, że JO Xże Imć Galliczyn Generał. kazał wydać Palet do Powiatu Opoczyńskiego dosyć dokładny. Albowiem w tych dniach mają Obywatele przystawić Owsa Korcy 3000 Siana fur 1000 Żyta Korcy 600. Kaszy Korcy 70.

Tawięc uciążliwość Powiatu interessuie y Mnie
partykularnie, gdyż z tey przyczyny y Za
pieniądze trudność mam dostać furażow
A przeto w zaufaniu stwierdzoney dla mnie
wielokrotnemi dowodami łaski JW. WMPa
Dobrodzieja, poważam się czynić prozbę mo
ją o poważne interessowanie się do JW. Xcia
Jmci Palliczyna aby Starostwo Opoczyńskie
z Miasteczkiem y przedmieściami, gdzie trzy
Chorągwie Zimowe mają naznaczoną lokacyą
uwolnił od Furażow dla siebie. Spodziewam
się że ma przyiaźń z Panem to uczyni na
obligacyą JW. WMPa Dobrodzieja. Wszakże
przecie choć Za pieniądze Żołnierz Krajowy
mieć powinien swoje Wygodę. A do tego że
te Starostwo za Wiarę y Wolność wiele ucier
piało y wydało. Doznaną w tym punkt
cie

przez powagę JWWMć Pa Dobrodzieja łatwiej
powiększy we Mnie Zadawnione do odsługo
wania obowiązki. oraz winnym wdzięczności
uczyni JW. Rotmistrza mego. którego o pozy
skaney nieomieszkam uwiadomić łasce.
Wyznawam przytym Zem iest z głębo=
kim respektem

JWWMMć Pana Dobrodzieja
nayniższy Sługa
Mon Chodszewski
K. Ch. Kopy

JW. Imci Dobrodzieyce z
powinnym respektem do
nog się ściele
W. Imci Panu Kolecze memu Dobrodz
z godnym Rodzeństwem Jego uni
żenie kłaniam

325

1772.2.4.X

#

179

Jaśnie Wielmożny Mości Dobrodzieju.

Cudze przyczyny, wciągnęli mnie w winę prze
poznienia usługi Chętney y powinney JWWPanu
Dobrodziejowi, dobrotliwie wybaczyć upraszam
przy złożeniu się do Nog Jego.

O Pierwszym Ogrodniku, pozną rezolucyą z Listu
przyłączonego poymiesz JWWPan Dobrodziey, od te
gosz Officyera powtornie żądaiąc finalney opo=
wiedzi choć to umyslnym, niebyłem szczęsliwy
wskurać, nad czym się spierał tenże Ogrodnik
tylko w generalnym terminie że ani Salaryum
ani Ordynaryi tey podaney przyiąć niechciał.
Innego Obecnie Nam Znaiomego w Lubszy, a tam
przez lat kilkanascie służącego, mieć chciałem,
y poniego posławszy umyslnie, takie przyrzeczenie
odebrałem że miał przyść do mnie po List y zale
cenie w Czwartek przeszły, lecz y tego choć bardzo
potrzebuiącego służby ieszczem się niedoczekał, przy
czynę tę chyba rozumieiąc że iest y z Zoną y z
Dziećmi małemi Dyssydent a pod zborem tam
mieszka, gdyby tandem nadszedł, zaraz bym go
do Mstowa posłał, y o innym przepytować się
będę przychylną attencyą.

Juz—

Iuż na Grach Tarnawskich widziana obecnie na
szym tam byłym umyślnie Posłańcem Apparencya do
Oznaczenia Granic po Warte, naco Orły y Słupy
y Wypis drukowany Przyczyn do tego Kraju.
Tu Moskwa pono Chcąc Kordon swoy z tey Strony
Warty wyciągnąć, examinuie osiadłość wiosek
przez Kommendę w Zarkach Stoiącą
Co Mam z Krakowa w dwoch Karteluszach, to
przyłączam Supplikuiąc o powrot.
Potwierdzona prawda o Biskupie Kamienieckim
y wraz że Krolewiczowa także przy aresztowana.
Z Wiednia powrocił JP Skał, z tamtąd to iedyne
wywiozł wiedzieć, że się Lud pod tamtym Pano
waniem, za Panuiącą wyrzekł modlić, bo nie-
znaią ani pobożności ani miłosierdzia w Panuią
cey choć to Starey y na expiracyi będącey.
Batystu Sztuczkę wkrotce spodziewam się dostać
Państwo Starostwo Swoy komplement do nog zniża
ią JW Pani Dobrej, już się do Zarek Sprowadzili; z
wolo Zupowania.
Całuię Nogi dozgonnie obowiązany
25 8br 72. JW Pana Dobrodzieja
nayniższy Sługa
Z Zarek — 131 [1772] 25. x
Starosta Pawski już wiechał do Polski, a Olsztyn
skiey Dziezawca niemasz konkluzyi ieszcze. #

180

Jaśnie Wielmożny Mci Dobrodzieju

Zbliżywszy się za Komendę w Klucz Zabiański
y za sobie wyrobiłem lokacyę. Jedynie
teraz Protekcyi JW. WMci Pana Dobrodzie-
ja rzędam abyś mnie zaszczycał łaską
swoią u JW. WMci Panów Ziemianów
Powiatu Piotrkowskiego aby mnie
obrzydzili na zimowy ile Pieniędzy nie
mam

280

1772, 26. x

182

† Dttum w Lubczynie d. 26.
8bris 72. Ao.

Jasnie Wielmożny Mci Dobrodzieju

Dobroczynny łask JWWMPana Dobrodzieja
Szafunek, iak zawsze ustatecznym
y nieodmiennym dla Mnie Sługi
Jego był przedsięwzięciu, tak y teraz umo
cnym utwierdza zdaniu iż ile tyl
ko pożądać z Respektu JWWMPana
Dobrodzieja będę tylko łask Jego od
biorę czynności. Smiem się dopraszać
JWielmożnego Pana abym mając obie
tnicę u Niego porządany mey prozby
odebrał skutek. Ktorą przywodząc
na pamięć JWPanu Dobrodziejowi, wy
rażam Urząd. Dygnitarstwa. Aże swie
żo zmarły Sp. WJMć Pan Skarbnik
Jabkowski ostatnią Wojewodztwu Sie
radzkiemu z swego Dygnitarstwa od
dał valetę dopraszam się Respektu
Jego.

abym Tegoż Urzędu został Szafarzem Oco
iak nayusilniey dopraszając się mam
honor wyznać iż iestem zwszelkim
uszanowaniem

JWWMPana Dobrodzieja
Szczyrze Życzliwym
y
Nayniższym Podnoższkiem
Antoni B.S. Sławianowski

JWJMć Nayosobli
wszey Dobrodzieyce
głęboką wyrażam
adoracyą.

Niech mam szczęście w tym punkcie zyska
nia łaski JWPana, by iako nayprędzey bo
iuż dwoch Kunkurrentow

1772, 26. X

40

Jaśnie Wielmożny Mości Dobrodzieju

Dnia wczorayszego byłem w Skomlinie u JWJPa Kasztellana Wieluńskiego, którego dla mnie przychylność uważałem, kommunikował mi Innotescencyi Wojewodzyńskich na Podsędkostwo Wieluńskie dopiero mu przez WJPa Pisarza Ziemskiego Wieluńskiego oddanych, które za powrotem Syna swego z Kalissa oświadczył się podać per oblatam do Grodow Wieluńskiego y Ostrzeszowskiego w przyszły poniedziałek, a gdyby tego wyciągała jakowa okoliczność, etiam do Tygodnia y drugiego przytrzymać niby favore mei, a że w tych Innotescencyach ab actu oblatae we cztery Niedziele Termin Elekcyi w tym roku iest wyznaczony którego tudiosc przyszłoby mi tu czekać, przeto rezolwowałem się interea jachać w Piotrkowskie maiąc tam pilny interess. a z tamtąd pro Termino Elekcyi Iterum pospieszyć, radbym zas mocno żeby na tey Elekcyi przytomność

Pańska wsparta mnie Protekcyą swoią
ktorey się nieustannie polecaiąc zostawam
z nayglębszym uszanowaniem

Jaśnie Wielmożnego Wm Pa
Dobrodzieja
prawdziwie obowiązanym
y Nayniższym Sługą
JN Kempisty
MZW

d. 29 8bris 1772
z Paryża

JW JmciPani Generałowey
Dobrodzieie do nog upadam

361

1772. 29. X

Dan w Zakrzewie d. 29. octobr 1772.

185

Wielmożny Mći Kochany Braciu
y Dobrodzieju

Za uwiadomienie Ciekawości rożnych nay
niższy mey ukłon zasełam. Mo
cno się dziwuię że masz czoło
wyrażeć w tym liście że drugi
do mnie piszesz list, a Ja pier
wszy odbieram. Co Ja szczerze wy
znać mogę pod podciwością żem pi
sał już ieden na który y responsu
niemam. że Donieść mogę. że się u nas
źle dzieię choć mamy komisarzy
pobrali zboże y pieniądze dawać
musiemy. w Parlamencie Leszczy
ńskim siedziałem chcąc się czego
nauczyć, lecz poznałem że iedney
chyba Filuteryi, Kłutni, y Zdzier
stwa. Co się u nas mocno zagęści
ło: więcey u nas niesłychać ustawnie
rada, zwada. Prywatny Interes
nad Publiczny preferuią: Ocharty
się starałem które iuż y był bym
miał za pieniądze abym dał dowo
dy usługi moiey lecz Jmć Pan Przy
iemski mnie

zwodził zawsze, asskurował że u
Xiężny Łowczyny wyrobi Ję
y sam za naywiększy cel so
bie wziął przysłużyć się niemi
lubo sam są trudne osobliwie
w tę czasy gdzie wiech zażywa
nia y prosiłowania czas iest. a
tole Ja Jle możności poprzyłię
gam starać się będę. usilnie przy
służyć JWJmćPanu Generałowi. do
WPana pisał nie koniec moy będzie
że listy niedochodzą dziwno mi, za
wsze Ja bydź pragnę

WJmćPana Pone
cznikowi starszemu
y Drugim Starościc
com rączeta całuię
całemu Dworowi.
Białogłowskiemu
Duchownemu. y
Swieckiemu nay
niższa Lasełam sub
missya.

WMWPana Dobroć
Życzliwym Bratem
y szczerym Dozgonnym
Przyiacielem.
Jan Zarenba.

Skompec Kłaniam?.

Bilet. WJmć Panu.
Srotowskiemu
WMć Panu y Dobrodzieiowi

85ta Mrz.

w Sokolnikach

Zaremba Jan
1772, 29. X

87

187

d. 29. 8bris. 72.

Iuzbym był, J.W. Pana, przez umyslnego, o spodziewanych uwiadomił Gosciach; gdybym sam mogł był powziąsc wiadomosc dostateczną czyli nastąpi, albo nie, obiecane przybycie. Mocno pytałem się Komendy w Naszey Stolicy, po rozpuszczeniu oczekiwaiących koni, odebrałem odpowiedzi są rozpuszczeni ludzie czekaiący z końmi, z tym roskazem azeby za daniem znac stawali niemieszkannie na to mieysce, z ktorego rozpuszczeni.

JW. Jmc Xdz Biskup Kuiawski czyli dotąd subsistit w Wolborzu albo nie, głucho o tym

u Nas.

J. W. Biskup Kamieniecki, miał
odbrać pozwolenie, Wyiacha-
nian z Warszawy, do Zegrza
Na mięszkanie, Dobr Brata
swoiego, trzy mile za Pragą
nie bez Assystencyi iednak
Roxolanskiey. O innych
Jmciach, pierwsze mamy Uwia
domienie.
JW. WW. Jmc Obywatele Woie-
wodztw Wielkopolskich Złozy-
li kongress w Poznaniu pod
dyrekcyą Xcia Augusta Sul
kowskiego Woiewody Gnie-
znienskiego. Na ktorym
Obrali Posłow, do Krola-

Jmci Pruskiego; Oddaiąc się
Protekcyi tego Pana, ponie-
waz dla Wielkiego znisz-
czenia niemaią sposobu
utrzymania się przy swoich
maiątkach; y to dzieło mu-
si mieć, swoię iaką taiemni-
cę.
Gorliwość Naywyzszey Głowy,
Sprawiedliwa, y ta musi
na ugruntowanych zasa-
dzać się fundamentach
bo inaczey, byłaby Vana
sine Viribus ira; bez klo-
potow y zniszczenia pe-
wnie się nieobeydzie, ale
niech Pan Panow radzi, o
swoiey Czeladzi.

Z Dekretu Grodzkiego Piotrkowskiego, Na kondescensyi z Prorogacyi w zeszłym tygodniu przypadaiącey, dała się wzdać JW. Kasztelanowa Sądecka Starościna Radomska po ktorey publikacie, in Persona sui W. Sędzia oddał Starostwo, przed lat dwiema JmPanu Grabianskiemu odebrane; dla Ugruntowania zas Possessyi, iest Wyrobiona deklaracya u JO. Xcia Jmci Galliczyna, dodania ludzi, ile będzie potrzeba. O dziesięciu poszle. Panska bytnosc byłaby potrzebna. Upadamy do Nog JW. Pana Wiadomi Nayniżsi Sługi

List dwiczora z Sobieska Szlachcic przysłany przyłączam

188 1772, 29 X

189

Jasnie Wielmożny Mći Dobrodzieju

Jmć Pan Skonecki Brat Żony moiey niezawodny Sługa JWW Pana Dobrodzieja dotąd nieznośną cierpi Niewolą w Kolberku, inaczey z niey wybawiony bydź niemoże, tylko przez Respekt Jego Panski, Naydoskonaley JWW Pan Dobrodzi poznaiesz, iakowych do uwolnienia onegoż użyć srodkow, Naypewnieysze bydź nam się zdaią, gdyby nastąpiło Interessowanie Dworu naszego, a baniey Nayiaśnieyszey Imperatorowy Rossyiskiey do Nayiaśnieyszego Krola Jmći Pruskiego, Rezydent tez Monarchy tego mogłby podać iakie sposoby do wyswobodzenia pomienionego Więźnia

Szukamy więc osobliwszey Łaski JWWPana Dobrodzieja, abyś raczył Kredytem Swoim Ziednać w Warszawie dla Niego względy, cała nasza Familia wieczne Zabierze obowiązki do Zasługiwania dowodów Jego, z nayglębszym pisząc się uszanowaniem

d. 30 8bris 1772
Z Miedzianowa

Jaśnie WWPana Dobrodzieja
Nayuniżenszym Sługą

Stanisław Sadowski P.R.W.
mppo

Do listu meza mego łącze naynizsze moie upadnienie
do nog JWPana Dobrodzieia zebrząc taski y mi
łosierdzia Jego nad Bratem moim Jezeli kiedy
przewinił Panu przepusc JWPan Dobrodzi dla
Miłosci Boga boc dosc ukarania przez te dwa
roki cierpiał a wnikłem nadziei wybawienia
Jego niemamy Jak w JWPanie gdy dołożysz
starania swego amy na całe życie obowiązani
zostaniemy odsługiwac JWPanu Dobrodziciowi
Ja zas w szczegulnosci zostaie

JWW Pana Dobrodzieia

naynizszą sługą
A. Sadowska.

834

1772, 30. X.

Hochwohl gebohrner H:

Insonders Höchst zu Gebittender H: Generalt

Ich Freue mich hertzlich, daß ich noch ein Erbarmhertzigen, Erlößer fünden thue u: ich noch die Allergnädichste Gnadt Genießen Fähig werden soll, So bitte ich doch Süßfälligst mich doch mit mit Dero. Grundt Gängigen Rantion wie mir von den hochwohl gebohrnen Herrn Baron v: Seidlitz ist zu wißen gethan worden begnadigen, sonderen Zweiffel stehe ich in Hoffnung, dan ich Schwehre d: H: Generalt zu daß ich Ew hoch wohl gebohrnen mit meinen Kräfften Guth u: bludt Treu u: Aufrichtig Dienen Will so lang als ich leben habe nur daß ich ein mahl mechte befreuet seyn dan die Theuerung Trieckt mich überhaupt daß ich mich nicht zu Retterieren Weiß: u: ich mich auch mich Gerne Vackendt machen Will

Und ich mich auch so bey Ew: Hoch wohlgebohren
so Auff-fuhren werde daß Sie nur Ihnen
Freude an mich sehen werden. u wegen der
Darstellung eines Andern Mannes vor mich so sey Er
vertraut ader nicht daraus wird nicht Gemacht
Wen Er nur die Genandte Größe hat so ist es
schon Guth u: ist nicht zu Alt u ist ein Ausländer
ich habe Ew Gnaden wohl nichts vor zu Schreiben
daß Sie an mich Erlich Schreiben mechten daß ich
Wiste, der H: Generahl können auf Ruschcowitz
an den H: v Seydlitz Schreiben wie oder wan, wan
daß Er komt daß ich zu Erfahren bekomme der H:
wirdt mich balde Nachricht darthun, Welcher
Auch Sein Respect an Ihnen versichert u. Er wird
Ihm Auch ein Große Gnadt seyn wan es seyn
kan,

Doch aber mit dieße Bedingung Wan daß
Ew Hochwohlgebohrnen Gnaden, den Man Schicken
mich in deßen zu Ihnen Rettur folgen
muß, Allso Sie Erstlich nach meinen Gutdücken
An den Hl: Rittmeister v: Reibnitz Schreiben
wolten,
ich Insonders Harre u verbleibe
in Stedter Hoffnung u Erwarte ein baldige
Gnädige Nachrich verbleibe Ein aufrichtiger
Ew Hochwohl gebohrnen
Dero

Reichthal
d 1ten Nov
1772.

unterthänigster
Knecht
Johan Karl Gabler
Husar v Mehrin

217

1772, 1. XI

Hochwohlgebohrner Herr

Hochzuehrender Herr General Major

Ew. Hochwohlgebohrnen habe die Ehre in ergebenster Antwort zu erwiedern, daß ich in den Viellunschen District zur Subsistence des Regiments von 10 Laane 1 Ochsen ausgeschrieben, die gantze Parafie Sokolniki so 32½ Laane hat, giebt also überhaupt 3 Ochsen, wieviel nun eigentlich Ew. Hochwohlgebohrn Güther hierzu beytragen, kann ich nicht bestimmen, indem ich meine Ausschreibung nur auf der gantzen Parafie, u. nicht en Detaille mache, zu dem Ende auch das Comando so nach Sokolniki gekommen, die Ochsen von der gantzen Parafie einfodern wird. Ich hoffe Ew. Hochwohlgebohren werden diese Kleinigkeit, die wohl nicht über einige Ducat. machen kann, gütigst abführen, da denenselben aus eigener Erfahrung bekannt, daß man für die Subsistence der Trouppen sorgen muß. Sollten indessen

Ew. Hochwohlgebohrnen sich darzu nicht gütigst
verstehen wollen, so mache ich mich ein Vergnü-
gen daraus Ew. Hochwohlgebohren zu dienen
u. werde allen fall diesen Ausfall selbst
zu ersetzen suchen, weshalb ich mich nur
Ew. Hochwohlgebohren Güther Nahmentlich anzu-
zeigen bitte, damit ich Ihrem Rittmeister von
Meseberg so zur Beytreibung der Fourage
commandirt ist, deshalb instruiren könne.
Die ganze Parasie aber, werde ich unmöglich
dispensiren können. Ihre General von
Lossau haben mir noch keine ordre ertheilet,
daß Ihro Majestät Ew. Hochwohlgebohren Güther
dispensirt hätten, inndessen, da hoffentlich
der Viellansche Kreyß, Deputirte, wie andere
ernennet haben wird, so wird auch von mir
keine Ausschreibung weiter geschehen.
Ich habe übrigens die Ehre mit der vollkommsten
Hochachtung stets zu beharren

Ew. Hochwohlgebohren

Blaszky
d. 1te Novemb.
1772

gehorsamer Diener
Schulenburg

217

1772, 1. XI

Z Rawicza d. 4 Nowem 1772

194

Jasnie Wielmożny
Mci Dobrodzieiu

Nigdybym niezawiodł w punktualnosci listownych dowodow z tey tu Okolicy, gdybym tego Ukontentowania pewnym bydz mogł, że nie będą Obmierzłe gustowi Panskiemu; ile że ta regularność Czasem Inkomodacyą nazwac się może. Mimo te iednak Szkrupuły delikatno=sci, ile Czas y Mieysce, nieubliżam tak Miłym Obowiązkom, iak mi się niemi bydz wydawaią. Dobre Względy Łaski Panskiey zawsze u Mnie w Wdzięczney przytomney pamięci. Tych oswiadczen Skutki; ktore Wyrobic Miała Okoliczność; srodze zatrudniaią iuż tak z Siebie samych troskliwe Mysli Moie. Zyc w Exspektatywie y w tak długo Wytrzymywanym Oczekiwaniu; Męczenstwem się znaczy.

Jednakże ia wziąłem Sobie za punkt honoru Statku Mego Wytrwa-
-nie wprobuiących Mnie własnie przyrzeczeniach JWW
Pana Dobrodzieja, ktora Robota w Niczym więcey na Mnie
Niewskora, iako szczegulnie wtym zywszym do Niego
przywiązaniu. Przestawałbym y daley na tych Mnie
-manych Nadzieiach, gdybym Nieuznawał Oczywisty
potrzeby postanowienia się wprzyzwoitym Urodzeniu
Memu Sposobie Zycia; iak każdemu honor kochaią
-cemu Nay przystoynieyszą bydz Musi powinnoscią,
Nieodwyknąwszy Zołnierskiego Geniusza radbym
tylko bydz wspartym finalną Rozolucyą JWPana
ieżeli za posrednictwem Jego Instancyi deklarowaną
Rangę Otrzymać Mogę; zwłaszcza zeteraz Regimen
-ta do Kompletowania siebie y refformy przychodzić
Muszą.

Za pierwszym doniesieniem Mi Niezawodnego Mych
życzen dostąpienia, zbiegłbym tam, gdzie by Mi Panskie
Roskazy pokazały drogę. Utwierdzenie to, na ktorę cze
=kam cierpliwie, da mi sposobnosc Własciwego Chara=
=kterowi memu determinowania się na pociechę Rodzicom
Moim, a zaszczyt JWPana zedzieło Szczęscia Mego będzie
dziełem Rąk Jego, ktorym Losy tegoż Oddawszy;
z Należytey Wdzięcznosci Zostaię Obowiązkiem

JWWMMP Dobrodzieja
Życzliwy y Nayniższy
Sługa
J. Przyiemski

JWWMP Dobrodzieię do Nogu padam
JmPana Porucznika Dobrodz
Szerdecznie ściskam

1772.7.21

z Kruszyny d. 8. 9bris 1772 196

Jasnie Wielmożny Mć Dobrodzieju

Tyli czas ukrzywdzona upragnieniu moim poznania Jedney Osoby JWMWMćsię
Pa Dobrodzieja, opieszała w dziękczynności zodebranych Dowodow
Szawowney Łaski Jego, inney dla siebie uy nalesć niemogę Satys
fakcyi chyba doproszeniem się w inney uniżoności że raczysz
obrocić Brakt przeiazdu Swoiego na Kruszynę y uszczęśliwisz
mnie bytnością Swoią gdysz tylokrotnie Intencyonowana
byłam oddać należyte uszanowanie w Domu Jego tylko nad
wątlone Siły moie a ustawiczne podroże JWMWMć Pana
Dobrz szczegulną mi były przeszkodą, ktorego iak oczekuię
bytnością tak znaletym uszanowaniem y uniżonością iestem

JWMWWMć Pana
Dobrodzieja szczerze czci
wd siostry y nainiszy sła
go K Potocka hoff

JW Jeymć Pani Potocka Naszłt Brz
d 8 9bris 72 Ao

Potocka K

kHanowa bract.

1772, 8.XI

144

Jaśnie Wielmożny Mości Dobrodzieju

Posyłaiąc do Pani o uwiadomienie Byli już podane Inno
tescencye do Grodow y kiedy mam okazyą praesentibus
Oświadczyć nayglębszy ukłon JWWmPanu Dobrodziejowi
Radbym wiedział jak długo Pan w Sokolnikach rezy
dencyą swoią kontinuować będzie, boby mi na Terminie
Elekcyi wielce potrzebna y pomocna była Przytomność
Pańska y Protekcya Jego na ktorą myślę et cum fratre
ziachać jeżeli w lepszym jak teraz da Pan Bog zosta
wać zdrowiu. Powróciwszy do Domu zastałem Pięć
dziesiąt kilka koni Kozakow na obroku y wilcie
do Piątego dnia stoiących ledwom się ich pozbył
za przybyciem Dziś na noc Speratur do Piotrkowa
JW Generał Bibikow in quem finem niewiemy
Padam do nog Pańskich

Jaśnie Wielm WWmPana
Dobrodzieja
prawdziwie Obowiązany
y Nayniższy Sługa
JK Kempisty
MZKg

d. 14 9bris Ao 1772 Ao
w Brzozy

PS tamę Waiwa na Srodę albo
na czwartek obiecuią JWo Generała

361

1772, 14. XI

199

#

Jaśnie Wielmożny Panie Panie.
Dobrodzieju nasz nayłaskawszy.

Za pośrzednicą WWJmci Pana Starosty Dobrodzieja naszego Instancyą wymogliśmy Konsens u Jaśnie Wielmożnego JmciPana Sieroszewskiego Regimentarza Dobrodzieja na fundowanie Jurysdykcyi JWWPanu Dobrodziejowi służący, który Konsens w liście swoim WWJmci Pan Starosta Dobrodzi inkludowany przesyła. Teraz tylko Supplikuiemy dobroczynney łaski JWWPana Dobrodzieja abyś JWWPan Dobrodzi na Akt przyszłey Komissyi, w niedzielę następuiącą ziechać raczył. Diales przynależące bylibyśmy zaraz przesłali aleśmy się obawiali iakowego niebespieczeństwa, iak to po tę czasy o to nietrudno. Wszakże na pierwszym przybyciu JWWPana Dobrodzieja onę do Rąk własnych JWWPanu

Dobrodzieyowi oddamy Ktorego Przybycia abyś JWW
Pan Dobrodzi ubogiemu Miastu łaskawą podał
Protekcyą. z nadzwyczayną Ochotą y Uteshnie
niem Oczekuiemy. Jako.

Jaśnie Wielmożnego Pana y
Dobrodzieja nayłaskawszego

nayniższi Podnożkowie
Burmistrz y Rada Miasta
JKMo Srzemu.

Od Miasta Sre
mu d 15 9bris
doszedł mnie
1772
na kommissyą
zapraszaią
przemawiam

(1772, 15. XI

Dn 19 9bris 1772 mg

200

Jasnie Wielmożny z serca kochany
mći Dobrodzieju

Żadnych momentow uchybić niechcę do uściska
nia Nog JWWPana Dobrd. Co y teraźnieyszą
literą moją ściągam rękę moją do nog Pańskich
zasyczaniem mu Przyzdrowiu Dobrym Nay-
Pomyślnieyszych Sukcessow. Byłem w Pewny
Dystyngwowaney kompanij gdzie był Dyskurs
o JWWPanu Dobrd w tey materyi Jeżeli JW
WPan Dobrd uczynił manifest Przed akcessem
do Nay JPana. na co Ja się odezwałem że
musi bydź, na co odpowiedziano że Jeżeli Jest
to Bardzo Dobra rada była. Co Pan Srotoski le
pi o Powie wiakowy materyi ten mani-
test Powinien bydź. Co z szczyrego serca
y mocnego Przywiązania do nosz JWPanu
y Dobrd

Jako się bydź liczę między Prawdziwemi Prawdziwy
z Dystyngwowanem Respektem

wraz z żoną moją
y Dziatwą ścielemy
się Pod Nogi JWPana
y Dobrodzieja naszego.

Jaśnie Wielmożnego WPa
na Dobrodzieja od serca kochającym
nayniższym Sługą

Tom Kokossowski mp

270

1772, 19. XI

D: 20 Listopada 1772. 201

Jasnie Wielmozny Mci: Panie Generale

a Panie moy y nayosobliwszy Dobrodzieiu

a Poniewasz naprzeciw rozkazowi JWMcią Pana Dobrodzieia przedłużełem moie pisanie, przełowięć obawiam się aby mi niebyło nuyną szacowney łaski JWPana Dobrz: za co zanoszę przeproszenie iako naypokornieysze, albowiem przyczyna temu iest, bytność moia przez ten czas zagranicą, trudność opoczte, odległość mieyscay rożnych zabaw większa nadzwyczay liczba, niepozwoliła mi, lecz skoro tylko powrociełem zagranicy, natych: miast czynię moię odezwę, zwinnym uszanowaniem, zdoniesieniem: tak zagranicznych, iako, y naszych sam Woiewozdztw: Rożnych ciekawości, zagranicą Ludzi aby tylko zdatney a zoney niemiał biorą, tak iak unas, forazie nakładaią, mało co mnieysze od naszych fortece wszystkie temze forazie, iak tylko mogą napełniaią, zgoła iż preparatoria wszelkie do Woyny czynią,

w Prusiech odebranych naszych, wiadomo pewnie JWPanu Dobrze
o rozrządzeniu tamże jaz dawno, gdzie tylko niektóre
nadminiam, iż Starostwa wszystkie odebrane są, y rze
czy Starościńskie tam iakieszkolwiek znayduiące się, wszyst
kie pozabierane, grunta, na Chuby podzielone, y chłop=
stwu podawane, z ktorych krolowi płacą, Gdąb się zam
knął, y całey szotlant spalił i inne przedmieyscia. Ziem
stwo Gnieźnieńskie przysięgło przed JW Kasztelanem Gnezin
skiem Starzenskiem gdzie według prawa nowego kaden
cii naznaczoney zaczęło się sądzić na ktorem JW Marę
Littę: Gorowski znayduie się, w dobrach zaś też JW, sto
koni stoi Hułanow ordynancu słuchaiąc tegoż JW
Jchmość komisarze naszych WW: z JOX: Słukowskim porzą
czyli od Effrema trzydziesci tysięcy Czerwonych od ktorych

prowizii namięsięcy trzy, trzy tysiące Czerwonych złotych tagże mo:
ono sam u nas słychac iż mamy byc w krotce Pruskiemi
przytym zostaię zwinnym uszanowaniem oczekuiąc
wszelkich rozkazow maiąc za chonor byc sobie naza
wsze.

JWWMPana Dobrodzieia
nayniszszym Sługą
M: z Worbna Łaszczynski

279

1772, 20 XI

Jmć

u S. Barbary d. 20 9bris 1772

203

Jaśnie Wielmożny Mci Dobrodzieju

Dla Mnie honor że mogę profitować daną mi przez JWPana Lichniewskiego okazyą, którego uproszony prezentuię JWielmożnemu Panu. Człowiek ten JWPanie z młodych lat niezłey edukacyi a zatym do wszystkich roskazow Pańskich zdolny w Wayszcze przeszłey Konfederacyi tu zabawiony w garnizonie fortecy Porucznikiem abiecytowany wcześnie szuka przezemnie niegodnego Mieysca y Protekcyi u Pana za którym y ja nayuniżeńszą za noszę prozbę aby mógł do czego JWPan zechce w Jego Mieście się Dobrach y Pańskiey uczestnikiem mógł zostać usługi do którey tego JWPan rekomenduiąc znam się bydź z głębokim Uszanowaniem

JWielmożney Pani y Dobrodz. Nogi całuię WJmPanom Miecznikowi y Chorążemu upadam do Nog

Jaśnie Wielmożnego WMWPana na Serdecznie Kochanego Dobrodzieja Nayniższym Sługą X. K. Zarembowa

1772, 20-XI

Z Gruszczyc d. 21. 9bra 1772

205

Jasnie Wielmożny

M.Ci Dobrodzieju

Ponawiam słodkie Sercu y umysłowi memu Pańskiey Osoby nayglębsze uczczenie, ktore, ufam wrodzoney Pana Dobroci, żeś wsłudze swym poznawał tym żywsze: im się barziey pomnażało taiąc wpoważaiącey Cię JW Panie y owłasny Interess zaniemiałey nieśmiałosci. Niezwykłem był przeto nigdy wnaywiększych potrzebach JWWPanu Dobrodziejowi naprzykrzać się; chyba z nayżyczliwszego Serca, y spragnionego Pańskiego przypodobania umysłu Samaż Pańskiey Twarzy Dobroć usta otworzyła nieśmiałey poufałości. Wszakże y Listem teraznieyszym nie smiałbym, ani bym się poważał Oblicza y Rąk Pańskich zatrudniać: gdyby mi dobrotliwe przyrzeczenie naypoważnieyszego Pańskiego Interessowania się za Sługą swoim względem Ambony Wolborskiey do przypomnienia się znaypowinnieyszym Pana moiego poszanowaniem niebyło naydostatecznieyszą pobudką. Oswiadczenie także JWWMPana Dobrodzieja Swiętey Intencyi względem erigowania nowego Altaristy do przeło=

ienia Panu Uwag wtey okoliczności mi przychodzących dało oka-
zyą. Każdy fundusz Zapisem y Erekcyą stwierdzony podpada pod
Przywiley Kościoła, a wypada z Domu y władzy Sukcessorow owszem
y Samegoż Fundatora, Ktory albo Summę dobrze sobie widzianą lo
kuie na Dobrach swoich, a tych czyni obciążenie, lecz większe ubes-
pieczenie, albo na Cudzych, a wtakowym lokowaniu nietylko według
grożącego nam Prawa, ale też podług dawnieyszego podaie ten fundusz
wniebespieczeństwo przepadku. O iak wiele y znacznych poprzepadało fun
duszow wielkich, y wowych wiekach niby bespiecznemi nakładow lo
kacyami fundowanych, ktorych teraz ni wdochodach, ni wObligach y śladu nie
zostało, a przecięż to zwielkim dzieie się Cząstki Sukcessorskiey u-
szczerbkiem. Nielepieyżby Nadwornego Konserwować Kapella-
na za tęż samę pensyą ktoraby dochodziła Altarystę, zobowiąz-
kiem tychże Altarysty powinności? ieżeli o wieczystość tych Oblig
idzie? pewnieysze są wDomu y wdzięczności Obligowanego Sukcessora y
Jego Następcow. Z Takowego zaś Kapellana ten Dworowi pożytek
że musi od skinień Dworu dependować, że naprzykrzonego wolno

odmienić, podług upodobania dobierać, co sprawować musi wnim nay przyzwoitsze attencye, Czego altarysta raz Prezentowany czynić niema racyi. A nad to Kapellana można zażyć do wszytkiego ywewszyt: kim podług upodobania, zdać się y spuścić na niego, yiest większa zniego ile z Domownika Dworowi przysługa wrownych Obligach y rownym wydatku. Temi ia zawsze pałałem pragnieniami y nie uraczonemi chęciami być wieczystym JWPana Dobrodzieja y chętnym y ochoczym na skinienie Pańskie sługą, Dobro: tliwego tylko y łaskawego Pana wyglądaiąc potwierdzenia y Pańskiey Osoby y całego Przeswietnego Domu iak byłem tak być pragnę znayglębszym poszanowaniem

JWielmożnego WMPana Dobrodzieja
Naywiernieyszym y nayniższym

Sługą
X. W: Mrowinski
mpp

1772. 21. 11

207

Hoch Wohlgebohrner Herr
Gnädiger Herr Graff

Euro Excellenz wollen zu gnaden hallten
daß ich mit einem kleinen außzug
von außgenohmenen Fischen
auß den Szygodzicer hälltern be-
schwere, welche Ao 1770 auf befehl des
Hr Commissarij von Sradzinskij, an
Ew: Excellenz abgeliefert worden
davor daß gelldt nicht erhallten habe,
von jetzigen Hr Commissario Szrebalows-
kij daß gelldt von mir verlanget wird,
alß bitte umb den kleinen Rest ver-
möge außzug verhaare mit tiefester
veneration

Ew: Excell: unter
thänigster Kriecht
J. Schindler
P: 1 Amtmann

Szygodzic den 24 Nov
1772

2120

2.186

1772. 24. XI

209

1770 Ao den 7ten Abris. sind nachstehende Spe-
cificirte Karpfen aus Sr Exelenz
Herrn von Zaremba Hoch Wohl
gebohr. grafen abgeliefert worden

1	Bo 4 Tuch	à 2 fl.	pro Stück	128 fl.
"	— 7 =	à 1 fl.	— —	7
"	20 =	à 3 fl.	— —	60 —
"	11 =	à 4 fl.	— —	44
			Summa —	239 fl.

Schindlerin
zu selbiger zeit fisch
schreiber

#

210

z Gdańska d. 25. Novb: Ao 72.

Jaśnie Wielmożny Mći Dobrodzieju.

Okazane y tylekrotnie doznane wspaniałości umysłu przymioty Pańskie, bez chluby, y naymieyszey parcyalności; szczerym zawsze powtarzam Duchem: iż Hunc Dominus elegit Virum, A lubo smiete podane tradycye ludzka tłumaczyć zwykła opinia, toć niedziw? bo często wprzewrotności sądząc samym niefolguie Przykazaniom, na których gatunki moie remedium, przetak nowy, oddzielaiąc kąkol od czystego ziarna, rozsądek od zdrowego rozumu, atak na oko roznica, po

dłość

podłość od wyboru.

Mam honor po tak cudownym prawie wybawieniu przez iadącego WJPa Roto. koteckiego winne JWPanu y Dobrodziejowi złożyć uszanowania, oraz za dawną względność, y pamięć pokornie podziękować, tak dawnych swiadczeń, iako y nowo oswiadczonych starunkach (przed tymże:) względem cofnienia mnie z niewoli, wczym znam nieuistoczone wodsługiwaniu siły moie, lecz raczysz JW Pan y Dobrodziey szczerość duszy życzącą za prawdziwy przyiąć sługi skutek.

Uwolnienie siebie y sposob z innemi opowie JPan kotecki, z ktorego iako przed komendantem JW Panem y Dobrodziejem

JW Panem y Dobrodzieiem chetpie się nie
mogę, nienamieniam stanu naszego w
ktorym, y iak zostawaliśmy, z kąd wzyląd-
ność, zkąd, ranson, zkąd interessowa-
nie, Niebo odległe tych użyć pozwoli-
ło srodkow, zachowawszy iednak uro-
czyscie kapitulacyą przeznaczone do zo-
stawienia minąłem mieysca, w ktorych
omylony, y nader nieużycie traktowa-
ny, tę przedsię wziąść musiałem re-
zolucyą; w ktorey smiałość biorę dopra-
szać się łaski Pańskiey, abys przez
wspaniałość swoią, ieżli się brać da-
pora wyiednał u Bibikowa dla
mnie zasłonę pewnego wyruszenia,
lub innych pełnienia rozkazow
ieżlibys JW Pan Dobrodziey udarował
mnie

#

mnie literą, to za Dworem JO Xiężny Sanguszkowy Marszałkowy W X Litt w Gdańsku pewno mnie doydzie, oco dopraszaiąc się z głębokim żem iest na zawsze wyznaię szacunkiem

JWJmci Dobrodzieie do nog upadam, WJmć Chorążance y Dobrodzieie toż samo świadczę WJPu Pułkownikowi Dobr zwinną zostawam rekognicyą.

JWMć Pana y Dobrodzieja nayniższym sługą

Ta: Gordon PWPomeny

P.S. Wiadomi JWPu y Djowi a życzliwi Jemu dotąd zostaią w Branau WJPan Skorzewski, y Lipiński niewypuszczeni, y Jnni.

323

1772, 25.XI

212

D. 29 9bris 1772 z Plugawic

Jaśnie Wielmożny Wey Osobliwszy
Mości Dobrodzieju

Ten Jest szczegulnieyszy w Życiu moim
Obowiązek Naypowinnieysze moie u
nay Pańskich Osobiście Wyrazić upad
nienie. Aże mi niebytność JW Pana
y Dobrodzieja ubliża tego Uszczęśli
wienia Teraznieyszym Wyrazem mo
im Znam powinnością Naygłębsze Za
Dobroczynne Jego Łaski Złożyć Podzię
kowanie, których Jako w Jadomym
stanie moim nieubliżyłeś, Tak y teraz
wybieraiącego się do Koligacyi Szacow
nym Swoim Zaszczycisz Pasem, w któ
rym Jaką wszelkie dla mnie bezpie

Częstwą, Tak w tym Pozwolmi JW Panie
y Dobrodzieju bydz Zaufaniu, że się
Tak Zaszczycać Jego Dobrocią, Jak
Za okazanie Jey nademną Zem
z Dozgonną wdzięcznością

Jaśnie W Pana
y Dobrodzieja Nayni
szy Podnożek
L. Pałubiński

1772. 29. XI

214

Kopia Uniwersału JW Jmć P. Generała de Loss

Ponieważ w Kordonie Jego Krolewskiey Mć Pruski leżące Wdztwa y Powiaty, mam z niemi Propozycye ważne ułożyć, ktore się sciągać będą z dobrym Przeswiętnych Stanow Rycerskich y Szlacheckich, tudziesz wszystkich Ziemianow, więc życzę sobie y Pretenduie aby też Przeswiętne Wdztwa y Powiaty obrali Deputatow z Pełnomocną Władzą, ktorzy się ziechać maią Pro die 8va Xbris Anni Curren do Leszna, y tam moie Propozycye wysłuchawszy wraz zemną się znieśli, abyśmy ustanowili to co według zdania mego z dobrym tymże Przeswiętnym Wdztwom y Powiatom będzie.

Aby się temu Uniwersałowi zadosyć stało obwieszczam JWielmo-nego WM Pana, y Przeswiętne Powiaty wieluński y Ostrzeszewski aby iak nayprędzey Deputatow Pełnomocnych obrali y pro Termino wyrażonym do Leszna zjachali, jeżeliby zadosyć Temu Uniwersałowi niestało się Ja na potym żadne Propozycye nie przyme ani Ich słuchać nie będę.

Rawicz d 30 Novb 1772

Loss

204.

1772, 30. XI

Lossow.

1772, 30. XI

Monseigneur

Przy oddaniu Uniżoność moi JWW Panu Dobr. Mam honor obsnaiomyć że JW. Jmć X. Biskup nie wokowani wyiekał do Warszawi, tylko ścegulnie do podpisania resultatum rady Senatus. Za kylka dni obiecał się powroczicz, a cali Dwortu został Ex publicis nic więcy tu nie mam, iak to że Armistitium między Turech, y Moskwa iest zawarty do Marca.

Pn Rotmistr Demski pod pretestem że iedzie po Bron do konskich, wyiekał ze wszystkim od nasz. Przesły czwartek pisał z Warszawi do JW. X. Biskupa, że musiał wyekać od gorącego prawo, y szuka protekcy.

Nieomyelnie JW. Jmć X Biskup za dwie Niedziele się tu obiecał, dezely potrzeba, Jak prędko stanie dam znacz do kiszele. Przy tę caluiąc Panski Nogi zostaię

Co słykać o marsz. Pruskich suplikuiemy o wyadomość.

JWW Pana Dobrodzieja
Nayniszym Sługa
F. de Placydy

30 9bris Ao 72
z Wolborzu

285

à Son Excellence
Monseigneur Le Comte
Zaremba
General Major de l'Armée
de Pologne
à Kiszele

Jasnie WMci Pdo

Inwentarz.
Starostwa

1772, 30. XI

Z dnia 10bris z Kiiet 1772

Zmartwiony będąc odiazdem JWWCPana Dobrodzieja, niepo
spieszyłem ucałować nogi iego a to z przyczyny rozsia
nych wieści, iakoby JWWCPan Dobrodziey nieu[illegible]bnie mia
łeś bydź z Generałem Bibikowem w Fortecy [illegible] było
publicum y naywiększe od Moskwy utwierdzenie, pra
gnąłem wielce widzenia się dla informacyi bytności w
Warszawie ieżli potrzebney y użyteczney. Odsyłam Pa
na Zaremby Miecznika ktorą sposobnością upadam
do nog Pańskich ciekawie się pytaiąc o powrot ad
propria Pana. Zmiłuy się JWWCPan Dobrodziey pro
posse zabiegay aby Moskiewskie Woysko u nas stało
ponieważ Prusacy iuż awansuią y stanęli w Widawie
y Pasku, ktorym Moskwa zabiegaiąc zmo[illegible]ła Kom
mendy co iednak na to niezważaią Furaż y Liwru
nek wymagaią, nie wiem co daley będzie [illegible]aią poyść
aż do Pilicy, a potym pod samę Warsza[illegible] trudno y
piorem okryślić, co wyrabiaią iak daley postąpią to
też koniec wszystkiego będzie, niepodobna iak na te oko
lice zęby ostrzą, bo będąc u Generała Lossow był
dyskurs o tym, trzeba będzie aby droga stanęła
żeby JWWMCPan Dobrodziey iak droga [illegible] cokolwiek
poprawi wywozić kazał a przecież w Warszawie ocalenie
tą okazyą czekam rezolucyi powrotu Pana.
Do JWKanclerza naszego nie mam szczęścia pisałem
za JMCPanem Słowianowskim o Ska[illegible]stwo Lie
radzkie po śmierci Pana Jabłkowsk[illegible] nieodmien
ney recusavit, ieżli Panu videbitur nadmienić mu
ponieważ się exkuzował, że śmierć może nie pewna
a to się nieodmieni, iterum atq iterum upadam y
całuię nogi Pańskie usq ad cineres

Z Zaremby Józefa?

[Zaremba Wojciech]

2120

304

1772, 2. XII

Jasnie Wielmożny Mości Nayosobliwszy
Dobrodzieju

Dopierom ochłodł, gdy stanąwszy na mieyscu szczęśliwie, odebrałem wiadomość pomyślną że niejestem dyskredytowany u Dworu Nayiaśn. Monarchy, lubo nieco tracę w mojey należytości niedoszłey Laffy, to iest pro 8bri y 9bri, ktorą zatrzymano w Kassie. Zateraznieyszy zaś miesiąc Xber, przy oddaniu Listu od JWWmPa Dobrodzieja, wymodliłem od JW. Kasztelana Wiskiego Billet do Kassy, że mi wypłacono, Więc tylko tracę # 20. ale choćby y więcey, kiedy zostaję adpens u Dworu. Responsa nie są mi dane, co in puncto na Listy JWWmPa Dbja bo Dalibog, nie wiedzieć gdzie ktorego szukać, po Warszawie. JW Xiędzu Biskupowi Kujaw. dopiero jutro mam Mu oddać List. JW. Kastelanowi Wiskiemu oddałem, gdy przeczytał, pobiegł z Nim na Gure, jak się domyslam że do Krola JEmci, czekałem go bardzo długo w Stancyi Jego, ale się nie mogłem doczekać y poszedłem, chyba jutro umyslnie, obrawszy sposobną Godzinę do rozmowienia się z Nim, będę po rezolucyą, co spodziewam się; że: odpiszę z wielkim dla JWWmPa Dobrodzieja Ukontentowaniem, toż samo y JW. Biskup Kujawski; Na ktore to Responsa mieć będziesz JWWmPan Dobrę na pierwszą Pocztę nieuchybnie, y z łaski swoiey niewyieżdżay z Kisiel, poki nieodbierzesz Listow.

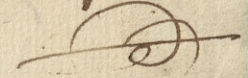

Strasnie mi iest w podziwieniu, że y tu wiele basni o JW. Panu, jakbyś był poniewolony w Służbę Krola Pruskiego. jakbyś już o swoiey Własności zapomniał, że nieustannie między Woyskiem Krola JMci Pruskiego przesiadujesz, y Jego tchniesz duchem, odpowiadałem, jak w samey istocie iest, że się znayduiesz w swoich Dobrach, że nie jesteś tak zbytnie przywiązany do Krola Pruskiego, lubo masz pociągania z dowodnemi Rangi Generalskiey z Regimentem deklaracyami, y co wzajem od Woyska Jego w tamtym Kraju cierpisz, opowiedziałem, było to wszystko z podziwieniem JW. Kasztelana, y nieuspokojonym smiechem, na takowe basnie pytał się czy JWielm Pan będziesz temi czasy w Warszawie, odpowiedziałem że będzie, y byłby prędzey, gdyby był wokowany.

Jasniey JW. Kasztelana opiszę myśli, gdy będę powtornie po Respons bo wiem że mi co więcey powie.

Słyszałem nie omylnie, że Seym in Martio będzie, na ktory już mają bydź w Pieczęci Wielkiey gotowe wypisane Listy Cyrkularne.

W Pałacu czyli Kamienicy JW. Pana zastałem wszelkie ku Wygodzie porządki. y widziałem się z Panem Dallen Gospodarzem teyże Kamienicy ktory ochoczym każdego czasu czeka przywiązaniem bytności Pańskiey Panu Wyciechowskiemu Napowrot daje Pass. y Na drogę fl 40.—

Konie wszelką miały wygodę w drodze, sami zeznaią, y ludzie przytym.
Owies w Warszawie po ₰ 8.
Całuię Nogi JW^o WMP^a Dbrzeja z naypowinnieyszym Wyznawaiącego się Uszanowaniem Jako

JWWMPana Dobrodzieja
Obowiązany y Nayniższy Sługa
Andrzey Zarembo
mp

Pokornie przepraszam JW^o Pana że abstracte piszę gdyż ani czas ani zdolność lepszego Wyrażenia niedozwola.
Pasta moja przyszła więcey chare.

d. 5. Xbr 1772 A^o
a Warszawie

w sobotę stanąłem na godzinę 11. przed południem tegoż dnia o mile za Okopy wyprawuię Konie.

345

1772, 5. XII

#

221

Jasnie wielmożny Mości Dobrodzieju

Czyniąc spieszne kroki moje Dowściskania
Nok Pańskich oraz syna mego spostylijąnem
wodebraniu Deklarowany łaski Jw Pana
sczycić siebede szacowną łaską Pańską ktory
zawsze yesdem nakazde Roskazy Jw Pana
odsługiwać Dobroczynności mnie słudze
swemu yakaten ktorym yest zucałowaniem
Nok Pańskich

Jw Pana y Dobrodzie
ja nayniszym Podnożek
Jakub Zytkowski

d 6 Xbris 1772
Zwolski Rozniatowski

1772. 6. XII

223

Jaśnie Wielmożny Mści Kochany

Dobrodzieju

Za powrotem JmPa Miecznika odebrałem List JWWmPana, ktory Nayiaśn. Panu dałem do czytania, mile y wdzięcznie przyiął attencyą Jego w doniesieniu niektorych okoliczności, y my tu mamy iedną Nową z podaney od Ministrow Cudzo Ziemskich Noty, ktorzy domagaią się prętkiego Seymu aby Rzplta weyrzała w sprawiedliwe Ich do Zabranego Kraju pretensye, y tę zwłokę Krola Mści tłumaczą sobie że niechce Salwować Kraju, gdy odkłada y zwłoczy tę Im uczynić Satysfakcyą, dla dostąpienia ktorey muszą Kroki dalsze do naprzykrzenia się czynić. Nagłą srodze widzę aby approbacyą podziału zyskali, moc gwałt na karku, a nadzieie odległe y dalekie. Trzeba czekać, co wyroki przedwieczne nam przeznaczyły. Ja zawsze iestem z winnym Uszanowaniem

JWWmWmPana

Dobrodzieja

Nayniższy Sługa

K. Karas mp

7. Xbris 1772.

156

1772, 7. XII

Jaśnie Wielmożny Mości Nayosobliwszy
Dobrodzieju

Jeszcze niejestem zupełnie zaspokojonym w interessach tyczących się moiey Osoby, coraz nowo wynikających, z uymą prawie zdrowia mojego. y z umartwieniem wewnętrznym, przecież staram się, y używam srodkow zapobiegania dalszym ugryzkom. = Dziś oddałem Inwentarz Starostwa Sokolnickiego Przeswietney Kommissyi Skarbowey, w niczym defektu nieznalezli Panu Bogu niech będą dzięki, Prezyduiący JW Wojewoda Kaliski pytał się o zdrowie JWWMPa Dobrodzieja, ktore opowiedziałem, mowił ze mną czas niemały przed sessyą, wszystko co mogłem wiedzieć y widzieć Oppressyi w starostwie przełożyłem, nieskonczenie był tą relacyą zmartwiony.
W Czorayszego dnia odebrałem od JWo Kasztelana Wiskiego Dobrodzieja Rezolucyą na list JWWMPa Dobrodzieja, gdy mi zaś List oddawał, powiedział że się Krol JMć zadziwił gdy czytał Contenta pisania JWWMPa Dobrodzieja, mowił mi y to ze jeszcze nie jest usilna potrzeba bytności JWWMPa Dobrodzieja do Warszawy. gdyby co zayść miało pilnego, daliby Sztaffetą wiadomość.
Niewierzyłem aby JW Biskup Kujawski wyiechał tak w krotkim czasie z Warszawy, aż sam byłem w Pałacu, y doswiadczyłem prawdy. Przeto —

napowrot odsyłam JWWMPanu Dobrzejowi List do Niego mnie oddany. —
JmćPanowie Ministrowie Zagraniczni wydali Note aby Krol JEmć raczył
przyspieszać z Seymem, dla racyi, aby nie poprzedziły Responsa od Monarchow
do ktorych Krol JEmć pisał, co ma w tak nieszczęśliwym czasie czynić, y posił-
kow poprasżaniem się. te Ich Deklaracye były publikowane dnia wczoray-
szego na Pokojach y Ministrom naszym oddane. Grożą woyskami, y gwałtem
nadzwyczaynym bo Ogniem y mieczem, Pro 1a Martij Walną Senatu Radę
maią złożyć, a JJP Ministrowie Cudzoziemscy chcą 1a Febr. zaś in Majo Seym.
te usilne czynią Kroki. = Manifest iest oddany do Metryki Koronny
przez JW Instygatora WK. do JPu Słomińskiego tudzież drugi Manifest
przeciwko Ustawom Woiewodztw Wielkopolskich, ktore czynili JmćOby-
watele z JW. Woiewodą Gnieznien.
Przed podaniem Inwentarza, przeczytałem sobie słowo w słowo, gdzie nic nie
znalazłem defektow, oprocz Omyłki com napisał Kosciol zamiast w Cza-
starach to w Tolwarku Kniałowym, co będzie potrzeba zmazać, a przy
opisaniu Tolwarku Czastarskiego włożyć. toż samo aby uczynił JPan
Vicis Regent Orłowski, gdy będzie Ingrossował ad Acta Grodu Wielunskiego
dysponowany do tegoż Grodu Exemplarz.

Officyerow Pruskich kilku widziałem na Pokojach, tudzież y Cesarskich jako y Moskiew. =

Czy dobrzey szczęśliwie stanął z Konmi P. Woyciechowski chciałbym wiedzieć jeżeli jakiego przypadku w drodze nie mieli. y coby JWWmcPan Dobrę miał mi do rozkazania pokornie Supplikuję

Z JWPanem Sędzicem Łęczyckim Wilkanowskim niewidziałem się jeszcze przypomnieć mu łaskawe Serce JWWmcPa Dobrodzieja, abyby był wdzięczeń swoiey Applikacyi w częstszym zgłoszeniu się.

Dzisieyszą Pocztą wiele zatrudniony y w insze strony bo y do moiey Żonki na Podlasie, do Metly; do Podkomorzego Sandomirskiego &c piszę co prędzey w rożnych Okolicznosciach. Że praecipitanter piszę, daruję mi JW Pan, poprawę w moich Omyłkach Obiecuję, y nadgrodzę stałość przyrzeczenia mego bydź

JWWmwmcPana Dobrodzieja
Prawdziwie Obowiązanym
y Nayniższym Sługą
A Zaremba
mp

z Warsz 9. Xbris
1772 Ao

345

1772. 9. XII

227

Jaśnie Wielmożny Mci Sercem kochany Braci
y Dobrodzieju

Żałuię mocno że mnie ta kartka w Mierzy
nie nie zastała. dopiero z mieczyna
do Gorzędowa przesłana; ale iaż niery
chło przeto przepraszam że dzisiey
pospieszyć nie mogę. lecz JWWmć Pan
Dobrodziey chciey mnie uwiadomić
bez tego posłania czylibym mogł
zastać JWWmć Pana Dobrodzieja
tobym chciał iutro pospieszyć że
raz dobremu mnie oddawszy
Sercu zostaię z winnym uszano
waniem

JWWmć Pana Dob

Chciey mi JWWmć Sercem kochaiący
Pan Dobrodziey wyrazić Brat y nayniższy
że iaka masz interess. Sługa
gdyż droga zła

Zaremba
mp

29 Xbris
1772

Jasnie Wielmożnemu Jmć
Panu Zarembie
Generałowi Majorowi
Woysk Koronnych
Mcmć Panu y Sercem Kocha
nemu Bratu
w Kisielach

1772, 9.XII.

229

Jaśnie Wielmożny Mci Panie Starosta y Generale
Sto Kr. Mci

Mnie Wielce Mcy Panie Bracie y osobliwy Dobro=
dzieiu

Co za nowości w naszey opłakaney Oyczyznie
dzieią się, nie trzeba mi WWMW Pana Dobrodzie=
iowi opisywac, sam ie doznawasz y cierpisz.
Ja choc nie przytomny, iednakże przez to, co się
z Bracią y Kolligatami moimi dzieie, częscią
doznawam! Z Inkludowanego Listu od Bra=
ta Starszego mego, ktory ma honor bye od
WWMPana Dobrodzieia znany, toż samo się
pokazuie, y ponieważ się w nim prozba do
WWMPana Dobrodzieia zawiera, posyłam go
w nadziei dawnieyszey WWMPana Dobrodzieia
mnie świadczoney y niezasłużoney Łaski y Przyiaźni, tak
iak mi wczora wieczor doszedł, zkąd się
WMPan Dobrodziey o prozbie y żądaniu Bra=
ta mego informowac będziesz mogł.
Upraszam tedy uniżenie, abyś Łaski swey
Panskiey, nad Starością, nie potrzebne fatygi
w wielkiey

w wielkiey Zimowey drodze, Y expensami, kompassią mieć Y prozbe Brata mego Łaskawie wypełnić raczył! Ja Sam, z Dziecinnych Lat w tuteyszey Służbie będąc, nic o tych do Familij należących rzeczach nie wiem! Underofi-cer umyslnie komenderowany, ma rozkaz na ex-pedycią Y potrzebny Respons od WWMć Pana Dobrodzieia czekac na ktory Y Ja czekaiąc ze wszelką Godnosci Jego Estymacią, mam honor Zostawac

Wielm WMWMć Pana Brata
Y osobliwego Dobrodzieia

P.S. Polszczyz-
ne moią arcy
popsowano, racz
z Łaski Swey Panskiey
exkuzowac, niemniey
kiedy się w Tytule mylam

Z Brzega
d 9 ^ew^ Xbra
72.

Zyczliwym Bratem
Y nay uniżenszym Sługą
Mr. Jaremba

P. !

Wielmożny Jmci Dobrodzice iak nay po-
korniey do Nog upadam, Żona moia
y Córki, z całym Domkiem Oboyga
WWMPaństwu Dobrodzieiom, uniżenie
kłaniaią!
Z takim utesknieniem na przybycie iuż
dawno mnie obiecane WWMPaństwa Do-
brodzieiow y poznanie, czekamy wy-
razić nie mogę!
Czy nie doszła karteczka moia bez pod-
pisu, in puncto koni ss. do rąk WWMP
Pana Dobrodzieia, uczyniłem to z powinnego
przychylenia y Affektu, radbym tedy
o skutku wiedział y z pomyslnego się cie-
szył. u. in Lit.

Jaremba

343

1772. 9. XII

30000
231

Wielmożny Mci Dobrodzieiu

Niosę pełne wdzięczności podziękowanie za łaskawe WWCPana Dobrodzieia ku osobie moiey oświadczenie, w liście Jego de data 27. 9bra wyrażone, z przyłączeniem intencyi Jego nabycia od nas dworku w starey Częstochowie leżącego. Nie będąc do tych czas żadnym interessem przymuszony do sprzedania onegoż, zamysłom WWCPana Dobrod: w tey mierze zadosyć uczynić nie mogę, lecz w tym go tylko śmiele upewnię, że ieżeli by iaka okoliczność powodem nam była do sprzedania tegoż dworku, nie do kogo inszego, tylko do samego WWCPana Dobrodz: z zamysłem sprzedarzy tegoż zgłosył bym się, o ktorey preferencyi, iako y o prawdziwey chęci zarękomendowania się łasce WWCPana Dobrodz: abyś raczył bydź mocno wyperswadowanym, supplikuię zostaiąc z naypowinnieyszym uszanowaniem y respektem

WWCPana Dobrodzieia

Żona moia nayniższą WWCPanu Dobr: zasyła submissyą.

Nayniższym Sługą
Morstin
PWK

we Sreniawie
Dn: 10. Xbra
1772.

1772, 10. XII

233

Jaśnie Wielmożny Panie
y Dobrodzieju

Gdy obkazya do JmPana donoszę JW. Panie ale
tili soli Domine JPan Szembek młody z Kę
głowic życzy sobie zastawić srebra owe Arcyb
skupow Szembekow starey proby wartaiące
niemało y ihce pięciuset czerwonych złotych
na zastaw a może że się y w domu zostaną
zaczym JmPan gdy ich sobie życzysz bo ia
z przywiązania do Pana życzę tego niepu
szczać bo by się to mogło dostać tedakoma
czekam rezolucyi a Panięciu pilno pinię
dzy. Ja zas iak przywiązany do Pana tak
też raczysz y o mnie pamiętać gdy nasz
blisko JW. Biskupa kujawskiego całuiąc ro
gi

JWW. Pana Dobr
Nayglębszy podnosek
X. P. Załuskowski
off. Nie

19 10bris 1772
Z Cieszęcina

1772, 4o. x 11

234

Jasnie Wielmożny JWMci Panie Generale
y Nayosobliwszy Dobrodzieju.

Przy pierwszey y niedawney bytności moiey w Pańskiem Domu
JW. WMPana Dobrodzieja, będąc zaszczycony y zachęcony
łaskawym Respektem Jego, dla zasługowania sobie na-
dalszy, radbym był y teraz sam pospieszył do uściskania
nog Jego, ale stare już y słabe siły moie, tego mi tamuią szczęścia
Chciałem aby Xiędza mego Synowca posłać z upadnięciem do
nog Pańskich, ale y ten teraznieyszemi kazaniami Adwento-
wemi zatrudniony, ktorego iako rekomendowałem JWMPanu
Dobrodziejowi na jakie przecie podobne Talentom Jego Beneficium
tak ieżeliby y teraz gdzie w Dobrach Jego, lub Sąmsieckich,
trafiało się, Respektowi Jego Pańskiemu insynuię, y on sam
wolnego czasu dalszego upadnie do nog Jego y prezentować się będzie
A teraz posyłaiąc do Piortkowa Latorem Praesentem, jako wiernego
Sługę mego po sprawunku kościelnym, że na niego dla teraźny-
szey niebespieczności ieszcze, o małe dałem mu pieniędzy, ieżeli
mu ich niestanie, za jedną drogą kazałem mu doiechać do JW.

WMPa

WMPana Dobrodzieja, z tym listownym adresem, y wypisanym rzetelnie Rachunkiem należytości kościelney, dopraszaiąc się o residuitatem Jey, co mi tam ieszcze przyidzie, wiem że Pan Łaskawy każę oddać, ale Supplikuię aby Złotem, dla nieobciążania inszą Monetą Posłańca tego, y dla końca Jego o Obroczek poufale przymawiam się. A ja za wszelką y nieoszacowaną Łaskę Pańską obligowany będę ad aras, y w tym obowiązku pragnąc na zawsze zostawać, znam się być z głęboką Adoracyą y winnym uszanowaniem

Jaśnie Wielmożnego WMMPana Dobrodzieja

d. 11. Xbris 1772 z Brzezin.

raz na zawsze obowiązanym
y nayniższym Sługą
X. S. Kaszowski DDPB
ny

1772, 11. XII

235

Jasnie Wielmożny Mci Dobrodzieju

Mocno y iak nayuniżeniey dziękuię JWWMPanu Dobrodz. za tę przestrogę. kiedy mi w Warszawie recusatum, cale iuż niemam po co się trudzić y na Elekcyą. przyimuię te dotknięcia y umartwienia mile z woli P. Boga. Mam iednak nieskonczone Obowiązki wdzięczności y zasłużenia JWWMPanu Dobrodzieiowi za Jego dobrotliwe Łaski y attencye dla mnie sługi swego, y dalszey się Protekcyi Pańskiey polecaiąc in contingentibus zostawam z naypowinnieyszym uszanowaniem y upadnieniem do Nóg

Jasnie Wielm. WMPanu Dobrodzieju

prawdziwie Obowiązany y Nayniższy Sługa

M. Kempisty

Mag.

d. 12 xbris 1772

w Brzozy

Za dowiedzeniem się zechcę sam upaść do Nóg Pańskich w Rożycach

1772. 12. XII

#

237

Jaśnie Wielmożny Mći Dobrodzieiu.

Kiedy łaskawe JWW Pana Dobrodzieja upewnienie o nayłaskawszym Jego do JW. Witta Komendanta Fortecy Kamienieckiey, za Synem moim interessowanie, dobrotliwie mnie zaszczyca, na tym tedy ugruntowana, powaniam prozbę moię, abyś raczywszy do niego za Syna moim napisać, obligował Go aby podeymowane Syna moieyo usługi na tamtym mieyscu Kommissyi Woyskowey przełożywszy zorękomędował Teyże łaskawym względom. Listy te JWW Pan Dobrodz na moie tu do Warszawy kazesz adressować Ręce, a Ja ie do Kamieńca przesłać, starać się będę. Okazana w żądania moiego dopełnieniu łatwość JWW Pana Dobrodz pomnoży te obowiązki wdzięczności w których zostaie wyznawaiąca się z naypowinnieyszym uszanowaniem

Dn 13 Iobris 72.
w Warszawie

JWW Pana Dobrodzieja
Obowiązaną y nayniższą Sługą
A Siemieńska

1772, 13. XII

238

Ex 17 Xbris A° 72 z Wolborza

Istotnemu W° WMMPana Kochanego Dobrod^a zatrudnieniu wierzam, ale chcę żebyś nawzaiem wierzał, że żądaiąc Caram Societatem Eius, wiele cierpieć muszę że z Tobą nieżyię, a mi to iest Komplement, bo Go wyświadczy czas y okoliczność że ja WMMPana nad expressye Kocham y poważam

Po wywiedzioney/ zak widzę y czytam:/ arcy potrzebney Genealogiy dla Swego Wuzyna, udziel mi się proszę Kochany Przyiacielu z wygodą czasu swego, zastaniesz Serce y Bramę otwartey uznasz żem w Otwartości y w Wielkiey zawsze Estymacy

Tout a Votre Excellence

Ostrowski

E de C

Jutro mam Gościa obiecanego Xcia Generała Galliczyna

219

1772, 17. XII

Jasnie Wielmożny Mości Nayosobliwszy
Dobrodzieju

Spodziewany iestem, żeś JWWmćPan Dobrodziey odebrał Listy przeszłą Pocztą ordynowane, to iest JW. Kasztelana Wiskiego, y retro do JMci Xiędza Biskupa Kujaw. ktoregom tu niezastał, a te w moim zainkludowane. I teraznieyszą Pocztą dopełniam Krokow moich Winney czynienia dla JWWmćPa Dobrodzia attencyi, osobliwie z okoliczności Swiąt Narodzenia Pańskiego, szczere wyrażając Życzenia moja. Aby Narodzony Pan, obdarzał wszelkiemi do Ukontentowania pomyslnościami, użyczał naydłuższych lat w poźne Wieki, y wszelkiemi w Oyczyznie udarował honorami, a mnie Obowiązanego w tey konserwował Łasce, w ktorey korzystać dozwoliłeś mi, czego tysiącznemi razy y powtornie szczerym y uprzeymym życzę Sercem.

Dla nalegania Cudzoziemskich Ministrow, wyszły Circulares po Woiewodztwach aby pro 8. Febr. zjazd był Senatorow na Walną Radę, na niey ma bydź ułożenie czasu Seymu, y podobno stanie utwierdzenie podziałow. Rezolucyi jeszcze Nayiaśn. Pan niema od Sąsiedzkich Potencyi, coby czynić w tak krytycznym czasie, y jakiego sposobu Używać ratowania Oyczyzny. – Rozumiem że JWWmćPa Dobrodzieja, nastąpi bytność w Warszawie na też Radę, powezmiesz więcey wiadomości z Konsekwencyami, jak się in post będą czynić rzeczy.

JmćPan Starosta z Rusi, a dziedzic Kisiel, Brat JPa czyli bardziey Szwagier JPa Polanowskiego, bawił tu kilka Niedziel w Warszawie, z Nim Widziałem się y mówił dość Obszernie, że chcę zakonczyć z JWWPanem Dobrejem y Pieniądzę ma mieć, tylko Czasu determinowanego pragnie, gdzie by y jak prędko zjechać, podobno ztąd pisał na Pocztę do JWmPa Dbja dokładniey w tym Interessie.

JPan Stawiarski mojemi Objasnieniami, dużo zkonwinkowany, przełożyłem mu istotę rzeczy całey, że y na szeląg interessu dobrego niema, udawał jak mogł swoy interess, bije w jakoweś Erekcye ktorych mi nie pokazywał. Ztym wszystkim dla bespieczeństwa pilnować się będę, Wpis czyli iest zobaczę a potym z Patronem, JPan Rogalskim pomowię, jak się obrocić. Plenipotencya potrzebna będzie.

Piszę wzajem List do JPa Orłowskiego, aby ingrossował Inwentarz Starostwa Sokolnickiego do Akt Grodu Wielun, tylko aby zmazał Kościoł pod Tolwarkiem Kniatowym napisany a napisał pod Czastarami, com zrobił przez Omyłkę tudzież y w tym Inwentarzu, ktorym na Gruncie zostawił

Oczekiwać będę rozkazu Pańskiego, wczymbym pokazał dowod istotney moiey applikacyi, pomnożenia sobie łaski Jego, gdyż szczegolna ta iest chęć

moja

w naydokładnieyszych JWWmPa Dobrzeja rozkazach, bydź w każdym czasie gotowym y nigdy nieodmownym. A teraz nieskończoney porzucając mnie Jego łaskawości, znam się bydź z powinnym Respektem

JWWmPana Dobrodzieja

Prawdziwie Obowiązanym

y Nayniższym Sługą

Andr. Zaremba

MP. JKMsci

JW Pani y Dobrzki nogi całuję polecającego mnie statecznym łaskawościom.

d. 18. Xbr 72.

a Varsovie

P.T. Gdybym był pewnym bytności Pańskiey w Warszawie, na Walną Senatu Radę tobym Ultimis Januarij mógł bydź w mierzynie na Akcie, a ztąd zabrałbym się z JW Panem Dobrzejem do Warszawy na powrot. a teraz choć Formanem dostałbym się wczym życzyłbym sobie od JWPana Wiadomości. = Tu jestem dosyć obarczony pracą którą kompensuje czas przeszły mojego długiego bawienia się w tamtych krajach

v. 345

1772, 18. XII

Dn 20 Xbris 72 z Pazkowki

Wielmożny MCi Sercem kochany
Dobrodzieiu

Gdy nie mogłem miec tego sposobu na powrot ziachac
przed Swiętami do Siebie ani tego honoru widze=
nia się dawniey z Osobą W. WCP Dosad teraz ba=
wiąc się w krakowskim u W. Matki Żony moiey przy
naymniey tę czymę attencyą przy Następuiących
Chwalebnych Swiętach nie ze zwyczaiu lecz z pra=
wdziwego Serca życząc Jemu azeby z Noworodzą=
cym się Chrystusem Panem iak naynowsze przy
czerstwym y zupełnym zdrowiu wszelkie w Dom W.
WCPanstwa Dobrodzieystwa sprowadzały się Pomyśl=
nosci. U siebie bydź nie mogę azeby da Pan Bog po
Nowym Roku zaczym supplikuię Łaski Jego żebym
mogł miec tę wiadomosc w Skotnikach iak tam ziadę
gdzie bym się widział z W. WCP Dobrę gdyż w prędce
podobno by mi przyidzie iachac do Warszawy. Miałem
iuż dawniey od W. WCP Dobrę assygnacyą abym się

ziachawszy do Warszawy mogł mieścić w Stancyi Jego Gdy by zas
W.C.P. Dobrę miał intencyą Sam bydź to proszę y mnie z
Sobą mieścić ieżeli by zas nie to o powtorną assygnacyą
abym się mogł lokować na Senatus Consilium w Stancyi
proszę Przytym Mnie Stateczney y Szacowney Łasce Jego
oddaiąc piszę się

Wraz z Żoną moią
Oboygu Kochanemu
Państwu Dobrodzie
stwu Jak Nayuniże
ni kłaniamy.

W.W.C.P. Dobrodz.
Serdecznie Kochaiący
Brat
y Nayniższy Sługa
Adam Łącki

243

1772. 20. XII

W.

Jasnie Wielmożny Nayosobliwszy Dobrodzieju

W jednym prawie Tygodniu, podwarazy wszczął się był Ogień tu w Warszawie
y raz na Nowym Swiecie za S. Krzyżem Kamerdynera Krolewskiego Nazwiskiem
Daniela pogorzał Folwark, a drugi raz w tym Dworku, gdzie JWWm Pan
Dobrz stałes, dwie budki y Parkan od Ogrodu naprzeciwko Stajen po-
gorzały. łaską Pana Boga, że nie same Staynie, bo by y Kareta JWWmg
Dobrzeja była z dymem poszła, ale przecie ugasili, gdyż ludzie niespali. —
Swięta Bożego Narodzenia dosyć dobrze obchodziemy, y Zdrowi jesteśmy —
JmPan Wilkanowski Sędzie miał pisac jeszcze przeszłą Pocztą do JW.
WmcPa Dbja, ktorego List musiał doyść; niewiem sam co mam pi-
sać y co donosić, gdyż zadnych Ciekawości nieznaydujemy. Może że z
sobą co Nowego przywioze, w Sieradzkim będąc, alboż się odkryje co Oso-
bliwego ku pomyslności lub nieszczęsliwości Kraju Naszego —
Cesarscy coraz głębiey, jak miewamy w Gabinecie Rapporty ku Warszawie
zbliżają się, są już niedaleko Puław, Grożą nam temi Gosciami na Seym
przyszły ktorego się mamy spodziewać in Majo. Dzis Slub. w Pałacu
Xcia Marszałka Kor. JPa Potockiego, zdami się Generałowicza z Xiężniczką
Marszałkowną Kor., z obydwoch stron są Panie dwie, do Aktu tego
przytomne, jako to Kasztelanowa Kamińska, y Xiężna Wojewodzina Lubelska

Ja od samego wyiazdu z Sieradzkiego żadnego nie odebrałem od JWWmPa Dbja Listu, wczym bym mogł wyczytać rozkazy Jego, będący z Winnym Respektem

JWWmPana Dobrodzieja
Obowiązany y Nayniższy Sługa
Andr Zaremba
mP

JW. Pani y Dobrzyki lubo może nieprzytomney nóżki całuię WW. Damom y Dbrzykom z Winnym Szacunkiem do nóg Upadam

Ultima Xbr 72 Ao
z Warsz

PS. List do JWPana Dbja mnie oddany, w moim Kopertuie

345

1772, 31. XII

244

Jasnie Wielmozny Panie y Nay Osobliwsy
Dobrodziu Muy

Lubo nieznam Zadnych Zasłuk Wrespekcię Jas
nie Wielmoznego WWM Pana Dobrodzia
ia yednakową nad zasługy moie Pragnę pro
fitowac wrespekcie yego, y Protekcionalny
łasce Pansky, ato Jasnie Wielmozny Panie
wsprawie Z Wielmoznim Stokoskim Chorozim
Inowłockim Zodam pomocy Jego, nięwstid
mię Wtisprawie Sukac łaski y Protekcy Pan
sky Gdiż yest dobra y SPrawiedliwa awy pro
wadzona do warsawy podsad y Sentecią Jas
niewielmoznich Panuw y Dobrodzieiuw, O
ktury Ustnie mas muy natamtym miescu be
dzie ~~umiał~~ Opowiedzic lubo ya Znam Wiel
ko Wmezu moim do Pana niesmiałosc Zatim
sukam łaski ya Pana y Dobrodzia mego
ztim Uzaleniem Zemąż muy Supstacy ~~mo~~
yei

Zadnego Wsparcia dotąd nima Zatim przynay
mny Zeby Przes familią moyą muk winte
resach swoich mic pronocią Coia Wcały fa
myły moiey Nay Jasniesy Jezdes Jasnie
Wielmozny Pan Pochodną Jasnieiąca Całe
mu domowy Zmiłuysię Panie y nay Osobliw
szy Dobrodziu Chcibic Wtim y nteresię
Protektorem mezawi memu y Jasnie Wielmo
znim kolegom swoim Zarekomeduy Suche
chiemu Jaką tosz Zkolygowany bo Ciotke
moie maiący Zasobo yaką Ociec nas sczy
cił się nietilko koligacią ale y wielko łaską
ty ya Curka yego Protekcy się Odawam
wras Zmezem moim y Jasnie Wielmozny
Timosky Bywał Prątektorem Oyca niechy
ze y Pozostałe ponim Siroti Wswoyey nię
ruguię

protekcy Coty Panie teras wszistka moxosz
swoya Pomuc Osoba y Zarekomedowac kom
bacxis Stuk y podnuskuw Swoych niczapo
mnis Zucatowaniom nuzek panskich prze
prasam xetelitere moie prxes Stuzacego na
szego Sktadam boto ponimo wiedzy meza
mogo yasxukam Panski protekcy bodotego
kupna yamubita Powodem mexowy y Pod
pisana traxatkcy Spodzywaiącsię ty Rzetelno
sci Popona chorozim yak przy rzekat nacz
mosmuy Zostat zawiedziony y stod ta wy
nikta sprawa ktura teras Zawista szce
gulnie na tasce y Promocy Pana Uscxesly
wienie nase y wigrana ktura Was zna
my Vzuciwszy podnogi Panskie Zostawam
nacatexicię nazynisą Podnu
szka
Teresa Zarembuw Prądzynska

Niech nikt nie wie kto

Za Pierścień	ff	17
Za Kirejo		16
Za Ostrogi		3
Za Powłoczki		8
		44

WSzymę Pani Prądzynska

Prądzynska

2120

6. d.

[1772/1773]

d. 3. Januarij 1778. N. z Czarowa.

246

Jasnie Wielmożny Mci Panie Generale
y Dobrodzieiu

W zadawnionych chęciach mych ieszcze z Starego roku, wyznać osobistą JWWCPnu Dobrę rekognicyą, nie inaczey Uszczęśliwionym Zostanę, iak gdy o niezawodney bytności Jego odbiorę wiadomość, a tak y z siebie powinną, y zawziętą od JWmu Jmci Xiędza Pisarza Wielkiego Koronę wypełnić obligacyą, w oczekiwaniu doniesienia, czy zastanę JWWCPnu Dobrę poprzedzam wyraz, naypowinnieyszego Szacunku.

JWJmciPani Generały Dobr: naypowinnieyszy Zasyłam ukłon,

JWWCPnu Dobrodzieia Obowiązany y Nayniższy sługa.
Wł. Bartochowski. Lw

1773.

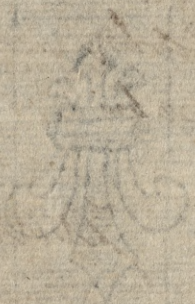

2120
194

1773, 3. I

Jaśnie Wielmożny Mci Generale y Dobrodzieju

Dawnieyszy List moy do Kisiel ordynowany że nie odebrał rezo
lucyi, niebytność Pańska w tych dobrach to Sprawiła mam
a toli osobliwszym dla Siebie uszczęśliwieniem każdą
Czasu porę w ktorey mogę wyznawać Stateczną atten
cyą moją z powinnym uszanowaniem Godności
JWWMcPanu Dzu y z tych powodow z nim po=
winność moją wyznać JWWMcPanu Dzowi Głę=
boką rekognicyą z ktorą Statecznie bydź pragnę y
powinienem. Sawicki Szeregowy Jeżeli o Inszey
Koniu będzie się do prasłać uznasz to JWWMcPan
Dzey za rzecz Sprawiedliwą. Mnie nie zostaie wię
cey nudto abym prolicił się tey Łasce w ktorey

Za Uffany iestem Juko

JWWWmcPanu Dobrodzieju
naynisży Sługa
Mrn Chociszewski
Ekw

d. 4. Januarij
1773. Ao
z Wąchocka.

2120

1773, 4. I

Jasnie Wielmożny Mći Panie y
Dobrodzieiu

Uszedł nie iaki Uzar Imieniem Jan Markiewicz
ktory zostawał u Chorążego Moskiewskiego, tek
okradł setnika komendy mojey blisko Piotrko
wa, a teraz ma zostawac u komendy Pruski
w Kępnie, w czym ia upraszam JWWPana
Dobrodzieia abyś JWWPan y Dobrodziey
nie żałował swey fatygi, a raczył napi
sac Liet do WJmci Pana Rottmistrza
ktory ma komendę w Kępnie, proszący Jego
aby tego Uzara ktory okradł tego Setni
ka temuż samemu Setnikowi, raczył oddac
aby Jego mogł przystawic do Piotrkowa
tenże sam setnik omyśnie z kazakami y z dwiema Zydami
komendorowany Jest od JO Xięcia Generała Galiczyna

Co gdy pozyskamy Łaskę tę JWWPana Do
brodzie każdego Czasu y na każdym mieyscu
winni będziemy odsłużyć piszącsię z wszelkim
uszanowaniem godney Osoby

JWWPana Dobrodzieia

Datt w Buczku
Ao 1773
d 4 Januarij

uniżonym Sługą y
nayniższym Podnożkiem
Piotr Sawrasow Jutko
wnik Jutk Kozacki
Stoiacowski [illegible]

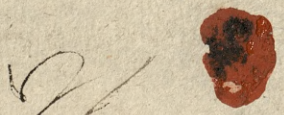

2120
D 338
4773, 4. I

Iasnie Wielmozny Mci Kochany Dobrodzieiu

W nadzieię łaski Moiego Dobrodzieia, dopraszam się o instancialny list do Xięcia Imci Galicznyna w interessie, ktorego opisania kopią posyłam, wyprawiłam dnia wczorayszego na całą noc do Kisiel Suplikuiąc o protekcią w tym uciężliwym interesie JWWMP Dobrodzieia, ale gdy się dowiaduię o iego bytnosci w sokolnikach powtarzam prozbę moię Zmiłuy się Kochany Dobrodzieiu chciey mię swoią łaską wesprzyc, dozgonną mieć będę obligacią, z ktorą y teraz wyznaię iem iest

JWImci Dobrodzice
Nayniższą Submissyą
wyrazam

JWWMPana Dobrodzieia
Sczyrze Zyczliwą Siostrą
y Nayniższą Sługą
A Męcinska

29 Stycz 1773
w wieluniu,

2120
D. 245

1773. 9. 5

d. 11 Janu 1773 w Rusowie

252

Jasnie Wielmożny

Mości Dobrodzieju

Gdy w tych dniach upragnione były chęci moię ucałować nogi Pańskie JWWmPana Dzieju, aliści WJmPana Obrist Leutnę Teylora przez Rusow przeiazd do Warszawy zagrodził żądaniom moim, przeto umyslnym spieszę z wyrażeniem naygłębszey uniżey Pańskiey Submissyi, z oddaniem mnie Protekcyi y Łasce JWWmPana Dzieju.

A iako wiadome są JWWmPanu Dobrodz. zapędy y usiłowania nieprzyiacioł moich, aby mnie z Regimentu rugowali, tak iedyną pokładam nadzieię w Protekcyi Pańskiey że mnie swoią Protekcyą wesprzeć do swoich Przyiacioł w Warszawie zostaiących raczysz, uczynisz tę JWPanie Dobrodz. względy na prawdziwie iuż upadaiącego, gdy swoią Protekcyą mnie wesprzesz.

Podroż zaś moia nietylko do dni kilku iest zatrzymana na tym mieyscu, ale chcę bydz uwiadomionym czyli JWPana Dobrodzieiy znaydowaćsię pod Piotrkowem będzie, bolym tam tędy trakt moy obrocił, abym ucałował nogi Pańskie.

A iaką zawsze pokładałem nadzieię moię w Protekcyi JWPana Dzieia, tak teraz przy naywiększey ufności zostaię ze mnie swoią Protekcyą ratować będziesz ktorey się na cały wiek życia moiego oddaię z wyznaniem zem Iest z nayglębszym Uszanowaniem

JWWMWPana
Dobrodzieia

Oboygu JWWMPaństwu Dobr
z Żoną moią do nog upadamy.

nayniższym Podnożkiem
Kaietan Kamieński
Kapitan

2120

2.202

1773, 11. I

z 14 January 70 z Wolborza

Ulgą stasesz mi się Kochany Dobrodu w zasmuceniu.
Dziękuię mu za zbliżenie się w Strony nasze, wraz
y za Odezwę do mnie uczynioną. Już miałem Fera=
=łem Nuntium na dniu wczorayszym, o apparycy Prus=
=saków w Piotrkowie, mieli tam wyimować ex Protocollo
Taryffę, fine exekucy reszty tu maiątku naszego
w Przeszły zas Poniedziałek byłem u Xcia Generała
Galiczyna z powinszowaniem Roku nowego, y z inten=
=cyą wyczerpnienia, co znaczy odsyłanie Armat y Fu=
=razu do Warszawy? przygotowanie Ludzi pod Jego
Komendą do Marszu? etc: Na wszystko niechciał
odpowiedać tylko tyło O niczym niewiem Na Ostat=
=ku gdym się z Niem żegnał y prosił Go na wzaiem
do Wolborza reposuit żem tak zabawny iak nigdy nie=
byłem, a zatym domyśliłem się reszty.
Kiedy zas dopuści Bog tę ostatnią na nas Klęskę
niewidzę sposobu ratunku chyba pilnować Domu y
wyższey Komendzie czynić akkomodacyą, potym
odezwać się do Samego Krola Pruskiego, do Peterzburga
y gdzie tylko będzie można? o czym potym ex re

Consilium

Consilium. Interim napiszę do Warszawy dzisieyszą Pocztą gdzie będę rozumiał, y chciałbym ustnie rozmowić się z JW. Wmm Panem kochanym Dobrągi w Smarzewicach gdzie zaraz po napisaniu tego Listu wyszedłszam na dni kilka, dla rozerwania stroskanych myśli. Ściskam cię serdecznie

Tuus a Vostro Excellence

Ostrowski

E de C

2120

= 219

1773, 14. I

Monseigneur Sercem Kochany Dobrodzieiu

Powrociwszy z Krakowskiego na dniu onegdayszym spie-
szę zaraz z złożeniem moiey nayniższey Submissyi
Kochanemu Dobrodzieiowi ktoremu z Nowozaczę-
tym Rokiem iak naynowszych y naypomyślniey-
szych życzę Sukcessow przy czerstwym y długole-
tnim Zdrowiu. Proszę zaś o uwiadomienie ieżelibym
go w przyszłym tygodniu mogł zastać lub też
gdy by łaska była Kochanego Generała Dobrodzie-
ia to proszę do Siebie do Skotnik ponieważ mam
z Nim co do mowienia. Oczekuię więc rezolucyi a
Serdecznie go Ściskam y piszę się z winnym O-
bowiązaniem
d. 15 Januari 73 Ao
w Skotnikach.

NW WM Pana Dobr.
szczerze y serdecznie
Kochaiący w Bratek
y Sługa Naynowszy
Adam Dęcki

Żona moia winny honor
prezentuie Memu Kocha-
nemu Dobrodzieiowi.
Jw Jmci Dobrodzieice ieżeli się
tu znayduie o ktorey w cale
niemamy wiadomości znaypowinnieyszym
Respektem tak Naywniżeni Klaniaiąc a ona
widzenie supplikuie

2120
273

1923, 15, I

A.o 73 d. 16 Januar. Petersau

258

Jaśnie Wielmożny Mości Dobrodzieiu

Niosę prozbę do łaski Pańskiey racz mieć wzgląd nad sługą swoim, Czynił ia zawsze Zadosyć roskazom Pańskim y co tylko do rąk Moich doszło expedyo=wałem bez odwłoki. Otrzymaną mi dawniey w Generalnym Postampcie za Sztafet dwie pierwsza in A.o 1770 d. 2 Aprilis wtor. codem d. 4. 7bris od J. W. Pana do Moiey expedycyi oddane y ztąd były spiesznie expedyowane, a zate ia f 100 zapłacił, także za Mym Ordynansem dla WPana Skorupskiego wydawali Postaltry, na nie których Stacyach konie, do iazdy, y gdy zate płacy dopominali się Musiałem dozwolić dłużnich tylko #4. przeto suplikuię łaski Pański racz nieodmowić sprawiedliwey prozbie moiey, a ia zapisuię winne usługi, chętnie na każdy roskaz pełnić.

J. W. Pana Dobrodzieia

Nayniższy Sługa
Adam Szejer

poorta

2120

366

1773, 16. I

11.º 73 ię 16. 96

Wielmożny Mći Dobrodzieju!

Za kommunikacyą Punktow do przeczytania wielce jestem wdzięczen WWMć Panu Dobrodziejowi; ktorym jednak ktokolwiek zdrowy ma Rozum żadną miarą wiary dać niemoże, owszem każdy przyzna, iż przez niejakiego niegodziwego Człowieka są skomponowane.

Polecam mię zatym dobrey Przyiazni będący na wzajem ze wszelką Estymą

WWMć Pana Dobr.
Nayniższy Sługa
Xiąże P. Galitzin

z Piotrkowa
d. 18. Januar 1773

2120

D. 51

1773, 18. I

Dn 19 Januarij 73 w Warszawie

260

Jasnie Wielmożny Mći Nayszacownieyszy
Dobrodzieiu.

Jakom raz poleciłu się nayw zględnieyszey JWW Pana Dobrodzieja Protekcyi, ktorey im większą znam moc y siłę, tym też upragnieniey żądam byś do tey się udaiącą tu skawie Onąż zaszczycić raczył. Tey iezli kiedy to teraz nay więcey potrzebuie Dobra Sługa JWW Pana Dobrę, gdy przyciągnone Woysko Pruskie grozi nam przyszłością uciążliwości z okazyi Furażow wyniknąć maiącey, od tych więc żeby zniszczone Wioski moie bydz mogły ochronione oddaię ie poważnemu wsparciu Jego, abyś znanym kredytem swoim raczył ie zastanieć Uczynisz JWW Pan Dobrodzij mnie nieskonczenie obowiązaną, ktora w niegodnych Modłach swoich będzie błagała Boga za Jego Zdrowie y szczęśliwe powodzenie mego Pana, oraz cały Dom moy będzie gotow zawsze na Jego rozkazy by wypłacał się z długu wdzięczności Temu ktorego Ja wyznawam się bydz z powinnym uszanowaniem

JWW Pana Dobrodzieja
obowiązaną nayniższą Sługą
A Siemionska

JW Jmć Pan Generałowy Dobrę
całuię nogi.

vertat

X. Administrator Syn moy całuię nogi JWWL^a Dobrę przepraszam
naypokorniey że nieodpisał y rozkazow Jego niedopełnił ponieważ
chory y dotych czas łożkiem się bawi.

2120
r. pVI

1773, 19. I

Wielmożny Mći Panie Starosto

y Kochany Bracie

Trzeba mieć za złe temu, Ktory dał radę poddanym Starostwa Wwwwlana Sokolnickiego udawania się tu z powtorną Supliką przeciw uciążliwościom Woyska Pruskiego. - Znamy tu dobrze y Sami doświadczamy, co są za skutki przemocy żadnemi uwagami praw y Sprawiedliwości od dokuczania niewinnemu Krajo. wi odwieść się nie daiącey: Ale cóż dobry Krol z strony swoiey nie uczynił iuż y nie czyni na ich odwrocenie? - lubo PDog uskutecznienie starań Jego z przepaścistych wyrokow swoich dotąd za. wiesza! - Jest bez liczby Not Ministerialnych po.

„danych Dworowi Berlińskiemu /: ze więcey nie wspo,
„mnę :/ względem uciążliwości Krajowych, ale dotąd bez
responsow y powinney satisfakcyi zostaią. Ktoż temu
winien? - Krotko mowiąc, jeżeli Starostwo Sokolnic,
„kie od Komisarzy Ziemskich nad proporcyą furażami
iest przeładowane; około tego na mieyscu trzeba
chodzić, y to do WWWWW Pana jako naybliższego
Protektora wspomnionego Starostwa, titulô że iesteś
iego Possessorem: należy. - Jabym Sam napisał
do JchMć PPw Komisarzy, ale niewiem Ktorzy są.
Przynaymniey do WJmPa Podkomorzego Wieluńskie,
„go przyłączam list, aby On pro primatu suo w
Ziemi Wieluńskiey succurrat pro posse Sokolnickie.

„mu Starostwu y iego poddanym. – WMWMPan także z swoiey strony co możesz czyń, jeżeli nie na uprzątnienie całe ucisków ich, to przynaymniey jaką folgę; aż się Bog zmiłuie, y wyrwie nas z tey toni nieszczęśliwości. – Ja interea zostaię z zupełnym Szacunkiem y przywiązaniem

Z Warszawy d. 19. Stycznia 1773. WMWMMPana

w całe życzliwym Bratem uniżonym Sługą
Młodziewski
B.P. Kiełty

B. Ja na miejscu WMPana będąc wolał bym był związ zać kazać tych Ludzi co do Warszawy pojść chcieli iak Im pozwalać tego szaleństwa Nieboszczyka zatłukli się na koszt gromad expem podrożną ponieśli y coż wskorać mogli. W czym można bez wołania y naprzykrzania się particularnie o cały kraj jest staranie

WJmP Zaręba Jenerał Major w Woysku Koronnym Sta Sokolnicki.

JWne Xiądz Biskup Poznane
Młodziejowski d. 19 June
73° A°

2120
132

1273 19 I

x.

263

Jaśnie Wielmożny Mości Osobliwszy
Dobrodzieju.

Nieszczęśliwość ktorey narobił JmP. Chociszewski Ko
mendant Chorągwi naszey daie mi okazyą Nayniższą
u Nog JWPana Dolnę złożyć submissyą, Supplikuiąc
Łaski Pańskiey abyś maiąc tyle mocy y sposobow,
raczył wziąść w Protekcyą swoię JmPana Porucznika
Kollegę mego ktorego Prusaki dnia onegdayszego
z Domu wzięli y do Komendy do Rawicza po
wieźli, nie iest mi wiadomo co tam za Generał się
znayduie, czy Losow czy inny, ale Pan Dobrodziej mu
si wiedzieć to napisz do niego żeby mu się przecie
iaka nie działa krzywda wielka, ile niewinnemu,
a ia bym starał się o to aby ten List mogł doyść
gdzie będzie należało, Pisał bym y do JW Rotmistrza
naszego, ale że y nie iest mi wiadoma ta Chisto
rya, to tylko wiem że JmP. Chociszewski zabrał Pana

x

Dzierzanowskiego Officyera Pruskiego werbuiącego Ludzi
zewszystkim y trzymał go w Areszcie kilka Niedziel,
ktory uciekłszy szuka swoiey Szkody y krzywdy, y
nie mogąc odzyskać na Komendancie na JW Panu Po
ruczniku oney sciga, Chęc moia y pragnienie rato
wać Przyiaciela iest nie zmyslona, ale ia z osoby mo
iey nie widzę y nie mam zadnego sposobu, wzywam
tedy powtore poważney JWMPana Dobrodzieia Jwstan
cyi ktora wiem że będzie Konsyderowana, abys go
raczył wydzwignąć, lub podał sposob do Salwowa
nia Honoru y Fortuny, bo ia sobie tak unoszę że
co założy ten że Dzierzanowski musi mu zapłacić,
a nie winnie, Ja rozumiem że Panu Dobrodzieiowi
musi być doskonaley wiadoma ta Chistorya to ue
zmiesz przed się Szrodki y wydzwigniesz tonącego,
Podzwigniony przez Łaskę Pańską dozgonnie

odsługowac y odwdzięczac Uczynnosci Panskiey nie przestanie, a ia winney nigdy nie skonczę obligacyi Jako ten ktory się piszę z Ucałowaniem Nog Panskich na całe Zycie

JWWM Pana Dobrodzieja
Nayobowiązanszym Sługą y
Nayniższym Podnozkiem
S. Chrzanoski
PP. Ch. Hus
[illegible]

Dn 20 Janu 1773.
z Parzna

Zona moia Nogi Panskie całuie.

2120
D. 332
1773, 20. I

Dn 21 Janr. A° 73. z Wolborza 265

Zyściła się JW WMMPana K° Dobrod^a opinya o Emigracyi Woyska Rossyiskie° z Powiatu Naszego gdy Xżę Jmć Generał Galliczyn, o niey mnie Audytantem y Listem Swoim upewnia.

Actum do Nobis! niemasz ratunku tylko w Proiekcie WMMPana kombinacyi z Generałem Lossow, o czym fusius chciałbym się z Samem Tobą Kochany Przyiacielu rozmowić

Excurro zaraz do Piotrkowa ad conferencyą z Xciem Galliczynem; do WMMPana wyprawuię umyślnego z tą wiadomością; czybyś niemogł dzisiaj nadsachać prywatnie

Ten Posłaniec moy przywiezie mi do Piotrkowa rezolucyą WMMPana, czy tam zjedziesz? czy tu do mnie? Jeżeli zaś zechcesz fatygować się do Piotrkowa, zajedź gdzie prywatnie nie w Miasto.

W Życiu

JW Jmć Xiądz B. K. Ostrowski d. 21 Janr 73° A°

W Życiu nie byłem tak pomieszany jak tą fatalną nowiną, nie wiem, co z Sobą zrobię? bo pewnie czekać tu nowych gości nie zechcę: w Roszcie umówiemy się z Sobą

Tanta Vostra Excellence

2120

219

1773, 21. I [list I]

266

Z 21 Jan: 73. z Wolborza

Prędko po odieździe JW WmPana K° Dobrod° stanęła Poczta prawdziwie tcza, bo więcey nieprzyniosła ex Sciendis particularibus nadto. 1mo Że mnie do Warszawy wabią prędzey niż sobie ułożyłem, co jeszcze biorę na deliberacyą y WmPanu donoszę moich myśli resultatum. 2do Że Legya Grata Rzeskiego in spatio dni dziesięciu za Ordynansem wychodzi z Warszawy nescitur w którą stronę. 3tio Że JmPan Branicki bardzo jakiś zrobił w Paryżu y jest aresztowany. Więcey nic godnego — deferendum WmPanu nieznayduię chyba z Gazet Mendacia mundi gdy co wyczytam wolnieyszą — Chwilą, reddere certiorem Mego Dobrod° non intermittam. Kochaymnie Sługę dobrego y wierzay że w każdey porze pomyślney lub nie zawsze będę

Tout a Votre Excellence

Assygnacyą na Żelazo
Annecto

[Ostrowski Antoni
bp kujawski]

2120
219

1873, 21.I [list II]

z Wolborza ię 22. Pan: 1773. A.

267

Stał się błąd, że Hussar rozumieiąc Ordynans JWmmPana, ściągaiący się, do odebrania tylko listów z Postamentu tutecznego, nie czekał na moię expedycyą.

Ta, gdy była gotowa, szukano z nią rzeczonego Żołnierza y za odebraniem relacyi, że iuż wyiachał, naznaczyłem mego Człeka, aby JWmmPanu odwiózł te wiadomości, iakie z wczorayszey Poczty odebrałem, y pewnie te dziś doydą JWmmPana.

Na dniu dzisieyszym, przed siodmą z rana, pokazał mi się wspomniony Hussar, y żeby próżno nie powracał, daię mu list drugi, y Gazety, w których wyczytasz JW. WmmPan, w Gazecie d'Utrecht dans le supplement, Artykuł potwierdzaiący opinią JWWmPana, że podobno generalną Woynę mieć będziemy.

Adieu Kochany moy Dobrodz. Konserwuy mi swoię szacowną przyiaźń, bądź pewny wzaiemney, y day mi wiadomość do peractis w Kiscelach

Tacita Votro Excellence

2120
D. 219

1773, 22. I

Copie de la lettre de S.E. Mgr de Stackelberg, Envoyé de Russie, ecrite à S.E. Mgr l'Eveque de Cujavie, datt= à Varsovie ce 11/22 Janvier 1773.

Monseigneur

N'ayant pas eu depuis long tems de Nouvel= les de Votre Excellence, je suis bien aise de m'informer= de l'état de Sa Sante et de L'assurer de la continuation de mon attachement, et de ma sincere amitié. En même tems, je Vous prie de ne Vous point formaliser, si= Vous voyés arriver quelques Houzards dans Vos terres. C'est uniquement, pour Vous garantir des= Prussien, qui s'y logeroient sans cette précaution, et= que Vous auriés sans doute trouvé beaucoup plus incommodes, que ces Houzards, aux quels il est au reste enjoint d'observer la discipline la plus rigoureuse.

J'ai l'honneur d'être avec la consideration la plus distinguée, Monseigneur de V. E. etc.

2120
d. 362

1773, (11/22) I
22/11 Lopuszna

N.o 1mo przez Pocztę niedzielną
z 24 Juny przed wyprawą Sztaffety

Wydać muszę a nie
muszę dać
z Dowodów tylko wielu łaskawy odebranych laste
od WWmci

d. 23 January A° 73. z Wolborza 269

Masz Jw WmPan kochany Dobrą przyczynę pilnować teraz Domu, in exitu Woyska z Powiatu naszego; nie żądam więc adventum Eius do mnie, raczey przez Listy chcę się z niem znosić et exponere exponenda w ucisku Naszym ogulnym.

A nayprzod uwiadomiam WmPana, o moiey wczoray u Xcia Jmci Galiczyna bytności; żem Go zastał consternatum z nagłego Ordynansu do marszu; że pisze do niego JmPan Generał de Bibikow ażeby mnie ratował pewnym sposobem, oczy potym adeoram.

Powróciwszy od niego; wyprawiłem Sztafetę do Warszawy z Listami do ministrow Cudzoziemskich; spodziewam się zatro lub w Poniedziałek responsow tych gdy dostanę; nieomylnie wybrać się zechcę do JmPana Generała de Lossow.

W Myśli przerzeczoney dwoch uczynności WmPana potrzebuię. Pierwsza czybyś niechciał zemną iachać kosztem Worka mego, naydaley w przyszły Wtorek 26 curren?. Druga czybyś niemogł dowiedzieć się

gdzie

gdzie Wspomniony Chef actu rezyduie?
Burmistrza Lutecznego z tym Listem wyprawuię do WmPana pocztą. Ma ordynans zachac na mieysce Stacy JmPa Lossow, sekret utrzymac że ja chcę bydz u niego; y od WmPana wziąść informacyą którą mu dac proszę.
Quo casu niemogłbys WmPan zemną wybrac się; ja nieomylnie sam poiadę; chcąc przynaymniey przed tą drogą widziec się z WmPanem y oretenus opowiedziec mu motiva, podług myśli moich, kontrybuiące do ratunku.
Gdy rzeczony Burmistrz weźmie informacyą od WmPana y daley poiedzie, uczynisz mi ieszcze iedną Laskę doniesieniem przez swego umyslnego gdzie moraberis przez te dni 4 po sobie idące, przed moiem wyiazdem.
Dzis tu JmPan Lobry Pułkownik z Officyerami

w przechodzie

w przechodzie do Warszawy obiaduie, ja zas-
na przeiazd Xcia Galicyna za Niem po-
jutrze; zatrzymać się tu muszę. Ściskam
serdecznie Kochanego Dobrod

Tout a Votre Excellence

2120
d. 219

1773.23.I

271

d. 27. January 73 z Wolborza

Do innych wielu sprzyiaznych JW WmćPana K° Dobrodzieja dla mnie czynności przypisuię exactitudinem w uwiadomieniu do subsistentia JmPana Generała de Lossow w Rawiczu in remotiori Ora od Nas.

Wszakże z 3ch przyczyn iuż do niego zachać niemogę — Pierwsza bezdroż ledwie w tey porze czasu praktykowana. Druga że prędzey muszę zachać do Warszawy, niż należało. Bcia żebym mało wskorał.

Co mi z Warszawy Poczta Niedzielna ordynaryjna, y dzisieysza Estafete przyniosły, fideliter WmćPanu Kommunikuię p. copias, oryginały za obaczeniem pokażę. Cieszę się bydź może tak uroczystą assekuracyą i prozno.

Z Innego Listu, mego Audytora, mam pro certo, że po 4m woyska z kodey Potencyi zest wyznaczonego do otoczenia Warszawy, gdy w niey Rada Senatu a podobno czegoś więcey agitować się będzie! otoż pociecha nowa.

Pisałem dziś do JmPana Stolnika Szeradzkiego żądanie informacy loco będzie wyznaczony w Poselstwie do traktowania

JWPnę Xiądz B. Ku. Ostrowski d. 27. Janę 73° A°

traktowania? bobym chciał powierzać Temuż czyli wprosić odezwę do Rzeczonego Chefa.

Przeiezdzał tu wczoray Jmć P. Sekretarz WmćPana, czy=
=nił mi relacyą że recusas exkursy do Rawicza dla Swoich przyczyn, co mnie dużo zmartwiło.

Dziś pod Bryką WmćPana koło dać kazałem.

Jeszcze niemam determinowanego dnia wyiazdu mego do Warszawy, zednakże jutro układać się każe, obracaiąc Trakt na nowe miasto, gdzie z dwie ma Włodami Kaliskiem y Rawskiem mam się ziachać

Radbym zduszy widzieć się zaszcze z WmćPanem zachałbym jutro do niego gdybym wiedział że WmćPana w Kiscelach zastanę pro certo Interim w szczerym oświadczeniu y poważeniu

Tout a Votre Excellence

2120

? 219

1773. 27. I

272

Wielmożny MCi Kochany

Dobrodzieiu

Z tego przywiązania ktore mam do osoby Iego
życzyłbym Iego abyś WWMCi Dobrodzi był
na przyszły da Bog Seym z Ziemi naszey
Posłem dałbyś mi WWMCi Dobrodzi okazya
(ieżli sobie życzysz tego) przysłużenia się
dobrawszy sobie kolegę JPana Wielowieys
kiego. Ieżli tedy przymiesz WWMCi Dobrodzi
te moię przysługę to WWMCi Pan Dobrodzi
oswiacz chęć swoię że chcesz bydz uti Pis
Rzeczypospolity JWJMCi X. Kanclerza y Do
brodzieia aby w teymierze swey dołożył
łaski aby do Ziemianow napisał iako to
do Starosty Ostrzeszowskiego Maczynskiego
Chorążego, Stolnika Wieluńskiego niżmo

iowskiego. choćby też z tych Ichmościow ktory życzył
Poselstwa sobie kiedy Ich zaydzie JW kanclerza prewencya uspokoią się. Ja zas czekać będę
wczesnych WWMci Dobrodzieia wskazow dla
robienia Przyiacioł. Za wskazem JWJX kanclerza y Dobrodzieia chciałem na kongressie naszym Poddanym klucza Sokolskiego od Prusakow ucisnionym iaką folge y sposob wynaleść
ale żadnego niemogłem wyrob to WWMci Dobrodzi aby komissya skarbowa pozwoliła z
czopowego Ziemi Wielunskiey tych ubogich
ludzi założyć, deklarował Major Szuliburg
kto niema żyta przyiąć w magazonie liwerunkowym za wiertel po zł. 6. repertował
Porucznik Gulcz Majorowi Szuliburkowi Zes

WWMa dobrodzi wyiechał z Sokolnik y Ekonom Jego
bardzo się gniewał y mowił do mnie żebym do
WMa dobrodzieia napisał żebyś albo sam przyie
chał albo Ekonoma przysłał bo inaczy złey konse
kwencyi kazał się spodziewac y z exekucyi ustę
powac nie kazał poki do kwarty żyta niewybiorą
y to dołożył kiedy Szlachta wsie porzuca żadnego
ze wsi niepuszcze. Inscripto napisane podał mi
trzy propozycye abym ie zaraz podpisał 1mo
4000. wier. żyta ktore odwiezli do Magazynu za
komissarza Chirze aby Ziemia powtornie dała
2do aby za tych ktorzy żadnego sposobu niemaia
dania liwerunku aby za nich Obywatele dali
3tio aby od Maja asz przez Żniwa Ziemia prowi
dowała Sufficientia Woysku. Tych propozycyi
gdym podpisac niechciał mocno mi groził dał Ordy

nans aby cały Szwadron umnie stanał, odpowiedziałem
że wolę exekucya ponosić niżli na obywatelow tak
wielki sciągnac ciężar. po długiey irrytacyi uspokoiet
się. y do ugody o furaż przystąpiet na y miesiące
nieiest tak uciążliwy iak przeszłego miesiąca ie
dnak y to cieszkość kiedy nikt nic niema a musi da
wac a nayciesz że dla iednego szwadronu asz do
Rawicza mil 20 furaż wozić nakazał. na każdy zas
miesiąc łoiu kamieni 50. na mięso gorzałkę na y mie
siące 17000. do tego żyto owies kasze y groch dawac
potrzeba. Deus misereatur nostri. ten tylko allewiacya
mamy że przyłączone wsie za Rzeka Warta ktore były
w kordonie Moskiewskim ktorych nam ledwie usta
pieli. Wiecey nihil restat donieść tylko się łasce
oddaię iako iestem

WWMWMci Pana Dobrodzieia
Szczerozyczliwym y nayniższy sługa
A Myszkowski PEW.

6 Feb. 1773

2120
d. 190

1773, 6. II

6ta Februarij 1773o w Warszawie.

274

Przyiazni, a w Niey wiary, y existymacyi dotrzymuiąc JWWm Panu, Ku Dobrodzieiowi Memu, zaraz w przybydku in hanc stationem, sciągam rękę z piorem in tenerrimos amplexus łaskawey moiemu, y na doniesienie sequentium.

1mo. Kogo tylko u siebie, czy z wizytą miałem, czy widziałem alibi, wszystkich w konsternacyi okrutney uważałem z przyczyny fatalney deklaracyi, ktorą in acclusis posyłam JWWm Panu, y wiem, że Cię reddet sensibilem.

2do. Cudzoziemskich Posłow, mianowicie Rossyiskiego w większey konfidencyi, iak innych, pytałem, coby to znaczyło? y do czego sciągało? Reposuit: że tak bydz musi, iak przerzeczone monstrum indigitat.

3tio. Kilku Senatorow, tu przytomnych, mianowicie Biskup Inflancki, Wdowie, Ruski, y Witebski, Kasztelanowie, Elbląski, Woynicki, &c. maią zakaz nieznaydować się na Radzie, ex quo ze sąż za Kordonow.

4to. Tę same inhibicyą maią wszyscy, kozdey rangi Obywatele nasi, degentes w Podziałach respective Trzech Potencyi, azeby ani na Seymikach, ani na Seymach więcey nieznaydowali się, sub confiscatione Bonorum.

5to. Niesłyszę, zadnego proiektu do traktowania z Narodem, perconsequens nikogo niepotrzebuią, podobno y

Mnie.

JWmć Xiądz Ostrowski B. K. 26
Febr. 73. A°

Mnie dyspensować będą na powrot do Wolborza, po skończoney Radzie o czym potym doniosę JWmćPanu.

6to. Chodzę około Cudzoziemskich Ministrow na uwolnienie Dobr moich Pomorskich, y Kujawskich od sekwestru aktualnie przez wyrok Kamery Kwidzynskiey deklarowanego wraz y o uwolnienie Sieradzkich, utinam skutecznie.

7mo. Niemam ieszcze z Rawicza wiadomości, iak tam delegowani od Powiatow: Piotrkowskiego, y Radomskiego. ugodzili się z JmćPanem Generałem de Lossow, spodziewam się iednak wkrotce, y doniosę WMćPanu;

8vo. Jeżeli JWmćPan własnych swoich interessow niemasz tu nadiechania, Publicznych dziś niewidzę. Wszakże w dalszych konferencyach z Ministrami, nieprzepomnę nigdy o JWmćPanu, za nadarzeniem konwenienceyi.

Wreszcie ściskam Cię Kochany Przyiacielu ex intimis Cordis, przypominam staranie iakiey Summki dla Mnie, na okupienie Dobr z liwronku uciążliwego, cavebo bezpieczeństwo, iakiego kto zechce.

A vous revoir

2120
219

[Ostrowski bp. kuj.]
1773. 6. II

Relacya z JW Jm X. Kanclerzem

takowa. d. 8. Martij 1779.

Ja byłem na obiedzie u JmPana Generała Zaremby

Kanclerz u naszego?

Ja tak iest: ale do tego powiem WMPanu Dobrodzieiowi że mowił zemną wspomniony Generał że iest nieszczęśliwy

Kanclerz wczym takim oto że nie ma dla siebie zupełney satisfakcyi z obietnic powiedziałem

Kanclerz. nieszczęśliwi my Ludzie coż każe Krolowi robić JP Generał

Ja. Prosi tylko dla siebie co mu przyobiecano toiest przynaymniey choc Order

Kanclerz

Kanclerz Dobrze iesz mieć będzie, tylko niech cierpliwym zostanie Seym blisko ten będzie rzeczy konkludo-wał, za coż czekać niemożna

Ja odpowiedziałem ale chce już osobliwszego upewnia

Kanclerz Gdyby Krol Jmść niemiał w Pamięci Jmć Generała nigdy by mu tey nieokazał Łaski cho-ciaż dotąd niewierzy Generał że Pan Krol kocha dał mu konsens na Starostwo y Generalstwo.

Ja wielką Łaskę Generał Krola Jmci poznaie, y wierzy wszystkiemu, ale tylko okoliczności mieszaią cierpliwość.

Kanclerz Jakie? oto wyrzna na

stępuię to y o Dymissyą
prosić ma w myśli.

Kanclerz Ja sam rozmowię się
z Generałem niech sobie
upatrzy czas y poufale do
mnie przyidzie, a niech
wierzy żem Go Przyiaciel

Ja Wszystka nadzieia w WPa
Dobrodzieiowi JP Generała.

Kanclerz Kiedy tę pokłada niech
wierzy że mu życzę dobrze
proszę to mu oświadczyć.

Ja Bardzo dobrze natychmiast
doniosę. Co y wypełniam
zostaiąc w ukontentowa
niu że rozkazy WPana
Dobrodzieia mam za

naypierszy obowiązek. bo zy-
czliwy nayniższy Sługa

Piotr Ostaszewski

2120
d. 242

1773, 8. III

d. 10. Martij 1813° A°

Jak się dowiedział Xże JMć Podkomorzy Kor. o Intencyi JWPana Dzia że chcesz być w Jego Pałacyku na Szulcu, nietylko pozwolił wniścia z wielkim ukontentowaniem, Sam tam czekać jutro obiecał, y prosi o dotrzymanie Mu obietnicy; To mi zlecił oświadczyć JWPanu Dobr. y naznaczył godzinę jedynastą z rana jutrzeyszą; Służyć więc będziemy z JMć P. Miecznikową Domaszewską JWPanu Dobr. która zasyła nayniższą swoię summissyą temu pisaniu przytomna.

Czekamy JWPana tu w Pałacu przed jedynastą albo o Samey jedynastey.

Upadam do Nog Pańskich

nayuniżeńszy Sługa Garnysz Kust. Kujaw.

2120

1773, 10. III

278

Do W. Jm Pa Podkomorzego Wieluńskie
go d. 14. martij 1773.

Wracaiący do własności Jm P. Generał Zaremba Sta.
rosta Sokolnicki po kilkotygodniowey w Warszawie re.
zydencyi, potrafi WMM Panu opowiedzieć nieustanne
Króla Jmci P. M. Mitto et ministerij zabiegi nietylko
o odwrocenie przygotowanego nam uszczerbku, ale
też o przywrocenie pożądanego pokoiu, y ulgę w cię
„żarach, które na Województwa Ziemie y Powiaty
Przemoc niemiłosiernie wkłada. Napisałem dnia wczo
rayszego JW. Jmci Panu Kasztelanowi Wieluńskiemu,
że hic et nunc gdy od Furażow niepodobne iest do wy,
„perswadowania uwolnienie, napaści przynaymniey
względem Soli zaniechaią, WMM Panu zaś to przy
daię, że o furaże pro Junio nietrzeba wchodzić w
Konwencye, ale zapatrzywszy się naczas Obrad zbli.
żaiący się, alboż podczas niego wyniknie iakie za
„radzenie, żeby już tych Furażow bezpieniężnych
y niepomiarkowanych wymagać prestano. Apropos
Seymu, Ja iako Minister nikogo WMM Panu do
funkcyi Poselskiey nie rekommenduię, ale tylko o
wybor Ludzi do tey funkcyi jak nayzdatnieyszych

dobro

dobro powszechne y Króla kochaiących, wielce upraszam
tudzież gdy się WMMPan przychylisz skute
„cznie do przedsięwzięcia tego listu oddawcy, obli-
gowany będę nazawsze zostaiąc &c.

2120
D. 188

1773, 14. III

Jasnie Wielmożny Mosci Dobrodzieiu

Aże do tych czas niemiałem tego szczęscia udorowac godnosci JWWPDobrod ale teras literą moią upadam do nog Panskich, aże mi się dostaie, rekomendowac JPana Długoborskiego godnego Szlachcica y skoligowanego z WJPanem Pisarzem Ziemskim Sirackim y nam tutey dawał dowody przyiazni swoiey w Sierackim Woiewostwie mile y dobrze obchodzący się będąc komedorowany futeraziowania aże teras iest uwolniony od służby JWJP Pułaskiego, szuka przezemnie instancyii do godnego ropektu JWWPDobr abysgo zechciał policzyc zasługą swoią w fortyfikowaniu do służby woienney poniewaz iest zdatny, a pociągniesz JWWPD

nas wszystkich y zkoligowanych ich przyiaciół do od
sługiwania swiadczonego Panskiego respektu swego
wiem dobrze że iest Panie w twoich ręku delikatność
wyniesienie każdego Szlachcica nastopien łaski Panski,
a tak wszyscy Pana Bogo prosić będą żeby Pana Pan Bog
wiak naydłuższym zdrowiu konserwował y wszelkich
pomyslnosci użyczał, czego y ia serdecznie życzę, pisząc
się z tym wyrażeniem zem iest

Jasnie Wielmoznego WMPo
brodzieia szczerozyczliwym
sługą Józef Zaranba Cielecki
Kaile

Data z Bartochowa
D 14 Marca

Wraz z Żoną moią
upadamy do nog Panskich
JWWPDobr

Wszelkan Pielecki d 15
Marca 19

2120

281

d. 18 Marty 73. z Grabicy

Dosyc osłabionym tu stanąwszy poczułem się, przecięż napisa=
=łem do Kochanego Stolnika, azeby do mnie nadiachał y to
uczynił tak dobry Przyiaciel: Gdy mu moie intencye,
co do pussowania WmmPana na Funkcyą Poselską,
otworzyłem; rownego iest zemną zdania azebyś Kochany
Dobrodzieju, nietrudził się w Ziemię Wielunską mogąc
z Tych Powiatow bez trudnosci eligi.
Upewnia JmPan Stolnik, że o żadnym konkurencie
niewie, ale kiedy Chorąży Piotrkowski w Czerskiem
stara się promoveri: Może bydz kto z pretensyą
ale nigdy WmmPana nieprzepisze, przy pomocy Stol=
nika, ktorą z duszy Offiaruie, y sam azasz się da
namowic. z Tą więc plantą wysyłam do Gumie=
=Lina, podług ułożenia WmPana
Czekac będę rozolucyi przez tegoż Husara, ktoremu
Zatrzymac się kazałem w Gumalinie poki WmPan
nienadoszesz responsu, ale pieyby było żebyś
tu sam nadiachał, ponieważ JmPan Stolnik
jutro od Siebie wyiezdza do Struży non redituras
chyba w Sobotę. Adieu

2120
2.219

[Ostrowski
by kajaco.]

1773, 18.III

Pour
Son Excellence Monsieur
Zaremba General de
L'armée de la Couronne

w Gumulince

283

Wielmożny MCi kochany Dobrodzieiu

Bytnosc WWMCi Dobrodzieia w Ziemi Naszey oswiadczona kiedy skutek swoi odbierze bedzie dla mnie y Przyiacioł moich sposobnoscią służenia Iemu. żeby zas nas pluralitate votor nie przepisano chci WWMCi Dobrodzi z sobą sprowadzic choc ze dwunastu Sieradzanow lub Piotrkowianow do kryskowania bo wedłuy teraznieyszey konstytucyi iest activitas Woiewostwu Sieradzkiemu na Seymiku Wielunskim pozwolona co do kryskowania się et e converso. kontradykcya zadna teraz nie idzie tylko pluralitas concludit. Wiedz WWMCi Dobrodzi ieżli bedzie można miec Szlachte z tamtych Woiewostw to bedzie dobrze ieżli by niemożna choc z kilku miec y tak bedzie dobrze bedziemy się starac o więcey przyiacioł. Tylko WWMCi Dobrodzi iak nay predzey przyiezdzey żebys mogł u niektorych bydz ziemianow przed czasem ktorego avidissime wygladac bede iako iesdem

WWMWMCi Pana Dobrodzieia
nayniższy sługa
A. M[illegible]

Zona moia nayniższa
Oboygu WWMCi Dobr
składa Submissya

18 Mar 1773

[~~Moszkowski Antoni~~ ?]

[Myszkowski Adam]

1773, 18. III

2120
v. 188

284

Wielmożny MCi kochany

Dobrodzieiu

Wielka mi WWMCi Dobrodzi uczynił krzywdę y moim Przyiacielom zes zatamował przez umknięcie bytnosci swoiey sposobnosc służenia Iemu. Ieden tylko konkurrent oderwał się JP Niemoiowski do funkcyi niemasz cizby każdy cafa. Rozumiem że ta Funkcya z Sieradzkiego nieminie WWMCi D. kiedy tam na Seymiku bedziesz czego sercem życzę iako prawdziwy y nieodmienney

WWMW MCi Dobrodzieia

21 Martij 1773.

nayniższy sługa

A. M. P. W.

[Mysłkowski A.]

2120

V773. 21. III

285

d. 19 Marty A° 73. z Grabicy

Solemnitatem S. Patrona Jw. WmmPana Kochanego Dobrodzieja dla pomnażaiącey się indyspozycyi zdrowia mego obchodzić niemogę tak iakby należało, piorem y sercem nadgradzam, cum voto ażeby za przyczyną Tutellaris Ejus sprzyiały mu zawsze po=myślności et nunquam luctentur cum sortibus WmmPana.

Nadto co wczoray mutuo Consilio z JmPanem Stolnikiem napi=sałem WmmPanu; niemam co adycere. Probabiliter y z swo=iey Osobistey godności, z Possessy znaczney, z Kredytu powsze=chnego, licznych przytym Kolligatow y Przyiaciol możesz się WmmPan utrzymać z Tych tu Powiatow.

JmPan Stolnik iest odemnie proszony, do podięcia się tego Urzędu, ale ieszcze niechętnie obiecuie się. Do Braci bę=dzie należało przyłączyć Go WmmPanu, iako dobrego y ro=stropnego Obywatela daleki od zdrady Oyczyzny, owszem iey dobrze życzy y w Kommissarstwie daie dowody

Dałby Pan Bog żebyś się y WmmPan chciał podiąć, widziałby Krol, Senat, y Rycerstwo, że mamy Ludzi w Woiewodztwie Cno=tą y gorliwością zaszczyconych. Tak życzę iak WmmPana szczerze kocham y poważam. Proszę owszem, nie skrupulizować iachać na Seymik y Annumerari Gremio Posłow.

Na dwa dni tu wybrawszy się więcey pokutować muszę z okazy zepsucia Żołądka. Mam iuż y Doktora, ale mało folgi

niebocy

niebocę się Smierci, bom stary, y niemam w teraźnieyszych
Okropnych Chwilach; czego na tym Swiecie żałować, iedney
tylko Przyiaźni z Tobą Kochany Dobrodzieiu —
Jeżeli WMMPana niebędzie Zdrowy nadto, w przedsięwziętey
[illegible] Supponoś zbrodnie do Szadku proszę mnie tu nawiedzić
bo zostać muszę, ieżeli niedaley to przynaymniey do —
Poniedziałku przyszłego, niemogąc ruszyć się z mieysca
poki iednak żyię zawsze będę szczerze y statecznie

Twoiat w Vostre Excellence

[Ostrowski
Cp. kujaw.]

2120
J. 219

1773. 19. III

286

d. 22. Mar. 73. A° z Grabicy.

Po czwartey z pułnocy nadeszła tu do mnie Poczta Warszawska, w ktorey naypierwszą nowinę znayduię, że na Wykoszczyznę JW. WmPana kochanego Dobrod.ª iest pewny kontrahent, y Aspirant do Dziedzictwa JmX. Kanclerz W. Koronny. Ktory do mnie pisze, że swoim Jurisdatorom przyszłym puszcza iakieś Dobra ex acquisitione od Xcia Woiewody Kijowskiego, y podobno kompromissem ustąpione na Wołyniu. Mnie zaś prosi, ażebym Dobra „że pod zastawą WmPana zostaiące zlustrować kazał. Trzeba więc w tey mierze rozmowić się, nam z Sobą, a to nieszczęście, że mnie tu WmPan iuż niezastaniesz, bo mnie pewny interess ciągnie do Wolborza, a ztąd niewygoda wygania, y albo dziś na noc, albo iutro bardzo rano, wyieżdżam. Nowin z Warszawy niemam osobliwych ad communicandum WmPanu, przyłączam mu tylko dwa mandaty na Seym wydane Regicidis et Proclamatoribus Interregni. Tych nieczytałem przeto będę prosił o odesłanie onychże, wraz z deklaracyą Rossyiską do moiey Chałupy Wolborskiey. Nareście żebyś lepiey był informowany annecto mu list od kanclerza Koronnego. Woynę generalną powszechnie wróżą, y gadaią coś, może że bez fundamentu, że Dom Burbuncki z Anglią, Swecyą, Danią

y

Holandyą sekretnie robią alians, ale to u mnie niema ieszcze wiary. Kuchmistrz Koronny nieznayduie się dotąd w Warszawie, to non sine misterio, bo iuż y Posłem niebędzie, resztę ad coram zostawuię, Sobie, tu adjungo że cię sciskam serdecznie y Kochanego Stolnika Sieradzkiego, pragnąc Was obydwoch widzieć Posłami, oczym impatienti desiderio czekam uwiadomienia in ordine do kommunikacyi w Warszawie

Tout a votre Excellence

Ostrowski
E de C

JW Kasztela Sieradzki
odpisuie mi afirmative
co do Stymilla dzisieyszego

2120
d. 219
1773, 22. III

d. 23 Martij 1773 z War

287

Wielmożny Mości Panie Generale
y Dobrodzieju

Zapomnieć nigdy niepodobno o zacności Sentymentow Jego y wszcze-
gulności że tak wrożyć sobie mogę o przyiaciu ku mnie WW
mcWmPana Dobrodzieja, a żebym więc okazał y tu iak go po-
ważam ninieysze moie czynię nadgłoszenie. Seymiki na
dniu wczorayszym tu odprawiały się iakoż skutecznie gdy
obrani na nichże zostali WJchmPP. Szamocki chorąży y Sędzia
Warszawski Posłami, wtym tu punkcie żądam wzajemnego
od WWmPana Dobrodzieja doniesienia co się tam w na-
szych stronach ztemi Seymikami zrobi;
JmP. Generał Rossyiski nazwiskiem Totleben wtych dniach prze-
niosł się do wieczności, ktorego na dniu dzisieyszym exporta-
cya bydź ma
Mandatow wydanych wspolnikow przeciwko Krolowi uczynku
przyłączam kopie drukowane. Teraz Łasce się oddaię
y stateczney pamięci iako WWmPana Dobrodzieja z zupeł-
nym szacunkiem zostawać pragnę

WWmcWmPana
Dobrodzieja
życzliwym y nayniższy
Sługa
Wilkanowski

WJeyniść Dobrodzice lubo nieznajomy
iako nayniższą przesyłam submissyą
Chorążemu Godnemu Synowi WWmPana
Dobrodzieja uniżenie kłaniam &c
JmPan Ostaszewski upada do nog
WWmPana Dobrodzieja &c.

2120
J. 177

1773. 23. III

Jaśnie Wielmożny Mci
14. Kochany Dobrodzieju

Jak zaffektow iestem dla JW. Pana Do
brodzieja tak chonor iego boli mię, Za
czym życzę, przy teraźnieyszey funkcyi
Poselskiey, możesz się JW. Pan Dobrodzi
uchylić od Dekretu Wielkim rygoru
przez Konstytucyą naradziwszy
się w iaki Sens ma bydź Konstytu
cya. Mojego Syna Jana Supplikuię
mieć w swoiey Opiece, żeby w Kor
pułowym Reymencie mógł wziąć
rangę iaką, do domu nie ma po
co przyieżdżać, głod u nas y nie
dostatek. M. na Seymie pamię
tay JW. Pan Dobrodzi o tym y z Imcia
mi Kollegami namowić się aby
Xięży Plebanow w abusiwe
propinacye po wsiach Szlache
ckich

Mich maią sub titulo tabernae
aby te propinacye pokassowane
były, upadaią do nog

Jasnie Wielmożnego
WPana Dobrodzieja
serwo Łyszkiwy sługa
P. Załuskowski
P. Z. Sypd

27 Martij
1773
z Jasiowny

obie z Żoną moią
Obojgu WPaństwu serdecznie
kłaniamy.

o pogłowne Konfederackie ratuycie
nas WPanowie abyśmy go drugi
raz nie płacili

2120
2. 14

Jasnie Wielmożnemu JmPanu
Zarembie
Generałowi Woysk Koron
nych Starostwie Sokolni
ckiemu WPanu y Do
brodziejowi
w Kisielach

1773, 27. 11

#

Wielmożny Mći Panie Generale
y kochany Bracie

Żałuję mocno że złe drogi przyspieszyć mi bytności moiey w Warszawie niedozwoliły, a przezto ubliżyły mi ukontentowania powitania WWMMć Pana, zostaję w nadziei za powrotem Jego uściskawszy kochanego Pana ponowić powziętą z Nim szacowną przyiaźń. Oświadczone w Liście WWMMć Pana JW. Biskupa Kujawskiego oczekiwanie przybycia mego, tym mi milsze jm własnie zakładałem sobie na tym naywiększe ukontentowanie, w powrocie powitania mego łaskawie Przyiaciela y Dobrodzieja. Prosić tego będę ażeby mnie zaleciwszy nieustanney Przyiaźni WMć Pana na zawsze w sercu Jego ugruntował. Co wyraziwszy jestem z należytą konsyderacyą

z Warszawy
d: 30. Martii.
1773.

WWMWMć Pana
Szczerze życzliwym Bratem
y uniżonym sługą
A Poninsky

do Józefa Zaremby?

2120
J. 198

1773, 30. III

#. D. 30 Martij A 1773 291
W Piekarach

Jaśnie Wielmożny Mći Kochany Dobrodzieju

Pozostaiąc zadziwionym, w Uczynioney z JWmPanem Dº umowie, iześ przyrzekł wzięte na ręce Swoie Laudum y Instrukcyą gotowe nam odesłać, a upewniony od JWPana Starosty Szadkowskiego Posła Naszego Wdztwa iż pominionego Laudum niema, bez ktorego mniemam niedeklarowałbyśię wyiechać; Zaczym mam Chęć moię do Niego uczynić odezwę, y o Odesłanie dopraszam się do Szydłowa. Zostaię z powinnym Uszanowaniem

JWWmPana Dobrodzieja
szczyru Życzliwym Bra
cen y Uniżonym sługą
Jan Mączyński K. Sryp

BK 2120

2120

1773, 30. III

292

d. 2 Aprilis 73. z Wolborza

Tak było in fatis, ażeby żądaiącemu mi zawsze Kompany JW. WmćPana Kochanego Dobrodzieia zabraniały affery tey Korzyści ex Vicina Ora naszey Rezydencyi.

Niemogłem wczoray dać WmćPanu responsu na list do 31 elapsi, bo posłaniec niechciał czekać na nadeyście Poczty z Warszawy, a bez niey niebyło co donieść.

Tey pozno doczekawszy się horis vespertinis, (: na ktorą y Ichmć Majorowie do Schulembourg y Wolke zatrzymywali się u mnie :) dziś WmćPanu odpisuię.

Nayprzod informuię WmćPana że 3ma listami Kan=
=dorza W. X. Wdy Kaliskiego y Kuchmistrza W. X. by=
=łem wokowany spieszno ad Regiam.

Nie maiąc komunikowaney sobie tak walney potrzeby posłałem Sztaffetę do Warszawy do Tychże pytaiąc się o nię? przynaymniey ad Termes generaux?

Otoż odebrałem finalną wczoray rezolucyą że mogę iuż zostać ad Discurrendum in hac Statione bylebym by 13 epus stanął in rem subsiliter w Warszawie

Powtorny

Powtorną propozycyą akceptowałem, zostaną tu inclusive ad 1 11, w drugie zas Swięto muszę ruszyć nollens volens kiedy chcą y proszą.

Oprocz innych bagatelnych wiadomosci, niewielkiey oraz importancy, to iest pour sure że y Moskwa chce Seymu, zako mam ex particularibus.

Owszem Mr. do Stalekiembery wyraznie na Audiencyi prosił Krola Jmci o drugie Uniwersały na Seymiki, gdzie zerwano.

Traktat z Turkami lub Ruptura Konferencyi — niebyłey Warszawie wiadome ad ultimam elapsi Opiny wiele że się zerwie

Niemam więcey donieść Memu Kochanemu Dobrodzieiowi — nad szczere uściskanie JEGo, y oswiadczenie JW Jmci Pani Generałowey należytey rekognicyi

Jechałbym do Was chętnie ale bardzo zakłocony zestem, y jeszcze muszę w Poniedziałek przyszły excurrere do Grabicy indispensabiliter

Proszę mi odesłać przez tego Posłanego Owę Carską Deklaracyą y Mandaty Winowaycom Status, bom Ich jeszcze nieczytał. Adieu

Tout a Votre Excellence

2120
d. 219

1773, 2. IV

ni, gdzie zerwano.
Traktat z Turkami lub Ruptura Konferencyi —
niebyłey Warszawie wiadome ad ultimam elapsi
Opiny wiele że się zerwie
Niemam więcey donieść Memu Kochanemu Dobrodzi-
nad szczere uściskanie JEGo, y oświadczenie JW
JmPani Generałowey należytey rekognicyi
Jechałbym do Was chętnie ale bardzo zakłócony
zestem, y jeszcze muszę w Poniedziałek przyszły
excurrere do Grabicy indispensabiliter

294

d. 2 Apr 73° A z Warsz

Jaśnie Wielmożny Mości Nayosobliwszy
Dobrodzieju

Sposobność ypora dla mnie szczęśliwa, daje mi okazyą oświadczyć powinną JWWmćPanu Dbyowi attencyą wyznający nieodstępność bydź na każdę zawołanie Sługą Jego. = Zbliżających się Świąt Zmartwychwstania Pańskiego Uroczystości, nam honor za naypierwszy Obowiązek JWWmćPaństwu Dobrodzystwu Winszować y życzyć. Aby Tryumfujący Smierć Pan, dał zwycięstwo nad przeciwnemi niepomyślnościami, Zmocnił czerstwość zdrowia w lata jak naydłuższe, Użyczał honorow y cortony, na zaszczyt Oyczyznie y Familij, a należącym do Tego Imienia był Sławą y Podporą Obowiązanym Życzę Sercem. —

JW Kasztelan Czechowski był tu przytomny w Warszawie, y lubo był intencyowany stać w Kamieniey JW Pana Dobrzja, przecież dla spokoyności swoiey a bardziey dla krotkiego bawienia się w Warszawie w swoim stał Dworku na Franciszkańskiey Ulicy

Winszuje sobie Dwor y Przyiaciele JWWPana Dbrzja, że do Obranych Osob Wspołkollegą do Poselstwa JWPan Dbrz jesteś obrany na ten Stopień

mowią w ten sposob, że Generał Zaremba, jako jest Obywatel y dobrze
Życzący Oyczyznie, mający swoie dystyngwujące się od Innych Sentymenta
dobrał sobie pięknych Kollegow &c &c

Ja wyjeżdżam dziś na Podlasie do Żony, y już się przeprawiać będę
przez Wisłę. ale będąc na Obiedzie u JW Kasztl Czechowskiego Dbyā
tąż Okazyą piszę do Pana y dbyā mojego

Xiąże Biskup Krakowski z Koni kontent które kupił u JWPa Dbyā
tak mam z relacyi JW Starosty Zwinogrodzkiego. y podobno niemi po-
biegł do Opola, ztamtąd jedzie do Mirowa, a ztamtąd do Kra-
kowa jak fertę.

W Kijowskim jako to w Żytomierzu Seymik się zerwał z Protestacy
ami więcey jak 150. Szlachty podpisało się na Manifescie. mowią
choć powtornie Wyszły Uniwersały, to rownie Mieyscami niedoydą
Seymiki – ale mniey oto Ministrowie Cudzoziemscy dbają, będą z temi
Posłami Konieczne Uknowaną robotę – Zgoła drży skura na Człowie
ku co się ma dziać. Kongress między Turkiem y Moskwą zerwany

gto ma bydź przeszkodą do Dobrych myśli. Podobno bez woyny zginiemy, jak
Ja partykularny Człowiek przenikam. Niech się Wola Boga dzieje
Kuchmistrz Kor. przyiechał z Moskwy. ma jechać na Seymiki w którąś Ziemię
Woiewództwa Mazowieckiego, y tam ma zostać Posłem. Tenże bydź ma Marszałkiem
Seymowym. ale jeszcze non certum
Protekcyi samego siebie, y Brata mego Woyciecha. który tu był z Szymo
nem w Interessie Matki naszey do JW Sędziego Żur. Radę Woyia y Obyą
aby nam Wypuściła desertam rabiam Wioskę Długiego. Nieskończonemu
porzucam mię Respektowi Jako

JWWmci Pana Dobrodzieia
Prawdziwie Obowiązany y
Nayniższy Sługa
Andrzey Zaremba

Daruy JWPanie za prędkie
pisanie, bo z Łodzią na Wisłę
czekaią na mnie u przewozu.

JWPani y Dobrzy z głębokim Respektem
Rączki y Nóżki Całuię

2720
345

1773. 2. 14

Jasnie Wielmożny Panie
y Dobrodzieju.

d. 2 Aprilis 1773. z Wielunia

296

Przez iadącego w te tam Strony JPana Zyszczynskiego nayglębszą moią skłon
dam po Nogi Jaśnie Wielmożnego Pana Rekognicyą przez ktorego krotkie ba
wienie się w Wieluniu krotkie wyrażam Jasnie Wielmożnemu Panu oświad
czenie czyli wiadomość z naszych Stron.
A nayprzod donoszę Jaśnie Wielmożnemu Panu o Seymiku Naszym ktory szczę
sliwie się zaczął na ktory Wielu Godnych y prawdziwie JWPanu życzących
ziechało się na ktorym spodziewali się Cytnosci Panskiey ieszcze od Sądow
że JWPan ziedzie y będzie Posłem z Ziemi Naszey lub z Woiewodztwa
Krakowskiego oczymia miałem wiadomość tak od WJMcPana Komornika
iako y od JPana Brzeskiego spodziewaiąc się Pana Stancyą zamowiłem
Natymże Kongresie było wielu pretendentow dotąd pokąd list od JWPana
nieprzyszedł że JWPan nieziedzie tak zaraz y pretendentow brakło. Pod
czas ktorego Kongressu obrawszy uprzod WJPana Niemojowskiego Czesnika za
pierwszego Posła drugiego niemogli obrac tak ciężko było ledwo co uprosili WJmc
Pana Walewskiego z Więzowey Woli Podczaszego Ostrzeszowskiego lecz temu
potym pierwszenstwa ustąpił WJPan Niemojowski raz z Urzędu Wyższe
go drugą zebył Marszałkiem Koła Rycerskiego.

Wyrazam JWPanu pretendentow Poselskiey funkcyi oprocz iuż wyżey wspomnio
nych toiest WW. Starosta Ostrzeszowski, Mączynski Chorąży Sieradzkiy
Biernacki Chorąży tegoż Województwa Ciż Jchmć nie z tey przyczyny byli
pretendentami aby się znaydowali w liczbie Posłow w Warszawie tylko aby gdy
JWPan ziedzie przeszkadzali do Funkcyi JWPanu do ktorey przeszkody
cały Powiat Ostrzeszowski Ciż Jchmć wszyscy animowali y niektorych z Zie
mi Wieluńskiey iako y WJPan Eustachi Skorzewski ktorzy ci trzech dali się
słyszeć że wtenczas Cyli smy przyiaciołami bo tego Interes wyciągał ale że nam
się pora teraz otworzyła inna więc y my przyiaźń dawną w nieprzyiaźń
obrocili czyli zamienili w czym upewniam JWPana że niezmyslona boto co pi
szę Swiadectwy dlaczego y z boku takie słyszałem mowiących, zdarzyło mi się tak
że mowic z WJPanem Mączynskim z Kempna w krotkości słow między nami rozesli
smy się ktory pytaiąc się mnie o JWPana odpowiedziałem że ma bydz Posłem z Wo
jewodztwa Sieradzkiego tak zaraz odszedł odemnie o ktorym upewniam JWPana
że ten że Pan mocno Cyłky przeciwnym y tego dowiodę. WJPan Skorzewski z Pro
cessami Nieboszczyka Brata swego miał wyiezdzać na Seymiku ktory na
wielu mieyscach daiąc się oswiadcza że JWPanu poiedzie do Warszawy szko
dzic z tym oswiadczeniem że Szczerą będę y nie Skorzewskim ieżeli się w Warsza
wie Posłem JWPan utrzyma z ktorym Kondescensya się agitowała Lecz na
tey Kondescensyi rzeczono Limitat Judicium hunc Actum ad determinatio
nem

functionis Ale tego ieszcze od acta do Oblaty niepodano natey znaydowałsię ex offi-
cio WJPan Walewski Pisarz Nasz Grodzki. Ja zas według rozkazu WJPana Ka-
mornika wydałem Prosecutoriales z ktoremi do piero Woźny poszedł w Ponie-
działek a Chłop z Kisiel stanął w Sobotę te Prosecutoriales nie były kładzio-
ne Extraktem podczas Kondescensyi ex pte JWPana bo Woźny lubo do dnia
poiechał na koniu dobrym w poniedziałek to niepowrocił z Dobrosławia
aż we Wtorek po południu niemogę wyczerpać y dociec co się stało ale
zdaie mi się że ktoś musiał przekupić Woźnego albo go zatrzymał opoiuszny kto-
ry niechce się przyznać chociaż wziął odemnie chędożenie niezłe co zda-
niu JWPana oddaię co JWPan każe czynić z tym Woźnym zas Woźny ten był
odemnie z Wielunia posłany do Sokolnika a z Sokolnik do Dobrosławia. Pisałem
do JWPana Ekonoma aby się dowiedział o tey akcyi Woźnego ale dotychczas nie
mam żadney wiadomości czy rozkazał komu dowiedzieć się

Po zakonczonym takowym Seymikowaniu Nasi JW. Posłowie między sobą po-
rozniliśię względem Instrukcyi WJPan Niemojowski napisawszy według
zdania swego Instrukcyą iakowes supposycyi podległą a co większa nie
według podanych Projektow od Ziemian do ktorego pisząc Ziemianie oby
raczył ziechać z Instrukcyą do Dobrowy do przeczytania innym Urzędnikom
ktory przybywszy wraz z drugim Kollegą swoim WJPanem Walewskim kta-
rą przeczytawszy Urzędnicy niezdała się onym na ktorey podpis swoy
wyrznął WJPan Walewski iako Marszałek Seymikuiący ile y temu
niezdawało się tak inną napisali a WJPan Niemojowski wziąwszy
Te

iuż wyrznięta bez podpisu oblatowała w Grodzie y sobie pro objecto wziął ią sobie
zas WW Urzędnicy napisawszy inną uczynili Manifest wszyscy przeciwko
WJPanu Niemojowskiemu y WJPan Walewski takie uczynił Mani-
fest gdzie zaraz podali Nową inną Instrukcyą annihiluiąc pierwszą
Prusacy Soli do Wielunia przywieźli Beczek 40 Szląski ktorą dispar
tymentowac maią na Miasta y Wsie zas nasze Polską Sol popieczę-
towali y niekiążą iey szynkowac tylko swoię. Furaże na Miesiąc
Czerwiec Nowe nakazali dac toiest Zyta Wierteli 700 Owsa W 2500
Grochu Wier. 30 Kaszy tylez Siana Pęków 18000 Słomy tylez Pienię-
dzy Złł. 13800. ktory koniecznie ma bydz wydany wszystek ultimis
aprilis.
Dekreta Grodzkie przez powtorną okazyą przeslę JWPanu wraz z tym
Walchnowskim iak do Oblaty oddadzą. Co wszystko za powtorną okazyą
przeslę JWPanu Teraz mnie tylko przy dokonczeniu litery Moiey wy-
znaię że mi iest z głębokiem Uszanowaniem

Jasnie Wielmożnego Pana y
Dobrodzieja

Nayniższym Podnoszkiem
W. Orłowski

P.S. WJPani Nieszkowska uczyniła
Manifest de Nullitate Decreti Castrensis
Vielunensis ktory wypadł z JWPanem y WJPanem
Skorzewskim na Sądach reinductionis tu-
dziesz Termin swoy wydała do Ziemstwa
Wieluńskiego pro Cassatione Decreti JPanu
Skorzewskiemu ac pro Cassatione quorundam
punctorum respectu Triennalis arendae co y to
wszystko odeszlę

(d. 205) 2120 1773, 2. IV

Series Posłów Wielkopolskich.

Z Poznania. Raczyński Pisarz Koron.
Mielżyński Starościc Kcyński.

Z Kościana. Zakrzewski Miecznik Kaliski.
Raczyński Starosta Mieścicki.

Z Ziemi Wschodniej. Zakrzewski Podczaszy Wschodski.
Nieszczewicki Sta Prusimski.

Z Kalisza. Miaskowski Sta Gnieźnieńsk.
Sieraszewski Generał Adjut.

Z Kcyni. Radziminski Sędzia Gnieźnieńsk.
Godzimirski Skarbnik.

Z Konina. Gurowski Podkomorzy Gnieźnieńsk.
Zielonacki Podsędek Kaliski.

Z Pyzdr. Kwilecki Kasztelanic.
Korytowski Chorąży.

Z Gniezna. Lipski Oboźnic Koron.
Niewuchowski.

2120

1773, c^a 2.IV

Hochwohlgebohrner Herr.
Insonders Hochzugebiethender Herr General Major!

Ihro Exellenz melde unterthänigst, das in unserer gegend nichts neues nur lauther Noth unter den Leuthen, und sind schon völlig ruinirt. Ich bin schon längst überzeugt das Ihro: Exel: allemahl gnädiger Herr gewesen seyn wieder alle menschen, besonders für ihre unterthanen, es wehre längst meine schuldigkeit gewesen Ihro Exel: unterthänigst zu melden, wie es ihren armen unterthanen gehet, aber ich weis das ich die Gnad habe, das mich Ihro Exel. kennen, das ich mich niehmals in keine sachen melire die mich nichts angehen. Also muß ich Ihro Exel. benachrichtigen, wie der Ambtman mit den armen Leuthen verfährt. q. 1. dieses ist ein Preuscher Saltz Comisarius hier gewesen, und dem Ort angesagt das sie sollen Preusch Saltz kauffen und kein Polnisches mehr schencken, so verlangte derselbe auf Order Vorspan, die Pferde konten nicht so bald da seyn, in die gantze gemeine denselben tag haben Furasch nach Kämpfen geführt. Also gieng der Burgemeister mit dem Lawnik Pferde suchen, das sie ihn doch

könten weiter schicken, da sie aber nicht bald dawaren da rieth der Husar herum, da er keine finden konte, so rieth er in Hoff ohne das jemand gewust hat, und nahm 2 Fornal Pferde zum Vorspan nach Wielun, auf das kombt der Ambtman in die Stadt gelauffen mit seinem Eisernen Obuch in der Handt, und fängt an zu lermen, und will den Burgemeister schlagen, und schimpfft ihn bis aufs letzte, und sagte mit vollem geschrey euch Canalien will ich alle in Gonschor setzen, zum unglück kam der arme Lawnik Maruschowski, wie er so schimpffte, und so schlug er den Lawnik mit dem Eisernen Obuch in die Schulder zweymahl, das der arme teufel noch bis dato liegt, er selbst hat nichts zu leben, und nu benimt er ihm noch die Gesundheit. Also konte ich die Ungerechtigkeit nicht zusehen, und perswadirte ihm er soll doch nicht mit den armen leuthen so verfahren, den das würden Ihro Exel: nicht vor gut ansehen, er soll die sache zu vor untersuchen wer daran schuld wehre so könte er hernach diejenigen straffen, so fuhr er auf mich loß und sagte, ich wehre auch schuld daran, ich aber aus Hochachtung vor Ihro Exel: habe nicht ein wort gesagt, sonst wehre die sache sehr übel abgelauffen. Melde zugleich Ihro. Exel. unterthänigst daß ich hier habe von einem Bürger neben dem Burgemeister ein Häußel geckaufft, da die

Leuthe aus Noth zu mir kamen, und wolten Geld borgen,
da ich aber kein Vermögen habe so haben sie mir es angetra-
gen, ich solle es ihnen abkauffen mit bewust des Hoffes
und des Burgemeisters, und habe lassen ein Kauff
brieff darüber machen. Da ich die gnad habe unter Dero
schutz zu wohnen, also bitte unterthänigst Ihro Exel: um
gnädigen schutz, den ich befürchte das mich der Amtman
auch nicht läst in Gonschor setzen, weil mein Hauß auch
unter die bürger gehört. Und wen gleich die Leuthe aus
Noth zu ihm Komen, und bitten ihn im nahmen Ihro
Exel. er soll ihnen doch wenigstens einen Rath geben, da
sagt er zu ihnen geth ihr zum Teuffel die sache geth mich nichts
an, wan die noth nicht so groß wehre, so wehre längst die
gantze Gemeine bey Ihro Exel. gewesen, und wehren ihnen
zu Füssen gefallen, und hätten Ihro Exel: ihre Noth münd-
lich gesagt, sie haben zu mir gesagt sie verlangen nicht
das der Hoff soll vor sie geben, nur das er ihn doch soll
schutz oder Rath geben, er aber durch aus nicht, weil die
Leuthe nichts haben mehr in presenter zumachen, und das
eintzige ärgert mich das die Leuthe herum gehen in alle
Städte und Dörffer und klagen das sie keinen Herrn
in der Starostey haben der sich ihrer daß geringste annimt,
es wehre längst meine Schuldigkeit gewesen Ihro Exel: unther-
thänigst zu melden, da ich aber immer geglaubt habe ich werde

die gnad haben Ihro Exel: mündlich zu melden, da ich erfahren habe das Ihro Exel: nicht werden hier herkommen, so überschicke Schrifftlich. Nehmen Ihro Exel: nur ihren Prowiant schreiber vor der wird Ihro Exel: mehres erzehlen, wie es hier zugehet.

Melde Ihro Exel: daß ich die nachricht habe aus Berlin, das Ihro Königl: Hochheit der Prinz Heinrich ein bruder des Königes von Preussen gestorben ist, der Schlag hat in gerührt, und ist auf der Stelle geblieben.

Der General v. Dauncin Guverner von Schlesing hat seinen Abscheid bekommen.

Der Herr General v. Seidlitz hat seinen Abschied nicht, allein er Disponirt nichts mehr, in dem er auch vom Schlag gerührt ist, und liegt beständig im bette.

Der Herr General Major v. Belling ist General Leitenant worden, und soll das Comando abnehmen von Herrn General v. Lohow. Der ich übrigens ersterbe mit aller Hochachtung.

Ihro Exellenz.

Sokolnik
d: 3t April
1773.

Unterthänigster Diener
Fridrich
Major

2120
d: 215
1773, 3. IV

301

Wielmożny Mści Dobrodzieju

Jesli WMPa Da gwałtowne potrzeby potrze
buią Supplementu do Warszawy
wtych y Ja Zostaiąc, cos dał Sy
nowi memu Czerwonych Złotych
czterdzieści będę chciał mu
w Warszawie oddać do ktorey
kazałem sobie nadwieść supple
mentu bo tu wtym Mieyscu
tak złotko za Furaże wybra
li że tylo nowo monetką ob
chodzić musiemy tę moią daw
szy rezolucyą z prawdziwy Zostaię
Uszanowaniem WWMPana y Do
brodzieja Szczero
Życzliwy Brata y Uni
żony Sługa Mostowski
kat. Pol.

D. 4. Apr. 1773.
z Wielgiego

2120

365

1773. 4. IV

302

X.

Jaśnie Wielmożny Sługi Senem Kochany

Dobrodzieju

Według myśli Powiatow Purtkowskiego y Radomskiego nic się nie przydało tylko ie den punkt Wstawickiego rozumiem iż to sprawiedliwie. Więc z podpisem moim y assessora Pierwszego odsyłam racz JWWMPan Dobrodz. y innych Prokurować ktorzy należą do podpisu, y do Grodow podać Zwarszawy dotąd nie mam wiadomości iakie mieć będę nie omieszkam się do Dominikowic odesłać przytym mię zadawnioney łasce polecaiąc wstawam z winną attencyą oboygom Waszeciom Dobrodziejstwom Jako.

27 Aprilis 1773. JWWMPana Kochanego Dobrodzieja

z Piekar o Godzinie pierwszey po południu

Pan Mączyński KSrz

BK 2120

2120
). 251

1773, 7. IV

303

Jaśnie Wielmożni Mnie Wielce Mći Panowie
y Kochani Bracia

Przy ustawicznie nadchodzących wiadomosciach z tam tey okolicy o narzucaniu Soli obcey od Przemocy na Obywatelow, iuż to nie tylko podane są Noty Ministe„ryalne Jmć Panu Benoit Ministrowi Pruskiemu ale z przytomnym tu Jmć Panem Generałem Lentulus mowiłem y wielką uciążliwość dla Obywatelow z tego narzucania Soli wynikaiącą przekładałem, Ktory de„klarował Dworowi Swoiemu to donieść y reprezenta„cye uczynić, na co nie ma ieszcze Responsu, ale w Bo„gu Nadzieia że przecie Krol Jmć Pruski litością nad nami zdięty, tak tego narzucania Soli, iako y inszych niezliczonych dokuczaniow zaprzestać każe. W nadziei prędkiego powitania tu JW: WWm WM Panow wskracam pisanie moie znależytym zostaiąc szacun„kiem

Dn 7ma Aprilis 1773 z Warszawy

JW: WMWM Panow
wcale Życzliwym Bratem
y uniżonym Sługą
Młodziejowski

JW Jchmć PP Suchecki Lieradzki, Tymowski Piotrkowski mpp, Stolni„kowie Posłowie na Seym.

(Kopia)

Do posłów na Sejm

1773. 7. IV

2120
132

304

Jasnie Wielmożny Mci Panie Sieradzki
y Kochany Dobrodzieiu

Uwiadomiam WmwmPana o moim tu przybyciu d. 8 currenti wie-
czorem. Miałem zaraz wizytę JmPana Sztalkiemberka Po-
sła Rossyiskiego, w Kompanii Jchmosciow. Kanclerza W. Koronn.
Woiewody Kaliskiego, y Kuchmistrza Koronnego Kollegi WmwmPa-
na z Ziemi Liwskiey. Weslismy w obszerny rozhawor nego-
cyacyi Seymowey; niemogę powierzać poczcie osnowy oneyże,
tylko proszę WmwmPana o nayprędszy tu pospiech przynay-
mniey pro 15. currentis. Czasu więcey niemam ile pod czas
zwyczaynego nabożeństwa do odezwy WmwmPanu, zachowu-
iąc wszystko do powitania Go in hac Statione. Jestem
zas w ustawiczney przyiazni yestymacyi

JW. WmwmPana.

d. 10. Aprilis 73. A°
z Warszawy

Kochanc. Dobrod.
Oyczliwym Bratem
Unizonym Sługą
Ostrowski
B. K.

2120

Bk 2120

1773, 10. IV

Imo Decima Aprilis 1773 z Szydłowa

306

Jaśnie Wielmożny Mości Kochany

Dobrodzieju

Niech żadney prosze nie podpada Suppozycyi, że, iakoby z przyczyny Opieszałości moi, dopiero dziś mi przychodzi, po stać JWWmPanu Dobrodziejowi, Laudum y Instrukcyą, Gdyż lubo pisałem do JWJmci Pana Kasztelana Sieradzkie go (informując się z Listu JWWmPana Dobr. do mnie z Scisiel, pod datą 28 Martii pisanego) Żeś JWWmPan Dobr. Laudum y Instrukcyą posłał do Piekar JWJmci Pana Kasztelanowi, ktory responsuie, że niema odesłane go Sobie, Laudum, ani o Instrukcyi, ~~wspomina~~, tym zalterowa ny będąc, umyśliłem był pisać do JWWmPana Dobr. y wysłać do Scisiel, a wtym z Soboty na Niedziele, po wpuł nocy, przy biega do Szydłowa posłaniec, z Listem od JWJmci Pana Kaszte lana z Piekar do mnie, pod datą Trzeciego Dnia Kwietnia

pisanym

pisanym, tym Listem obudzony, wyczytuie z niego, że JW. Kasztelan odsyła Laudum (w ktorym punkt ostatni, po podkryslany) y Instrukcyą obligujac mnie, abym podpisał. y iaknayprędzey Jemu odsyłał, co posle do Sieradza, ad Acta per. oblatam. Lecz gdy Sie reflektowałem, że to Laudum przysłane, ktore na Ręce JWWMPana Dobr. oddałem, do prokurowania podpisow, WW: Assesorow Powiatu Piotrkowskiego, y Radomskiego, nie iest przez Tychże WW. Assesorow podpisane, y w punkcie ostatnim pogluzowane, podpisac iego rezelwowac Sie nie mogłem, tego zas Laudum ktore ad mundum przepisane, y JW Kasztelanowi od JWWMPana Dobr. przysłane było; nie przysłał mi JW Kasztelan, tylko Instrukcyą, w Piekarach napisaną y przez JW Kasztelana podpisaną, ktorą czytając postrzegam punkt, ktory był oddalony w Szadku, y ten iak był napisany, wypisuiego JWWMPanu Dobr. de tenore, y w liście dla informacyi inkluduie.

Zwaz tedy JWWMPan Dobrodz. czyli Ja Marszałkiem będąc mogłem podpisywac Laudum pogłozowane y Instrukcyą w ktorey był punkt

wtorony

włożony, ktory był wszadku zupełnie umorzony y oddalony, Uczy:
niłbym to, contra Juratam Fidem, ktora zachowac pragnę zawsze
intaminatam. Ale na zajutrz po odebraniu przysłanego
Laudum y Instrukcyi, pobiegłem do Piekar do JW Kasztelana
y ziechałem, sie z JW Kasztelanem, będąc do przewozu Milko=
wskiego, w Popowie, u WJmcią Pani Bardzinskiey Chorazyny Len
czyckiey. tu traktowałem z JW Kasztelanem, y gdy mi Laudum
pokazał, od JWWmcPana Dobre przysłane, z Laudum pogluzo
wanem słowo w słowo zgadzające sie, ledwo wyperswa
dowałem ze że podpisał, dopominałem sie Instrukcyi (tak
że iak swiadczą Listy od JWWmcPana Dobr do JW Kasztelana
pisane) przysłaney, odpowiedział ze mi sie nie wiem gdzie
zawieruszyła. czyli iey tez przepomniałem, u JmcPana Go
Zembowskiego Komornika w Wierzchach, ale WPan te podpisz, ktora
Ja WmcPanu posłałem y podpisałem, na co Ja, niechcąc pozno
sie odiechałem z Popowa do Szydłowa, w Dni kilka potym zrekoligowany
u siebie JW Kasztelan, przysłał Instrukcyą z oddalonym Punktem
względem dismembracyi, Powiatow y podpisawszy sie na niey, po
stawił mnie do podpisu

Zostawił mnie do podpisania się, mieysce, Radząc abym się postarał
o podpisy, WW Jemościów Panów Assesorów, y czym prędzey posłał per
Oblatam ad Acta, prokurowawszy podpisy W.W. Assesorów; Co za
trudność mi przysposobił, Extenuowawszy, Czas dość krótki, Musiałem
posyłać prokurując podpisy, WJmci Pana Jerzbanowskiego Miecznika
Sieradzkiego, y WJmci Pana Błeszyńskiego Porucznika Woyska Jego
Assesorów z Powiatu Sieradzkiego, y Szadkowskiego, y posyłać do WJmci
Pana Stawiskiego, Woyskiego, Szadkowskiego, aby pisał do Kancellaryi Sieradz
kiey iey będąc Regentem, o nie odwłoczne przyięcie Laudum, y Instrukcyi
oraz iak nayprędzey ich wyięcie, na kilka Extraktów, Lecz swoie oświad
czył zdanie WJmć Pan Woyski Stawiski, że Kancellarya tego przy
iąć niemoże gdy nie są podpisani, Tam tych Powiatów WW. Asse
sorowie, a trudno ich też, y Kancellarya ma pisać w Protokule
kiedy ich podpisanych nie czyta na Laudum y Instrukcyi, Za czym uni
że upraszam JWWmćPan Dobr. abyś raczył prokurować podpisy WWJmo
ściów Assesorów, Powiatów Tuteyszych, y posłać ad Acta Grodu Piotrkowskiego
Laudum y Instrukcyą, które posyłam, y Sam Siebie nieustaiącey oddaiąc
JWWmćPana Dobr. Łasce, Zostawam Znayniższey od Nas Oboyga JJWW
Mci Państwu Dobrodzieystwu Oboygu wyznaniem Obserwancyi, z
nieustannym Szacunkiem Jaśnie Wielmożnego WWmćPana Do
brodzieja Sercem Obowiązanym
y Nayniższym Sługą
M Radoszowski LS
Imprimis

PS Kommunikacie JWWmćPanu Dobr. iednego
Listu do przeczytania poźniey pisanego od
JaśWJmćPana Kasztelana Sieradzkiego, upraszam
o odesłanie iego, nie mniey przysłanie Laudum
y Instrukcyi na dwa każdy wyięte Extrakty
abym ia mógł mieć przy sobie z Łaski JWWmćPana Dobr. przez tego przysłane
Posłańca

2120 1773. 10. IV

308

Jaśnie Wielmożny Mci Kochany
Dobrodzieju

Przez podaiącą okazyą non praetermitto winna
przesłać obserwancyą JWWMMPanu Dobrodz.
upraszaiąc łaski Jego abyś mię poszczyrzeszu
obiaśnić raczył czyli mam Ziechać do War
szawy gdyż już w podrożey zostaię da świa
dectwo WJP Biernacki Pułkownik fortur
tama iż JW Posłow animuią do podpisu ia
kowego lecz nie iest ignotum do czego radbym
zasięgnąć wiadomości łaski mego Dobrodzieja
o co usilnie do praszam się iakoliteż y o Ce
nach tameczszych robor wszystkich etc
Przypominam łasce y pamięci mieć ostro
żność aby postępu nie uczynili respektem
dysmembracyi od Powiatow naszych Sieradz
kich

W Jm Ci P. Mączyński d 23
Apr 1773 A°

wszak kochany Generale masz nas sług swych
obowiązanych w Powiecie Sieradzkim y Radzkow
skim y swoich pokrewniakow za co się trzy
mać nie mamy w jednostayności co szczyro
ści mniey do niczey zostawać winnąat
tenczas Jako.

JWWMM Pana
Kochanego Dobrodzieja
szczyrze Życzliwym Bra
tem y Uniżonym sługą
Jan Mączyński PS.

d 23 Aprilis 1773
z Janowic

2120

1773, 23. IV

Jaśnie Wielmożny Mci Dobrodzieju

Jeżli ieszcze JW. Kanclerz WK. po zmarłym Kommissarzu Dobr do Biskupstwa należących nieobrał Sobie kogo racz mi JWWPan Dbi iakim Sposobem wyrobić Je możesz się JWWPan Dbi racz czyć iż bym się starał o iak naylepsze uszczęśliwienie dla JW. Kanclerza Dbia. Moie Wioski oddałbym Łaskę WJmPa Podstolego Wielonskiego ktory iest u mnie a JWPanu Dbiowi Kłania serdecznie a Jabym się cały na Usługi JW Kanclerza Dbia dysponował upraszam serdecznie JWmu Dbiu racz że mi JWWPan Dbi wyswiadczyć te Łaskę bo przy moiey applikacyi mogł bym z Łaski JW. Kanclerza Dbia prosiłowac u Majestatu upraszam Serdecznie JWPa Dbia o te Łaskę y do Nog upadam będąc pewny iż mię JWWPan Dbi mieć będziesz w swoiey Manutencyi o ktorą iako usilnie upraszam tak Kończę y zostawać pragnę z powinnym Respektem

Żona moja upada do Nog
JWPu Dobr

JWWmPana Dobrodzieja
Nayniższy Sługa
B. Żelwiawsky

Racz JWPan Dbi pamiętać o mnie ieśli się Pu iaka Okazya zdarzy wszak że nie Pan iż Ja szczerze do Osoby JWPa przywiązany. ieśli bym otrzymał te Kommissaryą to bym ziechał do Warszawy radź tam Pan o mnie Supplikuię pokornie

Dan 28 Aprilis 1773. z Mikołajewie.

vertat.

WJm. P. P. Zelisławski z 28 Apr.
73.

Mam Ja tesz deklarowaną Łaskę JW Kanclerza Dkia manutencyi
mie to mogę pozyskać przy Instancyi JWPa Dkia to Oco pisze

2120

1773, 28.IV

190

29. Apr. 1773.

310

Jasnie Wielmożny MCi Dobrodzieiu

Z zasłaniem nayniższey Submissyi moiey zgłaszam się do JW WMCi Pana Dobrodzieia życząc na tam tym mieyscu omnem prosperitatem. abyś JWWMCi Dobrodzi nam pacyentom pokoi przyspieszył abyśmy od tak nieznośnego Woysk zagranicznych byli uwolnieni ucisku. Jasnie WWMCi Dobrodzi będąc na Funkcyi Poselskiey chci z łaski Swoiey dołożyć starania wspoł z JW kolegami Swemi aby Woysko Pruskie ktore nam Sol pozabierało y do klasztorow do Wielunia na skład po zwozić nakazało aby nam pooddawali. Przedniey Straży Chorągwie ktore z Ziemi Wielunskiey biera pogłowne biera razem za dwie raty y to niemała uciazliwość w teraznieyszych czasach Wiedz JWWMCi Dobrodzi z Przeswiętną o to traktować woyskową komissyą chci z łaski Swoiey aby to wybrane Po głowne w drugich następuiacych było potracone pisze o to do JW. Posłow naszych, aby dla Ziemi Naszey staralisię

#

ten uczynic przysługę. Co y JWWMCi Dobrodzieiowi iako Łaskaw
cy naszemu y Obywatelowi ziemi rekomenduię iako

Jasnie WWMWMCi Pana Dobrodzieia
Szczerożyczliwy y Nayniższy
sługa.
A. Myszkowski P. W.

kaw

PS.

Słychac Sam u Nas ze na teraznieyszym Seymie maia bydz wyznaczeni na Sądy Pograniczne Sedziowie z Obywatelami Slaskiemi y z Polskiemi do rossadzenia Spraw ktore by się przytrafiły. Wiedz chci JW WMci Dobrodzi przez kredyt Swoy utrzymac na Sestwie Starostę Kietczygłowskiego, umie ie zyli y byłby do tego zdatny. Bedą tam pewnie y wyznaczeni na rozne komissye według potrzeby interessu komissarze Supplikuię Mego Dobrodzieia abys Syna Mego Augustyna młodszego raczył przy funkcyi utrzymac o co Iteratą Iterum Supplikuię aby był z Ziemi Wieluńs.

Zona moia nayniższa JW WMcD. zasyła Submissya
Dzieci moie do Nog upadaia

List od WJmci Pa Myszkowskiego.

2120
d. 190

1773. 29. IV

#

d. 30. Aprilis z Kiełczygłowa

312

Jaśnie Wielmożny Mci Dobrodzieju

Jako w każdey okoliczności odbierałem dowody łaski JWWPana Dobrodzieja tak y teraz nie wątpię iż w zachodzącym Interesie Gromady Kiełczygłowskiey raczysz podać rękę ubogiemu Ludowi, który z ostatnią exteruacyą swoią wypłaciwszy cztery raty Cheborny do Kassy JWWPana Dobrodzieja za kwitami JMć Pana Szatkowskiego Chorążego teraz tych Przeswietna Komissya Skarbu Koronnego przyiąć nie kazała y owszem drugieraz wypłacić Dekretem Gromady obostrzyła racz tedy JWWPan Dobrodzi powagą swoią to wyiednać u Nayiaśnieyszego Pana y Stanow RPospolitey aby ta trudność dla Gromady ułatwiona została która żadną miarą niecest wstanie drugieraz opłacenia włożonego Podatku o którą łaskę y względność usilnie doprassaiąc się z prawdziwym mam chorur pisać się szacunkiem y poważeniem

JWWPana Dobrodzieja
szczerze życzliwym y nayniższym sługą

K. Myszkowski Sk

Przytomny tu za pozwoleniem WJmćPa Starosty Dcia nayglębszą mam honor przy Nogach Pańskich zapisać demissyą oraz przypomnieć Jego łaskawey pamięci JPa Jana Krąkowskiego Rott Łęczyc gdzie się znayduie przytym Nogi Całuię

X. Zebitawski

Wm C. P. Myszkowski 30 Apr 73.

2120
D. 190

[1773] 30.IV

Jaśnie Wielmożny Mci Dobrodzieju

Dochodzi nas w Województwie naszym Wiadomość, Ktorą JW. Jmć Pan Tymowski Stolnik Piotrkowski Godny Kolega JWW Pana Dobr. swoią do Powiatow Piotrkowskiego y Radomskiego potwierdził odezwą, iż w Krzywdzie od Woyska wkroczonego /: w Zyledem innych :/, Województwu naszemu naybardziey uczynioney w Wiadomey JWW Pana Dobrodzieia bez naymnieyszey Satisfakcyi Zboż Liwerunkowych y Furażowych impozycyi, ma bydź przy Staraniu się Jego publico Wdztwa Obmyślona nadgroda, co gdyby w Samey istocie bydź miało, nie raczysz JWW Pan Dobrodzi uchylić attencyi w zgłoszeniu się do nas w podaniu z Powiatow Sieradzkiego y Szadkowskiego znakomitych in Summa Wydatkow Zboż y innych nieuchronnych expensz oraz z przełożoną tych pretensyi instrukcyą, Wygotowawszy na determinowany Czas nie omieszkałbym in Originali przesłać, w czym oczekuiąc rezolucyi, Zostaię z Wysokim Szacunkiem Jaśnie WW Pana Dobrodzieja

w Cale Nayuniżeńszy Sługa.

M. Krobanowski MS

Dnia 6. Maja 1773go Roku.
W Charchowie

Vert

JWJmu Pu Staroście Szad^mu godnemu Koledze JWW Pa Pa powinne
moie z głęboką Uniżonością Czynię Uszanowanie, w podobnym
interessie przeszłey poczty miałem honor zgłosić się nie wiem
Czyli doszedł ponieważ responsu nie odebrałem, lecz ten Interes
iako Zależy na Wielkim Rodnych Posłów około Wdztwa Swego
Staraniu, przełoży JW. Sieradzki Starosta Szadkowski Powiatu
Swego znaczne zboż wydatki które osobnym Specifikować
się będą in Summa regestrem

2120

201

1773. 6. V

Jasnie Wielmożny Mci
Sercem Kochany Dobrodzieju.

Podroż moia Gdanska na zawołanie JO. Xcia Jmci Prymasa w interessach Duchownych Archidyecezyi zatamowała mi pretsze szczęscie powinney odezwy szczęsliwie powrociwszy dopełniam szczerych attencyi do uszanowania, y oswiadczenia nayzyczliwych chęci moich z życzeniem aby dobroc Boska, y czerstwosci zdrowia, y pomyslnego powodzenia na teraznieyszey Funkcyi użyczyła.

Jezeli mamy spodziewac się zakonczenia interessow Krajowych, consequenter pokoju supplikuię uwiadomienia, boc ta ciekawosc dla osłodzenia przykrosci naypotrzebnieysza. Ja nie donoszę nowin, boc Warszawa Stolica wiadomosci, tylko to wyrażam, iż Woyska Cesarskiego coraz więcey w kray wchodzi w tym czasie aż do Konskich y Radomia posunęło się, y więcey Regimentow nastąpienia pewno obiecuią.

Rewia Woyska Krola Jmci Pruskiego niewiem iak

licznego pod Działoszynem actu odprawuie się,
Polecony statecznemu affektowi Dobroda moiego iestem
w serdecznym poważeniu

Jasnie Wielmo: WM Pana
Dobrodzieia.
kochaiący, obligowany y nayniższy
Sługa. X. Jkozierowski. B.H. K. Gn.
mp

10. Maij. 1773.
z Mstowa

Xże Jmć Prymas konferował
mi Officyalstwo Generalne
Gnieznienskie, y po to mnie
wakował, dopiero słownie, ma
nadesłać Diploma zapewne.

1773, 10. V

2120

85

JW Jm Ci Xiądz B. Adrian
Kozierowski z 10 Maj z 15
1773.

317

Jasnie Wielmożny Mci

Dobrodzieju

Wiem dobrze zem sobie tak dostatecznie na łaskę JWWMć Pana Dja niezasłużyła, zebym Jey się smiele mogła dopraszać, Atoli wrodzona dobroć Jego czyni Mię pewną iż słudze swoiey nieodmowisz prozby /: ile w Interessie tyczącym się wszystkich Possessorow Zastawem posiadaiących Dobra :/ owszem raczysz starać się Zagrawszy kredytem, y Powagą swoią JW. kollegow aby Projekt podrzucony na Ostatnim Seymie Folio 337. pod Tytułem Utwierdzenie Działow Urodzonych Gurowskich Braci, jako przeciwko Prawu Koronnemu, y konstytucyi 1726. iest; Naostatek Prawa kardynalne waronek wieczysty wszelkich Dekretow Trybunalskich, y każdey Jurisdykcyi ważność tak głęboko utwierdziły, iż odmiana Jch wypaść niemoże, chyba na Seymie wolnym Zaiednomyślnoscią, był z kassowany; Dozgonną odsługiwać przyrzekam wdzięcznoscią, y pisać się z Dystynkcyą.

JWWMć Pana Dja
Życzliwą Siostrą y Sługą
uniżoną
Anna Chlebowska
[illegible]

w Gołuchowie
d. 11. Maja 1773.

Do JW. Zaremby

2120

(Zar)

1773. 11. V

Wmość Pani Kasztę Chlebowska d 11 Maj d 1873.

LSC et M. 1MO 319

Jaśnie Wielmożny Mci Kochany
Dobrodzieiu

Wieraznieyszym Pana Psarskiego Pisarza Ziemskiego Wielonę Powiatu Sieradz
zakłoceniu, czynię Imieniem tegosz Powiatu do JWWmPa Dzieia rekurs,
a przez Niego do JWW Trzech wspoł Jego Kollegow, w takowey okolicznosci:
Uzwyż wspomniony turbator Pacis w Powiecie Naszym, a potym per Conse
quens w całym Wdztwie Sieradz w Sekretney Zmowie z Kommendantem
Woysk Exotycznych w kraiu tym po Swoiemu dotąd rządzącym się, z piąciu
Parafij Zarzecznych do Powiatu Sieradz należących Stworzył bez Prawną
mocą Swoią Nowy Powiat niesłychany Widawski, y z Niego Osobny Liwerunek
y Furaż wszelkiego Zboża Kontraktem Kommendom to Stoiącym bez Pinię
dzy postanowił, ktorą Swoią robotą Znaczną uczynił Powiatowi krzywdę,
bo z oderwania a corpore Powiatu Sieradz tych Piąciu Parafij większe na Ka
zdego Obywatela wymuszonych Nakładow wypadło quantum. To dzieło
iedney prywatney Osoby, iako iest zrobione Cum Eversione Status, tak wielu
Powiatu Sieradz Obywatelow zaniosło eo Nomine ad Acta zaskarżanie, na ktore
się pisał y JW Kasztelan Sieradz, ale w dni kilka, według Swoiey Zwyczaynie niestałe
czności dawszy się uwieść prywatą, recessit od własney Swoiey nieprzymusza
ney Woli. Zatem Nasz Prawny y Sprawiedliwy postępek, wzruszyciel powsze
chney między Obywatelami Spokoyności, wydał wszystkim Nam na Ma

nifest

JWJmcPan Genał Zarymba

jest przeciwko Czynnosciom Jego podpisanym Mandat do Kommissyi Skarbowey, chcąc uniknąć Sądu Ziemskiego Sieradz y rygoru Prawa o Cyrkumskrypcyą honoru Podstolego Wielon. Kommissarza Liwerunkowego do tegoż Sądu od Niego zapozwany, powymyslawszy niesłuszne konnexye w swoim Mandacie do Jurysdykcyi Skarbowey wyrażone. A iako ta Szkodliwa Pana Psarskiego wszystkim Obywatelom robota, krzywdzi y interessuie Całe Wdztwo Sieradz, tak upraszam iak nayusilniey JWWmW Panow Dzieiow Delegowanych od Wdztwa na Seym Posłow aby scie złączoną nierozdzielnie wszyscy Powagą swoią wymoc raczyli od Kommissyi Skarbowey Reskrypt Temuż Panu Pisarzowi Wielon. aby tey Sprawy z Powiatem niepociągał do Kommissyi, ale ad Forum Competens w swoim Wdztwie, bo my Obywatele mamy teraz dosyc do Czynienia z Goszczącemi w Domach Własnych, niezeby odpowiadać inquieto Subjecto, w tak odległym od Wdztwa tuteyszego Subselium, y ten Reskrypt przez Piotrkow do Kisiel a ztamtąd do Zelisławia nieodwłocznie Supplikuię ordynować za Skuteczną zas wyrażonego Żądania Promocyą nieskonczone od Całego Powiatu Sieradz zaciągniesz JWWmPan Dzi dla Sobie obowiązki, w ktorych y ia wyznaię, zem iest z nieporownanym Szacunkiem

d. 13 Maj 1773
z Zelisławia

JWWmWm Pana
Dobrodzieia
Sercem przywiązanym y Nayniższym
Sługą T. Błeszynski
PS: mpp

P.S. Sprawa Podstolego Brata mego po napisanym tym do JWWmPa Dzieia Liscie o Cyrkumskrypcyą honoru w Sądach Ziemskich teraz Sy Sądzących przypadła z Panem Psarskim, ale ią Dij Terrestres ustraszeni Mandatem Cum toto Negotio odesłali na Kommissyą Skarbową, tak iak było potrzeba Stronie przeciwney, Sami uprzod od Swego Manifestu przeciwko wzwyż wyrażonemu recess uczyniwszy przykładem Kasztellana Sieraz Brat mey po tey niesprawiedliwey Sądu Ziemskiego rezolucyi, w Kłotce wyieżdża do Warszawy Jmieniem Ukrzywdzonego Całego Powiatu Sieraz ktoremu na tamtym mieyscu w Żądaniach Jego y nas wszystkich Obywatelow zapozwanych wraz z JWW Swemi Kollegami o łaskawą JWPD. upraszam iak nayusilniey Protekcyą abyscie JWWPanowie Dzieie, iedney prywatney Zuchwałey Osobie Kłocie Całego Wdztwa niedopuszczali, więcey Brat mey ad Coram opowie, JW JmePan Stolnik Piotrkowski Dzi wynaydzie media adequata byle sy szczerze dołożył, do zaspokoienia tey Woiewodztwie Kłotni, ktoremu do Nog upadam y Jmieniem Całego Powiatu Sieraz a per Consequens y Wdztwa o Protekcyą dla mego Brata upraszam.

JW JmePan Stolnik Piotrkowski Dzi pisał do Kommissarzow Powiatow Piotrkows y Radoms aby krzywdy poczynione Powiatom tym tak od Woysk Moskiewskich iako y teraz Pruskich per Tabellam na ręce Jego do Warszawy posłali, ieżeli iaką Satysfakcyą Obywatele mieć będą prosiemy JWWmPanow Dzieiow abyscie y o naszych dwoch Powiatach niezapo

minali

Wm C. L. Bleszynski
d 13 May 73°

321

Vorzeigern dieses welcher mit fünf und zwantzig Lasten Weitzen so dem Herrn Joseph Laborowskj aus dem Gostinschen gehören zu Wasser nach Dantzig führet, werden alle Königl. Preuß. Militair und Civill Bediente sicher und ohngehindert Pass und Repassiren lassen.

Warschau d. 6ten May 1773

Sr. Königl. Majestaet in Preußen General Lieutenant von der Cavallerie Cheff des Leib Regiments Cuerassier Ritter des Schwartzen Adler Ordens und Gouverneur des Fürstenthums Neuschatell und Wallangin

[illegible]

Laborowski

paszport do Gdańska

1773, 16. V

2120

Zar

gen Lentulus

323

Ex 16 Maja 73. z Cwalenciu

Jasnie Wielmozny Mci Panie Generale
y Dobrodzieju

Jezeli tam przyszło do Układania y Regulowania Woyska polecam mnie, y Znak cały Gospodarstwa mego łaskawey JWW Pana Dobrodzieja wzglendności, aby Znak ten iako tu W Woiewodztwach Wielkopolskich maiący Płacę mogł się zostać w Partyi Wielkopolskiey, bo to iest moie Zyczenie y chcę powinszowac JWW Pana Dobrodz Generalney Komendy Partyi Wielkopolskiey, y w tey się znaidowac,

Suplikuię iak naypokorni o wczesne przestrzezenie, iezeli teraznieysi Kraiu na naszeyo Sam Wielkopolskiego opiekuni nie Zamyslaią o iakowey Nieprzyiaznosci

WJmci P. Biernacki d. 16.
Maj Ao 1773.

abym mogł uciec do Chorągwi ktora Mokowana
w Tomie pod Łęczycą
W Woiewodztwie Kaliskim do ostatniego
Ziarna zabrano nam ze Spichrzow, prze
cie Sieradzkie dotąd tego niedoznało
łasce y Protekcyi oddaię mię iako pra
gnący dozgonnie zaszczycać się iż ostem

JWW Pana Dobrodzieja
prawdziwie życzliwym
y uniżonym sługą
Biernacki
Porucznik

2120
290

1773.16.V

Jaśnie wielmożny mości Dobrodzieju

W tey angustyi która nas przemiot moment czasu
biorę in solatium, który in veneratione nog
JW WPD obracam. Sądy my wszeradzu odsądzili
do piorkowa się pro 15 July gotujemy, a że
sprawa nam się nadała, jutro conciues między
WJP. Pfarzkim Pisarzem Ziem Wieluńskim
a WJP. Błeszyńskim Podstolim Wieluńskim
kommissarzem powiatu szeradzkiego, ex fonte
kwerenku szycowskiego, przez co y my Judices
mołi, do Kommissyi skarbowey, y na Termi
nach do tego sądu, adsunt iesteśmy aktoraty
do nas wprowadzone do tegoż odesłać sądzę,
więc supplikuię ad satisfactionem kononi sesse
partis strony pokombinować, my zaś prosi
my o względność abyśmy tanquam mediatory
pacis, niepopadli censury, będą y od nas ex
plikacye, że naszych Dobrodziejów etiam
in absentia deffendimus, okaże dekret nas
uchylaiący rygory et executt z sprawy wali
chnowskiey który inkluduię)

niektore punkta ad allewiationem mei
do Korrektury praw ieżli ta materya
tractabię oddaię na ręce WJP Wołłowicza
za wskazem JmPD communicabit ea
Zas cum gente Columbana genere obsequio
num infinito JWWPD obowiązuiąca obo
wiązany wieczny y nay
uprzystoiąca J Gołembowsky PZL.
ap

22 maja.

JWW Radopewskiemu Sukcessorowi Tymczasowemu
naszym posłom y obrazom pada do nog y ich
się oddaię pamięci y respektowi;

2120

1773, 22. V

Wm C. Pan Gołębowski z
22 May Ao 1773.

24 Maj, 73 z Brod

325

Jaśnie Wielmożny
Mci Dobrodzieju

Jestem obligowany od JMPana Macieja Trzypot
kowskiego Dobrego Sługi JWW MPana abym go
statecznie polecił łasce y względności jeżeli
iako od niego zajdzie w Warszawie ~~zaiedzie~~ pro
sba o co Cnotliwie proszę przytym mam
sposobność zadawnioney polecić mię JWW Pa
nu Dobrodzieju a przyiaźni i łączę ia usilnie
mi dowodami pragnę okazać iako mi za
tego serca jest y Dogrobowey Dyski pra
gnę być

JWW MMPana Dobr.
z Serca kochaiący mię
y nayniższy Bratem Sługa
Jezanicki
Podkoronny

y Ja mam Honor przyłączyć powinną Atencyą JWWPDr
y iestem także przynaglona prosbą JMP Przepałkowskiego
abym go poleciła łaskawym względom JW Pana.

JSp

Dan Sztawowski

d. 24. May 73 Wpr C.

2120

1773. 24. V

326

Jaśnie Wielmożny Mci Dobrodzieju

d. 25. Maij 1773.

List JWmciwm Pana Dobrodzieja d. 10. Aprilis pisany dopiero dziś trzeci dzień, z rąk
Starszego Siestrzeńca mego odebrawszy, y nieskończenie ukontentowany za-
Pamięć Jego y Łaskawy Respekt dla mnie świadczony zostawszy, nie obry-
s lone wdzięczności zapisawszy Obligacyie, iako nayuniżensze składam
podziękowanie. Propozycyie JWmciwm Pa Dobrodzieja w bliżeniu się ku Do-
mowi aby nieprzyiaciołom niedać brać góry, y obrzydłą nienawiść zaspokoić,
biorę u mnie akceptacyą, lecz JchMci Dzierżawcy dla niedobranych Pro-
wentów y dla wyłożonych na Woysko stoiące Furażiów, Liwronków y niedopu-
szczaią Possessyi, a dotego zrujnowany Kray niedopuszcza subsystencyi. Spo-
dziewam się iednak że na sam czas, będę proficuus do Usług Jego, y nieprzy-
iaciołom naszym dobrze się okazać możem. Interea upraszam JWmciwm
Pa Dobrodzieja racz mi wyrobić Paszport u JmPa Generała Lentulusa,
wolnego Przejazdu y spokoynego Przemieszkiwania mego, który Siestrze-
nice moy przy Boku JWmciwm Pa Da będący przesłałby do Brata swego
a ten pewnie by mnie dowieść mógł, a tak bezpieczni mogli iechać ad Propria y
choć Komorą w swych Dzierżawcow siedzieć. Siestrzenica mego przy Nim
Zostaiącego polecam Respektowi JWmciwm Pa Da racz go swoią zaszczycić Prote-
kcyą y w Woysku którym kommenderować będziesz Umieścić.

Od Insultow JW Kanclerza WK iakies mnie JMMciow Pan Dobrodzieiu z swoiemi Przy-
iaciołami zaczoń protegować, tak proszę do końca nieopuszczać sługi swego,
y niedopuszczać mi krzywd y czynić. Polecam mię niewdzięczney Łasce
y Respektowi, Zostaiąc z nieokrzyslonym Szacunkiem y Uszanowaniem

JMMciow Pana Dobrodzieja
Obowiązanym
y
nayniższym sługą
A Morzkowski szw.
Rm

Wm. P. Sędzia Morzkowski
d. 25. May 73.

2120
2.166
1773, 25 N.

z Obozu ie dnia Jany 1773. 327

Jasnie Wielmożny Mći
Z Serca kochany Dobrodzieiu

Uczynił Mi relacyą JMći Pan Chociszewski że JWWMć Pan Dobrodziey, Interess, naiechanego Domu moiego przez Komendę Austryacką że co iak nayżywsze czynię JWWMć Panu Dobrodziejowi podziękowanie, z dopraszaniem się uwiadomienia, iakowa nastąpiła rezolucya, z Ciekawości tamteyszych prosze kazać Mi co napisać, Ja zas to mam honor donieść że nie obłudnie do zawarcia Oczow iestem z szczerym przywiązaniem y a szanowaniem

JWWMć Pana Dobrodzieia
Z Serca kochaiący

Nayniższy sługa P. Popiel
Chw. R. P. M.
mpowe

JW Kasztelanowi Czechowskiemu Dobrod. Serdecznie y Nayuniżeniey Kłaniam.

Odebrałem Ordynans żebym się reportował do JW Marszałka Konfederacyi Koronney quod significat nescio

W Jm Ci Pan Popiel z 1o Junyi
73

2120
d. 216

1773, 1, VI

Illustrissime ac Ipsissime Dño mi singularissime!

Litteras per cursorem ab Illustrissimo Dño mihi transmissas diligentissime et gratiosissime recepi, quae maxime recrearunt me, dum ex informatione percepi ejus pretiosae sanitatis bonam valetudinem habere; quod me, et consortem meam Annam concernit, ad servitia Illustrissimi Dñi, Deo favente sani sumus, precaret eadem sanitatis prosperitate Illustrissimum Dñum florere; nova possum notificare quod nostrum Monasterii Gerstockoviensis fortalitium Caesarea Austriaca Militia jam recepit, quod ultroneo futurum non scimus ejus loci incolae; spero quod Illustrissimus meliorem horum accidentium informationem habeat, mea Anna humillima obsequia dicit his scribto tenus exiguis lineolis Illustrissimo Dño, et notificat quoque omnimode promittit se debere lucrari amorem Evae Virginis jam notae, et fundere super Illustrissimum, scribit etiam litteras ad praefatam Virginem Evam quibus omnimode exprimit complacentiam Illustrissimi adversus praefatam Virginem cujus inter caetera adhortatur meminiscere; reliquis me ultroneo favori et gratiae Illustrissimi Dñi et cum consorte mea recomendans maneo

humillimus addictissimus servus

Dñ 3 Junij 1773

Jgt Marchart
Med. C. M.
mpp

2120

1773, 3, VI

329

Jaśnie Wielmożny Mci Sercem
Kochany Dobrodzieju

Wyiechałem z Warszawy aż w Sobotę to iest przed
Zielonemi Swiątkami y stanąłem w Poniedziałek
Swiąteczny spodziewaiąc się JWWPana Doja że
mnie uszczęśliwisz bytnością swoią we Wtorek
według deklaracyi, gdy to ominęło a y Ja sam
dla ciężnego zatrudnienia nie mogę uściskać
mego Doja na Inszy czas przy naymniey odkładam
Teraz zaś proszę abyś mi raczył Dłużek moy
zostaiący odesłać to iest № 202 gdyż iestem po
trzebny y chciey JWWPan Dobrodziej z Respektu
swego przez człeka swego przysłać, a gdyby łaska
nastąpiła y samemu się przejechać Jutro
Jak żem bym był uszczęśliwiony y miałem bym
co pogadać We Srodę zaś Jadę do Końskich
y tam na Boże Ciało będę Urlop mi iest dany
tylko na dni Dwadzieścia w Domu bawi
nia

y w przyszłym Tygodniu wiest po S. Antonin
muszę jechać do Warszawy a dobra by rzecz
Żebyśmy się mogli z sobą widzieć Serde
cznie Ściskam Kochanego Kuzyna Dosyć
Stateczną się Przyiaźni y Łasce oddaię Zo
stając na Zawsze
26 Iunij 73 Anno

JWW Pana Dobrodz
prawdziwie Kochającym
y Nayniższym Sługą
Adam Łącki

JW Jmci Dobrodzieyce Nay
niższą u nóg Iey Ściele Submissyą
Żona moia Oboyga JWW Państwa Dobr
winny honor Zasyła razem y W. Chorążące
Dobr Dziatwe Serdecznie Ściskamy

2120

> 273

1773, 16. VI

~~110~~ d. 8. Junij. 73. — 331

Jasnie Wielmożny Mci Panie Generale Maiorze Woysk Koronnych —
MW Mci Panie y Kochany Dobrodzieiu

Zawsze są u mnie w naywyższym Szacunku przyiazn y Łaska JW WMci Pana, pomnażasz tym więcey one teraznieyszym pamięci swoiey Oswiadczeniem, ktore iak nader udzięcznym przyimuię Sercem, okażę w dowodach na doczekanym JW WMci Pana w domu moim przybyciu, Te gdy JW WMci Pan intra Octavam Corporis przedsięweźmiesz, to mię naypewniey w Czarnożytach Zastaniesz, Znaydziemy w ten Czas obszernieysze do namowienia się tam in publicis, quam privatis Zięczności, oraz wzaiemnego Zadawnioney Zczliwości ponowienia, w ktorey Ja z należytym Zawsze uszanowaniem perseverare pragnę

JW. WMci Pana
y Kochanego Dobrodzieia
Zczliwym Bratem y Sługą
uniżonym
A Mostowski
Kasz Połny

JW Gdo Maior Woysk Kor.

JW Jm Pi Pan Kasztelan Brzostowski pisał 8. Junji. A° 73°.

2120
c. 365

1773, 8. XI

333

z Działoszyna d. 9 Junij

Jawnie Wielmożny MCi Dobrodzieju.

Łaskawa Kochanego Pana do mnie odezwa w oglądaniu charakteru Jego, iako mnie mocno kontentuię, tak do oświadczenia nayniższego onemu uniżoności wzaiemnie pociąga. Dziwno zas mi iż JW. WMCPan Dobrodz interessuiesz się za JMCi P. Rychłowskim, ktory dotąd żadney do mnie nie uczynił w tey mierze odezwy, iednakowoż mam chonor wyrazić Mu iż żadnych dobr od Starostwa odłączać nie chcę, owszem lub razem wszystkie w arendę puścić, lub one na siebie przyimać. O to zas dopraszam się łaski Kochanego Pana, abyś mnie w nieustanney swey raczył konserwować przychylności iako tego ktory mam chonor głosić się z winnym szacunkiem

JW. WMCPana Dobrodzieja
szczerze przywiązanym
y nayniższym sługą.
S. Męcinski.

2120

Wjm Ci Pan Męcinski d 9 Junij Ao 1773o

To Józefa Łaszczy?

Męcinski S.

1773, 9.VI

Jasnie Wielmożny Mci Panie Sieradzki
Kochany moy Dobrodzieiu.

Od czasu bytności WmwmPana u mnie w Wolborzu przed Swiątkami niemiałem sposobności Jemu zgłoszenia się, ani też zdarzenia Kommunikacyi sciendorum, gdy nic nowego niezaszło in publicis, wszystko pod starą datą.
To tylko occurrit deferendum WmwmPanu, że sessye Delegacyi z pewnych przyczyn solwowane na dniu onegdayszym zostały ad 3. Julii A.C: ztąd idzie wzięcie rezolucyi moiey odwiedzenia Wolborza.
Jmć X. Kanclerz WK wskrzesza intencyą w sobie nabycia Dobr Kisiel cum attinentiis, na ten koniec iedzie tam Jm X Kanonik Chełminski uproszony ab Haeredibus do pomiarkowania się z WmwmPanem y do zlustrowania.
Resztę za obaczeniem się z WmwmPanem opowiem, inte

rim

rim proszę Cię Kochany Dobrodzieiu o wypuszczenie iakie
go Folwarku JmPanu Dobieckiemu znaiomemu z dobrego
rządu y z punktualnego wypłacenia.
Uczynisz mi wmwmPan nową łaskę ktorą przypiszę do
moich obligacyi y na wzaiemne poufałosci zostanę zada=
wnionym Sercem y obowiązkiem wielkim oraz szacunkiem

d. 14. Junii 73. A°
w Warszawie.

JW. wmwmPana.
Kochanego Dobrodzieia
Życzliwym Bratem
Uniżonym Sługą
Ostrowski
L. K.

1773, 14. VI

2120
3.219

JW Jm Pi Xiądz Biskup Ostrowski
pisał z 14. doszedł z 17. Junij.

~~###~~ d. 15 Junij 1773. z Mszczonowa

336

Jasnie Wielmożny Mć Panie Sieradzki
WWW Panie y Kochany Braice

List JWW Pana /: Ktory mie na wyieznym z Warszawy doszedł :/ podałam wraz z prozbą N. Panu. Ktory natychmiast tak JWW Lentulusowi iako też JW Rewickiemu mowił y od nich wziął przyrzeczenie przesłania do Komend Woysk Swoich Libertacyi na Dobra podług przyłączoney Notatki. Rozumiem że to juz iest Uskutecznione Lecz Jeslibys JWW Pan miał iakowe ponosić Uciążenie, prosto odezwe Swą Uczyń do JW Ogrodzkiego Sekretarza Kor. gdyż moia podroż do Wielkopolski przynaymniey zabierze dwa Tygodnie zostaie oraz z prawdziwym Szacunkiem y winnym Uszanowaniem

JWW Pana Kochanego
Dobrodzieja szczyrze
Życzliwą Rostrą y uniżoną sługą
Sapieżyna

Sapieżyna [Elżbieta]

2120

30

1773, 15. VI

338

Hochwohlgebohrner Herr
Insonders hochzuehrender Herr General-Major!

Ich beklage recht sehr, daß ich von den commandirenden Herrn General v. Lossow so eben eine Ordre erhalte, nach welcher d. Herrn General Lieutenant v. Lentulus Excellenz die Libertation auf Dero Güther aufgehoben und solche wie andere liefern sollen, als wo von Ew. hochwohlgebl. benachrichtigen, und zugleich ersuchen wollen, da einige zu Sokolniky gehörige Dörfer die Lieferung zu berichtigen unvermögend solche vor ihnen zu bewerkstelligen.

Uebrigens wird mir eine jede Gelegenheit schätzbar seyn, Ew. hochwohlgebl. diejenige persönliche Hochachtung bezeigen zu können, mit welcher ich stets zu verharren die Ehre habe

Ew. hochwohlgebl.

Dzialoszyn
den 17ten Juny
1773.

gehorsamer Diener
Schulenberg

2120

1773, 17. XI

339

Jasnie Wiesmożny Mci Kochany
Dobrodzieju

Juz przeszło Tydzień iak oczekuię Mego Kochanego Dobrodzieja y gdy by Sessya w Warszawie nie była Limitowana to bym nie doczekał się był oglądać Jmci Pana Dobr. bo pro dę 25 Juny musiał bym był stanąć w Warszawie.
A że zas Jeszcze zabawię do Poniedziałku w który rano wyieżdżam więc proszę Kochanego Kuzyna Dobr. abym go mogł Jutro lub w te dni oglądać ale jeżeli wdzięk posny będziesz to prosze z sobą Ryb przywieść, et meum debitum teraz Serdecznie Ściskam y proszę się na całe Życie

Jmci Pana Dobrodzieja
wiernie Kochającym Kuzynem
y Nayniższym Sługą
Adam Łęcki

dę 23 Junij 73 Anno
w Okotnikach

Żona moia Obojga Jmci
Państwu Dob. y W. Chorążanie
winny honor zasyła
Ja Kochany Pani upadam do nog
y Dziatwę Serdecznie Ściskam,

JW JmCi Pan Łącki Kasztel Cz
z 23 Junji doszedł Ge

2120
2. 243

1773, 23 VI

x.

Jasnie Wielmożny Mci Sercem Kochany
Dobrodzieju

Niemy czasem ale nami czas rządzi. Ile w teraźniejszych nieszczęśliwych czasach mamy y my sam dość Uciemiężenia od JW. Pułkownika de Turny, y tak głosi że ma Zlęczenie od Generała Ryskow na wszytko Przybycia Kochanego Kazyna w Niedziele wyglądać będę y że Mszą czekać będę a bardzo kontent jestem że się przecie z Sobą nagadamy, przed Wyiazdem do Warszawy dokąd Infallibiliter wyieżdżam w Poniedziałek, Adieu Serdecznie Sciskam Moie Kochane Państwo Dobrodziejstwo y Zostawam Do Zawarcia Oczow

Mci Pana Dobrodzieja
z Serca Kochającego
Kuzynek
y Najniższy z Sługi
Adam Łęcki

d. 25 Juny 73 Anno
w Skotnikach

Żona moia Obojgu Kochanemu Państwu Dob. Najniższą Zasyła Submissyą Dziatwę Serdecznie Sciskam, a proszę Słowa z Sobą przywieść.

vertas

Gazetek moich z Warszawy kommunikuię JWPanu Dobr:

1773. 25. VI

2120
3. 273

JWJ. Kasztelan Łącki d. 25 Junij Ex.

d. 29 Junij 1773. w Warszawie

342

Jasnie Wielmożny Mci Dobrodzieju.

Responsuię JWWPanu Dobrodziejowi na List Jego, który to List czytałem Nayiaśnieyszemu Panu, ktory wzdychał nad tym, że JWPan Dobrodziey ponosisz taką krzywdę, przytym przyłączył y Posłow Wielko Polskich że toż samo Cierpią, Jako to Jchmć Panowie Lipski, y Kwilecki Posłowie Wielko Polscy,

A wyraził y to, że nietylko przez JW. Xiędza Kanclerza prosił Ministrow Cudzoziemskich, ale y Sam po razy kilka, ktorzy mu zawsze grzeczność y Obietnicę przyrzekaią że więcey krzywdy nie będą Czynić Przyiaciołom Jego.

Jezelibym widział że JWPana Dobrodzieya bytność potrzebna była, to bym doniosł, ale teraz nie widzę potrzeby, żadney, Przytym piszę się z wielkim przywiązaniem

JWWPana Dobrodzieja
Szczerze Życzliwym y Nayniższym Sługą
A Byszewski
R. Kmiec.

Ogrockiemu
List oddałem
ktory kłania
JWWPana
Dobrodziejow.

29 Junij

Wjmć Pan Byszewski z
73° A°

2120

74

1773, 29. VI

343

Krol Jgmu Pytałmisię Czy WWPan
Dobrodzi Trzemaz Sokolniki po
wiedziałem że Trzemaz
dlatego strzemał się skon
sensem Poniewaz iech xią
zę Sołkoski Przedaie za cem
Przyiezdzai WWPan domnie
zaras żeby to nie przeszko
dzieło interesowi WWPa
na ktory maz na sokolni
kach Przytem Sciskam
WWPana Dobr.
AB Pstkin R.P.

Dorą WW Pana
Generała
Dobrodzieja

(Sokolniki)
[Byszewski A.]

2120
? 74

[c.2 (1773.VI)]

345

Serdecznie ściskam y żegnam odieżdżaiąc proszę mi donieść
czy ta śmierć nieodmienna, y ieżeli w wiadomym
mieyscu interess ten nieodmowiony iterum atq
iterum żegnam usq ad ceneres

Wiadomy sługa

[Józef Zaremba]

I Ja sciskam Mego Kochanego
Dobrodzieja A Łęckiego

Sciskam Serdecznie Todonoszę
że o Ty. Smiercie Trzeba Konfer
macy. Poniewaz nie iest Pewna
xiążę Podkomorzy koronny szczerze
Przymnie JWW Pana Dobrodzieja
Prosiet Krola Jgmci na co odebralysmy
Taką Rezolucyią że o smiercy nie
maz Pewnosci mam nadzieję że pudzie
nas interes dobrze y le że xiąże w Pana
Przyiacel szczery Poznałem to dobrze
JW Kastalana Dobrodzieja nogi
sciskam Radbym sam usciskat
alemamy Po obiedzie cechac
Drogi sczęsliwy Życę Pana
mojemu Łabę

Libido
Dicimus

Tunus

(Sokolnicki)
Sułkowski Ant.)

Byszewski A.

2

6.2 (1773.81)

2120

374

d. 2 7bris Ze Skotnik

347

Powrociwszy z Warszawy na dniu dzisieyszym
tak zaraz spieszę z złożeniem moiey nay
niższey Submissyi Oboygu JWWM Panstwu
Dobrą przeszłą Pocztą doniosłem o naszych
nieszczęśliwych Obradach. Teraz zas
quid Curiosum donoszę że JW Poseł Ros
syiski Szlachemberg gdy trochę obaczył
przeciwieństwa oświadczył się że nie
darmo kray biorą ponieważ Wielkie
Pieniądze Monarchyni Jego dała Sena
torom y Innym gdyż my to usłyszeli
Nieufni w całey Delegacyi oprocz nie
ktorych okrzyknęliśmy aby JW Poseł
wydał Zdraycow y zaraz Delegatow
wyprawiliśmy tak ex Senatu tak y ex e
questri Ordine do JW Posła aby wydał
ale reposuit że w tym czasie nie mo
że wydać aż po skończonym Traktacie
gdy będzie widział tego potrzebę. Sna
dno

teraz można poznać przez co giniemy Xcia Turcy
mocno zbili y biią mostnie czas pokaże iaki koniec Traktatu nastąpi Xcia
Ja na piętnasty dzień tego miesiąca
muszę znowu ziechać do Warszawy ale
podobno prolongacya Seymu nastąpi
bo dla samego nowego Rządu w kraiu
długi czas zabierze ieżeli do tego przyidzie
Ze Stancyi iużem się przeniosł przed Wy-
iazdem ktorą miałem z łaski JWWmPa
na Dobrą pozwoloną y Stanąłem w
Pałacu JW Kanclerzyny W. kor Ma-
łachowskiey dla JWWmPana Dobrą ma
bydź Stancya u Pana Jabłonskiego
ktorą WJmP Kępisty oglądał ale
nie wiem czy się zgodzili czy nie Ter
raz go serdecznie ściskam y pisze się

verlat

Do Zawarcia Oczu

JWWMci Pana Dobrz
Serdecznie Kochającym
Kuzynem
y Naynizszym ~~Sługą~~
Adam Łęcki

JW Jmci Dobrodzieje
Upadam do Nog
Zona moia Oboygu Kochanemu
Panstwu winny honor Zasyła
Dziatwe Serdecznie Sciskamy.

2120

p. 273

1773, 2. IX

349

Hochwohlgebohrner Herr
Insonders Hochzuthrender Herr Gen. Major!

Ew: Hochwohlgebl: sehr geehrteste Zuschrift vom 23ten abgewichenen Monaths habe ich wohl erhalten, und ist es mir besonders angenehm mich in Derselben freundschaftlichen Andenken conservirt zu sehen. Sr. Majestät habe sich bey der Breslauer Revüe, woselbst ich zugegen gewesen, Ew. Hochwohlgebl: sehr gnädig erinnert, und Derselben Verdiensten Gerechtigkeit wiederfahren lassen. Ich nehme hieran den lebhaftesten Antheil, und versichere aufrichtig daß ich jede Gelegenheit in Acht nehmen werde die Grüße der Hochachtung zu beweisen mit der ich zu verharren die Ehre habe

Ew. Hochwohlgebl.

Rawitsch
d. 7 Septbr 1815
amors: le Major Gen.
de Zaremba

gantz ergebenster Freund
und Diener
[illegible]

Lossow

1773. 7. IX

General Lossow.

2120
D 204

d. 17 7bris z Pinczyc

Jaśnie Wielmożny Mć Dobrodzieju

Wiadome były moie kroki w Konfederacyi JW Pana y Dobrodzieiowi że maiąc Komendę sprawowałem iąjako podciwy człowiek, żądam teraz łaski y protekcyi JW Pana Dobrodzieja, abyś mi Panie w tym dopomogł, oco nayglębsze uniżenie składam prozby Gdy miałem Komendę Woyska Komputowego byłem Ordynensowany na ten czas od Rady Woyskowey abym wybierał podatki publiczne, co za Ordynensem czyniłem a że teraz Jchm Officerowie Komendenci Komputowi ścigaią mnie abym im te pieniądze ktorem wybrał oddał, ktore to pieniądze wybrane iedne Radzie Woyskowey zwany drugie na Woysko rozdałem co pokażę dokumentami żem na swoię osobę niebrucił

tylko na toż samo Woysko ktore miałem w komendzie gdy
mam kwity od Officerow zem płacił, Chciałem ja w tych dniach
z iechac do JW Pana Dobrodzieja, lecz Jm Pan Wielogłoski
Chorąży Husarski JW Kaniaszego WK zeszał na mnie ko
mendę ktora do tych czas pilnuie mię iako ostatniego
człowieka, to iest tych Jch Pp Madalinskiego y Warwo
sza ktorzy mnie chcieli Arestowac y do komendy brac
lecz tylko łaski WJ Pani Łowczyny wspiera mię, lecz
iezdem tak dobrze jak w niewoli gdy mi niedadzą nigdzie wyie
chac puty puki rezolucyą z Warszawy od JW Kania
szego nieprzyidzie y chcą mię z sobą wisc w Arescie do War
szawy, JW Panie wzak zem nikogo nierabował na grosz
ieden nikomu niewziął tylko iedne podatki publiczne

lecz za Ordynansem wybierałem a ta dla mnie krzywda
się dzieje, żądam protekcyonalny Łaski JW Pana Dobro
dzieja abyś napisał Panie do Prześwietny Kommissy Woy
skowy y do JW Kuniszego WK aby tym Jchmościom
ktorzy zdomyszła swego tę dla mnie czynią krzywdę była
nagana a ja z tey Nieszczęśliwości był uwolniony ja z ja
dę do Warszawy y dam z siebie Kalkulum z każdego grosza
żem na siebie nieobrocił ale na woysko, miło by mi było
żebym tę krzywdę ponosił z Ordynansu P Kommissyi, lecz ci
Jchmość się rządzą iak wielowładni, y niewiem co się daley
ze mną stanie gdy ci Jchmość chcą abym im pieniądze oddawał
ktorych ja niemam, chcę iechać do Warszawy niechcą mię puścić
więc moy Interes y samego siebie w wielowładny Łasce y prote
kcyi oddaię spisząc się z powinnym Uszanowaniem na całe
życie

JW Pana Dobrodzieja
powinowatym sługą
J Olszewski
mp

czekam z utęsknieniem rezolucyi
od JW Pana Dobrodzieja bez tey posłania

2120
240

(1773 ?)

Jasnie Wielmożny mći Kochany
Dobrodzieju

Interess moy Uroblowa łaskawey
pamięci JW MPana Dobrodzieja
przypominam. A że zasłyszałem
że mnie z Warszawy miano na
znaczyć na kommissyą pograni
czną do Poznania z Wdztwa Sie
radzkiego, za Sędziego, Suppli
kuię mci Kochany Dobrodzieju
aby kto inszy na moie mieysce
był naznaczony, iam Kalika o
swoiey mocy chodzić nie mogę
chorym y Języków nie umiem
nayuięcey żem chory, pewno by
tam śmierć miał, JmP Bardzin
ski chorążyc Łęczycki, albo
JmP Walewski chorąży Siedlecki
albo JP Chorążyc z Brzezna miałby
sposobność widzieć się z tymi z kto
rymi MPan wiesz mocno o to suppli
kuię aby JW Marszałek Konfe
derackie

dowacki podpisał notę na moie mieysce na wszego pnie, aby była do Grodu Sieradz przysłana, serdecznie proszę y upadam do nóg

17 7bris
1773.

Jaśnie Wielmożnego
JmPana Dobrodzieja
Sercem życzliwy sługa
P Załuskowski
PZS
Capo

1773, 17. 14

2120

Z 17 Zbris 73. N.
Wjm C. P. Załuskowski.

Jasnie Wielmożny Mći Dobrodzieju

Przyczyny Uciskow teraźnieyszych są okazyą że tam JWWMć Pana Dobrodzieja wielą czynnościami zainteressowanego z wyrażeniem Głembokiego uszanowania moią Jnkommoduie Literą Woysko bowiem Cesarskie bardzo nas Cięszkiemi nakładami niewoli, gdy za fure drew y Słomy za każdą po zło: 12 płacić roskazuią moja wioska w Powiecie Lelożkim Rudniki y woytostwo w Przyrowie a w Woiewodztwie Krakożkim leżące blisko Fortecy Jasnogorskiey przez woyska podczas trwaiącey Rewolucyi w kraju są tak zniszczone że od połowy Ludzi ledwie zostało y tym musiałem siać y żywić Jch y na furas kupować a Lanow na Jedney wiosce osm z każdego po 4 fury Słomy y 4 drew dać nakazano co większa y Lasu niemasz y Słomy tylo nieznaydzie się a płacić iak nakazuią po zło 12 za każdą fure tak drew iako y Słomy niepodobno, Jeżeli JWWMć Pan Dobrodziy przez swoy kredyt mogłbyś dla mnie pozyskać libertacyą pobożnym byłoby to uczynkiem, a od takiey Jmpety

W JmC. Pan Tymowski d. 12
8bris 73° A°.

cyi wspoł obywatelow Kordonu Cesarskiego ochronie Zyskasz
JWWMć Pan Dobrodziy pewną od Boga Rekompen
sę a Ja w obowiązkach nieskonczonych Zostawac
będę

JWWMWMć Pana Dobro
dzieja Sercem Kochaiącym y
Nayniższym Sługą
Jozef z T. Tymowski PP.
Jffia

d. 12 8bris 1773
z Kobiel Wiel.

2120
222

1773.12.X

355

Hochwohlgebohrner Herr!

Hochzuehrender Herr General Major!

Ew Hochwohlgl. haben sich mir unter solchem Caracteur kenntbahr gemacht, daß ich es vor eine Schuldigkeit ansehe, vor die überhäufte Wohlthaten, welche dieselben dem Fahnjuncker v Laszkowsky erzeigt haben, den gehorsamsten Dank abzustatten. darff ich aber, Hochwohlgebohrner Herr! es noch einmahl wagen dero Gütigkeit zu ermüden, so würdigen Sie denselben auch noch ferner dero hohen Schutzes. Meine Dankbegierde würde dadurch ungemein erhöhet werden, und ich werde davor mit grösstem Respect bis an das Ende meiner Tage verharren

Ew Hochwohlgebohren

Landsberg d. 22t Oct. 1773

gehorsamster Dr

v Reichenstein

Jm Ci Reichenstein 1773. Ao

2120

1773. 22. 5

Jasnie Wielmożny Mci Sercem kochany
y Osobliwszy Dobrodzieju.

Powziąwszy wiadomość o szczęśliwym powrocie JW. WPa Da z Warszawy szukam szczęścia w oświadczeniu nay: życzliwszey attencyi, powitania, y przypomnienia Mnie stateczney łasce.
Z wiadomości nie donoszę boć JW. WMPanu Di wszystkie wiadome w Stolicy Warszawskiey, to tylko przydaię co słyszałem od JW. Sty Wieluńskiey: iż na Pograniczu Pol: skim Turcy sześć Wsi zrabowali, Kasztelanowa Bracła wska mieszkaiąca w Starostwie Smotryckim na Podolu z boiaźni przenosi rezydencyą do Kruszyny, y co moment spodziewana.
Pokoju czyli Woyny mamy spodziewać się raczysz J.W WPan Di mnie pocieszyć.
Kommendy Cesarskie że w przyszłym Miesiącu wyruszą iest nadzieia, y odebrały iuż ieden Ordynans, a dwoch cze kaią, nieustaią od tych przykrości, ach opłakane czasy a podobno gorsze nastąpią.
Na przyszłą Niedzielę ziadę do Gorzkowic na Konsekracyą kościoła, spodziewam się na tamtym mieyscu adorować Do

broda moiego, teraz głębokie uszanowanie wyznaiąc ie stem dozgonnie.

Jaśnie Wielmo WMPana Dobroda
Serdecznie kochaiący, y nayniższy
Sługa. X. Jkozierowski. BA.
mp

d 25. 8bris 73.
z Mstowa.

JW. JeyMsci Pani Gene:
ralowy Dobd: powinny
honor, y submissyą wyznaie.

PS Xiędzka czyniąc przysługę
list z Zarek przyłączam.

1773,25.x

2120
85 C

JWJm Ks. Xiądz B. A Kozi-
rowski d. 25 p. 26 d. 73 Ao.
Obris M. ×

M. September.
October.

Z Warszawy d. 29 8bris 1773.

Jasnie Wielmożny Sieradzki
y Kochany Bracie.

Jeszcze nic nie ustanowiono o Woysku, ktorego układanie J. W. WPu zlecone, gdy będzie powinno bydź rozpoczęte, na ow czas nadgłosić mu o tym nieomieszkam. Ponieważ zaś Rzeczpospolita zostawiła sobie Dobr w possesyi niegdyś XX Jezuitow zostaiących zupełne rozporządzenie, a dotąd go nieuskuteczniła, przeto względem starey wsi do Collegium Piotrkowskiego należącey, nie mogę teraz moiey uczynić J. W. WPu przysługi, ktorą mu iednak w swoim czasie chętnie ofiaruię iako

J. Wgo WPana
zyczliwy Brat y uniżony
sługa.
A Dominski Wrocławski

[do Jarentky Józefa]

1773, 29. X

2120
198

BK 2120

Jasnie Wielmożny Mci
Dobrodzieju

Mimo wiążących Nas Krwi Ogniwem Związkow mile gustuiąc w zaszczycaiącey mnie Zdawna Łasce y dobrym Sercu JWWMPana Dobrodzieja, tym poufaley używam pióra do Szacownych Sentymentow Jego, czyniąc mocne Interessowanie y Interpozycyą za Arendarzem moim Rąckim, naywięcey motivo należącey Krzywdzie Jego Należytości y Sprawiedliwości, ktorey przez trakt Zamięczania y powszechney w Kraju nieszczęśliwości doyść mu przytrudno było, dziś loss tego pokrzywdzonego Żyda naywięcey zawisł od wielkiey Protekcyi y wrodzoney JWWMPana Dobrodzieja Sprawiedliwości, gdy te Dobra OO. Jezuitow Władzy y Rządow Jego są adpresens podległe. Dokument tego Żyda od JMci Xiędza Bogusławskiego Rektora na ten czas Collegij, dany wcale niewinności iest Tarczą

WJmci Pan Swięcicki pisał d. 30.
8bris 73. A.

wkrotce Jmć Xiądz Ziernicki nastały Prokurator nad wszelki wzgląd na Niewinność utwierdzoną bez: prawnie y niesprawiedliwie tego Żyda na kilka Tysięcy Zagrabił y Skrzywdził, sama Spra: wiedliwość wspierać będzie w Protekcyi JWWm mPana Dobrodzieja Interess tego pokrzywdzonego z dokumentow Jego obiasniony, Ja zas party: kularną concomitando onego Interpozycyą gdy skuteczne pozyskam Łaski JWWmPana Dobrodzieja dla niego Względy, obowiązanym się bydz do wszelkich zaręczam rozkazow, zostaiąc z powinnym Uszanowaniem y przywiązaniem

JWWmPana Dobrodzieja
Z Serca kochaiącym
y
Naymnieyszym sługą
W Swięcicki P.W.S.G.R.S.P.W.

d. 30. 8bris 1773 2120
Z Chronowa

1773, 30. X

d. 30. Octbr 1773. z Warszawy

361

Wielmożny Mci Panie Starosto
MWmPanie, y Kochany Dobrodzieju

List WWmPana z przyłączonym Memoryalikiem, miałam honor odebrać, Nie omieszkałam go prezentować JKMci, na który daną mi Rezolucyą WWmPanu wyrażam, Iż Umyślnym Uniwersałem Konfederacya Obwieściła świeżo, Cały Kray, żeby się nikt nie brał do Possessyi Dobr Jezuickich, choćby miał naylepsze do Nich Prawo, poki tego Prawa, w Sądzie przyzwoitym nie wywiedzie, więc niech JmPan Zaręba, niebierze tam, nic teraz, Co zas do Arędy, którą Ofiaruie, brać na siebie, tę niech Oświadczy Lustratorom, a Ja mu do niey pomogę. Zechcesz tedy WWmPan podług tey rezolucyi Zachować się, y wierzyć temu zem zawsze z przyzwoitym Szacunkiem, y Wszelkim uszanowaniem

WWmPana Kochanego Dobrodzieja, Szczerze Życzliwą Siostrą, y Uniżoną Sługą
Sapieżyna mp

WMPani Generałowy
Lubo nieznaioma Perde
Cśnie y uniżenie kłaniam

Wielmożny Pani Sapieżyna w
3ej Okręt 13go Goszcz 1go 9bris.

Sapieżyna [Elżbieta]

2120
r. 30

1773, 30. x

363

Jw

Jasnie Wielmożny Mci
Dobrodzieju

Zapowrotem JW JmcPa Tymowskiego Stolnika Piotrkowskiego z Warszawy musze jechać do Warszawy dla tey Sprawy wiadomy JW Panu Dobr. Puszczom się jak na morze gdy JW WMM Panow Dobr. tam przytomnych niemam byłem w Kisielach w Sobotę już Pozno niezastałem JW Pa Dobr. do Praszaiąc się o listy Instancyalne, Czas mi niewystarczył bydź w Płocicach, ale będąc Zafondowany na Respekcie Pańskim dopraszam się abyś JW Panie Dobr. do kogo będziesz Rozumiał napisał pod Kopertą moią na Podczte Srodnią a naybardzi do JW Marszałka Kor. Dobr. Racz mnie z Pierwe Swoią Protekcyą jako Prawdziwego Swego Podnoska. Zapisuię się Przytem bydź

JW WMM Pana Dobrod.
Nayniższym
Podnoskiem
Mci Dobrzelewskim

Dn. 9bris 1773
w Piotrkowie
już w Podroży do Warszawy

Wzn. Pan Dobrzelowski
d. 29. 8bris 1773.

1773. 1. XI

2120

w Warszawie die 3 Nov: 1773.

364

Jaśnie Wielmożny Mći Panie Sieradzki
y Kochany Braćie

Tak się znam do winnego Szacunku dla Osoby y godnego Jmienia JWWMćPana iako y do osobliwszych Obowiązków z okazanego mi w cierpliwości Kredytu żebym sobie poczytał szczęściem mieć sposobną okoliczność do wzaiemnych Przysług. Oświadczył mi obszerniey Interess zalecony mu od JWWMćPana względem części Dobr Jezuickich Xiążę Antoni Brat moy, ale że rozrządzenie onych dotąd wcale nie iest powierzona Kommissyi Edukacyi Narodowey do ktorey należeć mam Honor y P: Delegacya sama sobie rezerwowała dalszą y zupełną majątku Jezuickiego Dyspozicyą, więc gdy ta iakimkolwiek sposobem nastąpi przestrzedz JWWMćPana nie omieszkam. Tym czasem zaś szczerych moich Chęci powtarzaiąc wyrazy iestem zdystyngwowanem Uszanowaniem y Przywiązaniem

JWWMćPana

szczerze życzliwym Bratem
y uniżonym Sługą
Antkowski
W. G. X. B.

1773, 3. XI

2120

3.36

JW. Pr. mci Pan Sułkowski z 3 Jbris
73°

366

w Wolborzu d. 14. Novembris 1773 A.

Bardziey iestem pokrzywdzony, iak Pytowice, że dla ich ochrony musiałeś się JW. WmPan zatrzymać w domu, y mnie pozbawić przyobiecaney korzyści widzenia Go w Wolborzu; Chwalę wszakże Przyiacielską usługę w uwolnieniu rzeczonych Dobr od niewinney y niesłuszney napaści, a gdy się JW. WmPan z tym zatrudnieniem ułatwisz, ufam Jego przyiaźni, że mnie przed odjazdem ztąd moim odwiedzieć raczysz. Ściskam Cię Kochany Dobrodzieju serdecznie zadawnioną Estymacyą

Tout a Votre Excellence

Ostrowski
Edec.

Memu Wielce m. P. Panu
Wilińskiemu.
Pisarzowi Prowentowemu mnie
Panu wyd. Janu
w Wolborzu

J. 2120
219

1773 14 XI

28 Maj 74 A z Wrzący

2120
3.219
2120

Mnie Wielce Mci Panie Pisarzu

Ponieważ WPan koniecznie nalegasz na Kaczmarza Czastarskiego aby zadłużoną kwotę Złł 28 JWPani oddał, a gdy ten niema z kąd, y będąc u JWPani ażeby mu daley oddania pieniędzy chciała zaczekać czego sobie niemogł wyiednać, upraszam więc łaski WMPana ażeby się iuż temu Kaczmarzowi nieupominał, gdyż Ja ninieyszym Karteluszem obliguię się te Złł Pol 28 wypłacić każdego czasu za widzeniem się y Alexander iuż niech się nieupomina gdyż Ja iak się podeymuię tak dotrzymam i co y powtornie nieskończoney łaski żądaiąc zostaię z nayglębszym Uszanowaniem

JMWMWM Pana Nayprawdziwszym Sługą

Lewek Jozefowicz Faktor JWJmć

[illegible]

101 6.
28
129 6

129 6.

491 27
129 6
362 21
281
81 21

129 6.
81 21
210 27
281
491 27

4

D. 15 Novembr 1773 a Chrzanow

367

Monseigneur

Des Hochwohlgebohrnes Herrs Gnade für unsere Familie vilmal gethan laß mihr nicht zweifeln daß bekam ich nicht die Gnade vom Hochwohlgebohrnen Herr. Wir haben neulich das Nachricht erfahren daß unsere Ewr Königliche Majestet hat dem Gnädigen Herr erlaubt daß eine Regiment anzurichten So bit ich dem Hochwohlgebohrnen Herr, mihr unter seinen Regiment zu nehmen, den ist schon lange meine wihle eines Vernünftiges so wie der Herr ist Beseill folgen Generals. Die Gnade mir gethan wird mich dem Herrn obliziert machen Bineich

Des Hochwohlgebohrnes Herrs

Unterthenigster Diener.

vom Karsnicki.

Wm C. Pan Kantnicki d 15
9bris 1773° Ao

2120
d. 355

1773. 15. XI

Die 15 9bris 1773 A° WMC Pan
Karsnicki.

368

z dobrotliwey łaski swoiey utrzymać raczył Za zdatność do teyże Służby zaręczyć j zaassekurować mogę bawiąc albowiem Brat moy w Wrocławiu przez Rok cały do Niczego więcey jak tylko co do tey Służby należy przykładał Applikacyi Język Niemiecki j Francuski dokładnie umie j iednym szczegulnie Służby Woyskowey tknie Duchem. Powtarzam więc głęboką prozbę moię Skutek dobroczynney oddaiąc Protekcyi Sam się bydź Wyznaię z Naygłębszym Uszanowaniem

JWWMC Pana Dobrodzieja

15. 9bris
73.
w Chrzanowie

Nayniższym Sługa
L Karsnicki

2120
d. 355

1773, 15. XI

Chr
my

Jaśnie Wielmożny Mći Dobrodzieju

I tak odległe Strony w ktorych się znayduie głoszą wielkie Imie JWWMć Pana Dobrodzieja Z Powszechnych wjaśći zasięgam Uwjadomienja iż JWWMć Pan Dobrodziey masz mieć zlecenje od Nayiaśnieyszego Pana Nowy zupełnie do Służby Rzeczy Pospolitey uformować Reyment Jak więc ufondowany jestem Na Nieograniczoney Łasce JWWMć Pana Dobrodzieja dla całego Imienja Naszego tak w tym zaufanju poważam się jaknaypokornieyszą do Respektu Jego zanieść prozbę Abyś Brata mego Naymłodszego Stę Dłą skowskiego Niezmierną chęć j ochotę do Służby Woienney maiącego przy randze jakowey w tymże Reymencie

Jasnie Wielmozny
Kochany Dobrodzieiu.

Spozniona poczta Warszawska dziś dopiero po piątey zrana nadeszła tu, y była przyczyną zatrzymania Posłanca WM-wmPana, aby prozno niewracał.
Kommunikuię memu Kochanemu Przyiacielowi nieomyl-nych wiadomości z dwoch listow, Woiewodow Bracławskie-go y Gnieznienskiego do mnie adressowanych.
1mo Delegacya zaczęła się in termino z prorogacyi, na Sessyi pierwszey Marszałek Poninski z umowy z Ministrami Cudzoziemskiemi zagaił potrzebę stabiliendi consilii perma-nentis, ktoremu nikt się nieoponował. 2do Jest semiproba-bilis opinio, że wspomnione Dicasterium utrzymać się po-winno, ale mimo pokrzywdzenia Krola.
3tio Jest też podobienstwo nieiakiey diffidencyi między trzema Dworami, et sensibilitatis przeciwko Krolowi Pruskiemu z dwoch przyczyn. Pierwsza, że Woyska swoie cofnąć kazał do Polski.

przeciwko ostatnim Traktatom iuż ratifikowanym y gwarantowanym abinvicem. Druga, że produkt soli pomnożył fine ut suponitur narzucenia nieszczęśliwemu Naszemu Narodowi. Trzeciey niewyrażaią, ale dorozumieć się można, że sistemma Europy balansuie w odmianie przymierza między monarchami oneyże, y niedługo taiemnice revelari mogą.

Ja vocor do Warszawy, y na dniu jutrzeyszym podobno — Pocztą wybierać się muszę. Żegnam Cię Kochany Przyiacielu w upewnieniu, że Twoy interess menti et Cordi będzie mi imprymowany. Zgłoszę się WmWmPanu ex illa Statione et fusius oznaymię, co będzie scitu dignum. Na zawsze pamiętną wdzięcznością y wielkim poważeniem

d. 19. 9br. 73 a.
Z Łaznowa

JW. WmWm Pana
Kochanego Dobrodzieja
Życzliwy Brat
uniżony Sługa
Ostrowski
L.S.K.

1773. 19. XI

2120

2.219

JWJmść Xiądz Biskup Kujawski
Ostrowski d. 19. 9bris 73o A.

371

Jaśnie Wielmożny Mości Dobrodzieiu

Nadzasługi moię odebrałem łaskę JWW Mci Pana Dobrodzieia w interesowaniu się za mną do JW Starosty Miescickiego Cheffa mego za co winien będę w każdych Jego rozkazach Pańskich odsłużyć JWW Mci Panu Dobrodzieiowi.

JW Koniuszy Koronny zbywszy Reyment JW Raczyńskiemu Pisarzowi W K: Gdy nas o tym w Żarnowcu Stoiących doszło obwieszczenie, ruszyliśmy się zaraz z Reymentem do Łowicza wykomenderowawszy komendę na Podolę, z Łowicza ruszył Reyment do Radomia, gdzie ia na ten czas miawszy komendę u Reymentu dochodzi mię wiadomość że Kapitan Felkierzampt, który miał swoię Chorągiew, umarł, piszę ia do Cheffa iako naypierwszy do wakuiący Chorągwi, a tym czasem JW Cheff niewidziawszy Reymentu, ani nas Stabs y Ober Oficerow nieznawszy z iechawszy się z JW Jmci Panem Lesieskim, Kapitanem naymłodszym tegoż Reymentu minąwszy mnie, y Kapitanow Starszych po mnie idących dał Rekomendacyą swoię wspomnionemu Jmci Panu Lesieskiemu do Hetmana odpiszawszy mi że ta Chorągiew nie mnie należała.

Ale Jmci Panu Gruszczenskiemu Kapitanowi, ktory, to tylko, że miał patent Kapitanski y był Tligiel Adjutantem u Cheffa, ale żadney nigdy w Reymencie Służby nie czynił, ia tedy widząc dla siebie tak wielką krzywdę meldowałem się o zbycie moich porcyi JW Cheffowi na co mam list od niego, że ieżeli kto nie zapłaci porcyi z Reymentu, to ia zapłacę, potym ia wziąwszy Urlob od Przeswietny Kommissyi odiechałem z Radomia gdzie Konfederacya Łęczycka, wprędce potym zabrała Reyment, y nareszcie potym był rozegnany. oprocz co w Kamiencu Została komenda, pisałem potym, wiele listow w tym interesie do JW Cheffa ale na żaden nieodebrałem responsu, iakem się potym dowiedział że ustąpił Reymentu, JW Pisarz W: K: ~~koron~~ JW Staroście Miescickiemu, piszę znowu do tego listow kilku, ale y ten na żaden mi nie odpisał.

Teraz tedy ia tego pretenduię przez łaskę JWWMci P: Dobr, aby mi porcye były zapłacone, za ktore mi dawali # 400 tylko że bez wiadomości JW Cheffa niemożna było tego zakończyć iako też należą mi y Gaże od Roku 1768 tudziesz y w rachunkach Reymentowych pozostały kontyngens, Zważ tedy JWW Pan Dobrodzi iaką mam krzywdę dosługuiąc się tey Rangi z Kadeta Zostawszy Officerem Roku 1740

Wiecznym Sobie zasłużył, niechże przynaymniey przy promocyi JWWP Dobrod patent Chorąski na Syna mego da JW: Cheff. Może będzie mowił że w tych czasach przedawać porcyi niemożna ale to lat kilka iak ia się meldował, y miałem deklaracyą y pozwolenie od przeswietniey Kommissyi, y nieczyniłbym był tego, gdybym tey krzywdy nieponiosł przez co ochota się traci do służby, bo każdy żołnierz dosługuie się śmierci szarży y chonoru, a kiedy się tak bez prawie dzieie, to niemam racyi dłużey dla siebie tentować szczęscia, y nieczynię to bez boiaźń, tylko że mam krzywdę, wiadomo Reymentowi żem nie iest tem abym się miał czego obawiać, y teraz gdyby tego potrzeba była, mogę do sieść konia, a na rescie żebym się iuż bez prace moię niezdał do służby, toć przecie tak dawno zasłużonemu, godzi się iakie uczynić beneficyum zasług moich, Oddaię mię zatym łasce Panskiey y pamięci Interesu tego zostaiąc z nayniższą Submissyą

Datu 21 9bris
Año 1773.

JWWMMci Pana
Dobrodzieia nayniższym sługą
J. Białobrzeski
Major.

Wmc. Pan Białobrzewski Major
d. 23 73° Mensis 9bris

2120

328

1773. 21. XI

373

x

Jaśnie Wielmożny Mci Serdecznie
Kochany Dobrodzieju

Nadzień Trzeci tego Miesiąca stanąłem w
Warszawie na zaczęcie Sesyi, która więcey
nic nie miała tylko przywitanie, nad nie
wczorayszym to iest w Poniedziałek zjecha
liśmy się cała Sessya była o Ulżenie Tura
żów y nato odebraliśmy Rezolucyą że iuż
a 8ma Julij tego Miesiąca będą wszytkie
Furaże płatne, dopomynały się różne Wo
iewodstwa osobliwie Sieradzkie JP. Tymowski
przełożył że iuż Furaż wydany ad 2bris
więc prosiemy o zapłatę, ale na to powiedza
no kto wydał za dawnieyszemi Paletami
niech się nie spodziewa zapłaty, dopiero te
raz które będą wychodzić Palety in Futurum
maią być płatne y miarę y cenę ustanowią
~~ma~~, ale to do tego czasu y Jmo w słowach
nie mam ieszcze skryptu. Dzisiay to iest 6ta
Julij był wielki chaos w Izbie naszey strone
Tytułu w Deklaracyi do Traktowania JW
Rzewuskiemu, bo iuż Tytuł w tożony Ulodi
miriel

Galiciae a po Polsku Halickie y Xięstwo Za-
torskie y Oswicimskie; więc trzeba było znani
po sprawiedliwemu o to traktować bo od czego
Traktaty niż sobie uzurpatywe włożyć te
Tytuły, ale y to była wielka zprzyczka, bora-
cye były pro et contra y wodze Jak się zaczęło
tak się y skończy w jednych niezgodach y
przeklętych Ambicyach bo każdy swoie zda-
nie chce utrzymać Dzień Jutrzejszy to iest
środowy ięzmie od kryie bo znami Już za-
siadać będą Posłowie ~~[illegible]~~ Przy nich spodzie-
wać się że będzie plugavotes. Wasel
Ja z łaski kochanego kuzyna stanąłem
w Stancyi Jego na dniu wczorayszym bo
do pięknej stancyi na pogodę czekał bo ciesz-
ko było y rzeczy przewieść iakie sam były
Deszcze y Jeżeli y tak tak to siana prze-
padną Więcej co będę mógł to dalszemi
podczłami będę chciał uwiadomiać
Mego

Kochanego Doya tylko to mi nie na Rękę
Że człeka nie mam do pisania będę mu
siał sam Grazmolec do Kochanego Kazy
na którego serdecznie Ściskam y poszę
Na całe Życie Twoy Wiernie y szczerze
28 6bra Julij 1773 Kochający Brat
w Warszawie y Nayniższy Sługa
Adam Łęcki

PS. Boy się Boga pro
szę cię odeśli mi mój dłużek
bo Jak cię kocham tak pieniędzy
nie mam,
Po napisanym liście odebrałem wiadomość ale jeszcze
mi wiem czy prawdziwą że wielki pozwolę stanęła
Konfederacya Pod JW Raczyńskim y JW Mielżyńskim
ale by tam Nowinkam powinien wprzód wiedzieć
bo bliżej y chcę informować w Jakich Kontentach
y Przykim bo Warszawie spodziewam się że będzie
Sekret.

2120
v. 273

1773, 6. VII

375

Jasnie Wielmożny Mości
Sercem kochany Dobrodzieju.

Zdarzaiącey się okazyi nie opuszczam do wyznania J.W.
WMPanu Dobrod. nayżyczliwszych attencyi moich w
głębokim uszanowaniu, y przypomnieniu mnie stateczne
mu respektowi. Życzę oraz serdecznie aby Bog dobry
utwierdzał szacowne zdrowie na wsparcie Oyczyzny,
y zaszczyt Nas wszystkich Skolligowanych.
Nieszczęśliwość krajowa nie prętko się skończy kiedy co
raz do dalszych czasow Limity Delegacyi Seymowych
następuią, Cieszy nadzieią ulżenia y płacenia Fura
zow J.W. kanclerz korą: iako przyłączone kopie listow
Jego wyczytać dadzą. A my od kommend Cesarskich
nieznośne uciążliwości cierpiemy, iakich od innych
niedoznaliśmy Woysk, bo według podstawioney od Nich
miary przychodzi dać z Łanu 16. korcy zboża oprocz
innych rzeczy, Ja mam w Powiecie Lelowskim (we:
dług zwyczaynego obciążenia Duchownych Dobr) Łanow
35. przypada mi wydać zboża samego kor: 560. wy
dałem iuż za wielkim musem y exekucyą blisko poło
wę, mam wolą wyiachać do Warszawy szukaiąc spo:
sobu do zwolgowania, gdyby tam przytomność J.W.W.

Pana Dobrod^a^, była uczyniła by mi nie małe wsparcie.

Maiąc zawsze w pamięci wolą s.p. J.W. Kasztelana Godnego Stryia J.W. WP^a^ D^a^ przypominam konsekracyą Kościoła Rospierskiego, poki mi zdrowie służy, mało to za trudni Godnego y Pobożnego Gospodarza y kollatora, ko: zdego czasu czekać będę podufałego zawołania, a chociaż y w niebytności Panskiey pozwolenia, gdyby się tak zda wało.

Życząc iak naypomyslnieyszego powodzenia iestem całą uprzeymością wiernie y statecznie.

d. 9. Julij 1773.
z Mstowa.

Jasnie Wielmożnego WMPa
Osobliwszego Dobrodzieja.
sercem kochaiący, obowiązany y
nayniższy sługa.

X. J. Saryusz Kozierowski
B.A. k Gn.
mp

J.W. Starościny Dobrodzice
zniżam mnie do Nog z po:
winną submissyą.
Godne konsolacye J.W. Panstwa
życzliwie ściskam.

2120
D. 85

1773, B. VII

377

w Fabiianicach, ię 24 Juli 1773

Wielmozny Mości Dobrodzieiu

Dowiedziałem się od Ludzi moich ze tę Huzar. Ktorę Jusz przed rokiem dezertował ze Szwadronu megą skoniem y moderunkiem Reymętowym, znayduię się w Służbie u WWMci Pana Dobrodzieia: o ktoregą tedy dopraszam się abyś WWMci Pan Dobr. przes przyiaśni kunam y znaiomość reguł woyskowych, raczył gą mnie wydać; mam te nadzieię ze żądanie moię skutek odbierze, zaco przy nalezoncą miec będe wdzięczność, zwyznaniem tym zem sprzyzwoitą rekognicyią

WWMci Pana
Dobrodzieia
Nayniszym Sługą
Lolhöffel.

Wjmc Pan Lohhfel d 24 July
73.

2120

1773. 24. VII.

Jasnie Wielmożny Mći Nayosobliwszy
y Sercem kochany Dobrodzieju.

Według determinacyi czasu spodziewaiąc się w tych dniach szczęśliwego powrotu J.W. WMPana Dobrodª z Warszawy, spieszę z naywłaściwszym uszanowaniem y poważeniem na serdeczne powitanie, pragnąc powinszować pomyślności Interessow. Wielce ucieszony zostałem uczynioną mi nadzieią honoru powitania J.W. WMPª Dobrodª w Domu moim, gdyby Bog zdarzył łatwość tego uszczęśliwienia na przyszłą Sobotę dzień S. Patrona moiego, wielce bym został ukontentowany o co się dopraszam ieżeli można.
Za oświadczoną dobroć J.W. Pana w obiecaniu staranności o allewiacyą w cięszkich Furażach Cesarskich niziutynko dziękuię, ieżeli się udało co wyrobić teskliwie wyglądam uwiadomienia łaskawego, boć tu exekwować zamyślaią, choć nie zboże, to według postanowioney taxy wysokiey pieniądze za nie, z Łanow 35. w Wioskach moich w Powiecie Lelowskim przypada valor Złot. 7890. na to zbożem połowę iuż wydałem, wystarczyć nie można, chyba długu potrzeba zaciągnąć. Jeżeli Bog dobry nie nakłoni do miłosierdzia nad nami przyidzie wyiachać z Domu, niech

sobie biorą.

Na namienione w liscie JW. WMPa Da interessa Fundacyi Zarebskiey XX Reformatow mam honor informowac iż nad wolą y dyspozycyą ustną przed dniem smierci S.p. JW. kasztelana, rezolwowałem się znacznie wydac, bo na list JW. Podkomorzego Wiskiego Sendyka Rezydencyi Zarembskiey wyliczyłem #. 600. d 29 9bris Ao. 1768vo powtornie za decessa rozne na wydanych na Fabrykę Pieniądzach, zapłaciłem Złot. 2807. d 24. 7bris Ao. 1770. y na to tylko quantum iakie się pokaże, miałem dyspozycyą S.P. Fundatora.

Na kosciół zas Kospierski za Rewersami wydałem Złot. Nro 12590. Item. X Jedlowi Rektorowi Jezuickiemu za dziesięc Tysięcy Cegły na Cmentarz wypłaciłem Zło: 300. potrzeba się o to spytac iezeli zupełnie odebrana, bo iest w Rewersie dołozenie: Juz po części wywiezioney do kosciola Kospą: a reszty pozostałey przy Cegielni. Data Rewersu 23. Augusti. 1771.

Soli. Konwent Witowski powinien bydz in responsione ad dandum calculum, wypisał u mnie Xiądz ieden tegoz konwentu reverso, sam przyznawał iż wiele wybrano, y dołozył: przepadły retenta Dziesicin y Prowizyi Nieboszczykowi należących, y na tych competit scigac damnum Ecclesiae.

To krotko namieniam abys Pan Dobrodzi wiedział statum rerum.
Polecaiąc mnie statecznemu respektowi iestem w dozgonnym przywiązaniu y w wysokim szacunku wiernie.

d 26. Julij 1773.

Jasnie Wielmożnego WM Pana
Dobrodzieia Łaskawego
Sercem kochaiący, y nayniższy Sługa.
X. Skozierowski. B.A. mp

380

d. 28 Julji w Warszawie 1773 Ao

Przy serdecznym uściskaniu donoszę JWWCPanu Dobrodziejowi że po odieździe Jego znowu Sessya limitowana aż do piątku przyszłego Nadniu wczorayszym zas była sprawa Kroloboycow gdzie dla Nowo złapanego Kryminalyste do dziś dnia znowu zalimitowana na wczoray szych Sądach był list czytany przez JW Referendarza, od JMCPana Puła wskiego na ręce przysłany JO Xcia Marszałka Wielkiego Koronnego Datowany de 30 Junij mieysce zas niewyrażone zkąd, w ktorym liście exkuzy rozne gdzie y JWWCPana włożył, zescie sli zaiednym Ordynansem ku Radomiowi y gdyby był na te niegodziwość szedł za Ordynansem zwierzchności toby y JWWCPan był otym wiedział, na co po przeczyta nym liście zabrałem Głos że niepotrzebnie włożył w swoy list JWWCPa na, ponieważ nigdy w iedności z JWWCPanem niebył, y owszem Emulo wał znim, a dotego że Interegnum w Obozie JWCPana niebyło ogłoszo ne, zas JMCPan Korowski y JMCPan Zebrzuski, to będą podobno atcyto wani ponieważ y tych włożył na swiadectwo żebyli przy przysiędze Łukawskiego, w tym że liście kupa Exkus ale podobno niebędą przy ięte, Patrona zas do obronienia JP Puławskiego nieprzydano ponieważ pokazali Konstytucyą że wszystkim Kryminalystom y do Kryminału wchodzącym niepowinien bydz Patron przydany kiedy Osoby nie masz, w Tey zas Konstytucyi (iło ciekawe) że ma moc podeyrzana Osoba czyli Complex facti przyiechać we dwadzieścia Osob, ale by sam wtey Okazyi y tysiąc nieporadziło, co zas daley wyniknie iak wtey sprawie tak też y u Nas na Sessyach nieomieszkam donieść a teraz

Statecznemu się Affektowi oddaię y zostawam

JWWMCPana Dobrodzieja

szczerze kochaiąca

Kuzynka

y Sługa Nayniższa

[illegible]

JW JmCi Pan K. C. Łącki d 28 Julij
73.

2120
273

[Łącki Adam, kttow. szechowski]

1773, 28. VII

382

d. 4 Augusti 1773 w Warszawie

Przeszłą Podczta doniozłem JWWPanu Dobrodziejowi, cosmy przez tamten Tydzien mieli zaczynności teraz Tą Podczta donosze, że na dniu onegdayszym, skonczone Jnduktу, iak od Kroloboycow, tak y od Jnstygatorow Koronnych, y zasiedlismy zaraz do czytania Jnkwizycyi, przed ktoremi, Krol zasiadł na Tron gdzie Mowę miał wyrazaiącą że Kozma ginąć niepowinien bo Mu Krol, Słowem Krolewskim przyrzekł, y to wyraził że Mu dał ten ultay zycie, ktory niemoze ani powinien ginąć y za drugiemi mocno wnosił Jnteresowanie swoie aby nie gineli. Ale niewiele nam ukontentowania przyniosł, bo sładniey Krolowi darowai, iak Sędziom niesprawiedliwie Sądzić, bo coby Postronne Nacye nato rzekli.

Wczoray zasiedlismy na Sessyi Traktatowy, ktora ostatnią zgubę Krajowi przyniosła, bo zamiast rzeczy Traktowai, to co ino napisali z strony urwania Kraju, to nieodstępnie JP. Rewicki Poseł Cesarski, kaze podpisywać, y tak ledwo pozwolił ad deliberandum wziąść do dnia dzisiayszego, o ktorey nic niedonoszę bo Podczta z Rana odchodzi. Kraiu zas tyla odbieraią Spis, Xięstwo Zatorskie Oswicimskie, y wszystkie Powiaty Krakowskie y Sendomirskie z tamte strony Wisły aż do Sendomierza od Sendomierza, biorą się do Sonu, od Sonu, Frantpol Szczebrzeszyn.

Creszyn Zamoyść aż do Bugu po nad Bugiem idąc aż ku
Zwancowi do Dniestru owszgoła wszystek kray naylepszy odebrali, w Dru-
gich zas Ponktach, co nieco ma się Amicabiliter tractari Rząd
zas wreście kraju zostawionego ma bydz w cale odmieniony
JW Marszałek konfederacyi swoy Urząd Koronny Kuchmistrzostwa
przedał JMć Panu Staroście Baranowskiemu Kurdwanowskie-
mu, gdyż ma mieć Jnszy Urząd Nowy w Polszcze niesłychanye
Więcey przyszłą Podeztą doniesie a teraz Go serdecznie ści-
skam y pisze się

Z Halickie Sanockie
y Przemyskie Całe

JWWMć Pana Dobrodzieja
Serdecznie Kochający
Kuzynek
y Uniżony Sługa
[illegible]

JW Pana Kępistego nie
masz odjechał ałek Offi-
cer do mnie ustawicznie chodzi
że ma Stancyą dla JW WMPana
w którey Ja byłem ale mi się nie bardzo podobała
y droga chcę Ją na Rok, Jest ta Stancya na Ulicy
Długi wedle Teatynow ku Nowey Bramie, Stayni
nie ma,

JW Jm Ci Pan Kasztelan Łącki z 4. Augę z 6. Augę 1773go

2120
2.273

[Łącki Adam]

4. VIII
1773, 6. VIII

384

d. 11ma Aug. 1773 z Warszawy

Punktualność obserwuię, co Tydzień do JWWKę
Pana Dobrę pisuię, od Niego nie mam
żadnego Listu, Teraz zaś nic nowego
nie mam pisać, gdyż ieszcze ino u-
mowy z JW Rewitzkim Posłem, bo
nad Umowę w Peterburgu między
Dworami kilkadziesiąt mil w Kraiu
ku Podolowi chcą brać Austryaccy, ale
ten czas prożno podobno trawiliśmy
bo na dniu wczorayszym oświadczył
JW Poseł, że według wyznaczoney Map-
py nie może nic ustąpić, który teraz
nalega aby iak nayprędzey kończyć
y w przyszłym Tygodniu chce Swoy
Traktat zakończyć. JW Szachemberg

Poseł Moskiewski y Ten oswiadczył się że
z nim Traktowanie nie długo zabawi
y chcąc skonczył, ante 15tam Przy-
szłego Miesiąca, a potym przystą-
pić do wewnętrznego rozporządzenia
krajowego, ktory wcale ma nowe
ustanowić Prawa, Sądy krolobóycow
ieszcze nie wiemy kiedy się skonczą
poniewaz inkwizycyi do czytania
ieszcze będziemy mieli kilka dni
czytać, O stancyi iakem przedtym
doniosł że Jey ciężko dostać bo choć
ktore są to extra drogo y Stacen
nie masz do nich na długiej Ulicy
iest iedna za # 80 y Ta by ie=

wszcze uszła ale Stayni do niey nie masz chy-
ba by we Dworku moim konie wszy-
stkie y Powozy Stały. JmPana Kępistego
nie masz. Więcey nie mam co donieść
tylko mnie Stateczney Jego łasce oddaię
y piszę się

Dziatwe Serdecznie
Jwskąd.

JWWmPana Dobrodzieia
szczerze y Serdecznie
Kochaiący Kuzynek
y Sługa Nayniższy
AD

JW Jm Ci Pan Łącki e 11o Aug
73o

[Łącki Adam]

1773, 11.VIII

2120
J. 273

386

d. 18 Augusti 1773 w Warszawie

Sciskam Serdecznie Mego Kochanego Dobrodzieja Lybertacyi Nikomu a Nikomu Cesarzey niechcą dawać, ale przecie spodziewać się że Ci JchMść ustaną w tak wielkich Furaziach y zbytkach gdyż iuż mamy wiadomość, że iak Cesarz był we Lwowie, odebrał wielkie Supliki uskarzaiące się na Woyska Cesarskie, gdzie y JW JMść Pan Małachowski Pisarz Koronny iezdził do Lwowa, y podał Note także Cesarzowi, opiszawszy wszystkie rodzaie uciskow, od Woyska Tegoż, gdzie Cesarz nietylko że bardzo dobrze przyiął JW Pisarza, ale też y na Note odpowiedział że iuż więcey takich uciskow niebędzie, y zaraz oddał Generalną Komendę Generałowi Hadykowi, dawszy Mu Generalstwo, Leytnanstwo, y w Komendę Generała Ryszkowa ktory teraz grzecznieyszy y wyieżdża z JW Rewickim wtych dniach do Zamoyscia, gdzie pro 20 praesentis znaydować się będzie Cesarz. Rozesłał Generał Ryszkow do wszystkich Komend aby się skromnie obchodzili, y żeby wymogli koniecznie na Komisarzach Powiatowych aby Kwity Im dali że żadnego uciemiężenia nie robili, wiele poiechało do Zamoyscia ze skargami y ktowie czy Komissya niewypadnie, Traktatow ieszcze nie skonczylismy, od przeszłey Soboty za lymitowana Sessya aż do Piątku następuiącego, Sprawa Kroloboycow iuż się skonczy

ła.

Na dniu wczorayszym Dekret czytany będzie za Tydzień a wedwie Niedziely po czytanym Dekrecie Exekucya ma być niemoge nic pisać aż po przeczytanym Dekrecie doniesie, a z Warszawy niemam nic więcey donieść, tylko się Jego stateczney y nieodmienney Łasce y przyiazni oddaię y pi sze się semel pro semper

WWMCPana Dobrodzieja
szczerze y Serdecznie
Kochaiący Kuzynek
y Sługa Nayniższy
Adam Łęcki pr

P.S. Przestrzegam Ostatnie
trzeba Zawczasu Myslic
boy teraz Ciepło Ię do
stać osobliwie Wygodny
Ja będę stał z Łaski JW
Kanclerzeczow Kor. Małachowskich
w Pawiloniku przy Pałacu Jak choc
szczupło aby przecie darmo boy tak iest
expensy dosic a dochodu nie ma Adieu

JWJm Ci Pan Kasztelan Czę Łącki
z 18. Augę A. 1773. doszedł z 20 Augę

2120
273
1773, 18. VIII

Z Warszawy d. 28 Augusti: 1773

388

Jaśnie Wielmożny Mci Panie Sieradzki
y kochany Dobrodzieju.

Na list JWo WMPana de 21. responsuiący, mam honor za przesłane mi Innotescensye y ofiarowaną dla mnie w tym interessie przysługę, uniżone wyrażać dzięki, z tym dopraszaniem się, aby JWPan raczył tak, iakoś się deklarował, Pl. Kommissyi oświadczyć, że me inscio et absente y bez naymnieyszego rozkazu mego, nieboszczyka zabito, y też Innotescensye tą pocztą Plentowi Smolenskiemu przesłałem; Łaskawey Przyiaźni JWWM Pana mnie oddaiąc, z wszelkim zostawam Uszanowaniem

JWWMPana
y Kochanego Dobrodz.
szczerze życzliwym Bratem
y sługą nayniższym
Xżd Ani. Łatkowski

1773, 28. VIII

2120
c. 36

JW Jmć Xiąże Sułkowski d. 28. Augt 1773.

390

Jaśnie Wielmożny Mci
Dobrodzieju

W Interessie moim listy odsyłam zupa
dnieniem do nog supplikuię pamię
tać o moim Interessie y o Xiędzu An
tonim Synu, snadno JW. Pan Dobrodzi
allo Kanonią allo Probostwo iakie wy
robić możesz in collatione Majestatis
uprosiwszy JW. JMci Kanclerza Dobro
dzieja. JW. Podbielskiego według
umowy ciekaw u domu niech JW. Pan
wyiedziesz do Warszawy żeby odemnie
powrócił do Kisiel.
a że słyszał że się tam w Sokolniskach
gospodarze nie dobrze sprawuią JW. Pa
nu Dobrodzieiowi dozorcy gospodarstwo mogł
by JW. Pan Dobrodzi mego Zięcia JPa
na Pfarskiego y przymusić sobie
na Kommissaryą puściwszy mu
ktorą wioskę arendą, czek y do
bry gospodarz y obrotny, si placet

ia z Szczerego Serca piszę upadam
do nóg

Jaśnie Wielmożnego JMPa
na Dobrodzieja Serca
Życzliwy sługa
P. Załuskowski
P. Z. S. mpa

30 Aug. 1773
z Jasiony

JmPannie chorążowie serdecznie
obie kłaniamy.
Dziatwę całujemy.

Wmci Pan Załuskowski
z 30 Aug. 73.

do Zar. Józefa
Załuskowski
1773. 30 VIII

2120

Jasnie Wielmożny Mći Serdecznie
Kochany Dobrodzieju

List z Podczty odebrałem od JWWCPana Dobrodzieja na ktory odpisuię upewniaiąc Go że nietylko teraz ale y w każdym czasie zawsze wolna staynia y Wozownia będzie we Dworku Moim, a gdy niebędzie naięty y sam Dworek to wolne wnim stanie JWWCPanu Dobrodziejowi. Traktat z Posłem Cesarskim co do rozgraniczenia Kraju skonczylismy, nic niewytargowalismy y co kazał tosmy na wszystko musieli pozwolić ktory odiechał dnia wczorayszego do Zamoyscia y z Generałem Ryszkow. Poseł z Ukontentowaniem poiechał co Generał Ryszkow niespodziewa się dobrze przyięty u Cesarza ktory teraz znayduie się w Zamoyscu do ktorego zewsząd poiechali z Suplikami na Woysko Jego. Dzisiay Traktat zaczenismy z JW. Posłem Rossiyskim Stachemberkiem ktory oswiadczył się że niedługo z nami będzie bawić y wprzyszłym Tygodniu chce skonczyć. z Posłem Pruskim naywięcey podobno będzie do czynienia bo Jnszy Dukt Noteccy Rzeki chce wymagać. Generał Bibikow wprzyszłym Tygodniu ma wyiechać. Generał Romanius Jego Mieysce zastępuie ktory stanął w Warszawie y odebrał komendę nad temi ktorzy się tu zostaią kilka Połkow Wszystko zas Woysko idzie do Turek gdyż wielką Plagę ponie

sło.

Woysko Rossyyskie od Turka y wypędzone zewszystkim za Donay
Sam Generał Romansow iest Mocno Pleyzerowany dwarazy
Sprawa Krolobóysow iuz skonczona. Dekret czytany będzie
wprzyszły Piątek in publicum windzie więcey niemam co
donieść tylko Mię stateczney Jego Łasce y Przyiazni odda-
ię y serdecznie ściskam zostaiąc na zawsze

JWWMC Pana Dobrodzieja
szczerey serdecznie
Kochaiącym Kuzynem
y Nayniższym ~~Sługą~~
Adam Łęcki

Jw Jmci Dobrodzieice
Jak Nayuniżeni kla
niąm, a szczęśliwego
Rozwiązania Winszuię
y Życzę iak nay lepszego
Zdrowia z Miłą Konsolacyą
którą serdecznie ściskam.

JW Kasztelan Łęcki z 31. Aug.
doszedł 1773.

M: Julius.
Augustus. r.

2120
r. 273
1773 31. VIII

d. 6ta 10bris z Lublina 73 do

393

Jaśnie Wielmożny Mci Dobrodzieju.

Dawne żądanie moje było osobiście Nogi JWWPana Dobrodzieja Ucałować. Gdy zaś dotąd taka upragniona nie zdarzyła mi się pora, przyimij więc JWWPanie Dobrodzieju listownie wyrażenie mojey Submissyi którą Unoy Jego składam mocney JWWPana Dobrodzieja polecając się Protekcyi którey nieubliżenie radzi mi dawna Łaska Jego w Szkołach świadczona a mnie dotąd słodko miła. Wiem to z publicznego odgłosu że JWWPan Dobrodz przy swoiey Funkcyi bywasz często w Warszawie Znam Jego Powagę wszędzie akceptowaną, Ośmielam się przeto szukać od JWWPana Dobrodz wsparcia abyś dla dawnego Sługi swego u którego z JW Biskupów Kanonią wyrobić raczył. Okazana mi w tey prozbie moiey skuteczna Protekcya uczyni mu zaszczyt a mnie do nieśmiertelney pociągnie wdzięczności z którą pisząc się iestem z głębokim Respektem

JWWMWMć Pana Dobrodzieja Nayniższy Sługa

X Ignacy z K: Kamocki

K.B.L. Pro Paktikalis

Czekać będę na Lubelską łaskawego do mnie zgłoszenia się

1773, 6 xu

2120

Wm C. Pan Kamoski & Co. Xbry
1773 Ao

w Warszawie d. 11. Xbris 1773 Ce. 394

Jaśnie Wielmożny
Mći Kochany Dobrodu

Właśnie w tym samym czasie, w ktorym mnie zachodzi Ode=
„zwa JW. WmPana de 7ma Currens, walny Interes Consilij
Permanentis bierze swoy skutek; Substancyalnieysze
zawady iuż się w tey mierze zupełnie uprzątnęły, y nie
idzie rzecz, tylko ieszcze de methodo agendi; Krol Jmć
odstępuie Dobr swoich Stołowych, zrzeka się szafunku
Starostw, nominacyi na Biskupstwa, rozdawania
Krzeseł Senatorskich, wszystkich Urzędow tak prawo=
„dawczych, iako y wysługuiących; Waruie tylko so=
„bie część Wakansow Duchownych, to iest Opactwa,
Kanonie, y Plebanie, tudzież część dystrybuty niekto=
„rych Rang Woyskowych; To tylko iest, co pragnie u=
„trzymać in statu quo, y co ieszcze pozostaie do nego=
„cyacyi na dniu dzisieyszym; W zamianę Dobr Stoło=
„wych mieć będzie Krol Jmć z Skarbu publicznego Pen=
„syą Roczną praeter propter do sześciu lub siedmiu milli
„onow Złłch Pol: oraz pro custodia Corporis Regimenta
Gwardyi, salvo Juramento super fidelitatem Consilio Per
„manenti przez tę część Woyska praestando. Komput ca=

tego

JW. Jmć Zaremba Generał y Poseł Siradzki

„ tego Woyska w koronie y Litwie iest determinowany y akor=
„ dowany do 30m Ludzi; Wiadomo JW. WmPanu, że miey=
„ sca w Radzie Ustawiczney iuż są od niejakiego czasu
przeznaczone, y trudno byłoby tą razą umieyścić
JW. WmPana in hoc Dicasterio; Ale in Militaribus
otworzy się obszerne pole do wykierowania się. Sądzę
więc potrzebą; ażebyś JWmWmPan ziechał tu wkrotce,
y Osobiście pochodził około siebie, zaczekać tylko życzę
iednego ieszcze ode mnie Listu, a tym czasem mieć
gotowość do drogi, bo zechcę JW. WmPanu co pewnieysze
„ go donieść następuiącą pocztą, to iest w ktorym cza=
„ sie materya Woyskowa przyiść może na stoł, a tak
prożno byś się JW. WmPan do Warszawy niefatygował.
Interim upewnić JW. WmPana mogę, że na Stwo Sokolnickie
iako y na Wieś po Iezuitach łatwo otrzymasz prawo wie=
„ czystego dziedzictwa, rownie y o tey prawdzie, że state=
„ cznie z prawdziwym przywiązaniem y wysokim szacunkiem
bydź pragnę

JW. WmWmPana
Kochanego Dobrodzieia
Życzliwy Brat
Unizony Sługa
Ostrowski
B. K.

Dopiero mnie dochodzi wiadomość że JmPan Poseł =
= Rossyiski wypracowuie Kuryera do Swego Dworu
z doniesieniem ułożenia z Krolem Naszym
Rady wspomnioney: Zas super quomodo, Osm
dni czasu wzięte są do ułożenia. Resztę =
= na przyszłą Pocztę exactius napiszę.

2120

219

1773, 11 x 11

396

d. 11 Xbris 1773 z War

List JWWmcPana Dob. z tym nię-
kszym odbieram ukontentowaniem,
że daiąc Respons na niego mam oka-
zyą przypomnienia się wzaiemney
Jego przyiazni y łasce. Niewidzę
żadnych przyczyn, ktoreby JWWmcPana
Dob. sciągnąc miały do Warszawy, bo
my tu siedząc daremnie tylko expen-
suiemy, a nic ani dobru Publicznemu
ani też własnemu niedopomagamy,
gdy przeciwnie JWWmcPan Dob.

siedząc w Dobrach Swoich zaradzasz y
myslisz o iaknaylepszym ich rozrządze-
niu. Wyznaczony Czas do poratowania
Oyczyzny schodzi iedynie na iedynych
limitach, y Proiektach ktore wielu
podaie w własnych Swych interessach.
Do tąd nic niemasz ieszcze ukonklu-
dowanego; Consilium Permanens
znowu się wzniciło, y podobno u-
trzyma się, bo choc się znayduie
nieksza część Obywatelow dobrze

życzących, Moc iednak, ktora wszystkie
teraźnieysze czynności dzieią się, potrafi
nakłonić gorliwość do mysli swoich. Ja-
kiem kształtem toż Consilium ułożone
ma bydz nie iest wiadomo, są w prawdzie
rożne o nim wiadomości, ale te gdy nie
są pewne, więc ie omiiam. Około re-
formy Woyska pracuią tu Jmć Pan
Brüth, Golcz, Szak y Franciszek Sud-
kowski, robota ta lubo iuż dawno
zaczęta się, nie iest z tym wszystkim

d. 11. Xbris 1773. JWJmć Pan
Łącki Ka: Cze

iednak zakonczona; to iest pewna że nastą-
pi wielka reforma, ktorą czas okaże.
Sessya Poniedziałkowa ma bydź ciekawa,
ktora na czym zeydzie będę miał honor
donieść JWWmćPanu Dob. Pocztą przy-
szłą. Ministerium Polskie prawie
tu około rozrządzenia zostaiącego się Woy-
ska Moskiewskiego w Polszcze, wnosić
sobie potrzeba że po łatwosciach tych,
Z ktoremi pokazuie się Jmć P. Romanicus
krzywdy miec niebędziemy. Swawolne
kupy że się pokazuią to wcale niedobrze
ale y tych rozwiazłość wstrzymana będzie,
bo Woysko Polskie ma miec Ordynans
roztożenia się po Kraiu. Zostawam
z winnym Szacunkiem. JWWmćPana Dob.
sercem kochaiący Brat
y nayniższy Sługa
Adam Łącki in

2120
d 273

1773. 11. XII

d. 13 Xbris 1773 Ao. z Trzebuchowa.

388

Jasnie Wielmozny Generale
y nayosobliwszy Dobrodzieju

Kilkoraka przyczyna Czyni mi Akcess do wyznania moiey JWPu Dobrodziejowi nayniższey Submissyi jako wiernemu Słudze Jego. Daie my oraz prawo Oswiadczyć Żądz moich Chęci do Służenia JWPu Dobrodziejowi.

Ato jakom już dawniey będąc w Warszawie upraszał JWPa Dobrodz. żebyś mię wziął do swego Regimentu y odebrałem deklaracyią. Tak y teraz posyłam Umyslnego Człeka po skutek obietnicy Pańskiey, gdyż u nas zapewne Fertur Fama, że już JWPan Dobrodz. zacząłes Rekrut nowego Regimentu Uzarow, Więc Jeżeli jest tak, to Pan nie zapominay y o mnie wiernym Słudze swym, Wszak wiesz JWPan Dobrodziey że się na Służbie znam doskonale, Jeżeli by jeszcze nie to JWPan Dobrodz. oznaymiey Czyli to będzie Czyli nie y Czyli mam Czekać jeszcze na Pana, bo ja sobie tak za Punkt chonoru wziął, żeby pod żadnym Generałem nie służyć jak tylko pod moim Panem, A tey mey nadziei skutek oraz obietnicy jak odbiorę, wzbudzi we mnie bez Alternaty do zgonu życia mego wdzięczność, żeby y życie swoie oddać na usługi Pańskie, y na Dowod ten piszę się wyznając y twierdząc, żem jest y pragnę bydź z należytym Uszanowaniem

Jasnie Wielmoznego Pana Dobrodzieja
wierny y nayniższy Sługa
Wenda. P. G. K. J. K. M.

San Wenda a 15 Abril 73.

2120

2. 122

1773, 13. XII

x

389

Jasnie Wielmożny MMć Panie Generale

y Dobrodzieju

Przeszłą pocztą nieodpisałem JWW MMć Panu Dobr. bo mi czas niewydostarczał ponieważ będąc na Obiedzie u JW Biskupa Kujawskiego który aż ogodzinie trzeciey zaczął cię dopiero wpuł onegoż poczta oddana mi była przeto dzisieyszą mam Chorur odpisać y lubo wprawdzie ad desiderium JWW MMć Pana Dobrodzieja niemam co dodać nad Respons JW Biskupa bo mi był kommunikowany jedynie tylko przypominać JW Biskupowi przyrzekam, aby z Satysfakcyą uiścił się JWWMMć Dobr. ale jako pociąga mię Obligacya do oświadczenia wdzięczności całemu uczynności Powiatowi za Ustąpienie # per laudum # kwoty za Furaż od Moskwy przynależący tak y wszczegulności Osobie JWWMMć Pana Dobr. wrownych zostaię Obowiązkach więc jak nay powinnieysze niosę dzięki y przyrzekam że zawsze mię JWW MMć Pan Dobr. obligowanym mieć będziesz. do wypełnienia Jego rozkazow. Pisząc się

d. 14. Xbris 73 Anno
z Warszawy

Jaśnie WW MMć Pana Dobr.
szczerym y dobrym Sługą
Wuchecki St.

1773, 19. XII

2357

2120

JW. Jm. Ci. Pan Suchecki Poseł Sieraz
z 14. Mrca 1773 A.

z 15 Xbris 1773
z Warszawy

Jaśnie Wielmożny Mości Dobrodzieju

400

Z okolicy tey sam, donoszę, nayprzod
iż nic ieszcze niezrobiliśmy w de-
legacyi, tylko proiekta różnych
mość obywatele podaią do przy-
spieszenia sprawiedliwości,
Consilium Permanens utrzymaią
ale z uczeniem Krolewskim, De-
legacya ma bydź od 15 Januarij za-
limitowana, Seymu wątpię aby
była Limita trzeba JW Pana Dob.
przyiechać bo może rożne okoli-
czności będą wypadać ktorych trze-
ba pilnować. W Odztwie Sieradz-
kim także Moskwa będzie stała
słychać sam że Barscy Manifest
uczynieli, alem go niewidział, Mo-
skwa Turka w tych niedawno cza-
sach pobiła, co wyraziwszy zo-
staię JWW Pana Dobrodzieja
Życzliwy y Nayniższy
Sługa An. Sieroszewski

JW Jmość Dobrodzieie
moię uniżoność
zasyłam

Wm Cl Pan Sieraszewski le
13 Xbris 73o. 4o.

X

November
December

1773, 15. XII

2120
2. 307

II

402

Jasnie Wielmożny MCi Kochany Dobrodzieiu

Nieskonczona nad zasługi moie JWMCi Dobrodzieia Łaska czyni mię obowiązanym do nieśmiertelney wdzięczności y dziękczynienia za dobre Jego Serce. kiedy WJMPani Rychłoska na list JWWMCi Pana Dobrodzieia nieodpisała y chorą się uczyniła, ta niepolityka prezentuie do skutku aby swoie przywieść mogła ułożone Sistema. w Piotrkowskim zbieraią ludzi chcąc mię z moiey rugować własności JWWMCi Dobrodzi chci mię wesprzeć swoią Łaską y racz mi na obronę dodać ludzi. ktorą Łaskę obligowany będę ceviterne odsłużyć iako

JWWMCi Pana Dobrodzieia

nayniższy sługa

A. Myszkowski P.T.W.

Wspolnie z Żoną moią Oboygu JWWMCi Dobrodz głęboką składamy Submissya

17 Xbris 1773.

Wjm C. Pan Myszkowski d. 17 Xbris
73° A°.

1773, 17. XII

2120
190

403

Jaśnie Wielmożny
Kochany Dobrodzieju!

Spoźniłem moię WmPanu odezwę w dawnieyszym adressie deklarowaną, gdym niewiedział przed Limitą Delegacy co mu pisać? Teraz po Solwowaniu Cassy na dniu Onegdayszym ad ty 15 mensis Anni venturi, śmieley mogę upewnić WmPana że Tu Twoia bytność tą razą niepotrzebna. Zawsze ad interim Gospodarstwem y czekay tam na przybycie moie immediate po Swiętach następuiących, gdy tylko poprawy drog dziś bezecnych doczekam się.

Powiem

Powiem WMMPanu wiele rzeczy ustnie których moia wiadomość zasiąga. Tu dwie wieści namieniam Pierwsza o rewolucyi w Moskwie y Kazanie aktualney. Druga o zakimsis rozruchu w Wielkiey Polszcze per modum konfederacyi. Utrumque synotum kto robi? y na iaki koniec?

Resztę adoram szczerze y zawsze Wielkim przywiązaniem y poważeniem.

J. W. WMMPana K° Dobrodzieia
Życzliwy Brat
uniżony Sługa
Ostrowski
L. K.

d. 22. Xbri 79
Z Warszawy

JWJm C. Xiądz Biskup Kuję Ostrow-
ski z 22 Xbre 1773 Ao

1773, 22.XII

2120
219

Hochwohlgebohrner Herr

Hochgebiethender Herr General!

In unterthänigster erwiederung Ew: Hochwohlgeboren gnädigen Zuschrifft habe die Gnade Hochdenen, selbten zu melden das

die Hamburger deutsche Reich
Quartaliter 13½ ~~polnische Gulden oder~~ 2 Reichsthaler 6 ggr
die Altonauer mit dem Beytrage 2 — " — 6 gutte groschen
die Erlanger ~~12 fl.~~ 13 und ½ fl. — 2 — " — —
die Breslauer 6 fl. — 1 — " — —

zu stehen kommen. Ew: Hochwohlgeboren haben zu befehlen welche von diesen vorstehenden Zeitungen Hochdieselben zu übersenden befehlen, so werde

Hildebrent d. 23a Xbris 73a A.

sorge Tragen selbige auf das Schleunigste
wöchentlich 2 mahl, nemlich Mittwochs
und Sonnabends zu übermahlen. ich bleibe
in dem grössten respect

Ew. Hochwohlgeboren

prenum. gazet

2120

(Zar)

unterthänigster Diener
Hildebrand
Ohstmeister

Wartenberg
d. 25 Decemb. 1773

1773, 25. XII

406

Jasnie Wielmożny Moy Wielce Mći Panie
y Kochany Bracie.

Lubo Nominacya wszystkich Officyalistow Skarbowych od samey dependuie Prześwę Kommissyi, przecież przez wzgląd poważney JW. WMWM Pana za JPanem Szołowskim Instancyi, nie zaniedbam przymowić się, by Mu pożądana Funkcya mogła bydź konferowana, lecz nie upewniam, ieżeli skutek nastąpi, chyba, gdyby Interessa Skarbowe Rządom Moim oddano, na ow czas więcey dla Niego mogłbym obiecywać, szacuiąc sobie wysoce zachodzące w tey mierze Interessowanie się JW. WMWM Pana, ktorego stateczney poleciwszy się Przyiaźni, Zostawam immutabili voto, et cultu.

JW. WMWM Pana.

Dn. 25. Xbris 1773.
w Warszawie.

Szczerze Życzliwym Bratem
y uniżonym Sługą
T. Wessel P. A. K.

JW. JmPan Zaremba Generał Major, y Poseł z Wiedztwa Sieradz:

Wessel

2120

1773, 25. XII

Jak przykre y stroszne [illegible] ostatniey rozmowy
[illegible] ozwiły dowod
[illegible] Nayiaśniejszey Elżbiety matki y
rodzicy nam dwom drugim, stanom Koronnym grozi
swoich z Koronnemi [illegible] ciężkie [illegible]
[illegible] na zdrowa rozumu maiąc [illegible]
[illegible] y dobrey [illegible] nie widzi obrane
[illegible] [illegible] nie prawo
[illegible] [illegible] nie prawo
[illegible] [illegible] nie prawo

Nieuczyłem się wielomowstwa czytać mało wiele mi się
zdarzyło, coż za skutki Rządow w naszey Rzeczypospo
litey dwunastu Wojewodow, iakież na ow czas rozterki
y zamieszania, skarżemy się na rządy, domyślić się mo
żna łatwo, iakie by ~~gdyby~~ ~~pozwolone były~~ gdyby do tego
co nie przyidzie pozwolenia przyszło, dopiero co o nich
zamyślamy, zaczynać od gwałtu Praw Krolewskich umyśla
my, iakie Bog widocznie łamie szyki y poznawać nam
daie, kiedy z Krolem swoim, coż z nami by było
nieochybnie w Baskierow by nas obrocono. Trudno mo
wić o Prowincyach nam oderwanych, bo te odzyskać mocy
nie mamy, rostropnie czyniąc uspokaiamy Potencye gdy Dele
gatow authoryzować Stany Rzeczypospolitey będą do za
konczenia z niemiż, nowe wymyślać nam sposoby umyślnie
y pragnąc postanowienia Arystokratycznego Rządu nie
masz y nie znam potrzeby, kilkunastu rykom dawać
tę moc, iakieyżebyśmy nieużywali ostrości, kiedy w iednych
ręku lub iak twierdza w kilku znieść nie można, co się
okazuie przedsięwzięta, w głosach rezolucya. Nie zabie
ram czasu ponowieniem y przełożeniem potrzeb wszy
stkich y wszelkich, niewymienionym Jeralnych z no
wego rządu wynikaiących z okoliczności konsekwencyi
nie przedświadczony konieczną potrzebą, śmiało mowię
bo z doświadczenia wielokrotnego, że nikomu wielu
głow rządy żadnego nie przyniosły uszczęśliwienia, pełne
prywat ambicyi y dyffidencyi tylko robiły się Mon
stra, żebym dokładniey każdego przeświadczył, co w
Wdztwie Poznańskim Kaliskim Ziemi Wschowskiey
kilkunastu Osob zrobiła rada, iakie pełne dla nich
wdzięczności Foliały, niechaj ~~tych pochwał~~ tego udziału
zostanie potomności, że byli głowy ze Obywatelow
iedno tylko życie y to nie pewne w domach zosta
wiły. Koniec końcow Projekt od Majestatu WKMci
dopraszam się aby był z miejsca mego podpisany.

Mowa JW Generał Zarenby Posła Sieradzkiego
na Seym Walny Warszawski.

2120
d. 304

[1773]

409

Jasnie Wielmożny Mci Dobrodzieiu.

Ponieważ Kapral Grodzicki przy wyieżdzaniu JmPa Chorążego Unruga z Exakcyi wziąwszy od niego na dzień ieden Urlopu, do tego czasu niepowraca, lubo wspomniony JP. Chorąży Unrug iuż tu w Regimencie 4ta praesentis stanął. przeto niewiedząc gdzie się tenże Kapral Grodzicki znayduie, y iak Go w Rapportach podawać, upraszam łaski JWo WMci Pana Dobrodzieia, abyś Go tam wyszukać gdzie kazał, y do Powrotu do Regimentu przycisnąć.

Oddaię Mię przytym do łaski JWo WMci Pana Dobrodz. wyznaiąc się z powinnym Uszanowaniem

11. Januarij 1774.
w Warszawie

JWo WMW Mci Pa Dobrodzieja
Szczerzeżyczliwym y Nay
niższym Sługą
Carl de Pirch

JW JoC Dobrodzieiky ubeyę
Jak nayuniżeniu Kłaniami

2120
2. 275

1774, 11. I

410

X.

Jaśnie Wielmożny Mci Kochany
Dobrodzieju

JmPan Piotrowski miał już przybyć do Gemla
Zaczym upraszamy łaski Jego abyś go
mógł sprowadzić do siebie do Sokolnik
lub sam doiechał do niego cum persuassi
ne wiadomego Interressu, lecz to od sie
bie ten wiadomy Interress qua po Przyia
cielsku przełożyć mu trzeba bo mój Brat
nie ma racyi podlegać mu ile przy spra
wiedliwym miałym Interressie, reszcie
niech activitas kochanego Dobrodzieja więcey mu
doda oświecenia ile na wszystkim zna
iącym się zostaiesz. Za interressowanie się

JW Kasz. Mączyński z 14
Janu 74° A

tylko o szczyre zmieniem swoim do prasam się
zasięgniesz Kochany y ulubiony od nas Ge-
nerale na wszelkie rozkazy nie wymownemi
to żądanie oddaię łasce y pamięci przytym
pisząc się bydź z winną attencyą oboygom
Waszeciom Dobrodzieystwom Jako

JWWMMPana
Kochanego Dobrodzieja
szczyrze życzliwym Pra-
cem y Uniżonym Sługą
Jan Mączyński KS

d 14 Janu 1774
z Kempna

BK 2120
251

1774, 14. I

411

Jasnie Wielmożny Mci Dobrodzieiu.

Wyrażaiąc winne JW.WMć Panu Dobrę za powin„
szowanie mi Nowego roku podziękowanie y w tym wszy„
stkim Go uwzaiemniaiąc z moiey strony; Mam honor do„
nieść JW.WMPu Dobrodziejowi, iż poważaiąc sobie Je„
go Jnteressowanie się za JP. Grodzickim pozwoliłem Mu
Urlopu na Miesiąc ieden; w tym albowiem czasie nay„
pełnieyszym Powinnosci, uznasz sam JW.WMć Pan Dobrodziey
że na dłuższy czas bez pokrzywdzenia drugich Unter-Offi
cyerow przy Chorągwi, determinować się niemożna, y nie„
wiedzieć, iakim by Sposobem ci mogli za drugiego powin„
nosc odprawiać, chyba żeby kto w Chorągwi na mieysce
tegoż JPa Grodzickiego miał awansować, Absentowanie
się Jego od służby teraznieysze, wiele mu może do awansu
przeszkodzić, ile że w dzisieyszey porze można by coś po„
żytkować y w niektorych potrzebnych wydoskonalić się
Umieiętnosciach.

Niezostaie mi więcey iak polecić się do Szacowney

JW.WMć Pa

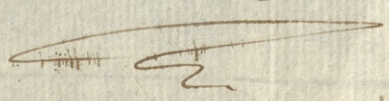

WJmci Pan Pirch d. 15 Jane 74° st.

JWWMPa Dobrę łaski y wyznać ten Szacunek y Uszanowanie
Z ktorym iestem

w Warszawie d. 15. Janue
1774.

JWWMWM Pana Dobrodzieja

JW. Jeymci Dobrodzieyce mam
honor nayniższe moie wyra„
zić Ukłony.

Szczerze życzliwym y Nay„
niższym Sługą
Cort de Pirch
Pol

2120
2 275

1774, 15. I

412

Jasnie Wielmożny Mci Dobrodzieju

Nie zawodzisz się Kochany Dobrodzieju na
szczerym y prawdziwym do niego przyszię
zaniu, z miłą Chęcią odbieram rozkazy,
szczędzić nie będę ochoty do usług, ile
sposobow będzie, nie ubliżę, przypominać
Cnot, talętow Zasług, ktores tak pracowicie
zazardamy wykonywał, y każdemu nie są
tayne Zdarzyło mi się z ust Nayiaś Pana
słyszeć że zazdarzaiącą się okolicznością
nie będzie trudnym do udzielenia Szafunku
Łaski, Więc teraz pora, Czas układania Pro-
iektow, Sposobow do Aukcyi Woyska, Czas nim
odięta będzie Sposobność do Konferowania
monarsze, Masz Łaskawego JW Hetmana
upewniam że nie iest Przeciwnym Kochany Pułk.
Byszewski, pospiesz dopilnuy Sam, Ja się asse
kuruię na kolanach prosić Za tobą nie Zaniedbam
o Podczaszego Regiment Konkurrentow
kilku, ale Żaden pewney miec nie może nadziei
iak miarkować mogę że konferowanie na dalszy
czas się przewlecze, bo Zabiega Familia

Dogodzisz Swoim Jnteressom y Dworu, gdy pospie
szysz Kochany Dobrodzieju do Warszawy, Spra-
wisz ukontentowanie y temu który z praw-
dziwym przywiązaniem, Szacunkiem, y esty
macyią bye pragnie

w Warszawie d. 16 Janu 1774

JWWMWMc Pana
y Dobrodzieja
Szczerze Życzliwy Brat
y nayniższy Sługa
Hrzapski
Gnyszyn

JW Mci Pan Czapski z 16 Janu 74° Ar

2120

z pudła VI

do Zarembv Józefa

16. I. 1774

Hochgeborner,
gnädigster Herr General-Major!

Da ich zwanzig Jahr Ihro Majestät dem König von Preußen, und wiederum in dem itzigen Feldzug der Moldau und Wallachey, Ihro Käyserl. Majestät von Rußland zwey Jahr auf Capitulation als Regiments-Chirurgus gedienet, und mir zum Vergnügen bey meinem Abgange die gehörigen attestata gegeben, und aufzuweisen habe; nunmehro aber

wegen meiner Familie gesonnen bin bey der
hohen Crone-Pohlen dienste zusuchen. So sind
mir kürtzlich bey einer Vornehmen Zusammenkunft
hier in Warschau die Recommendation
geworden: daß ich mich dieserhalben bey
Ew: Hochgebohrnen schrifftlich melden solte;
vielleicht hätte ich Genade daß mein Unter=
thäniges Ersuchen zur Befriedigung der
dienste statt finden würde. Dehero er=
gehet meine ganz unterthänigste Bitte an
Hochdieselbten um ein genädiges Responsum.
Nachdem ich in profontester Ehrfurcht
beharre

Ew: Hochgebohren

Meinem genädigen Herrn General Major

Warschau,
den 18ten Januar,
1774.

ganz unterthänigster
Diener
Joh. Erdmann Roemhildt.

P.P. Mein Logi ist bey dem Apotheker Skalski auf
der Böttger Gaße.

2120
д. 217

1774, 18. I

416

Jasnie Wielmożny Mći
Sercem Kochany Dobrodzieju.

Na dniu onegdayszym powziąwszy wiadomosc o zbliżeniu się J.W. WM Pana Dobrodo do Libidzy kiedy nie Osobistą Wizytą niechcąc zatrudniać, listowną przynaymniey attencyą odwiedzam Dobrodzieia moiego wyznaiąc nayżyczliwsze chęci moie, i naypowinnieysze uszanowanie.
Jezeli czas dyspensować może pragnę powitać JW. WM Pana Da w Domu moim, ktorey łaski y uszczęsliwienia otwartym sercem czekaiąc, wszak: że dawne miałem obietnice, iestem wielkuiscie całą uprzeymoscią z nayprzyzwoitszym poważeniem

d. 21. Janu: 1774.
z Mstowa.

J. W. WM Pana Dobrodzieia
Serdecznie kochaiący Wuy, y
nayniższy Sługa.
X. Jkozierowski. B.A. k Gn.
mp

Wiadomosci iakie mam z Godnego mieysca, kom: munikuię.

Jwpm Xiądz B. A. Kozierowski
d. 21 Jane 74.o

2120
85

1774, 21. I

d. 29 Januarij 1774 z War

418

Jasnie Wielmozny Mci Dobrodzieiu

Po odeszłey Poczcie przysłał Nayiasnieyszy Pan podpisany Przywilyi zaczym potym zapieczętowalismy y iest iuz Gotowy, oczym donoszę JWWMPanu Dobrodziejowi y czekam podania mi Dworzanina abym otym doniosł Kommissyi Skarbowey y ztamtąd Expedycyą otrzymał

Seym Limitowany ad 6. Maij Delegacya wszystko ułatwiać będzie

Ja dotąd ieszcze biedny iestem ale zawsze

JWWMPana Dobrodzieia

życzliwy y nayniższy Sługa

Piotr Ostaszewski

Xże Lubomirski Chorąży Koronny umarł dziś tu w Warszawie Starosta Bełzki Połocki otrzymał Chorąstwo a Starostwa za życia wszystkich powstępował kolligatom swoim

1774, 29.I

2120

2.242

29 Jan 74° Wm C. Pan Ostaszeski

419

Jasnie Wielmożny MCi Serdecznie kochany
Dobrodzieiu

Po zakonczonym Seymie na dniu onegdayszym spieszę z złożeniem moiey nayniższey Submissyi JWWme Panu Dobr. Delegacyą zaczęlismy ktora będzie trwała ad 6tam Maji, na ktorey iedni wyznaczeni ad Separatos Articulos drudzy do układania Podatkow, a trzeci do poprawy Praw y to wszystko zaczęło się ale niewiem iaki skutek weźmie gdyż teraz JWW. Posłowie Cudzoziemscy podali Notę z Podpisami ażeby Posłow ktorzy się nie Podpisali na Traktat to iest JW. Wilczewski Wiski JW. Łęczycki Jerzmanowski JW. Jnowrocławski Besiekirski, abo Jch sądzic albo żeby się podpisali, bo ieżeli się to nie stanie to nie chcą daley z całą Delegacyą nie traktowac y Woysko Cesarskie y Pruskie nazad obieceli powrocic do kraiu naszego. Tak iestesmy iak w Nie

woli

Podatki na Nas wkładaią nie wiem z kąd Jm będzie
wystarczyc kiedy kray wyniszczony Ducho:
wienstwo się ochrania y ma Popleczników
Ministrow Cudzoziemskich. Podatek ieden iuz
iest ułozony czopowego z samych tylko Miast
krolewskich Duchownych y Szlacheckich od
Garca płacic po szelągow dwa od Garca Go:
rzałki po gr: ~~dwanascie~~ szesc. Wsie zas do tego
Podatku nie należą dopiero na Wsie chcą
włozyc, albo z głow Poddanstwa albo litez z Panow
ktore maią bydz we wszystkich Dobrach nowo
wydzielone Jnni zas pretenduią aby kazdy
pokazał swoię Jntratę y dziesiąty Grosz za:
płacił, Więc ieszcze nie można wiedzieć kto:
ry z Tych trzech Podatkow utrzyma się krole:
wszczyzny zas (: quid certum :) że przez połowę
Jntraty maią dawac a z Duchownemi nie

wiem

co się stanie. Consilium Permanens nie ochybnie będzie
ktorego wielka władza będzie, ktore Consilium
Permanens ma wyznaczac po Woiewodztwach
Osoby do sądzenia ale z referencyą do Siebie Pro-
iektow innych iuż nie wyrażam bo przez na-
cisk Jch iuż nie można pamiętać, owo zgoła
ieżeli Bog nie będzie miłosiemy to wszyscy nie-
szczęsliwemi zostaniemy. Bytność JWWmć Pana
Dobr. do Warszawy była by była potrzebna z
roznych Przyczyn co teraz nie wiem iak mu-
dać Radę trzeba pisac do JW. Biskupa Kujaw-
skiego ktory się kilka razy o JWWmć Pana Dobr.
mnie pytał iak mu będzie radził bo ten te-
raz naymocnieyszy wraz JW Jmć Xiędzem Kan-
clerzem Kor. u Posłow Cudzoziemskich ktorzy
co chcą to my poniewolnie zezwalać musie-
my. WJmć Pan Pułkownik Byszewski y ten
kilka razy mnie się pytał o przybyciu JWW
mć Pa. Dobr. do Warszawy ktory ma pisać

do Niego

Więcey nie mam co donieść tylko Go serdecznie Ściskam
Stateczney Mnie Jego Łasce oddaiąc piszę się

d. 2da Febr. 1774
z Warszawy.

JWWMci Pana Dobja
Serdecznie Kochaiącym
Kuzynek
y Nayniższym ~~Sługą~~
Adam Łęcki

JW Mci Dobrodzieyce
do Nóg Upadam
Żona moia Oboygu Jmościństwu Dobrodzieystwu
Nayniższą Zasyła Demissyą

2120
273

1774. 2. II

JW Jmci Pan Łęcki z 2go Febr.
1774 d.

421

Wielmożny Mci kochany
Dobrodzieiu

ja Delegacka zalimitowana ad 17 Praesens na
ktorey niesmy ani uchwalili ani zrobili, prozno
czas wycienczamy, a Warszawę bogaciemy y wni-
wecz nasze Fortunki obracamy. JWW. Posłow
upornych do Podpisu Traktatow odesłalismy do
przyszłego zaczęcia Seymu aby w Trzech Stanach
byli Sądzeni ieżli się nie podpiszą tudzież aby
Głosow nie mieli gdy będą zasiadać JWW. Po-
słowie Cudzoziemscy, ktorym ledwosmy się wy-
exkuzowali że nie możemy Rownych Sobie
Sądzić Po ustąpieniu JW. Hetmana W. kor
Rzewuskiego wziął Buławę Wiel JW. Brani-
cki, a Polną Syn naymłodszy ktory był w
Niewoli. Starosta Dolinski, na co w Wiel-
kich Żalach został JW. Kasztelan Kijowski
Stempkowski y Chorągiew y Reymentarstwo
Ukrainskie składa, Reyment JW. Potockiego

pro vacanti ma bydź podany, y oddany JO
Franciszkowi Pułkowskiemu Więcey
Mu co donieść tylko go serdecznie ściś
y piszę się

d. 12 Febr 1774
z Warszawy

JWWMć Pana Dobja
Serdecznie kochającym
Kuzynem
y Nayniższym Sługą
Adam Łącki

Wraz z Żoną moią Oboy
gu JWW Państwu Dob
Nayuniżeni Kłaniamy
P.S. O koniech donoszę że zdrowe Jam w nadzieje
łaski Jego dwa razy Nimi Jezdziłem, boby Ich
trzeba koniecznie przejezdać
P.S. P. Kulinski Jezeli się ieszcze znayduie u Dworu JW
WMPana Doja, proszę JWWPana Doja albo żeby był
zatrzymany, albo żeby też JWWPan Dobrodziej nie iak
Szlachcica, ale jako ostatniego człeka kazał nale
życie skarać, który Jedrzeja Mego odmowił kazał

2720 (273 końca?) 1774, 12. II

422

Hochwohlgebohrner Herr
Insonderß Hochzu Ehrender Herr Obrister

Eben Erhalte die von Euer Hochwohlgebohrnen
so gütig Communicirte angenehme Nachricht wegen
des gnädigst mir Conferirten Ordens-band,
meine bewunderung ist aber um so grösser,
daß mir solches nicht die geringste unkosten
veranlaßen solte; bey meiner ankunfft in
Warschau werde ohnermangelt leben
bey bemelten Kaufman mich des weiteren
raths zu erhohlen, dieselben aber liebster
freundt erachte mich mit den Empfindligsten

Verbündlichkeiten ergeben, und soll mir jederzeit
ein besonders Vergnügen zuwachsen dieselben
von meiner wahren Freundschafft vollkommen
überzeugen zu können, in dieser gesinnung habe
die Ehre mit aller Hochachtung ohnausgesetzt
zu beharren

Euwer Hochwohlgebohrnen

Sokolnik d. 5. Mertz
1774

Ergebener Diener

2120
215

1774 S. III

nec ita facere conveniret. Sexto post die accersitus ad Majestatem regiam ex ore dni. Quinque ecclesiarum episcopi in conspectu regie Mtis. hoc responsum accepi. MDXI.

Inprimis autem capita legationis mee ordinatim recensuit. Posthac vero, quod ad pacem Turcicam attinet in hunc modum exortus est: quod Mtas. regia, intelligens non oportere nunc tanto sumptu oratorem ad Turcum mittere, voluit ut ipse orator fraterne Mtis. ab itinere desisteret et quod s. Mtas. nuncii sui opera id perficere voluit, ut Mtas. fraterna regnumque suum inducias cum Turco habeat prorogatas, quoad s. Majestatis regnique sui inducie durabunt, quarum in calce hujus schedule, qua immutate clausule literarum descripte sunt, continetur tenor. Cum autem expiraverint iste ipse utriusque regni inducie quod tunc utraque Mtas. vel oratores una mittet ad pacem cum Turco faciendam, vel si secus videbitur, ad bellum inferendum, uti ex federe inter earum Mtes. regnaque suarum Mtatum. facto, facere par est. Certaque sit Mtas regia, quod nullum bellum interim a Turco sue Mtis. regno inferetur.

Quod ad vojevodam Moldavie attinet, ita respondit Mtas. regia: non multo post discessum hinc oratoris Mtis. fraterne graves oratores ad ipsum vojevodam miserat, per quos ei denunciavit perpetuam pacem et societatem inter Majestates dominiorum regnaque item suarum Mtum. esse factam, mandavitque, minis etiam adjectis: ne quid contra regnum fraterne Mtis. per se vel per quemvis alium clam vel aperte moliri vel suggerere auderet, quoniam, si quid temere auderet, quod Mtas. regia in eum ita animadvertere vellet, ut post hac sciat domini sui mandatis obtemperare, ceterisque esset exemplo et documento itidem faciendi. Nec ullam dubitationem sua Mtas. habet, quod satis in hoc faciet sue Mtis. voluntati. Insuper tamen et nunc sua Mtas. alium oratorem mittere ad eum decrevit, qui quadraginta equitibus comitatus ibit. Per hunc etiam id ipsum repetet, ne quid, fraterna Mte. a regno absente, contra regnum moliatur, sed nec consilio nec auxilio aliquem contra Mtem. suam juvet; et omnino certa est sua Mtas. nihil horum transgredietur.

Posthac vero, cum essem apud dnum. Quinqueecclesiensem mihi narravit, nuncium ipsius vojevode Bude tunc fuisse, cum quo etiam hac de re egit; ille vero respondit dnum. suum nihil contra regnum Polonie esse moliturum, quodque rogavit, ut Mtas. dni. Hungarie regis itidem efficeret, ut a vicinis eorum, subditis Mtis. vestre, de Podolia similiter pacem haberet, et ne quas excursiones in terram ejus clam vel aperte facerent.

Quod ad commendationem regni attinet, respondit dominus Quinqueecclesiensis: nihil debere hac de re Mtem. vestram sollicitam esse, quod illa Mtas. pacem regni vestre Mtis. non minus quam suorum regnorum vult procurare et ejus curam habere nec defuturam precibus consiliariorum vre. Mtis. si quando aliquid rerum vestre ad suam Mtem. referrent.

Ultimo vero ad literas ita respondit: quod Mtas. regia jussit sibi legi istas literas in senatu et cum multa immutata esse cerneret, retulit rem ad nobilitatem, que nullo pacto voluit, in hoc cum senatu concordando, quod tales litere que a literis Mtis. dni. nostri in multis discordarent, susciperentur. Conversoque ad me sermone dixit: vos scitis talium literarum naturam, quales huc attulistis, quales eas esse oporteret, quod cum principalibus ita concordare debent, ut nihil inter eas discrepet, in his vero primum expuncta est copula et in primo articulo, postea multa sunt in ceteris articulis immutata, ut in multis non conveniant cum literis nostris. Opus est igitur, postquam alias magis cum nostris concordes non habetis, ut iterum novas afferatis, quia quamvis Mtas. regia,

MDXI. ut he suscepte essent, voluisset, nullo pacto tamen et domini consiliarii et nobilitas assentiri voluit, ut ita fiat.

Quod ad querelas Scepusienses attinet, respondit: Mtem. regiam esse contentam, ut conventus de more antiquo in finibus regnorum ad diem S. Martini indicatur, et cum erit tempus sua Mtas. literis suis hac de re Mtem. fraternam faciet certiorem, significabitque quales ad hunc ipsum conventum obeundum commissarios sit designatura, ut demum fraterna Mtas. pares conditione designet. Adjecitque dominus ipse Quinqueecclesiensis, quod Hungari non minus queruntur injuriis a tredecim civitatibus se affici. Posteaque schedula cum querelis hic inclusa ab eo missa est mihi.

Literas immunitatis tredecim civitatum, quas coram vestra Mte. exhibuerunt, Mtas. dni. Hungarie regis jussit renovari et confirmari, dnus. autem Quinqueeccles: daturum se annuit et posthac me discessum parantem in domo sua dixit: Mtem. regiam, ne id fiat inhibuisse, nam ipse solus episcopus vectigalia illa dicitur possidere, a quorum solutione tredecim civitates sive quedam earum sunt absolute. Itaque mandata duntaxat vetera renovavit, que credo nihil eis esse profutura.

Quod ad castrum novum, quod Mariass edificat, attinet, longa fuit inter nos in conspectu Mtis. regie altercatio; dnus. enim Quinqueeccclesiensis est patronus ejus et tuetur id, dixitque ipsum non castrum edificare sed curiam, quia turres non edificaret, quodque ipsa curia nihil incommodi tredecim civitatibus sit allatura. Deinde Mtas. regia cepit ejus verba repetendo confirmare. Ego tandem post multa verba ultro citroque habita et post mentionem superioris anni hac in re promissorum, dixi ad Mtem. regiam: quod perinde ex ista curia Mariass latrocinari poterit atque ex altissimis turribus, postquam consurgent menia in altum et deinde fossa cingentur. Dixique sue Mtis. subditos, qui soli non audent tredecim civitatibus suggerere, ut querantur, quia et illos premeret, cum non habeat exiguorum bonorum possessor, unde tantam molem servare et alere possit, et subjeci versum Virgilianum:

Mantua vae misere nimium vicina Cremone!

Quo audito Mtas. regia valde ridere cepit et dixit, quod omnino istud ipsum castrum non debeat amplius edificare. Dnus. quoque Quinqueeccclesiensis subsecutus est verba sue Mejestatis. Ego iterum ei dixi, uf caveret mihi, ne ista promissio talis foret, qualis anno superiori, et cavit coram reg. Mte.. Posthac dnus. Quinqueecclesiensis subridens dixit: restituatis nobis tredecim civitates. Ego respondi: fortasse hoc facile fieri posset, si ea fundamenta amicitie, que anno superiori jacta erant, radices altius agerent, quas nunc jam succidere paratis. Ille iterum dixit: Mtas. reg. et nos omnes volumus in omnibus stare conventis nec quidquam de hac ipsa amicitia nuper inita detrahere volumus. Sed quia ad multos ista res pertinet, difficile erat multis persuadere id, quod videbatur eis inutile futurum.

Post tot itaque verba cum dno. Quinqueecclesiensi facta ego his verbis infrascriptis ad Mtem. reg. multis audientibus usus sum, que quia triduo ante presciveram tale datum iri responsum mihi meditando concepi.

Sacra Majestas! Audivi multa, que censentur in his literis ab illa sententia, que anno superiori hic in conspectu Majestatis vre. definita erat, penitus esse aliena, ego vero, ut ingenue dicam, quod sentio, nullam diversitatem in his literis, quas attuli ab illis, quas anno superiori hinc asportavimus videre possum. Si fit propter unam copulam, que in his literis desiderari dicitur, ea profecto tanti esse non debeat, ut sit causa tam sancte societatis et amicitie dirimende. Fedus enim initum

sempiternum

sempiternum est futurum, ea vero, que per illam copulam adjecta sunt, brevi tempore duratura, ergo eternitati nihil derogare possunt. Que tamen si expuncta est, credo librarii vitio non dedita opera expunctam esse. Cetera que mutata esse dicuntur, nihil detrahunt nec auferunt de sententia, que possent quodammodo noxia judicari. Scio ego, Serenissime princeps, Mtem. dni mei, optima et vere germana fide omnia cum Mte. vra. agere, a qua ne transversum quidem ut ajunt digitum discedere unquam cogitat et quamquam, ut exposui, in his literis aliquid invenitur, quod jurium sue Mtis. dignitatem quodammodo diminuere videatur, sua tamen Majestas non gravata est, acta rata manere, spem habens, quod pro amore et benevolentia fraterna, data occasione, ista emendarentur. Ita si quid esset etiam quod in his literis emendatione egeret, in tali occasione emendari possit, et utique non daretur causa tante, tamque sancte rei rescindende, nisi fortasse quis nodum in scirpo querendo id agere volet, ut sub pretextu injurie acta infirmentur, ne rata manere possent. Scio ego regnum Polonie futura pericula, que accidere possent. valde bene considerare debiteque metiri, nec aliter existimare, quam utriusque regni communia esse futura, si, quod Deus omnipotens avertat, evenerint. Et propterea omnes pedibus iverunt in sententiam Mtis. regie, postquam viderunt ita esse, uti factum est, quamvis multis multa non placerent. Intelligunt enim ita vi nature esse institutum et comparatum, quod concordia parve res crescunt, sicuti discordia maxime dilabuntur. Ego tamen ita in hac re facere cogar, uti volet Mtas. vra., sed profecto nulla legitima causa accedit, que vel Mtem. vram. vel senatum ejus, ad id ut facta velit esse infecta, possit permoveri. Nam si Oedipus in hac ipsa causa sumeretur arbiter, nullum hic enigma inveniret, quia est nuda veritas, concordant verba cum sententiis. Sed ne sententie quidem a verbis in ulla parte abhorrent, et ut id clarius demonstretur afferantur utreque litere et quas nunc attuli et quas anno superiori hic reliquimus, facile apparebit, postquam conferentur, nihil de sententia esse detractum. MDXI.

Dominus Quinqueecclesiensis iterum respondit: litere jam collate sunt et ita Mtas. regia invenit et vidit, sicut dicitur, non oportet, ut amplius conferantur; dixitque, certe nihil queritur ad rescindenda ista conventa, Sed ista sola causa est, quod domini et tota nobilitas volunt, ut litere eodem tenore quo date sunt Mti. regie huc afferantur. Amicitia vero et societas inita per Mtem. suam nec per nos unquam immutatur, nec violari cogitatur. Tandem dnus. Quinque ecclesiensis discessit, ego vero Mtem. regiam, remotis arbitris, accessi et dixi. Serenissime princeps: quemadmodum alias vre. Mti. insinuavi, me aliquid habere, quod secretius Mti. vre. referendum a Mte. dni. mei injunctum est mihi, illud videtur huic convenire, quod ex me ipso sum dicturus. S. Augustinus in hoc libro, quem civitatem Dei appellat dicit: sex esse que odit Dominus et septimum quod detestatur anima ejus et hoc est septimum quod hic fit, qui inter fratres discordias querunt. Certe isti homines id agunt, ut ejus amoris fundamenta, que Majestati vestre cum *Mte. dni. nostri intercedunt, labefactent* et subvertant, quorsum id fiat Mtas. vestra, que prudentissima est, facile conjectura accedere potest. Majestas vero regia ita respondit mihi: certe laboravimus, ut potuissemus vincere, ut iste litere fuissent suscepte, sed nullo pacto eos iuducere ad hoc, ut suscipiantur, potuimus.

Ego ad finem accedens exposui ea, que dnus. cancellarius secreto referenda injunxerat mihi, que scililet attinent ad id, quem sua Mtas consiliarium sibi asciscere deberet, si gubernatio seu administratio regni sue Mti. extorqueri de manibus quereretur. Mtas. sua attentissime audivit et demum his verbis mihi respondit.

Agimus

MDXI. Agimus gratias regie Mti., quod dignatur nostri curam habere, verum est, quod a principio erant quidam, qui id cogitabant, sed postquam viderunt, quod proficere non possunt, cessaverunt. Dicatis vestre Serenitati: nihil curet, nos statui nostro et filii nostri ita providemus et providebimus, quod viventibus, nemo nobis imperabit, sed neque filium nostrum nec regni administrationem de manibus nostris eripere poterit.

Quod ad Vratislavienses attinet, de illa confederatione cum Francofordiensibus facta, ut merces retineant, responsum est mihi: quod Mtas. regia vult ejus rei causam cognoscere ac demum quod equum videbitur eis demandare. Ego in discessu hac de re et postea discedens per literas admonui dnum. episcopum Vaciensem, ut per literas super hac re responderet. Nam quia Bononie noti eramus, magna me familiaritate nunc prosecutus est, propter quam familiaritatem non dubitavi, cum de re ipsa familiariter admonere.

Dominus cardinalis non interfuit expeditioni mee, fui apud eum in domo et narravi id, quod secretius Mti. regie nomine Majestatis vestre dixi. Repetebatque coram me eadem verba, que prius per dnum. Raphaelem intimavit, et ita fabulando duas horas consumpsimus. Multa cum eo de literis non susceptis egi, nihil aliud in excusatione dixit, quam quod propter seculares non ausi sunt quic quam in hac re ad suscipiendas ipsas literas persuadere. Ad extremum injunxit, ut eum Mti. vestre commendem et obsequia ejus vestre Mti. ad votum offeram.

Similiter fecit dnus. Quinqueecclesiensis et dnus. Vaciensis longa prefatione addita commemorando scilicit vestre Mtis. beneficia, quod quantuscunque est auxilio et beneficio Mtis. vestre evaserit.

Dominus Charlaczki similiter obsequia sua vestre Majestati commendat et supplicat, ut sibi apud Majestatem fraternam impetrare dignetur, ne sibi de manibus recipiantur ad vitam arces quas possidet. —

Domina ducissa in Thranczin cum filio juniori vestre Majestati obsequia sua commendat, et offert et me audiente injunxit capitaneo suo domino Warkocz, ut omnibus vestre Majestatis subditis in administranda justitia exhibeat se semper paratum. Dicunt tamen subditos suos majoribus injuriis a subditis vestre Majestatis gravari.

Tandem meam servitutem Mti. vestre commendo.

CCXXXIV. Sigismundus, Rex, Jo. Golawinski et Jacobo Rosnowski, Capitaneis Marienburgensibus.

Informavimus vos superiori tempore, ut mandaretis, ne clerus insularum alicui pareat nisi
Cod. Op. reverendissimo dno. episcopo Vladislaviensi, ita et nuncios informamus, mandantes presertim, ubi quid adversus eundem agi deberet, quod sibi cederet in gravamen. Sed quod deputavimus quendam Martinum sacerdotem ad Sancti Laurentii capellam, id ipsum fecimus, ne ista ecclesia, que est ad usum in castro habitantium, fraudaretur suis obsequiis, nihilominus tamen, si vos adverteretis in eodem sacerdote aliquid inesse perfidie, que vergeret in castri perniciem, etiam ejus moram in castro non feratis, quandoquidem volumus conservari fideles incolas in castro et non suspectos.

Tharandt vero istuc tanquam nostrum juratum economum misimus, ut conspiceret, quali nam regimine castrum et opes castri administrentur. Nolummus enim amplius circumveniri in ejusmodi rebus

Cruciferos custodita est. Quia vero dudum inter predecessores nostros reges ac inter episcopos et capitulum Varmiense pactis et contractu, necessitate id poscente, constitutum ac firmatum est, quod Capitulum non debet eligere alium episcopum, quam eum, qui nobis et regno nostro gratus foret, quemadmodum id ex inscriptionis exemplo revma. Dtio vra. cognoscet, nollemus siquidem, ut capitulum illud electionem episcopi sine voluntate et scientia nostra faceret, ne ut ante actum est, bello ad equabilia cogi eosdem Capitulares necesse foret. Misimus itaque consiliarios nostros ad ipsos Capitulares, hortantes eos, ut nobis personam gratam nostroque consilio aptam et ecclesie sue decoram ac utilem eligant, ut eandem communi cum illis commendatione sanctmo. domino nostro afferre possemus. Tametsi credimus ipsos, ut equum est, et nos poscimus, facturos, tamen in omnem eventum visum est nobis, id sanctmo. dno. nostro et vre. Pti. scribere. Quam omni studio rogamus, ut si quam electionem Capitulum ipsum precipitanter nobis dissentientibus faceret, et sanctmo. dno. intimaret, dignetur Ptas. vra. revma. efficere, ne eundem electum ejus Sanctitas confirmet, donec nos cum ipso Capitulo equabilem et honestam compositionem fecerimus. Nam multum nostra interest, ut ita fiat, propter pacem in Prussia conservandam; quandoquidem satis cum Infidelibus continui belli habemus, in quo si prospere ad salutem reipublice christiane agere debemus, pace nobis domi ac securitate opus est. Scimus multos futuros, qui nimia cupiditate studebunt episcopatum hunc assequi, sed nos confidimus in sapientia sanctmi. dni. et erga nos pietate et in vre. Ptis. benevolentia et patrocinio, quod in tali negotio non accelerabunt sed se continebunt, donec vel electio simul cum oratoribus nostris per capitulum illud celebrabitur, vel bonis mediis de grata persona cum eodem capitulo convenerimus. Causa est legitima, ut episcopus absque nostra voluntate eligi non debet, quia nos illius ecclesie tutor ac patronus sumus et ejus mensam non mediocriter liberalitate nostra adauximus. Nihil nobis gratius nihil magis necessarium vra. Ptas. facere hoc tempore potest, quam ut prospiciat, ut negotium hoc in prejudicium nostrum istic non confirmetur. Ex commodo vero et ex re nostra esset, si sanctmus. dnus. per breve paterne illos admoneret, ut non *recederent ipsi capitulares* a concordia et pactis jam antea etiam observatis. Quod si a sanctmo. dno. obtinebitur, rogamus velit hunc tabellarium cum ipso brevi celerrime ad nos remittere. MDXII.

Dat. Cracovie II Aprilis.

XLIX. Sigismundus, Rex, Joanni Laski, Archiep. Gnesnensi.

Reverendissime in Christo ptr., sincere nobis dilecte. Cum primum certiores facti sumus, revdum. dnum. epum Varmiensem vita functum esse, illico misimus ad capitulum Varmiense, poscentes, ut cum electione non festinarent, quoad nostri oratores ad eos venirent mentem nostram eis declaraturi. Mittimus itaque illuc mgcum. Christophorum de Schidlowyecz cum Raphaele Lesczinski, ut capitulum adhortentur, ut juxta inscriptionem eam, que inter ipsos et regnum est, talem episcopum eligant, qui nobis gratus sit, ut et consiliarius nobis sit, et ecclesie pastor utilis. Iidem enim persuasionibus congruentibus tentabunt inducere capitulum, ut eum eligant, quem nos nominari faciemus. Quoniam res hec non parvi momenti est, propter negotia bene dirigenda, expediret, ut juxta nostrum desiderium fieret, et maxime quod eam imperative aggredi non possumus. Quarta feria proxima jam hinc ipsi oratores abibunt. Consultum itaque videtur, ut Ptas. vra. suggerat eisdem consilia opportuna, Cod.G.Op.

MDXII. tuna, ut tanto sint resolutiores ad bene gerendum et tractandum id negotium. Et videtur ut plures modos habeant et diversos, quibus illis persuadere possent, ut nostro desiderio se conforment, ut, si unus modus non processerit, alium afferant. Confidimus quod Ptas. vra. que etiam antea de hoc negotio cum illis hominibus egit et practicavit, ex industria sua modos ac vias utiles prebebit ad perficiendum hoc negotium. Et ita faciendum est, ut cum informatione vre. Ptis. is tabellio ipsos oratores sequatur.

In urbem etiam misimus ad s. pontificem et ad protectorem celeriter, petentes, ut nobis et regno nostro faveat in hoc negotio, ut tanto facilius pax Prussie stabiliatur. Petimus etiam, ne s. pontifex properet ad confirmandum aliquem, si quis sine nostra voluntate, instituto temerario eligeretur, quoad nos rem ipsam pro pacis commodo componemus.

Raphaelem a transitu in urbem continuimus propter imperatorem, qui profectus est in Burgundie partes, observamus tamen ejus reditum, cumque apropinquarit ipsum expediemus.

Res etiam Italica dicuntur in priorem statum prolabi, Deus omnipotens tribuat, ut jam tandem pace finiatur.

Janussius Swirczewski rediit a Turco. Inducias quinquennales attulit, Turcum autem refert bello cum Zophi esse occupatum. Et ob eam rem cum filio Selimbegk pacem fecisse, ne eodem bello gerente cum Zophi ex alia parte a filio, qui cum Janiczaris et primoribus Turcis conspirationem fecit, impeteretur. Dedit autem eidem filio suo Selimbeg incipiendo a Caffa omnia castra usque Nicopoli ipsa inclusa. Quod vojevoda Moldavie attendens prospicit periculo suo, nam hec vicinitas non aliud quam exitium sibi portendit et nobis inextricabile et sempiternum bellum. Incipit tam cum ipso Selimbeg quam cum Tartaro in gratiam redire et jam inducias habet, pacem tamen firmare noluit usque ad festum S. Georgii. Ita enim cum oratore nostro *pepigit, ut interea ipsum* certiorem reddamus, velimus nec ne *aut etiam* quando aliquid contra prefatos hostes moliri. Si vero cognoverit, nos velle aliquid moliri, credendum est, quod Tartaris se non federabit. At si ea spe decidet pro auxiliatore hostem se nobis reddet. Consulendum itaque est et vigilandum, ut felicitatem a Deo datam non repudiemus et ut nos extremo periculo non prodamus.

Scripsimus de his ad archidiaconum Tomiczki, qui in Hungaria oratoris officio fungitur, ut frat. Mtas. non dubitet, Valachum esse in discrimine et subinde etiam regna nostra.

Vra. etiam Ptas. istic cum dominis agat et consulat, quantum oportere intelligit, ut discrimina regni evitemus. Dat. Cracovie III Aprilis.

L. Sigismundus, Rex, Nicolao Firley, Palatino Lublinensi.

Ut ad conventum Colensem eat.

Cod.G.Op. Mgce. sincere nobis dilecte. Dies conventus Colensis pro dominica Misericordia appropinquat. Ne ergo negligentia ulla in negotiis in eo agendis committatur, committimus Sti. tue, ut ad eundem conventum se conferat et generosum Nicolaum Lanczkoronski in collegam habendo ea agat, que periclitanti Reipublice nostre putaverit esse utilia et opportuna.

Mittimus tue Sti. literas credentiales una cum copia legationis, que in conventiculis Majoris Polonie dicta est, ut Stas. tua prosequende intentionis sue materiam facilius accommodare valeat ad necessitatem

ventu generali omnium consiliariorum communi consilio constitutum est, ne quid aut ex odio fiat aut ex affectu pretermittatur. Sic facturi pro gratia nostra. — Datum Vilne XXVII Maji. MDXIV.

CXXXVIII. Sigismundus, Rex, Joanni Balinski, Castellano Ripinensi, Dispensatori Marienburgensi.

Generose fidelis noster dilecte. Scribimus magnifico Georgio de Bajsen, palatino marienburgensi et mittimus ob eam rem literas universales ad capitaneos et tenutarios castrorum in terris Prussie, mandamusque eidem: ut arces nostras et etiam privatorum hereditarias una tecum perlustret et revideat, ordinemque, qualis alicubi servatur, recenseat. Tibi itaque mandamus: ut primo quoque tempore accepta intelligentia, cum prefato palatino munus hoc perlustrationis et revisionis facias, providentesque severe tenutariis et capitaneis nostro nomine mandetis, ut castra reforment ad defensionemque necessaria habeant, et commeatibus castra impleant. Sic factura pro gratia nostra. Datum Vilne XXVI Maji.

CXXXIX. Sigismundus, Rex, Georgio de Bajsen, Palatino Marienburgensi.

Magnifice sincere nobis dilecte. Mittimus tue Sinceritati una cum Joanne Balinski, castellano ripinensi et marienburgensi thesaurario, literas universales ad omnes capitaneos et tenutarios castrorum tam nostrorum, quam hereditariorum in terris Prussie consistentium, ut videlicet tue Sinceritati una cum prefato Balinski castra omnia aperiant et patefaciant. — Quoniam vero castra omnia videntur esse male tam in commeatibus, quam etiam in rebus ad defensionem pertinentibus, tum etiam in reformationibus servata, mandamus tue Sinceritati: ut simul cum Balinski, quamprimum id fieri potest, vadat omniaque castra perlustret et revideat. Et que in eis opus fore emendandum videbitis, emendetis, ad reformationemque eorundem tenutarios et prefectos penis nostris compellatis, ut in necessitate non sit opus de ipsis sollicitudinem habere. Et quicquid illic preceperitis in emendationem et reformationem faciendam, rata habebimus, dummodo nos plane de omnibus que videritis, queque instituerit is, ut emendatio fieret, certiores faciatis. — Sic tua Sinceritas factura pro gratia nostra. Cujus quidem laborem, que factura est, gratia nostra rependemus. Datum Vilne XXVII Maji.

CXL. Sigismundus, Rex, Capitaneis et Tenutariis Castrorum in Prussia.

Universis et singulis capitaneis, tenutariis et omnium castrorum quam subditorum nostrorum prefectis in terris Prussie existentibus, fidelibus nostris dilectis gratiam nostram regiam. — Fideles Ex cod. mss. bibl. Korn.

MDXIV *deles nostri dilecti. Ad notitiam nostram pervenisse sciatis, quod quidam ex vobis castra nostra regia et etiam sua hereditaria possidentes eadem male dirigitis, provisiones tam alimentorum, quam etiam arma ad defensionem in eis non habendo, quinimmo castra ipsa ruentia non instauratis in maximum detrimentum et periculum regni; et quoniam meminimus, quod annis transactis castra eadem omnia revideri et sub penis reformari et restaurari atque sufficientibus provisionibus provideri mandavimus, volumus experiri, si quid ex eo tempore in eisdem melioralionis factum sit. Ad quod quidem munus obeundum designavimus magnificos Georgium de Bajsen, palatinum marienburgensem et Joannem Balinski, castellanum ripinensem, fideles et sincere nobis dilectos. — Quocirca omnibus et singulis presentibus requirendis mandamus precipientes: quatenus predictis nostris revisoribus, cum venerint, castra sic veluti nobis patefaciatis revisionem ejusmodi permittentes, idque facturi sub indignatione et penis nostris. Et quidquid prefati nostri revisores vos informaverint vel vobis mandaverint cum in castrorum provisione tum etiam in reparatione, ita faciatis et quilibet vestrum faciat. Secus pro gratia nostra et penis promissis non facientes. — Dat. Vilne XXVII Maji.*

CXLI. Sigismundus, Rex, Bernardo Matieffski.

Generose fidelis noster dilecte. Remanente hic nobiscum magnifico Nicolao Firley, palatino lublinensi, propter nostras necessitates, commisimus conscriptionem in conventione generali ad defensionem Reipublice nuper laudatam generosis Joanni Bochotniczki, castellano malogostiensi, et Victorino de Gologori fidelibus nostris dilectis, loco palatini prosequendam atque exequendam. Quoniam vero capitaneus lublinensis in Brzesczie serviles susceptas conscribere debebit, ita quod intendere non potest pecunie, ex prima conscriptione congregate, ad thesaurum regni Cracoviam deferende, quoniam autem ad necessitatem Reipublice serviles pro eadem pecunia in terra lublinensi congregata suscipiendi celerius sunt, mandamus tue Sinceritati: ut celerius pecunia eadem a collectoribus suscepta ipsam ad thesaurum in manus thesaurarii deferas, cumque pecuniam thesaurario tradideris, eidem recognitionem tuam quantitatis date pecunie des, et ab ipso quittantiam in testimonium, quantum pecuniarum dederis, recipias. Ex eadem autem pecunia tibi viginti florenos pro expensis recipias. Sic facturus pro gratia nostra. Datum Vilne XXVII Maji.

CXLII. Sigismundus, Rex, Raphaeli de Lessno, Cap. Slochoviensi.

Ex cod. mss. bibl. Korn. *Generose fidelis noster dilecte. Mittimus ad te duos aucupes cum girofalconibus elegantibus, item mittimus in manus tuas quatuor quadragenas sabellorum elegantium et magni pretii, tu vero tam aves quam sabellos imperiali Majestati donabis et munera verbis adornes. Sabelli sunt bene insuti et sigillati, ne adulterentur, tu tamen hoc consideres. Dum vero sabelli reddendi erunt, fac, ut eosdem suo ornatu excusos, uti hic mos est, tradas. Poteris dicere imperiali Majestati privatim:*

nibus fuisse, nisi proprio cruore in sui regni limitibus fuso et amorem in fidem suam et sempiter- MDXV.
num in adversos odium viriliter occumbendo testatus esset. Similis in divo Casimiro, parente tuo, vis et magnanimitas insignis fuit, qui tamen preter felicem regni sui administrationem et summa illa, quibus reges extolluntur, ornamenta, non parvam sempiterne memorie partem hoc ipso mihi consecutus esse videtur, quod ex nobilissima et e ducibus Austrie prognata regina, Alberti olim regis filia et Vladislai, Hungarie et Bohemie regis, sorore tot preclaros ac fere singulos regiis diadematibus insignitos filios ordine genuit. Qua in re si sobolem et genealogiam respicimus, nulla amplior parentibus felicitas accedere poterat, quid enim divinius, quid majori admiratione dignius, quam tot regum parentes esse? qui per mortalium cetus perque maximorum et amplissimorum regnorum administrationem, summa justitia et integritate immortalis Dei providentiam imitarentur. O felicem illum et generosissimum uterum, cui dono Dei datum fuit, ut tot Illustrissimos principes in rerum humanarum utilitatem ederet.

Commendatur a fide dignis scriptoribus: Lampido, Lacedemonia illustris sane femina, quod regis filia, regis conjux et mater regis fuerit. Rarum hoc ipsum quidem est ideoque merito memoratum. Ceterum nobilissime parentis tue Elisabeth felicitatem in hac re pensitantibus, ne conferendam quidem videtur. Hec enim Alberti regis filia, Vladislai regis soror, Casimiri regis conjux et sex illustrium regum mater fuit, ex quibus quatuor coronati, Joannes Albertus scilicet et Alexander fratres tui, jam nunc celestium principum eternam pacem et victoriam asciti. Tu autem tertius cum divo Vladislao, Hungarie rege fratre, qui vivi et incolumes regias coronas sempiternis merite laudis titulis geritis. Fridericus e fratribus quintus, maturrimus et religiosissimus presul, ejus ut puto gratia sese in cardinalium collegium ab Alexandro VI pontifice maximo ascribi passus est, ut et hac quoque semita, qua viri maximi et nobilissimi principes ad reipublice ss. gubernacula eveliuntur, principes vestri generis illustres haberetis. Quid Casimirus? quo piaculo hunc celestem principem preteriero? in cujus amore Deus opt. max. quam gratus sibi et acceptus vester sanguis esset mortalibus indicare voluit. Postquam enim perpetuo celibatu vitam castissimam duxit nihilque habuit prius, quam fidem, quam abstinentiam et justitiam colere, ea tandem vite sanctitate decessit, ut in beatorum numerum relatus, universam Lithuaniam miraculorum suorum varietate et magnitudine in sui venerationem et cultum pellexerit. Taceo liberos ejusdem Elisabeth, dive parentis tue in filiarum pari numero editarum, preclara fecunditate memoriam; nemo enim est, qui nesciat, qui principes e nuptis nati sint, que sanctitatis argumenta e virginibus prodierint. Ad fratres redeo inter quos Fridericus spiritualem sectam ita illustravit, ut post se venturis presidibus, quales esse deberent, exemplum reliquerit. Casimirus celibatu suo et proclamatissima sanctitate id consecutus est, ad quod omnes quidem tendimus, pauci pervenimus. Armorum vero tractatio, ut dixi, et admirabilis in re militari peritia et cum Joanne Alberto et Alexandro frequentissime memorie principibus tum in te, summo principe, inque fratre tuo Vladislao, Pannonie rege, quantum ornamenti viriumque susceperit, non obscurum est. Hunc guidem tanti fecit potentissime et amplissime gentis consensus, ut summa omnium spe summaque fiducia in Hungarie regnum vocatus petitusque fuerit, quo testimonio majus suarum virtutum accessioni contingere non potuisset. Te vero, rex invictissime, adeo tui diligunt, adeo prosequntur, ut si alio in regno habenis preesses regiis, curaturi tamen et laboraturi essent, quo in suum restituereris. Quanta enim prudentia et equitate omnia dispenses, didicerunt.

MDXV. *Quanta mansuetudine, clementia, humanitate, affabilitate atque animi moderatione tuis apud te in omni negotiorum genere locum facias, experti sunt, quanta severitate et gravitate in eos animadvertas, qui vel domi, vel militie jus fasque contemnentes, aut equissimis legibus tuis aut publice fidei sinceritate quoquo modo contraveniunt, cum semper alias intellexerunt, tum hodie intelligunt maxime, cum contra hostiles turmas arma suscitas, in quorum administratione, qui tibi triumphorum successus sint, que et quam magno ex hoste petite victorie, non hi melius nobis, qui extra amplissimi regni tui limites agimus, compertum habent. Que enim fortitudinis ratio amplior esse illa potest, que summis in periculis versata, omnem impetum indefesso robore repellit, nec semel, sed semper victrix evadit? Multum interest, cum quo quis hoste, quibusve in locis bellum gerat; istud quidem asseuero, multo digniorem gloriam apud justos arbitros Cesarem dictatorem consecutum esse in Gallis subactis, quam ex tota Asia devicta magnum Pompejum. Huic enim facile erat luxu fractu militem profligare, illi dificillimum, rigido sub celo ferocem et longo armorum usu assuetum Gallum retundere; quemadmodum major Epaminonide, clarissimo Thebanorum duci, ex Spartanorum fusa acie gloria crevit, quam si vel Persas fudisset vel Medos, hi enim ab illis ante victi fuerant. Tu fortissimis et supra humane nature mansuetudinem ferocibus hostibus ad juga prope Ryphea et rigentem Arcton, armorum, rapinarum et silvestris vite asperitate assuetis, tanta copiarum tuarum felicitate obviam factus es, ut illi ipsi, quid in te venerandum sit, jam nunc ingenti dispendio suo didicerint, nec immerito. Justum enim est horum fortunas periclitari, qui ad bene sentiendum de optimo et prudentissimo principe armis compelli quam consilio induci malunt. Que enim de te non proclamata virtus? aut quod justi regis officium in omni regni tui administratione pretermissum? Sunt reges plerumque superbi pertinaces et infesti his, quibus maxime amici esse deberent, quorum insolentia contingere solet, ut nec pax nec sui veneratio, nec omnino reipublice et communis incolumitatis ratio stare queat, qui et tyrannidem isti exercent potius quam amorem, in cujus bonitate, nisi ille, qui regnat, his quibus preest devinctus sit, satius multo foret regnum rege carere„ quam a rege opprimi. Omnis enim prudentis et gloriosi ministerii ratio ita amoris et benivolentie fundamentis innititur, ut sine his esse haud quaquam possit. Tu civitatem tuam, hoc est florentissimum Sarmatie regnum, adversa fortuna tentatum erigis, secunda vero floridum conservas, nec ulla in re tue sacre Mti. majus studium est, quam ut preter communis utilitatis rationem justis bellis ampliorem illis, quos amas, regni ditionem efficias. Non habet penes te locum animi torpentis desidia, non hebetis ingenii aut Minerve crasse ignavia, cum omnem curam, studium omnemque diligentiam adhibeas, ut omnibus in rebus administrandis justitia, prudentia et sedulitate ceteris antecellas. Que res circumspectissimum animum tuum istuc induxit, ut post gravissima et diuturna cum Mosco bella gesta, postquam illa tibi per orbem propagata victoria parta fuit, pacis et concordie gratia ad Vladislaum fratrem, Hungarie regem, libens magno cum equitatu ascenderis, et divi Maximiliani imperatoris augusti adventum summa quadam animi alacritate expectaveris, nihil tue sacre Mti. potius futurum esse existimans, quam si post tam insignem victoriam cum eo principe rem ageres, cujus arbitrio justam orbis partem gubernari cognoscimus. Quo tuo consilio, non tam tibi, o invicte rex, quam aliis maximis ac potentissimis principibus laus, fama et utilitas accessit, quibus tandem contigit, ut tot regum adventum in suum emolumentum deflecterent, imo, si dixero, potius religionis christiane saluti et incremento tue presentie occasione consultum fuisse, non inepte dixerim. Postquam enim Posonii*

esse

Totque duces late generos, turbamque nepotum MDXII.
Comperies, Hecube qualem nec regia vidit.
O felix virgo tantum sortita maritum!
Quid dotes animi referam, quas nulla canendo
Vox numerare potest: licet et crineus Apollo
Cum Musis veniat, veniat cum fonte caballi;
Dicere non posset quanta est prudentia regis
Et virtus, animus, constantia mentis et oris
Cura vigil regni simul et tolerantia, quanta
Justitia, et faciles miseris mortalibus aures;
Dicere non posset laudes partosque triumphos
Tot domitas circum gentes Moscosque fugatos
Innumeros, et nunc pulsos a finibus hostes.
Ut taceam Valachos, quorum ferroque doloque
Tot vicinorum completa est sanguine tellus,
Quam tumidos habuere animos, quam turgida corda
At nunc Sismundo victi terraque cremata
Demisere oculos et regia jussa capessunt.
Hic pater est patrie fameque redemtor avite
Iste Polonorum pugnando restituit rem.
O felix virgo, tantum sortita maritum!
Ergo age, progredere thalamoque recumbe superbo
O felix virgo, tantum sortita maritum!
At tu, maxime rex, placidam complectere sponsam
Et curate brevi puer ut formosus in aula
Ludat Sismundo patri spes altera regni,
Qui referat magnum vultu et virtute parentem,
Cujus successor vestigia clara sequatur
Devictumque suis teneat sub legibus orbem.

HYMENEUS.

Hymenea nunc pueri latis celebrate choreis
Et date lascivo carmina grata deo
Faustaque dicantur tam claris omnia tedis,
Altius in terris nil quibus esse potest.
Absit Vesta procul vite prefecta pudice
Castaque virgineo septa Diana choro,
Sed Venus incumbat thalamis mensisque Lieus,
Pronuba sit conjux et soror alma Jovis.
Ipse autem veniens Musis comitatus Apollo
Mulceat aurora pectora laeta Heli

MDXII.

At tu connubii dux o venerabilis hujus,
Hymen, ades felix: o Hymen, Hymen ades.
En te turba petit, te totus concinit orbis,
Te silva, pecudes, flumina, saxa vocant.
Ungatur pingui limen postesque lupino
Et tu te dignas sparge marite nuces.
Solve pudicitie, princeps, pulcherrime zonam
Et demas sponse florea serta tue
Et te formosa facias cito prole parentem,
Qua capiant populi spemque decusque tui,
Que tibi longevi perages dum Nestoris annos
Succedat patrie gloria tanta sue,
Quam timeant hostes, cui totus serviat orbis
Vincenti priscos marte, togaque viros.
Annuat, ista deus, que dictat Apollo canenti.
Annuit heus felix: O Hymen, Hymen ades.
At tu virgo tuo non adversare marito
Cum quo te stabili fedære junxit amor
Aspice nunc videas in tot nunc milibus unum
Cujus forma tuo par sit habenda viro.
Non est cur lacrimes, populi regina potentis
Diceris et stirpis gloria prima tue.
Quare age, tempus adest, thalamo procumbe jugali
Et subeas sponsi brachia grata tui,
Desere Vestalis consortia pura caterva
Jam tibi Lucina est, jamque colenda Venus,
At vos, o pueri vocali dicite cantu:
Hymen ades felix, o Hymen, Hymen ades.

CARMEN SAPHICUM.

Virgo Sigismundi nova nupta regis
Scin deus qualem tibi dat maritum
Cujus insignis penetravit atros
Fama sub Indos.

Cui dedit pulchrum Venus alma vultum
Et caput Pallas, pietasque mentem,
Quique victrices agitat secundo
Marte triumphos.

Juno sacrarum dea nuptiarum
Juno clamosi medicina partus

Juno supremi soror atque chara MDXII.
Nupta tonantis.

Tuque plorantem juveni puellam
Que thoro sistis violasque zonam,
Clara Cypree Bromiique proles
O Hymen, Hymen.

Euge! felici properato gressu
Nuptias magni celebrare regis
Ut bona nobis bonus inde crescat
Arbore fructus.

CANTILENA IN THRENCZIN.

Tune hec es virgo toto nunc inclita mundo
Tune Polonorum principis uxor eris?
Tune es quam propter regesque ducesque vocantur
Ut videant manibus sceptra superba tuis
Ut videant regnum immensum populumque potentem
Reginam domini ferre sub astra sui
O felix virgo, felicia sidera, que te
Ad tantum patrie progenuere decus.

CANTILENA POST CORONATIONEM.

Aspice nunc regina tuum sublimis honorem;
Quod diadema geris, quantaque sceptra tenes.
Aspice nunc regnumque potens, populosque subactos,
Pontifices proceres, innumerosque duces!
Aspice tot cultos juvenes generosaque corda,
Aspice divitias, parta trophea simul!
Hec tibi cum pulchro donarunt fata marito
O nimium fausta Barbara nata die!
Attamen hoc tua clara domus, tua forma meretur,
Virgineus rara cum probitate pudor.
Dii faveant sceptrisque tuis thalamisque sacratis
Tantum ut perpetuo regnet in orbe genus!*)

XXIV. Phalecium endecasillabum Magistri Joannis Solfa.

Cultum si juvat hoc poema, lector,
Si te forte lepos tenet Properti,
Cod. R.

*) Cracovie ex edibus providi viri dni. Joannis Haller. Anno a salutigera incarnatione MDXII. XII Calendas Martias.

Delectat

MDXII.

Delectat Venus aut Catulliana,
Tum blandum Cricii novi poete
Hoc mercare levi triente carmen,
Candens, dulciculum, nitens, rotundum,
Quod regi cecinit puelluleque
Regine, modulis Maronianis,
Que formosior est magis Ligustro,
Que concinnior est magis Diana,
Que vincit Paridis profecto nimpha,
Et cunctas Veneres Cupidinesque
Quam sic Nestoreum sequentur evum,
Noctem lucida dum sequentur astra,
Dum siccas polus incitabit arctos.
Lector Palladie vale caterve.

XXV. Jodocus Ludovicus Decius.

Cod. R.

Que tantum gremio retines Posnania vatem
Gaude: nam magnum percipis inde decus.
En quali sacra ornavit carmine tedas,
Quas subiit fausta rex celebrandus ave.

XXVI. Joannes Silvius, Amatus, Siculus jur. utr. Dr. Christophoro de Schidlowyecz, Cast. Sandom., Vicecancellario.

Cod. R.

Nihil mihi, vir clarissime, contingere potuit optatius, quam ipse rogares, qui mandare poteras, ut sacrum invictissimi ac sapientissimi regis Sigismundi epithalamium promeretur. Equidem in secundis semper habui perpetuum in te observantie mee studium, cui nedum gaudens sed etiam glorians inservio, cunctis patefacere. Nunc quando industria judicioque meo uti voluisti, quadam mihi a te donatus immortalitate visus sum. Etsi te imprimis virum honestatis, virtutis, probitatis, justitie, temperantie, fortitudinis et omnis officii, ac decori observantissimum; deinde germanum fratrem illum, afflictorum omnium asylum, divum alterum Nicolaum, tibique simillimum: postremo latus omne inclite domus tue sedulo pro virili mea demereri connitor — nam qui bona et vera fide Deum colit, amat et sacerdotes universos — medius tamen fidius tantum a te honoratus, ne dicam rebus quidem, sed quibus verbis respondeam non comperio.

Fortuna — ingenue fateor — tua nullam remunerandi vicem cupit, quia nulla eget et libera est: mea vero nulla pollet, nullam habet restituendi facultatem. Sic beneficia tua ut majestate precedunt ita mutuum non reposcunt. Vires mee, ut egestate premuntur et corruunt, ita nulla ferme gratitudine uti, nullo certare officio queunt alio, quam — quod solum nostre opis est — eas habeam

Qui tibi multiplices certatim prestat honores, MDXII.
Et qui te faciet regali prole parentem.
O felix virgo, tantum sortita maritum.

Cujus Sacratissime Majestati, pariter et tue, vice ac nomine sanctmi. dni. nostri Julii secundi, pontificis maximi, paternam salutationem tribuo, nec non et apostolicam benedictionem impendo, talem, inquam, benedictionem, qualem Isaac, patriarcha, Jacobo filio suo abundantissime contulit. Det igitur vobis Dominus de rore celi et pinguedine terre, frumenti, vini et olei, ac omnium rerum abundantiam. Serviant vobis populi et adorent vos tribus. Subjiciantur imperio vestro omnes barbare nationes et incurventur ante vos hostes finitimi infideles. Qui maledixerit vobis vel semini vestro sit ipse maledictus, et qui benedixerit, benedictionibus repleatur.

Hec sit benedictio sanctmi. dni. nostri in vestras Majestates. Meum vero non est benedictionem impendere, cum hoc sit episcopalis ordinis et dignitatis. Sed pro officio, quo fungor sacerdotali ad Deum optimum maximum, auctorem matrimonii et hujus sacratissimi sacramenti, flexis genibus humiliter preces fundere, ut hanc sanctissimam unctionem coronationemque, has nuptias, hoc matrimonium, hoc nobilissimum prestantissimumque quo feliciter jungimini sacramentum, benedicere, consecrare et conservare, nec non et multa prole fecundare dignetur.

D I X I.

XXIII. In augustissimum Sigismundi Regis et Regine Barbare connubium Andree Cricii Scholastici Posnaniensis, carmen.

AD INCLYTUM REGEM SIGISMUNDUM.

Cod. G.
Op. R.

Accipe carmen inops placido, rex inclyte, vultu
Quod cecinit thalamis rauca cicuta tuis.
Si mea turgeret fulgentibus arca Philippis
Offerrem larga munera digna manu:
Offerrem pateras aurumque micante piropo,
Et quidquid Lybicus gemmifer amnis habet.
Sed mihi divitias Saturnia Juno negavit:
Quas fortuna tamen ceca fugaxque regit.
At que Palladia conduntur dona lucerna,
Hec neque tempus edax trux neque Parca rapit.

S I L V A.

Phebe, decus vatum: pulcherrime Phebe deorum
Conspiciende coma, plectroque insignis et arcu,
Huc ades: et numeros tecum turbamque novenam
Affer: et Aoniis mea pectora prolue lymphis,
Ut quid tanta sibi — subiit que menia Gracchi —

MDXII.

Pompa velit, nostri cur tantum splendida luxum
Principis aula gerit, cur gaudia festa, chorive
Totum plus solito regnum invasere Polonum
Concepisse queam, clarioque effundere cantu.
Nec me Smyrneus valeat superare poeta
Nec qui Castaliis appotus fontibus alto
Carmine Trojanos Latias traduxit in oras.
Sed quidnam video, quis tantus tumultus in urbe?
Quodve paratur iter, quem cogimur ire sub axem?
Dic, age, Calliope! simul hic quis pectora clangor
Nostra ferit? resonant pariter mare, sidera, montes.
Cerno preire viros et timpana ferre tubasque
Cristatos pueros auro gemmisque micantes
Innumerosque equites miro splendere paratu.
Tot torques, bullas, segmenta, monilia cerno,
Quot nequit aut calamus velox aut lingua referre.
Has autem juvenum fulgentes undique turmas
Naviger, en, sequitur spumanti sonipede Lucas,
Pene puer celso sed jam spectandus honore:
Principis in solio magnis dat jura Polonis
Ingenio prestans, opibus, probitate fideque.
Parte alia morum specimen, virtutis imago,
Christifer: aurato gemmatum calce choruscus
Exhortatur equum, referens gravitate Catonem,
Nestora consilio, mensa dapibusque Lucullum,
Quique Patroclus erat, fidus qui semper Achates
Principis et rerum custos et cura suarum
Nunc apices regni, nunc fasces scandit avitas.
Hos inter medius — ceu surgens oceano sol —
Magnanimo portatur equo et monstratur ab omni
Splendor pontificum, nostri laus prima senatus,
Piniger antistes, sub cujus gratia vultu
Multa nitet, rutilo residetque in lumine Cypris
Cui dedit ingenium virgo Tritonia et artes,
Divitias Juno, sacrum celestis honorem
Juppiter atque caput veterum prudentia rerum
Huic utinam similes ferrent Lecheia plures
Regna senatores, aures dormiret in ambas
Rex pius et nullos sentiret patria casus.
Hic est doctorum fautor, virtutis amicus
Et fame eximius nunquam morientis amator.

Huic quodcunque habeo, fieri quodcunque merebor
Acceptum refero, solum venerorque patronum
Hujus lanifice donec mea flumina Parce
Ducent immensas curabo extollere laudes
Per mea bracati noscent hunc carmina Medi
Noscet fortis Iber, noscet Garamantus adustus.
At jam Pegaseum suffundit Musa liquorem
Tandem concipio magnorum arcana deorum.

Threncia Pannoniis arx est sublimis in oris
Altaque verticibus tangentes sidera turres
Clara domus Stephanum, clarisque referta tropheis
Cui non Gaza Mide, non Cresi divitis arce
Equari possent opibus, nec Persa nec Indi.
Hac sata nutritur forma prestante puella
Sed probitate magis castoque decora pudore
Virgo, Polonorum veteri quoque sanguine regum
Prodita materne referens primordia stirpis.
Hanc sibi proposuit thalamo sociare jugali
Sismundus princeps sacroque addicere nexu:
Cum qua venturos et dulces exigat annos.
Sic visum est superis, sic tres sua fila sorores
Volvunt, eternum genus hoc ut regnet in evum.
Hinc delecta sui mittit tria culmina regni,
Quo firment stabili Paphie solatia verbo,
Et sponso optatum properent adducere sponsam.
Hec est causa vie tantique hec causa paratus.
O celebranda domus celebrandaque Threncia rupes!
Scribere quis poterit, quis tantis dicere verbis
Quantum vos decus et quantum genuistis honorem?
O felix virgo tantum sortita maritum!
Ibis preclara Gracchi regina per urbem
Deliciis nulli, nulli splendore secundam,
In qua posthabita residet Venus aurea Cypro
Doctaque post versas Pallas consedit Athenas
Hic statuere alta cunctis plaudentibus arce
Et varie pictis auroque micantibus aulis
Nupti nupta novi, digitoque notaberis omni.
Hic tu conspicies regali fulgida luxu
Atria, conspicies immania saxa columnas
Artificis miras species superantis Apellem
Celatasque trabes Latioque palatia structu

MDXII.

Que longe Assyrium precedunt arte laborem.
Hic tibi digna aderunt toto spectacula mundo
Et ludi atque chori, seu quicquid musica blande
Vocis habet: quicquid tangitque, teritque vel inflat.
O felix virgo tantum sortita maritum!
Conspicies ingens regnum, cui maxima rerum
Copia cunctarum perfosse plurima terre
Munera, longinquas que deducuntur in oras,
Et licet hi non parturiant auraria montes,
Huc tamen argenti plus importatur et auri
Quam Tagus aut Ganges aut profert Thracius Hebrus.
Adde tot ingenuos animos, generosa virorum
Corpora, florentem bello cultuque juventam.
Non fraudes habitant, non tetra venena bibunt,
Sed grandeva fides, comitas convivia regnant.
O felix virgo tantum sortita maritum!
Conspicies vicina etiam tot regna tot urbes
Et varios populos opibus ferroque potentes,
Qui juga victricis gestant imposta Poloni.
O felix virgo tantum sortita maritum!
Denique conspicies multis in milibus illum,
Cujus tu niveis conjunx potiere lacertis,
Quam vultu et charite proceres supereminet omnes,
Non aliter quam cum mediis pulcherrima silvis
Fraxinus auricomum tollit super ethera culmen.
Talis erat quondam pulchri Priameius heros
Oris Alexander, Danaum qui conjuge regem,
Prodidit in cineres et Pergama celsa redegit.
At longe hic aliter nostre qui attrite corone
Sceptra gerens priscum nomenque decusque reduxit.
Illius augustam quis tam nasutus et hostis
Contemplans faciem, quis dulcia lumina cernens
Concinnos artus, linguam gestusque benignos,
Non totus stupeat, non hunc — ceu numen — adoret?
O felix virgo tantum sortita maritum!
Si genus exquires, non hoc sublimius ullum
Invenies, cujus majorum gloria regum
Complevit totum factis insignibus orbem,
Nec non cesareo productam sanguine matrem.
Tot reges fratres externaque sceptra tenentes

erga nos meruit, non putet, nos ea oblitos esse aut nihil estimare, habituri enim sumus tue Sti. rationem tempore ac occasione se offerente, licet etiam in ornanda ipsa initia fecimus. Nec culpandus est aliquis ob eam rem, quod cum tua Ste. finem de administrando capitaneatu Premislensi non fecimus. Ipsa se culpare debet, que conscriptionem expeditionis impedivit. Scribimus itaque iterum generoso Dobeslao de Chmielek, magistro agasonum Premisliensi et venerabili Paulo Koniuszeczki, archidiacono, ipsis mandando, ut citra moram omnes redditus ad Premisliensem capitaneatum spectantes revideant et conscribant et subinde nobis inventarium fideliter transmittant. Tua autem Stas. ad faciendam revisionem et conscriptionem ipsis omnia aperiat: ne difficultatibus ab ea re exequenda deterreantur, ut subinde quidquid possibile factu fuerit absque nostro incommodo gratiose faciemus. MDX.

XXX. Augusti.

XCIII. Petrus Tomiczki, Archid. Crac.

Mgce. dne. etc. Discurrens huc et illuc per mundum et in longinquas partes nihil scripsi a multis mensibus Vre. Mgcie. non mea voluntate sed necessitate, nunc vero nactus facultatem et occasionem scribendi redeo ad officium. Primum itaque ago gratias vre. Mgcie., quod illa sicut consuevit dignatur esse memor mei et rerum mearum, commendando illas favori atque auxilio amicorum suorum. Etsi prepositura Posnaniensis destinata sit alteri, mihi tum gratissima est intercessio pro me facta ad rev. dnum. archiepiscopum vre. Mgcie. Cod. R.

De rebus pertinentibus ad Rempublicam scriptum est abunde per regiam Mtem., de his au-

XCIV. Sigismundus, Rex, Capitaneo Silesie.

MDX. Cod. Op. Ill. dne., sincere nobis dilecte! Capitaneus noster Majoris Polonie scripsit nobis, quod novi predones in districtibus ducatus Glogoviensis vid. in Gorensi et Swiebodziensi emerserint, qui multa maleficia patrant tam in mercatores quam etiam in nobiles subditos nostros, et in regnum nostrum usque excurrunt. Id quod omnibus notum est. Ideo postulamus ab Illte. vra., velit providere: ut ista cessent et ut quies paxque vicina ab utraque parte servetur. Confidimus eam talem in ea re provisionem facturam, qualem esse oportet. Nobis autem Illtas. vra. rem gratam faciet.

Dat. I Septembris.

XCV. Sigismundus, Rex, Joanni Karnkowski nuncio apud Vladislaum Regem.

Cod. Op. Venerabilis fidelis dilecte. Ser. dnus. Hungarie rex per nostros oratores, qui novissime apud ejus Mtem. fuerunt, renunciavit nobis: non videri sibi expediens et consultum designare et mittere suos consiliarios ad decernendum inter nos et Valachum de territorio Valachie contermino, de quo alias Valachus controversiam excitabat. Mirati itaque sumus, quare istud Mti. inconsultum videatur, cum multo melius esset omnes controversie occasiones amovere et tollere cum illis instabilibus hominibus, presertim quod in literis pacis inter nos inite specialiter ad hoc cautum sit, ne illi suspicentur prout moris eorum est: nos constitute concordie illudere velle. Opere pretium etiam nobis est in eisdem finibus arces constituere — quarum ipsi constitutionem, si a sua Mte provisum non fue-

expedit ut celebretur dieta in locis saltem consuetis. Relatum enim nobis est: quod predecessoribus nostris regnantibus nostri consiliarii in Blezow solebant concedere et consiliarii dni. marchionis in Kinigsbergk uno miliari a loco Blezoviensi. Si itaque dno. marchioni locus in Myedzirzecz non placet, scribat tua Stas. ut in locum vetustum consentiat. Sed videtur nobis: quod terminus S. Galli est nimium propinquus. Igitur et terminus paulo ulterior constituendus esset, ad quem consiliarii utriusque tanto facilius et commodius convenirent. Sed scribat tua Stas. dno. marchioni se noluisse deferre nobis priusquam Illtas. ejus admonuisset de istis predonibus, qui sub suo salvo conductu existentes nobis et regno nostro diffidarunt. Et describendi sunt nominatim, poscendumque ab illo: ut provideat tante indignitati, que ex ejus ditione ignominiose adversus nos patratur. Poterit etiam tua Stas. id adscribere, futuros etiam ex regno, si ei spermitteretur, qui eodem modo ipsi dno. marchioni insidias et hostilitatem denunciare possent. Quidquid vero tue Sti. responderit, de eo nos faciet certiores. Si consentiet ad dictam et locum qui conventui aptus erit, et de eo etiam faciat nos certiores, ut tempestive consiliariis, qui ad eam dietam deputandi erunt, ut se accingant, significemus. Et quemadmodum tue Sti. antea mandavimus, ita et nunc hoc ipsum repetimus: ut omnes omnium nostrorum injurias in capitaneatu suo congreget et conscribi jubeat, ut in ea ipsa dieta objici et proponi possent. Nam sine dubio et illi nihil earum negligent, que ad rem eorum pertinere putabunt. Eum vero predonem, quem tua Stas. captum detinet, servet ad diem conventus: ut realibus testimoniis in malitia sua convincatur. IV Septembris. MDX.

XCVII. Sigismundus, Rex, Teodorico Praisse, alias Paris.

MDX. accepimus. Sed cum nullum consilium nobis Mgcia. tua significarit, uti ab illa per ejus nuncium Dratzam poposcimus, quid ea in re Mgcie. tue faciendum videtur, nos etiam siluimus donec maturo consilio cum Mgcia. tua et cum consiliariis nostris, statueremus qua ratione edificatio ista prohibenda aut impedienda esset.

Scripsit etiam Mgcia. tua nobis, quod justitia hominibus ejus a capitaneis nostris non administratur. Nostri contra dignitarii et officiales, quod ad id designaveramus, scripserunt nobis: quod in preterito conventu, qui in Czerwone cum consiliariis Mgcie. tue est celebratus, ministraverint ultra septuaginta justitias quodque in eodem conventu certos articulos, quos nos ratificavimus, cum eisdem consiliariis Mgcie. tue constituerint secundum quos justitia utriusque deinceps ministrari et conservari debeat.

Scripsimus ad eosdem dignitarios et officiales nostros mandantes illis: ut omnino justitiam servent et faciant in partem Mgcie. tue et ejus subditorum. Mandavimus preterea eisdem dignitariis et capitaneis nostris, ut publico edicto proclamari faciant: ne quispiam fugitivos homines de terra Mgcie. tue suscipere audeat sub amissione vite. Sed et nostri similiter queruntur, quod Mgcia. tua, que juxta obligationem et jusjurandum federis initia justiti complementa facere deberet, nullam adhuc justitiam fecit, nec homines nostros ex dominio nostro abductos, quos nostri nuncii viderunt, isthic in Valachia degentes, restituere hactenus curavit. Postulamus a Mgcia. tua, velit pro conservanda bona et tranquilla vicinitate ita ordinare: ut imprimis justitia ab ejus parte ministretur nostris, ex parte vicissim nostra nihil est, quod ad justitiam desiderari posset. Non debet egre ferre Mgcia. tua, quod alie conventiones postea non sunt celebrate. Factum est id non sine causa necessaria. Magis enim necessarium fuit providere: ne Tartari, qui in campis erant, in ditiones nostras incursionem facerent quam conventionibus intendere. Cum itaque a Tartaris metus cessaverit, dignitarii et officiales no-

tium. Io. fuisse cupidos, ut cum sua Mte. et cum fraterna Mte. hac estate convenissemus scientes MDXIV.
suam Mtem. in propinquo domicilio esse, si nos perversi hostis nostri, ducis moscoviensis, hoc bellum non detineret, et poteris declarare ex te ipso privatim sue cesaree Majestati, quam perfidus hostis sit iste quomodoque pejeraverit, qui nedum vicinis, sed etiam germanis suis fratribus pernicosus existat. Et quantum potes declares, nos nihil cupere in magistro, quod ad suam Mtem. pertinat, solummodo nos istuc querere, quod nobis ex terris Prussie tenetur; et persuadeas, ut magro mandet, quod nobis debitum prestet. Cetera vero que humanitatis nostre sunt, tu bona decxia et modestia peragas, sicut de te confidimus. Quamobrem te gratia prosequemur. Datum Vilne XXVIII Maji.

CXLIII. Sigismundus, Rex, Georgio Targowski.

Genose fidelis dilecte. Non ambigimus rev. dominum Job, episcopum pomesaniensem, virtuta ac equabilitatem profitentem, in ea esse sententia, ut cause dissidii inter nos et dominm magistrum atque ordinem preciderentur, utque in gratiam veniremus, ut incremento subitorum nostrorum atque nostris commodis quietis consiliis prospiceremus, nam nos noraliud cupimus. Si tamen aliquibus alia mens est, hi vehementer errant: satis enim essetut nobis contingeret, quod mutua intelligentia nostra ab Infidelibus tueremur et ex illorm substantia nostrorum subditorum commoda propagaremus. Sed judicio nostro videtuab ea parte istud queri, quomodo jus regni nostri enervetur, seu quomodo cum indigrate nostra hoc negotium in dilationibus pendeat. Quoniam vero nihil nisi justum cupinus et querimus, non possumus non sperare, quod et hi, quibus hoc negotium adversum vietur, resipiscent et dominum magistrum, quem nos jure sanguinis amamus, a faciendo ec quod nobis ex equo suo de magistratu tenetur, seducere cessabunt. Nos vero non fetinavimus expectantes, ut aliquando redeatur ab ea parte ad rectum consilium: tu vero, siquid intellexeris, quid pretendatur, fac nos certiores.

Tempus instat, ut sit custodia boum, igitur tu fac diligentiam, ne thelonea fraudentur: simiterque de sale ultramarino facias: nec te ulle mine ab hoc officio deterreant, quoniam mnas et minantes facile coercebimus. Sic itaque facturus pro gratia nostra. Datum Vilne XXIX Maji.

CXLVI. Sigismundus, Rex, Fabiano, Episcopo Varmiensi.

Rev. in Christo pater, sincere nobis dilecte. — Paulo prius quam Paternitatis vre. litere nobis allate essent, etiam ab Illri. domino magistro, nepote nostro charissimo, allate, manu sue Illustritatis scripte, fuere. Sed tam ex sue Illtis., quam etiam ex vestre Ptis. literis nihil aliud colligere, sed nec conjicere possumus, quam quod more solito spe alimur et in dilatione relinquimur. Quamobrem judicio nostro insidiosa ista tergiversatione rerum nostrarum expectatur exitus. Sed Deus omnipotens, in quo spem nostram posuimus', his rebus nostris optatum finem cum consolatione christiane reipublice et dignitate nostra imponet et

MDXIV. et non ita nobis Deo favente succedet, sicut fortassis ab his optatur, quibus hoc cre. est, ut hoc negotium inter nos et dominum magistrum in ista simultate et controvers. maneat. — Ejusmodi autem dilationes rem ipsam procul dubio in dies difficiliorem facient, quandoquidem consiliarii regni pertinaciores se in hac re reddunt. Quos quidem fortassis inducere potuissemus hisce temporibus ad talia, qualia negotio componendo conducere potuissent, quod vix postea sperari poterit. Sanguinis vinculo quod nobis interest cum domino magistro multa ferre possumus, multaque dissimulare, licet urgeamur. Sed certe offendit nos, quod nobiscum ita indigne agatur. Vestra itaque Ptas. rev. persuadere velit Ill. domino magistro, ut rationem sequatur, et non permittat se seduci ad ejusmodi dilationes. Neque putet, nos esse adeo hebetis intellectus, ut non consideremus, quorsu hec, que fiunt, tendant, queve machinationes fiant, et quid ex eis ominandum sit. Namquod fortassis nunc fieri posset facilius, postea negabitur. Eramus in proposito ex senatu consulto, mittere nuncium ad eundem dominum magistrum cum brevi apostolico non ita diu huc ad nos misso. Sed cum videamus, quod omnia frustra fiunt, abstinebimus. Quovero ad Ptis. vestre turbationes, que eidem ab illis insolentibus et temerariis hominibus irantur, attinet, fecimus jam quod opportunum putabamus oratori nostro scribentes. Domi etiam sine ulla mora fieri faciemus, dummodo nobis suggeratur, quid et quomodo: experientur certe illi latrinculi, in quem peccaverunt. Nam quum Ptem. vestram singulari ob ejus virtutem et integritatem gratia prosequamur, eidem tuende deesse nolumus. Qe de nobis semper optime speret. Datum Vilne XXIV Maji.

CXLV. Sigismundus, Rex, Octaviano, Zuppario

Ex cod. mss. bibl. Korn. *Generose, fidelis noster dilecte. Magister monetarius Mg. ducatus Lithuanie indiget isto albo sale ad monetam dealbandam, igitur tibi mandamus, ut ei des duas telegas salis, quem quidem salem ipse propriis bobus adducendum ordinabit, et nos te quittabimus. Preterea tibi mandamu, ut monetam lithuanicam non carius quam usualiter in regno accipere audeas, ita videlicet uod valeant quinque grossi polonici quatuor lithuanicos; nam ubi eandem aliter accipere volueris tuo et nostro damno ascribetur. Preterea item tibi mandamus, quatenus facias diligentiam tam circa Drohibicensem quam etiam circa Premisliensem zuppas, ut eedem in bona administrationetua industria existant nobisque bonum fructum afferant. Sic factura pro gratia nostra. — Datum Vilne XXX Maji.*

CXLVI. Sigismundus, Rex, Stanislao Lanczkoronski, Capitaneo Camenecensi.

Generose fidelis noster dilecte. Nuper habuimus literas, et nuncium a magnifico palatino Moldavie, qui inter cetera conqueritur, quod injuriam in hoc a nostris officialibus et subditis habeat, quod videlicet terroribus et minis suos subditos afficiunt, eisdem minantes, quod

XXVIII. Responsum a Rege Joanni Staphileo, Oratori apostolico, datum in ejus discessu.

MDXII. Cod. G. Op. R.

Institutum fuit regum omnium Polonie, prcdecessorum s. reg. Mtis., ut nihil dignius putarent, quam ut pre se ferrent, se esse in continuo et optimo affectu ad semel susceptam fidem christianam observandam, colendam et totis viribus tutandam. Unde in animis eorundem sermorum. regum semper fuit insitum, ut ejusdem fidei auctoris vicarium, moderatorem sacrorum et omnis religionis in summa veneratione haberent et omni studio patrem benignum in se et hoc regnum christianissimum semper conservare studerent. Quem suum affectum, ut in omnibus aliis rebus atque actionibus iidem sermi. reges ipsi sanctmo. domino declararunt, ita in excipiendis atque omni humanitate habendis Sacrosancte sedis Romane nunciis atque legatis demonstrarunt.

Sacra igitur Mtas. insistens vestigiis sermorum. predecessorum suorum, ut alios nuncios et legatos apostolicos, qua decet, comitate suscepit atque honoravit, ita vestram quoque Ptem. hilari vultu et gratissimo animo inter alios eidem s. Mti. gratissimos complexa est. Optabat autem eadem s. Mtas. ut hujus animi et desiderii sui studium ipsi sanctmo. domino et illi sacrosancte sedi in actionibus felicioribus prestare potuisset. Sed qualescunque occasiones pro conditione temporum dominus Deus tribuit, in illis profecto non cessavit sedulitas ejusdem s. Mtis. ostendendi animum et operam eidem sanctmo. domino atque ecclesie catholice pro illorum commodo atque honore esse paratissimam. Auditoque jam divulgato illo conciliabulo et secessu quorundam revmorum. dnorum. cardinalium a pastore sanctmo. gregis ovilis domini, plurimum indoluit et cum dolorem per suas literas ipsius Sanct. indicavit, cetera facere parata, que temporis hujus et ecclesie necessitas exposceret.

In quo quidem animo ac studio nunc quoque eadem s. Mtas. perseverat et semper perseverabit et quidquid intelliget ipsi sanctmo. domino gratum futurum, in eo partes suas non deseret ubicunque de statu, honore, auctoritate et cultu debito ejusdem sanctmi. domini atque ecclesie et fidei catholice agetur, sive domi hoc est inter christianos principes, sive foris adversus christiane fidei et Christi crucis hostes. Et profecto eadem Sacra Mtas. nihil optabilius in suis votis habet, quam ut aliquando compositis discordiis christianorum principum generali expeditioni adversus infideles illius Sanctitas intendere possit, ad quam etiam non invitata eadem Mtas. pro desiderio propagande fidei christiane et regnorum suorum conditione libenter proficisceretur.

Sed et eundem sanctmum. dnum. hortatur et rogat, ut tam sancto operi, quantum datur, incumbere dignetur, ut non solum presens status ecclesie non parum collapse, sed et decor ille pristinus auctore Deo et sanctmo. domino recuperari posset.

Ceterum, quod attinet ad concilium, ad quod sanctmus. dnus. vocat s. regiam Mtem. illa profecto si liceret per hostes peculiares et continuos, vel per se ipsam libenter interesset universali congregationi. Sed quando id facere non potest et intelligit preterea, quod durantibus istis dissensionibus christianorum principum, nullam dari ad presens opportunitatem necessariam ad congregationem ejusdem concilii, eadem Mtas. tempore suo, hoc est, cum idem concilium sublatis impedimentis ipsi sanctmo. dno. convocare placuerit, missura est suos oratores: tantummodo rogat, ut tempestive significetur eidem concilio indicta dies et locus. Solent enim eidem Mti. continue bellum gerenti cum vicinis hostibus multa evenire, per que injicitur difficultas ablegandi a se non solum seculares sed etiam spirituales consiliarios.

Reliquum

MDXII. Reliquum est, ut vra. Ptas. sanctmo. dno. Mtem. regiam et ejus consiliarios spirituales et seculares totamque nobilitatem atque universum hoc regnum Polonie fidei christiane antemurale, quam maxime potest, commendet, atque ad omnia ejus Sanctis. desideria ac mandata paratissimos offerat.

XXIX. Julius, Papa Secundus, Sigismundo, Regi.

Cod.G.Op. Reddidit nobis literas tue Sctis. dilectus filius noster Achilles de Grassis, cardinalis Bononiensis, in quibus scribis, te dilectum filium, Joannem Staphileum, capellanum ac nuncium nostrum perbenigne admisisse atque audivisse; cognitisque his rebus, quas idem Joannes de injuriis nobis illatis et perturbatione s. universalis ecclesie Mti. tue retulit, plurimum doluisse, professamque esse Sertem tuam, nobis et sacre apostolice sedi non defuturam sed more clarissimorum ac pientissimorum progenitorum tuorum, pro nobis et eadem sede semper staturam.

Scribis etiam de prorogatione ecumenici concilii per nos apud Lateranum indicti in eandem ferme sententiam uti charissimus in Christo filius noster Vladislaus, rex Hungarie, etiam scripsit. Cujus literarum exemplum ad plerosque reges Christianos jam misimus ad quos pariter et tuarum mittemus.

Oratorem si Mtas. tua ad nos miserit, benigne excipiemus et audiemus. Tuam igitur Sertem. summopere in domino commendamus eamque spem optimam habere volumus de celeri ac validissima expeditione contra perfidos Turcos et alios christiani nominis hostes, hujus enim expeditionis decernende et inchoande potissimum gratia concilium generale indiximus.

Ad reliqua, que scribis, idem cardinalis Bononiensis tue Serti. mandato nostro respondet.

Dat. Bononie apud S. Petrum sub annulo piscatoris die XIV Februarii.

XXX. Sigismundus, Rex, Consulibus Calissiensibus.

Cod.G.Op. Famati etc. Ex nundinis Thorunensibus proxime actis significatum est nobis, quod mercatores Vratislavienses cum mercibus suis contra prohibitionem nostram per civitatem vestram permissi Thorunii in nundinis illis negotiati sunt. Quoniam vero istac transire solent, non possumus non suspicari eosdem annuentia prefectorum civitatis istius ita libere transivisse. Mandamus igitur vobis ita omnino habere volentes, ut omnino resciatis, cujus annuentia permissi fuere, et comperto eo, qui permisit, eundem cautione fidei jussoria in duobus milibus marcarum obstringatis. Et si iidem mercatores istac redibunt, merces arrestetis ac detineatis, et in posterum diligenter provideatis, ne quis Vratislaviensium cum mercibus istac transire valeat, et transeuntes arrestetis. Secus si feceritis gravem indignationem nostram non evadetis.

XXXI. Litere Regie pro Conventu Colensi post nuptias Regias indicto. Sigismundus, Rex, Consiliariis Majoris Polonie.

Cod.G.Op. Mgce. sincere nobis dilecte. Exposcente Reipublice necessitate, cum propter absentiam nunciorum nonnullarum terrarum nihil in conventu Cracoviensi ad nuptias nostras indicto, ad communem

et [illegible] are, [illegible] Dne [illegible]
ad firmand[illegible] [illegible]itiam nostram valeret. Alioqui cogeremur aliis modis ju[illegible]
gamus vram. rev. Ptem velit nobis patrocinari: ut magister cogatur prestare nobis [illegible]
ut sine sanct. dni. nostri indignatione jus nostrum ab eo queramus.

Cracovie.

CXXX. Sigismundus, Rex, Achilli de Grassis.

Solliciti de vra. rev. Pte., quibus successibus iter ac reditum suum ad sanct. dnum. peregerit, rogamus ut nobis litteris suis perscribere non gravetur. Rogamus autem illam: ut negotiorum nostrorum memoriam et curam habere et cum reverendissimo domino cardinali Regino de his conferre velit, ut eo promovente negotium hoc Prutenicum sic finiri possit, ut nos ad bellum commune contra Infideles cum ceteris principibus suscipiendum non impediat, ad quod liberi domestico bello decentius nos adversus paganos accingere possemus.

Cracovie XVII. Octobris.

CXXXI. Sigismundus, Rex, Julio, Pape.

Legatus Sanctitatis vestre tev. dnus. Achilles, eps. Castelle, referet Scti. vre. qui sit status regni mei, quod assiduo cum Infidelibus bello fatigatur. Spero tamen in Dno. Deo, qui affligit quidem suos sed non perimit, quod Sctas vra. prospicere mihi dignabitur et regno meo: ut non ad extremum pessundetur et ideo me eidem Scti. vre. commendo.

Cracovie XVII Octobris.

CXXXII. Sigismundus, Rex, Vladislao, Regi Hungarie etc.

Cognita voluntate Majestatis vestre mox designaveramus consiliarios nostros, qui cum consiliariis Mtis. vre., qui ad componendas injurias, damna et controversias, in confiniis regnorum nostrorum utrinque convenire debeant; verum cum, peste interveniente, id fieri hoc tempore nequeat, probamus vre. Mtis. sententiam: ne iidem consiliarii periculo vite exponantur. Itaque nostros etiam continebimus. Hoc tamen rogamus: velit Mtas. vra. mandare subditis suis: ut interea donec commissarii utrinque nostri conveniant nil inceptent ac innovent, sed ut in quiete se contineant. Nos etiam idem nostris precipiemus. Cod. Op.

Cracovie XXI Octobris.

CXXXIII.

[illegible] congressus commissariorum in loco et tempore convenienti statu[illegible]tur. Super ea re voluimus habere cum ill. vra. Dne. intelligentiam medio magnifici Luce de Gorka castellani Landensis et capitanei Majoris Polonie generalis, qui scripsit nobis Jlltem. vestram pro festo Sanctorum omnium ad certa loca, que peste non sunt infecta, consiliarios suos mittere velle. Sed nostri consiliarii in tempore hoc suspecto, malum pestis formidantes, nolunt se salutemque suam manifesto periculo exponere, rogarunt nos: ut ab hoc congressu hoc tempore supersederemus. Itaque rogamus Illustritatem vestram: velit esse contenta, ut eundem congressum in aliud tempus rejiciamus et ut interea in suis dominiis provideat, ne grassatores in ditionibus nostris maleficia patrent. Nam nos itidem nostris demandabimus, nec sine animadversionc relinquemus, si cujus delictum compertum fuerit. Ea spe sumus, quod vra. Jlltas nostra causa id faciet et nos ad mutuo sibi gratificandum obligatos reddet. Quam feliciter valere optamus. Cracovie XXIV Octobris.

CXXXIV. Sigismundus, Rex, Luce de Gorka, Castellano Landensi, Capitaneo Majoris Polonie generali.

Cod. Op. Miramur quod litere ill. dni. marchionis in facto conventus ad tuam Stem. tam tarde ut ipsa scribit pervenerint. Itaque possibile non est, ut in tanta temporis brevitate consiliarii nostri parati esse possent ad eum conventum. Proinde si tua Stas. una cum aliis consiliariis per literas ad dnum. marchionem scriptas eidem conventui sic per eum instituto non renunciaverit, volumus, ut quantocius renunciet literasque nostras ad ipsum marchionem transmittat. Expedit autem, cum tua Stas. eidem Dno. marchioni scribit, honeste et rationem dignitatis ejus habendo scribat. Scripsit enim ille ad quosdam querens de tua Ste. Benevolentia enim ac humanitate concordia inter principes fovetur. Ceterum sicut ab ipso dno. Marchione poscimus: ut interea subditos suos et grassatores in quiete contineat, sic tue quoque Sti. mandamus, ut publico edictu denunciari faciat, ne quisquam subditorum nostrorum dominiis dni. marchionis damna ac injurias inferat. Quod si quis contravenerit irremissibiliter punietur. Cracovie XXIV Octobris.

CXXXV. Sigismundus, Rex, Episcopo et Palatino Posnaniensi.

Idem nobis quod et vobis consultum videtur, ut conventus commissariorum de injuriis etc. et predonibus coercendis contra decentiam nostram a dno. Marchione designatus ex causis legitimis in aliud tempus rejiciatur. Quam ob rem scribimus domino marchioni, ut interea prospiciat: ne quid tale ex dominiis ejus innovetur, quod posset et amicitiam et bonam vicinitatem offendere et resistentiam facere. Sed tamen danda erit opera, ut ad ejusmodi conventum deveniatur, in quo tot male acta corrigi et complanari possint, nam nos nostris nequaquam parcere volumus.

Cracovie XXIV Octobris.

CXXXVI.

Hisce itaque consiliis parendum putavimus, sed imprimis confidentiam habentes, quod Ptas. vra. obtrectatorum interprellationibus sciet obviare et cur transitus noster secutus non sit juxta decretum generalis conventus excusare. Accedit, quod Tartaros oratores, quos non prius absvere poterimus quam nobis tam a regni quam a Lithuanis consiliariis consilia afferentnr. Sed veruri snnt etiam ad nos oratores Valachi nobiscum acturi de invadendis Tartaris, a quibus quam mgnum damnum Valachus acceperit per Janussium Swirczewski nunciavimus Pti. vre. Venit itaque hu celerimo cursu Stanislaus Hinek nomine Valachi, supplicans: ne hinc discedamus prius quam oratres Valachi ad nos advolent, oraturi: ut eos in presenti periculo nostro milite relevemus et confmemus, noster quidem miles mercenarius ducibus Lanczkoronskio et Tworowskio est nunc in Sorokased hostem potius estimatione quam viribus terrere potest. Et in locis illis vastis desolatisque xistentes equos sufficienter alere non potuit. Itaque equi multi vel parvo maloque victu vel aliqu contagio mortui sunt. Si quid itaque Pti. vre. de hac re videbitur consilii nobis ingerendum, ıcere velit, ut ipsos oratores non remoremus. Sed nunc optanda nobis essent consilia ad prospicidum rebus nostris cum hic vicinus noster lacessitus, communicare utiliter vires suas nostris potit. MDX.

Cracovie IOctobris.

CXXV. Sigismundus, Rex, Cardinali Regino

Credimus rev. in Christo patrem, dnum. Achillem de Grassis, episcopum ivitatis Castelle et S. sedis apostolice legatum ad Ser. dnum. nostrum ac ad rev. Dnem. vram. pennisse et statum controversie nostre inter nos et magistrum Prussie plene tam sanctissimo dno. qua rev. Dni. vre. exposuisse. Justitia siquidem nostra plana est, que si sanct. dni. nostri autoritatenon relevabitur, cogemur ipsam profecto (quod nollemus) alia via sustentare et ad finem debitum aducere. Novit procul dubio rev. Dtio. vra. nos gravissimis et assiduis paganorum bellis distineri, n mentis nostre st, Christianos bello lacessere velle; sed ubi a Ser. dno. non fuerimus in justitia nosa relevati, cogemur eum contemptum, quo a nostro subdito lacessimur, armis vindicare et jus nstrum asserere. Rogamus vram. rev. Dnem., ut cognita justitia nostra ex ipso rev. legato velit nos apud sanct. dnum. nostrum opitulari et efficere ut ad extremum intentionem Sctis. ejus in ea renostra cognoscamus. Pudet enim nos toties rev. Dnem. vram. ob eam rem molestare. Cod. Op.

Crebro huc afferuntur nova de vario statu sanct. dni., que nos non mediocrier permovent. Cupimus einim ejus Scti. fausta ac felicia omnia, et nisi tanta locorum intercapedo prolberet, nollemus sue Scti. pro felici statu S. Rom.: Ecclesie viribus nostris deesse. Speramus tamel quod dnus. Deus omnia in melius convertere dignabitur.

XI. Octobris.

CXXVI. Sigismundus, Rex, Achilli de Grassis.

Magno afficimur dolore ex his tumultibus et bellis Christianorum, unde solliciti fuimus, quomodo Ptas. Vra. discedens a nobis iter suum ad sanctissimum dnum. perfecerit, doluimusque plurimum, quod eam tempore tam insecuro a nobis dimiserimus, quam diutussime nobiscum esse cupiebamus. Cod. Op.

MDX. mus. Si itaque rev. Do. vra. per tanta locorum intervalla et discrimina belli salva ad sanct. dnum. pervenerit, Deo gratias agimus gratulamurque illi felicem reditum, de quo rogamus faciat non certiores. Nunciatum est nobis, Summum pontificem absentis Dnis. vre. rev. rationem habuisse et in sacrum cardinalium ordinem cooptasse, quem honorem feliciter illi evenire cupimus.

Rogams autem Ptem. vram., velit res nostras sibi a nobis demandatas in memoria habere, precipue vero negotium Prutenicum ita declarare sanct. dno. quemadmodum illud a nobis planissime accepit, et similer rev. dno. cardinali Regino, protectori nostro, et quantum fieri potest efficiat, ut certiores reddaur: quid nobis isthuc ea in re sperandum est. Que felicissime valeat nosque sanct. domino uti filii obsequentissimum commendet.

XI Octobris.

CXXVI Sigismundus, Rex, Primoribus Prutenicis in conventu.

Reverendi in Christo patres magnifici, generosi, nobiles, famosi, sincere dilecti. Simon Materna comparuit coram nobis, querens de consulibus Gedanensibus, quod ei concordie, quam commissarii nostri inter illos et eundem Maternam composuerint, non satisfecissent, litteras recessus sibi dare recusantes, quales ex contractu dare ei debebant. Committimus vobis: ut parte utraque audita id decernatis, qd justum putaveritis, pro gratia nostra.

Cracovie XV Octobris.

CXXVIII. Sigismundus, Rex, Gedanensibus.

Simon Materna exposuit nobis, quod quidam concives vestri debent ei certas pecunias ex obligatione, a vobis autem ait, se non posse justitiam consequi de illis. Mandamus vobis, ut ei justitiam ipsam ministretis.

Cracovie XVII Octobris.

Salvus conductus pro Materna.

Sigismundus, Rex etc. etc.

Salvus conductus eidem prorogatus fuit per literas regias ab expiratione prioris usque ad festum Paschę cum tribus equis et personis humanis, ut in regno et locis ubique congruentibus morari, negotia sua pacifice agere posset nihil in detrimentum cujusquam machinando. Mandatum omnibus: ut ab omnibus servetur idem salvus conductus sub penis lese Majestatis.

Cracovie XVII Octobris.

CXXIX. Sigismundus, Rex, Cardinali Regino.

Scripsimus antea vre. rev. Pti., quo exitu dieta Posnaniensis inter nostros consiliarios ex una et cesaris ac cruciferorum de Prussia oratores ex altera parte terminata est, quodque rev. eps.

Achilles

istud fecerint, tu ipsis provideas de tuto transitu, sed [illegible] nostris [illegible]
centia reservetur in terris suis.

Si quid de Turcis aut de nostro apud Turcum oratore sciveris, fac nos certiores: pacem autem communem inter subditos nostros magnopere servare cures. Et presertim tunc, quum dux Constantinus istic se ad nostrum contra Moscos servitium transtulerit. Sic itaque factura pro gratia nostra. Datum Vilne ultima Maji.

2120 1773, maj

CXLVII. Sigismundus, Rex, Anne Radivilee, duci Masovie, Viduc.

Preclara domina dux, sincere nobis dilecta. Consiliarii regni nostri status utriusque ex conventu piotrkoviensi supplicarunt nobis, ut vestram Preclaritatem admoneremus, quatenus

suorum nomine, quod Preclaritas vra. sibi recepisset bona, pecunia in inscriptionibus suis contenta sibi non persoluta, quodque etiam ipsamet auderet eum adire minis. Supplicavit igitur nobis, ut generoso Procopio, capitaneo plocensi, quod ipsam adiret, juberemus, quatenus Preclaritas vra. eodem presente justitiam sibi ministraret. Tametsi non satis credimus, quod vra. Preclaritas ipsum in re justa injuria gravare deberet, tamen pro cognoscenda veritate ejus querele, quam adeo lamentabiliter non solum coram nobis, sed etiam in generali conventu piotrkoviensi proposuit, hunc generosum Procopium, capitaneum plocensem, ad eandem mittimus, qui nomine nostro cum Preclaritate vestra de hac re dicet et veritatem cognoscet. Preclaritas igitur vestra ei credat et quod justum est faciat. Sic factura pro gratia nostra. Datum Vilne ultima Maji.

CL. Sigismundus, Rex,

Famosi sincere nobis dilecti. Anniversaria consuetudine ex debito vro. nominastis personas quatuor, ex quibus isti nostre civitati burgrabium deligeremus et institueremus. Omnium itaque personarum commendatam probitatem habentes, famosum Joannem Buthenholt hac vice in burgrabium constituendum putamus et constituimus. Eundem generosus Andreas Golawinski nomine nostro istic veniens constituet et juramento ipsum, ut moris est, obstringet; quocirco prefato Andr. Golawinski credite, quod vobis nomine nostro hac in re et aliis dixerit. Sic facturi pro gratia nostra. Datum Vilne III Junii.

Ex cod. mss. bibl. Korn.

CLIII. Sigismundus, Rex, Andree Golawinski.

Generose fidelis noster dilecte. Mittimus tibi litteras

faciendum erit, nam legatio, que in conventu decreta est, mutatione rerum etiam mutanda est, ne illos, cum quibus amice agere volumus, figmentis offendamus. Quod vero tua S. obtulerit suam promptitudinem et voluntatem ad succurrendum huic nostre necessitati, quam adversus hostem nostrum habemus, tue Sinceritati ob eam rem ringratiamur, et habemus de eadem eam confidentiam, quod in necessitate consilio et auxilio nos non deseret, ita sicuti liberaliter se offert. Quam ob rem tua S. gratiam nostram et munificentiam habitura est. Datum Vilne VI Junii.

CLVI. Sigismundus, Rex, Bohdano, Vojevode Valachorum.

Magnifice domine amice sincere nobis dilecte. Intelleximus novitates quas tua Mgcia. de Turcorum imperatore nobis scripsit, et gratum est nobis, quod vestra Magnificentia talia

prestet, ob nostram complacentiam et federum corroborationem. Quod eandem facturam confidimus. Datum Vilne IX Junii.

CLVII. Sigismundus, Rex, Consulibus Lublinensibus.

Ex cod. mss. bibl. Korn. *Famosi fideles nostri dilecti. — Testimonio generosi Jacobi de Kolczin, capitaneo et vexilliferi lublinensis, ac ex querela nobilis Leonardi Sromowski, concivis vestri, accepimus, quod vos in eundem*

Illustris dne., amice sincere nobis dilecte. Quidam nostri subditi de Elbing oppido nostro dicunt, certa bona ex devolutionis causa in civitate vre. Illtis. majori Stetin ad se jure pertinere, que quidem bona nonnulli subditi vre. Illtis. occuparunt in eisdem nullam proprietatem habentes. — Idem vero subditi nostri bona eadem jure ad se pertinentia recuperare pro se intendunt. Commendamus igitur vre. Illti. justitiam ipsorum et affectamus: velit eisdem opitulari, ut rem suam bene terminent. Hoc autem ipsum nobis erit valde gratum. Datum Vilne IV Junii.

Ex cod. mss. bibl. Korn.

CLV. SIGISM.

1. Philippus Callimachus, Florentinus, Derslao de Rithuani, Palatino Sandomiriensi. S. P. D.

Etsi multis et eisdem sane gravissimis infortuniis vexatus sim his annis tribus continuis adeo, ut incertum habeam, quenam miseriarum inclementia me affecerit, cum nulla earum, que vagum et extorrem hominem urgere solent, a me abfuerit, tamen nihil magis ad vivum et supra humanam patientiam me afflictavit, quam quod Mgcia. vra. munere legationis impedita non interfuit concilio regni novissime Piotrkovie celebrato: ea enim fama viget de singulari sapientia et propemodum divina integritate ipsius, ut procul dubio credere audeam, si adfuisset, quod de me omnibus, qui eo convenerant, incognito, minime convicto, non audito, sed ne quidem viso tam inhumana sententia nequaquam prolata fuisset. Que quidem adeo a pietate, adeo a fide et ab omni juris religione aliena est, quod si ab alio quovis pronunciata esset, ab omnibus illis, qui istam tulerunt, merito improbaretur: quandoquidem ex ea plus infamie et ignominie ad ipsos pervenire possit quam fore queat laudis meritum aut exempli utilitas, etiamsi contra sontem et convictum taliter sensissent. Sed cum vel Deus immortalis etiam hac extrema calamitate periculum de patientia mea facere voluerit, vel tantum malevolis et mihi inimicissimis licuerit, apud quos minime decuit, ut prius damnatus sim quam cognitus, apud Mgciam. vram., cui nihil temere persuaderi potest, expurgandum me duxi, ut vel beneficio et patrocinio ipsius tam inmite decretum mitigetur, vel ego injuriarum mearum ipsam testem relinquam. Neque ob hoc, quod nulla mea sint merita, propter que gratiam penes Mgciam. vram. mereri videar, a spe dejicior, quod a vobis non neglectum iri debeam. Solent enim optima ingenia, quale illud vre. Mgcie., quod bonarum artium etiam disciplina excoluit et illustravit, moveri pietate ac per se ipsa incitari ad miseros sublevandos, presertim cum vident vel varietatem fortune vel hominum improbitatem immerentem quempiam calamitosum effecisse: sed cum magnitudo criminum, quibus ab inimicorum improbitate arguor ad eum gradum accedat, ut non possit brevibus verbis atque argumentis refelli, ante omnia peto a vra. Mgcia. ut legendo non fatigetur, curabo tamen nihil superfluum apponere ac potius aliquid de rationibus meis perire permittam, quam vobis minuta queque recensendo sim molestus. Cod. R.

Caput accusationis est: quod in exitium pontificis summi conspirationem conflaverim. Maximum est hoc et quod temptare non possit, nisi qui in ea benignitate fortune sit constitutus, ut tantum gratia et autoritate possit, tantum opibus, cognatione, affinitate, amicitiis, clientelis potens pollensque sit, quantum necesse est ad tantam rem aggrediendam. Nam si quis, his omnibus privatus, id moliri autumat necessario sequitur, ut vel summos viros, in quibus omnia predicta sunt, complices facti habeat, vel ut ipse ingenio careat, qui ea meditetur, que nullo modo possit efficere. Itaque interrogandi fuerant mei accusatores si propriis opibus et autoritate ad id accedere volebam et quomodo perficere potuissem, aut si alios, quorum dignitas tante rei sufficeret, consilii participes habebam. Nam si per me tale quid transigi potuit satisque mihi opum et presidii fuerat: profecto a vobis non ita negligi debui, ut per manus vestras quasi ad carnificinam extraderer, maxime quod voluntas, non peccatum, in me arguitur. Voluntatis autem solus Deus scrutator est et judex. Accedit, quod mihi superest genitor et fratres, quorum gratia et autoritas aut est, aut aliqua esse poterit major quam mea fuerit, si modo mea unquam tanta fuerit, quod pontifici maximo suspecta et forminanda esset, quod rediculum est dicere, cum semper privatus vixerim et in eo statu, ut non modo non timeri a tanta potestate debuerim, sed ne quidem inimici mihi multum invidere potuerunt; sequeretur ergo: ut alii in eo consilio mecum fuissent, qui pares tanto negotio essent, qui quidem ex alio ordine credendi non sunt, nisi ut suffici immediate possent illi, quem tolli e medio volebant, aut urbis imperium violenter occuparent; quarum rerum quis utramvis affectare potuerit, facile est intelligere. Nam de me in hoc loco mentionem facere erubesco, ne vel pontificatus ipsius dignitas minor quam sit existimetur, vel ego omnino fatuus credar, quod ita temere nullo ordine, nullo presidio, nullis adminiculis subjuvantibus, ad ipsum accedere cogitaverim. Itaque si consilii illius participes ad pontificatum aspirabant, cavendum esset, ne in hac traditione mea illorum secreta patefierent, ex quo in christiana republica dissidium oriri posset, quale forsan antea nunquam fuit, et vos postea, unde nimis pii uni atque alteri videri voluissetis, impii atque irreligiosissimi omnibus videremini. Si vero imperium ex ea re ab aliquo sperabatur, neque ille esse potuit, nisi ad id idoneus, cujus consilia, cum semper exilium meum hactenus arcanum latuerit, si proderentur, facile

Italia, que confederata est contra communem religionis nostre inimicum, iterum perturbari et sociale bellum in ea suscitari possit; cujus mali vos autores me tradendo diceremini. Que singula, cum satis considerata credi oporteat ab his, qui contra me senserunt, difficile est impetratu, an Italiam seu potius universam rempublicam christianam, ut unius libidini satisfacerent, contempserunt, an me temere et leviter vel sensisse vel locutum esse ea, que perficere neque possem neque sperarem, crediderunt. Nam in alterutra istarum opinionum fuerint, aliter de me statuerunt, quam dignitas et gravitas tauti concilii postulabat, quando par erratum fuit, et totum corpus negligere, ut minimo articulo consuleretur, et de homine vana et impossibilia quandoque locuto tam severe et graviter judicare. Et proinde cum hujus contra me decreti universum pondus et gratia pendeat ex rebus et consiliis usque ad hanc diem occultis, cavendum est, ne si, ut est rei veritas, pontifex me non timet, vos vani et ridiculi videamini, qui jus et majestatem regni vestri leviter et inconsulte ad preces hominis, qui quid peteret ignoraret violaveritis. Si vero est aliqua causa, cur me pontifex suspectum habeat, considerandum et hoc foret, ne dum apostolice sedis reverentiam ampliare curaretis, eam omnino subvertatis. Hactenus ad ea que vel ab adversariis meis declarari vel ab his, qui me damnarunt, considerari debuerant. —

Nunc ea exponam, quibus vra. Mgcia. et meam innocentiam et illorum iniquitatem percipere possit, que quidem illi negare neque potuerunt neque audebunt. Fateor aliquando invaluisse in urbe fabulam illam, quod contra pontificem conjurassem idque eadem hora mihi atque illi nunciatum fuisse. Cujus rei novitate et magnitudine territus, ego primum delitui; deinde, cum viderem, supra opinionem meam rem magni fieri, clanculum in Apuliam me recepi. Ille vero, cum me non inveniret, primo fratrem meum, deinde amicos capi, tum scripta et quecunque habebam in arcanis ad se deferri jussit. Cumque in questione fratrem meum ac ceteros posuisset satisque per tormenta eorum pectora scrutatus esset, neque in aliquo minima quedam suspicio inveniretur, ne temere ad captivitatem eorum processisse videretur, in arce S. Angeli custodiri omnes jussit. Miserat et in ipso tumultu primo et rei novitate Gasparem Chilicum cum aliquibus, qui me insequerentur. A quo Thrani, oppido Apulie, inventus sum, ubi, postquam a prefecto loci quidquam contra me impetrare non potuit, ad Sermum. regem Sicilie confugi, a quo etiam cum frustra captivitatem meam postulasset, in urbem rediit, quasi mox pretextu et terrore anathematis ab rege illo me extorturus. Sed cum pontifex ex argumento questionis in fratrem atque alios habite nihil suspecti jam in mente haberet, rem neglexit neque ulterius de me mentionem aut curam habendam putavit. Ego vero tunc temporis horum omnium ignarus, tum etiam peregrinationis cupidus in Greciam transmitti curavi et prius in Cretam, deinde in Ciprum navigavi, quo cum jam fama illa prima et tumultuarius ille rumor pervenisset, Byracensis episcopus, qui legatus ibi a pontifice erat conjugaturus regi Ciprio filiam despoti peloponesiaci, legationis sue utpote c[illegible]tus, contra me causam agere cepit et me sibi extradi vehementissime petere, maria et montes regi promitten[illegible] presertim regni coronam, quam usque ad eam diem impetrare nequiverat. Sed rex inclytus magis adverten[illegible] quid regiam libertatem ac decus exigeret, quam illius pollicita considerans: „se regem non lictore[illegible] pontificis esse," dixit, et rei ejusmodi silentium imposuit. Tamen ut sedem apostolicam non omnino ne[illegible]gligere videretur, promisit: me in regno suo diutius non futurum et discedendi, quo vellem, mihi liberum tempus assignavit. Ego inde in Chium navigavi, ubi cum pauculis diebus fuissem, nesciremque adhuc, que de me in Italia sentirentur, institui eo me conferre, quo libere et sine suspicione aliqua vivere possem, sicque Constantinopolim veni. In quo loco a plerisque, qui ex Italia novissime navigaverunt, primum percepi, et fratrem et necessarios meos omnes jam dudum a carceribus liberatos et mea omnia restituta esse mihique jam licere ad Italiam pro arbitrio reverti, et ob eam rem in Ciprum fidem publicam ad me transmissam. Que audita animum meum induxerant, ut ad patriam remeare instituissem, presertim quod me tedebat maxime et pigebat morum et vite illorum hominum, quibuscum habere consuetudinem oportebat. Et eo consilio in regnum vestrum accessi, ut quando semel extra Italiam veneram, quam plures regiones illuc redeundo perlustrarem, presertim quod regni hujus nomen inter alia non est postremum. Que res quam bene mihi successerit videat et misereatur vra. Mgcia., Homines, qui nunquam me viderunt nedum noverunt, insurrexerunt et steterunt adversum me in his rebus me crimniantes, quas neque sciunt et ejus sunt conditionis, quod nunquam sciri ab ipsis possint, ut de consideratione taceam, quam si habuissent, nunquam adeo impudentem delationem ad tantum concilium detulissent. Sed indulgendum est fortasse malitie inimicorum, qui quomodocunque per fas et nefas insidias semper machinantur illis, quos odio prosequuntur. Illud, illud dolendum mihi atque ingemiscendum est, quod perfidia et improbitas eorum tantum potuerit, ut de me inaudito, immo incognito, prolata sententia fuerit a concilio regni hujus, in quo tanta pietas et mansuetudo esse creditur, quod etiamsi contra ipsum conspirassem prius me audire quam damnare voluisset. Nunc in re aliena, ambigua, incerta, impossibili et denique nisi a manifestissimis inimicis meis

percepta

percepta ita repente, ita severe, ita inhumane ita impie, ita denique periculose me damnavit. — At non ita reges alii, de quorum indulgentia ac pietate non tam multa passim argumenta quam de nostro habentur, sed regnorum suorum presides atque custodes videri voluerunt, et quod omnes scirent, nulli nisi ipsis in eorum dominio jus esse. Acceditque, quod a Sermo. rege Sicilie legitime petebar; nuncius ob eam causam venerat, ut me inde abduceret; a vestro neque legitime petor neque nisi inimici contra me agunt, quibus si in aliquo assentiendum erat, potuit mihi honestissime regno interdici, potui liber inde dimitti, quo liber accesseram, sicque regni decus ac jus sanctissimum incorruptum mansisset et honoris sedis apost. ratio integra habita fuisset. Sed cum prius a vobis reus sim dictus, quam aut tempus aut locus expurgationis mihi fuerit assignatus, quod usque hanc diem nullum aliud judicium effecit, multum laudi ac existimationi hujus regni in ea sententia detractum est, multum periit de claritate nominis, quam sincere, pie, juste, clementer judicando conquisiverat. Et proinde vre. Mgcie. est, causam hanc suscipere, et occasione nacta, quod absens fuerit, non dico misero mihi subvenire, quamquam et ob id ad vos confugio, vos appello, vos imploro, sed regni decus atque ornamentum tueri. Nam si sententia hec processerit, vel timidi et vani ab his, qui aliter senserunt, dicamini oportet, vel leves et imprudentes: quod nugas et somnia malitiosorum majestati et altitudini nominis hujus regni pretuleritis etiam cum abrogatione sanctissimarum constitutionum vestrarum. Non sum ego in alia culpa, quam fuerint illi, qui a pontifice sunt absoluti. Magnum quid feceritis et egregium, si miserum hominem, cui jam dudum ille pepercit, captum ad eum miseritis? Regia profecto res est et memoranda: hominem etiam sontem, qui in regnum vestrum liber venerit, ligare et ad carnificinam transmittere! Multum glorie, multum laudis exinde vobis veniet, plurimum accedet existimationi et magnitudini nominis hujus regni, cum absolutus et liber postea dimissus narrabo ego tam impiam, inconsultam, inhumanam, tam denique vobis inhonestam sententiam, quam de me habueritis. Interrogentur adversarii mei, si frater, si amici mei capti et absoluti fuerunt, quod cum affirmaverint, afferant in medium causam et rationem, quare gravius in me animadvertendum est quam fuerit contra illos. Sed obmittamus manifestissimam innocentiam meam, blandiamur paululum malevolis et inimicis: sum reus, nocens et conscientia criminum meorum, quantum possum, iram et manus pontificis effugio: numquid propterea vos me ligare et ad ipsum transmittere debetis? Videte, queso, ne perversa rerum interpretatione, dum placere creditis illi, summam calumniam ac precipuam injuriam inferatis, quasi cum ita inhumanum, crudelem, impium, truculentum, cruoris humani avidum ac sitibundum existimetis, quod pro maximo beneficio ducat, miserum hominem ad carnificinam suam destinari. — Profecto aliter vobis suadere deberet et sacerdotis ordo et celestis pietas, que in Dei vicario esse debet. An nonne verisimilius vobis ac illa sede honestius est putare, pontificem misereri exilio meo, cum si in manibus me habuisset minus penarum pro ea fabula expetiturus fuisset, quam mihi ipsi indixerim, privando me natali solo, patria, parentibus, fratribus, propinquis, necessariis ac denique omnibus rebus, propter quas hominibus vita non est injucunda. Certe non levis est pena privatio tantarum rerum cuivis gravissimo crimini, nedum mediocri. Consentit huic opinioni absolutio earum, qui pro eadem culpa capti et liberati fuerunt. Facinus est, Dei vicarium vel ita immanem et truculentum putare, ut nulla pena miserorum satiari possit, vel ita improbum et impudentem, ut tam inclytum regem carnificis officium exercere velit. Iniqui sunt rerum existimatores, si qui credunt: vos in tam feda et ignominiosa carnificina pontifici gratificari posse. Quid enim ille secum de consilio vestro cogitare poterit, cum videat per supplicia, per cedes, per sanguinem, per carnificinam miserrimi hominis ad gratiam ipsius accessum aucupari? Nihil est tam fedum, tam turpe, tam detestabile, quod de eo suspicari non possit, qui humano cruore fidem assentationibus suis facere conatur. Alia profecto merita, alia officia pontifici summo tantum regnum conciliare debent, alia inter vos quam sanguinis commercia esse oportet, ut dignitatis et amplitudinis utriusque ratio certa habeatur; his studiis atque actionibus conciliande sunt amicitie, ut a decoro et honesto non separemur. Nam ex hac re, quis non intelligit, tantumdem ignominie atque infamie vobis atque pontifici obventurum, illi, quod dignus fuerit habitus tali munere, vobis non quod dare dubitaveritis. An fortasse non excellentius et magis inclytum fuerat, causam miserrimi hospitis suscipere et veniam sibi impetrare, ut clementem, pium, beneficum ac verum Christi vicarium illum autumare videremini et splendoris ac majestatis regni vestri memores censeremini? Nihil magis pontifici placere potest, si modo is est, qui esse debet, quam ad pietatem et clementiam hortari. Nulli magis debeat oportet quam illi, qui occasionem ei obtulerit parcendi et offensionis dimittende, ut qualem se profiteretur esse ostendat. Si quis vero crudelitatis ei materiam offert, primo ipsum ledit, quod male de eo sentire videtur, cum preciuam sedis illius laudem, humilitatem sc. et misericordiam superbia et crudelitate fedat et inquinat. Sed quid ego pietatem, modestiam, mansuetudinem, clementiam nominem, que si ut olim in ea sede et hodie peculiare domicilium haberent, neque ego exularem, neque tam improbam et impudentem petitionem apostolicus legatus ad nos tulisset. An si quid, non dicam religionis et sanctimonie, quam penes se credi volunt,

lunt, sed humani atque considerati in eo fuisset, non ita secum prius debuit cogitare: vinciri et mihi extradi hominem liberum, volo; non licet hoc, salva divini et humani juris reverentia. Dicor pontifici suspectum esse: non credatur, nisi probavero; fugit, exulat, occultatur. — An non satis hoc penarum est, etiamsi aliud quam suspicio in eo plectenda esset? Ridebor et aut improbus et impudens, aut levis et inconsideratus censebor, quod eum credi velim statum et conditionem pontificis summi, ut salus sua et rerum suarum columen ab homunculo isto pendeat. Profecto satius est silere mihi et pontificem hac suspicione torqueri quam debere tantam majestatem et amplitudinem, quanta credi oportet in eo, qui Dei vices in terris gerit, privatum hominem timere et eundem vagum et extorrem atque in ea regione positum, in qua nedum pontifici insidiari, sed ne quidem nisi raro illius nomen audiri queat. Plerique omnes in regno isto pontificem maximum nunquam inspexerunt et cum audiunt ipsum in sede apostolica sedentem, clavigerum et janitorem celi, animarum jus habentem, quas divina potestate solvat atque liget, ac denique in omnibus Deum ipsum pre se ferentem, putant esse aliquid supra omnem humanam majestatem sanctius et augustius, securum, quietum, et ab his omnibus semotum, que in hominibus cadunt perturbationibus; nec nisi sancto quodam horrore mentis de se meminisse audent. At cum intelligent, iracundia moveri, ultionis cupiditate affici, perturbari, timere, expavescere, non satiari suppliciis et cruore miserorum: nonne universi eum tirannum etiam nequam et truculenitissimum scient, et tota illa existimatio in eo divinitatis et sanctimonie interibit? Ego, me hercule, nisi scirem, que sit fides, que integritas religionis in vobis, que pietas et affectus erga Romanum pontificem, crederem vos non ideo me sibi transmittendum censuisse, ut que sit sua majestas et amplitudo declararetis, sed ut omnibus planum fieret: falli eos, qui modesti, moderati, religiosi, pii aut sancti quidquam in ipso esse credebant, quandoquidem cujusvis immanissime tirannidis ira in tam ridiculis nugis etiam citra exilium se continuisset. Hec si legatus secum reputasset, vel nullam vel saltem honestam de me mentionem habuisset, sed ea est ambitio et libido in ipsis dominandi, ut, dummodo id quoquo pacto adsequantur, nihil pensi habeant aut considerati. Nam si altius eorum mentem attendere velimus in re ista non de capite meo agitur, sed de patefaciendo libidini ipsorum aditum ad majora a vobis extorquenda. Caute agunt ac astute et ab his ncipiunt, que facilia impetratu putant, ut inde exemplum ad reliqua graviora deducant, nec me sontem, obnoxium, transfugam, exulem, nullius pretii censendum dicent; sed cum majora postea a vobis efflagitabunt, asseverabunt prius datum me liberum hominem, non convictum, indamnatum, et de cujus salute merito plurimum fuerit cogitandum. Omnia maxima ex parvis constant principiis. Ille, cui contra immunitates regni vestri hoc prestabitur, ab isto exemplo majora sibi in posterum licere volet. Nec quare factum istud sit, sed factum semel esse dicet, legitimaque orietur tunc indignatio, que nec minime nasci potest propter sanctiones et immunitates regni vestri, quas usque ad hanc diem nemo violavit, turpius, periculosiusque magnum aliquid quam leve et exiguum negatur illi, cui semel tale quidpiam concesseris. Infinita est hominum cupiditas, infinita ambitio, nec facile cohiberi potest, ubi semel grassandi viam adinvenit. Habetis regnum armis invictissimum, virtute et splendore hominum prestantissimum, institutis sanctissimum, immunitatibus egregium, liberum denique ac nulli obnoxium. Multum cogitare vos oportet, ut tale ipsum posteris relinquatis, quale a majoribus vestris accepistis et toto studio atque omni diligentia quamcumque rimulam etiam minimam servituti obcludere debetis. An vos fortasse creditis, reges alios, qui me extradere noluerunt, de salute mea sollicitos fuisse, et si nonnihil eos hoc moverit, videbant per hoc proditurus se majestatem suam et servituti ad se aditum patefacturos, et proinde libertatem suam et meam innocentiam conservavere. — Ac nescio, utrum majestas et dignitas propria in ea re an aliorum potius regum ipsos magis sollicitos habuerit, cum scirent ipsorum facta posse in exemplum apud alios principes adduci. Noluerunt itaque vel vestri vel alterius cujuspiam regni majestatem ab eorum exemplo posse aliquid imminui; vos etiam pari modo decebat, si jactura proprie immunitatis vestre parum vos movebat, cogitare, quid tam inclytum regnum sibi turpe factu non putaverit, futurum aliquando, ut reges alii ex auctoritate vra. facere cogantur. Multum sane laudis et existimationis regno vestro ex hoc accedet apud alios principes, apud reges et liberas civitates; multum profecto necesse est vobis debeant, a quibus immunitates eorum imminutum labefactumque iri intelligant. Parum fortasse vos hoc quippiam existimatis, ego quoque multum non esse fateor, sed ut sunt hominum ingenia, ex minimis plerumque ad maxima exempla deducuntur. Quid tam liberis privilegiis apud minores dominos munitum esse poterit, ut non expugnari atque irritum a pontifice fieri possit, ubi factum hoc vestrum in exemplum allegabit? Magna autoritas, magna vis, magna occasio extorsionibus suis accedet cum dicet, tam inclytum et sapientissimum concilium statim, incognita causa, nec requisita ab eo ratione ad mandatum suum, me liberum hominem sibi extradidisse etiam contra auctoritatem legum et sanctissimarum constitutionum vestrarum. Doleo sane vices meas, quod tam malis auspiciis in regnum vestrum venerim, ut non modo in eo negligi, sed ut majestas regni et universa ipsius instituta una mecum et a vobis negligenda essent; sed et non mediocriter

dolor

MDXII. **LXXI. Sigismundus, Rex, Spitconi de Jaroslaw, Castel. Cracov[iensi];
Nicolao de Camenecz, Pal. et Cap. Cracov. campiductori generali;
Joanni de Tarnow, Pal. Sandomiriensi;
Joanni Odrowąsz, Palat. Belsensi, Cap. Samboriensi;
Stanislao Kmita de Vissnicze, Russie; Otte de Chodecz, Palat. Podolie;
Joanni Vilczek, Archiepo. Leopoliensi.**

Unicuique seorsim.

Cod.G.Op. Hodie ex Kijow venit ad nos nuncius a palatino Kijowiensi et ab oratore nostro Skinder, *qui* ab imperatore Precopensi rediit. Ambo nobis scribunt, quod nepos imperatoris, Mahmetkie*rej* Soltan sexaginta equitum comitatu insignes quosdam Tartaros secum habens pro obside *ad nos* vadit. *Et* jam dicitur esse in Mosir. Premisit tamen oratores nobiles genere, qui cras *hic* constituentur. Qui sine dubio nihil aliud agent nisi prenunciabunt adventum dni. sui et *poscent* dari a nobis pactam imperatori pecuniam et pacem nobis promittent. Scribit namque orator *noster* nobis affirmans, quod iste exercitus Tartaricus feliciter fusus sine voluntate imperatoris ex Precop eruperit. Ad quem retrahendum imperator miserat eum filium, qui vices suas *in* imperio gerit, et cujus filius nunc huc vadit, sed ipsos nequaquam invenire *potuerit*. Res certe miranda, quod ab una et eadem gente uno et eodem tempore bellum infertur et pax offertur. Dispositione divina fiunt ista. Verisimile est autem, quod pax firma a Tartaro servabitur, postquam isti bellum inferentes profligati sunt. Opus tamen est bono ac provido consilio, ut amenitatem pacis comparemus et *amplectamur*. At unde illi imperatori pacta pecunia solvenda est, siquidem *t.* Stati. et *aliis* consiliariis solvenda *videbitur*, et quo- [illegible] obsidis nostrum *secretum* quodammodo primo motu distrahere videtur. Nihilominus tamen non est nobis ab isto ipso consilio avellendum. Proderit enim consultatio et preparatio hec, si non nunc tamen postea. Itaque tuam Stem. hortamur: prebeat nobis super his consilium, ne quid aut incaute agamus aut per negligentiam pretermittamus cum periculo et jactura Reipublice. Sed precipue unde pecunia sumenda est, que ex pacto imperatori mitti debet. Confidimus tuam Stem. mature hanc rem deliberaturam et nobis utile ac Reipublice salutiferum consilium prebituram.

Cracovie VIII Maji.

LXXII. Sigismundus, Rex, Jo. Laski, Archiepo. Gnesnensi.

Cod.G.Op. Revme. in Christo pater et dne., sincere nobis dilecte. Veniens ad nos mgcus. Nicolaus Firlej, pal. Lublinensis, exitum consiliorum conventus Colensis nobis declaravit et librum articulorum in eodem conventu confectorum nobis attulit. Ex quibus et ex ejus relatione, quantum intelligere possumus, arbitramur Ptem. vram. et alios consiliarios, quibus necessitas Reipublice cognita est, non parum difficultatis cum communitate nobilitatis habuisse, ut saltem hoc initio rebus melius in futurum disponendis commodior modus daretur. Quam ob rem Pti. vre., quam autorem boni non ignoramus, agimus gratias. Sed quoniam cum temporibus consilia quoque mutare necesse est, et semper ad meliorem finem dirigere, intentionem nostram vre. Pti. aperire decrevimus. Nam tam post legationem

vastantibus [illegible] nobis fortitudine vra. largitus est. Deo sit laus et gloria sempiterna. Vobis autem et omnibus, qui hoc sacre militie opus peregistis captivisque nostris liberationem attulitis, gratias immortales agimus virtutemque et fortitudinem vram. laudibus et premiis meritis extollere non pretermittemus. Nam generosa virtus et fortitudo Polona clare in vobis eminet, qui cum valido hoste congredi ausi fuistis; indicia argumentaque sunt initia ista fortitudinis vestre, quod prisca nationis nostre Polone gloria, Deo ac virtute vestra duce, comite fortuna, regno nostro restitui poterit. MDXII.

Ceterum prospiciatis, ne hostis ipse resumptis viribus auxiliisque comparatis aliquid rursus detrimenti istic inferat. In recuperata autem preda ab hoste et dominis suis restituenda justitia, quantum possibile est, servetur, ut victoria vra. non luctu sed consolatione celebretur. Omnibus autem bonis hominibus, qui operas suas ad comparandam victoriam navarunt, gratias nostro nomine agatis et gratiam illis nostram et premia polliceamini.

Dat. V Maji.

LXX. Sigismundus, Rex, Consiliariis terrarum Minoris Polonie.

Cod.G.Op.

Mgce. Ne tua Stas. ignoret quid actum tractatumve sit in conventu Colensi et quo exitu terminatus est, mittimus tue Sti. articulos in eodem conventu constitutos et confectos. Quibus perlectis et intellectis velit secum cogitare et consulere nobis quidnam agere debeamus. Nobis quidem videtur, quod domini consiliarii Majoris Polonie futurarum duntaxat rerum in eo conventu consi[illegible] [illegible] coviensi, qui post coronationem reginalis Mtis. actus est, contributio fertonis, Szoss et Czopowe juxta Piotrkoviensis conventus decretum confirmata extradi debet. Rogati fuimus ab omnibus, ut pecunia mutuo accepta stipendiarios susciperemus, qui presenti necessitati bene inservierunt. Et hoc modo, uti in articulis continetur, si fertones non extradentur, non habemus, unde pecuniam in mutuum nobis creditam solvamus. Preterea iidem dni. Majoris Polonie cupiunt, ut iste terre Cracovienses similiter a quolibet expeditionis, per quinque florenos contribuant. Quantum considerare possumus consultatio hec et ordinatio Colensis non facit ad eam conceptam necessitatem, de qua, ut tua Stas. non ignorat, agitur, utilitatem, presertim quod nec tempus hoc anno sufficiens est ad exequendum illud consilium, quod secreto Cracovie existentes concepimus et mutuo tractavimus. Nam a festo Sancti Joannis Baptiste non multum est temporis ad f. S. Michaelis et adhuc nulla auxilia parata habemus. Consideratis itaque circumstantiis omnibus possibilatibusque suggerat nobis consilium suum. Articulos autem istos Colenses sigillo suo obsignatos cubiculario huic nostro reddat, ut eos legendos etiam ad alios dominos perferat. Nam illud consilium mutuo habitum, necessitate jubente, secreto tenendum est, ne prolatum regno periculum afferat. Factura pro gratia nostra.

Dat. Cracovie VI Maji.

LXXI. Sigismundus,

nem defensionem institui potuerit, conventum denuo generalem similem conventibus generalibus Piotrkoviensibus in Colo pro dominica Misericordia post Conductum Pasche terris Majoris Polonie ediximus et instituimus. Id quod tue Scti. denunciamus. Quem particulares de more precedent, ut in eisdem nuncii ad Colensem generalem eligantnr ac mittantur cum plena instructione ac facultate. Terre igitur Posnaniensi, Calissiensi, Siradiensi in Siradz pro dominica Judica proxime ventura indicimus. Itaque hortamur tuam Stem., ut primum in Siradiensi compareat illicque una cum aliis dignitariis et nobilitate consulat super his, que per nuncium nostrum proponentur, deinde vero ad conventum Colensem pro dominica Misericordia celebrando sub penis in absentes a conventibus constitutis se una cum nunciis conferat et illic fidele consilium statui nostro et Reipublice utile prebeat. Quod illam pro debito suo facturam non dubitamus. MDXII.

Dat. Cracovie XXVIII Februarii.

Eodem exemplo ad consiliarios aliarum terrarum Majoris Polonie scriptum, quibus quidem terris dies conventiculorum certi designati fuerunt.

Similiter ad nobilitatem scriptum, ut conventiculis intersint et nuncios eligant.

Ad capitaneos etiam scriptum ut conventus proclamari faciant.

XXXII. Legatio a Sigismundo, Rege, ad Conventus terrarum Majoris Polonie.

Licet non dubitat s. Mtas. regia tenere vos recenti memoria ea que dicta et proposita vobis fuerunt nomine sue Mtis., ita necessitate exigente, in priori conventu particulari hic celebrato, tamen eadem repetere vobis iterum fecit, ut que sit ea necessitas non ignoretis. Cod.G.Op.

Intimaverat namque Mtas. regia vobis, quod timuerit timeatque, ne hac proxima estate regno magna pericula ab Infidelibus acciderent, cum Tartarus imperator Precopensis, nullo federe, uti sperabatur, cum sua Mte. facto, colligavit se alio federe affinitatis cum Selimbegko imperatoris Turcorum filio, ut dominia sue Mtis. conjunctis viribus et armis aggredi et vastare possent.

Intimaverat etiam regia Mtas., quod adversus instructam Tartari potentiam nequaquam sufficere posset iste modus defensionis, qui pro ista futura estate antea in conventu Piotrkoviensi institutus est. Quandoquidem Mtas. sua non parum ex pecunia sua, quam pro Glogovie ducatu vendito acceperat — licet contributio ex laneis XVII grossorum collata anno preterito esset — addere coacta est.

Intimaverat etiam sua Mtas., quod etiam si servari posset tantus numerus stipendiariorum, quantus anno preterito servatus est, nequaquam tamen posset tam instructi tam potentis hostis potentiam reprimere, si alia ratio domi ad necessitatem prohibendam non fieret et in ordinem non poneretur. —

Intimaverat etiam s. Mtas., quod hoc bellum esset assiduum et difficile et nobilitati non solum onerosum sed etiam periculosum et presertim quod iste hostis sine discrimine temporum semper est metuendus, quod semper est ad excursiones paratus et cum invadit nusquam commoratur aut respirat, sed ferro ac igne sevit, diripit, spoliat, predas hominum ac pecorum agit, et non expectans congregationes nostras in castra communes abit et iterum redit, spoliat, predatur et ea-

~~2102~~ – 2103, 2105
Administr. wojskowa
pobory i furaże
Abusa
1769 ~~1769~~

MDXII. dem celeritate rem suam agit. Voluit sua Mtas. in hoc conventu consiliariorum et omnium vestrum communicato consilio querere tales modos defensionis, quales ad istam necessitatem utiles essent atque accomodati quique nobilitatem non adeo gravarent, quandoquidem non ignorat sua Mtas., quanto sumptu quisque gravatur, cum generalis belli motio indicitur. Et idcirco sua Mtas. considerans assiduam necessitatem, quod alio modo non potest prohiberi nisi defensione communi, presertim quod nulla tam magna pecunia contribui potest, que ad propulsandos tam promptos tamque potentes hostes sufficeret, decreverat consulere cum dominis consiliariis de aliquo modo faciliori et minus sumptuoso, quo eidem hosti sine periculo nobilitatis occurri ac resisti possit.

Hec omnia premissa intimasse vobis se Mtas. sua meminit et ut cognosceretis, quanta gratia clementiaque vos omnes subditos suos prosequatur, quamque maxime cupiat, ut omnes regnante sua Mte. Dei munere feliciter securi in pace vivatis et ut tutioribus ac minoribus sumptibus, quantum fieri posset, defensionem debitam ac necessariam contra tam assiduos ac frequentes hostes faceretis habentes ante oculos vestros eam destructionem, que non modo in terris Podolie et Russie et Magnum ducatum Lithuanie cum omnium nostrorum commiseratione et dolore facta est, sed etiam que terras Cracovienses vobis propinquas attingit.

Tametsi sua sacra Mtas. suam hanc sollicitudinem comperit omnibus fore gratam et etiam a plerisque laudatam, tamen comperisse se etiam sua Mtas. apud quosdam ingratam profitetur et in malam partem interpretatam, tanquam sua Mtas. aliquo novo et non necessario jugo suos subditos onerare vellet, quod cum dolore et justa indignatione sua Mtas. tulit. — Credit tamen sua Mtas., quod si tales isti interpretes resiperent, comperient s. sacram Mtem. querere totius regni salutem querereque omnium suorum subditorum incrementa, querere denique modos, qui non tam gravi sumptu, quemadmodum fit, cum generalis expeditio indicitur, ad *necessariam defensionem*, sine qua fieri non potest, onerent utque nobilitas suas personas salvas conservet.

Ideo s. s. Mtas. ab ejusmodi interpretibus putat se immerito culpari, quandoquidem quidquid consulit agitque in Reipublice salutem agat et consulat, et Reipublice salutem providens et vigilanter tueri volens gloriam huic regno dudum non modo amissam sed etiam fere collapsam conatibus suis restituit et reparat.

Quia autem indies sue Mti. significatur significatumque est sepius, quum domini consiliarii nuper cum sua Mte. in Cracoviensi conventu fuissent, quod magne potentie Tartarorum in campis regno proprinquis nivium resolutionem expectantes jaceant, ut resolutione secuta in regnum excursionem facerent, putat s. s. Mtas. merito vigilandum, ne vel ad defensionem imparatos nos hostes comperiant et cum dolore ac turpitudine nostra regnum vastent ac destruant.

Regia autem Mtas. permota tam crebris nunciationibus et timens pericula regni hoste sic propinquo existente tam cum consiliariis quam etiam nunciis communitatum, qui in conventu Cracoviensi presentes erant, consultavit, quomodo providendum esset, ne tam subito hostes regnum invadant et vastent. Ad idque cum consiliariis regni conventum fuit, ut juxta preteriti conventus Piotrkoviensis constitutionem fertones et civiles Szossii et pecunia etiam pro faciendo supplemento in mutuum recipiatur, et quod tria milia delectorum stipendiariorum conscribantur et mittantur ad loca opportuna. Eisdem autem stipendiariis terre Cracovienses datis fertonibus et civilibus exactionibus submiserunt se mittere in subsidium pro Conductu Pasche proximo stipendii condicti majorem partem.

Et

nec ita facere conveniret. Sexto post die accersitus ad Majestatem regiam ex ore dni. Quinque ecclesiarum episcopi in conspectu regie Mtis. hoc responsum accepi. MDXI.

Inprimis autem capita legationis mee ordinatim recensuit. Posthac vero, quod ad pacem Turcicam attinet in hunc modum exortus est: quod Mtas. regia, intelligens non oportere nunc tanto sumptu oratorem ad Turcum mittere, voluit ut ipse orator fraterne Mtis. ab itinere desisteret et quod s. Mtas. nuncii sui opera id perficere voluit, ut Mtas. fraterna regnumque suum inducias cum Turco habeat prorogatas, quoad s. Majestatis regnique sui inducie durabunt, quarum in calce hujus schedule, qua immutate clausule literarum descripte sunt, continetur tenor. Cum autem expraverint iste ipse utriusque regni inducie quod tunc utraque Mtas. vel oratores una mittet ad pacem cum Turco faciendam, vel si secus videbitur, ad bellum inferendum, uti ex federe inter earum Mtes. regnaque suarum Mtatum. facto, facere par est. Certaque sit Mtas. regia, quod nullum bellum interim a Turco sue Mtis. regno inferetur.

Quod ad vojevodam Moldavie attinet, ita respondit Mtas. regia: non multo post discessum hinc oratoris Mtis. fraterne graves oratores ad ipsum vojevodam miserat, per quos ei denunciavit perpetuam pacem et societatem inter Majestates dominiorum regnaque item suarum Mtum. esse factam, mandavitque, minis etiam adjectis: ne quid contra regnum fraterne Mtis. per se vel per quemvis alium clam vel aperte moliri vel suggerere auderet, quoniam, si quid temere auderet, quod Mtas. regia in eum ita animadvertere vellet, ut post hac sciat *domini sui mandatis obtemperare*, ceterisque esset exemplo et documento itidem faciendi. Nec ullam dubitationem sua Mtas. *habet, quod satis* in hoc faciet sue Mtis. voluntati. Insuper tamen et nunc sua Mtas. alium oratorem mittere ad eum decrevit, qui quadraginta equitibus comitatus ibit. Per hunc etiam [illegible] *repetet, ne quid*, fraterna Mte. a regno absente, contra regnum moliatur, sed nec consilio nec auxilio aliquem contra Mtem. suam juvet; et omnino certa est sua Mtas. nihil horum transgredietur.

Posthac vero, cum essem apud dnum. Quinqueecclesiensem mihi narravit, nuncium ipsius vojevode Bude tunc fuisse, cum quo etiam hac de re egit; ille vero respondit dnum. suum nihil contra regnum Polonie esse moliturum, quodque rogavit, ut Mtas. dni. Hungarie regis itidem efficeret, ut a vicinis eorum, subditis Mtis. vestre, de Podolia similiter pacem haberet, et ne quas excursiones in terram ejus clam vel aperte facerent.

Quod ad commendationem regni attinet, respondit dominus Quinqueecclesiensis: nihil debere hac de re Mtem. vestram sollicitam esse, quod illa Mtas. pacem regni vestre Mtis. non minus quam suorum regnorum vult procurare et ejus curam habere nec defuturam precibus consiliariorum vre. Mtis. si quando aliquid rerum vestre ad suam Mtem. referrent.

Ultimo vero ad literas ita respondit: quod Mtas. regia jussit sibi legi istas literas in senatu et cum multa immutata esse cerneret, retulit rem ad nobilitatem, que nullo pacto voluit, in hoc cum senatu concordando, quod tales litere que a literis Mtis. dni. nostri in multis discordarent, susciperentur. Conversoque ad me sermone dixit: vos scitis talium literarum naturam, quales huc attulistis, quales eas esse oporteret, quod cum principalibus ita concordare debent, ut nihil inter eas discrepet, in his vero primum expuncta est copula et in primo articulo, postea multa sunt in ceteris articulis immutata, ut in multis non conveniant cum literis nostris. Opus est igitur, postquam alias magis cum nostris concordes non habetis, ut iterum novas afferatis, quia quamvis Mtas. regia,

MDXI. ut he suscepte essent, voluisset, nullo pacto tamen et domini consiliarii et nobilitas assentiri voluit, ut ita fiat.

Quod ad querelas Scepusienses attinet, respondit: Mtem. regiam esse contentam, ut conventus de more antiquo in finibus regnorum ad diem S. Martini indicatur, et cum erit tempus sua Mtas. literis suis hac de re Mtem. fraternam faciet certiorem, significabitque quales ad hunc ipsum conventum obeundum commissarios sit designatura, ut demum fraterna Mtas. pares conditione designet. Adjecitque dominus ipse Quinqueecclesiensis, quod Hungari non minus queruntur injuriis a tredecim civitatibus se affici. Posteaque schedula cum querelis hic inclusa ab eo missa est mihi.

Literas immunitatis tredecim civitatum, quas coram vestra Mte. exhibuerunt, Mtas. dni. Hungarie regis jussit renovari et confirmari, dnus. autem Quinqueeccles: daturum se annuit et posthac me discessum parantem in domo sua dixit: Mtem. regiam, ne id fiat inhibuisse, nam ipse solus episcopus vectigalia illa dicitur possidere, a quorum solutione tredecim civitates sive quedam earum sunt absolute. Itaque mandata duntaxat vetera renovavit, que credo nihil eis esse profutura.

Quod ad castrum novum, quod Mariass edificat, attinet, longa fuit inter nos in conspectu Mtis. regie altercatio; dnus. enim Quinqueecclesiensis est patronus ejus et tuetur id, dixitque ipsum non castrum edificare sed curiam, quia turres non edificaret, quodque ipsa curia nihil incommodi tredecim civitatibus sit allatura. Deinde Mtas. regia cepit ejus verba repetendo confirmare. Ego tandem post multa verba *ultro citroque* habita et post mentionem *superioris* anni hac in re promissorum, dixi ad Mtem. regiam: quod perinde ex ista curia Mariass latrocinari poterit atque ex altissimis turribus, postquam consurgent menia in altum et deinde fossa cingentur. Dixique sue Mtis. subditos, qui soli non audent tredecim civitatibus suggerere, ut querantur, *quia et illos premeret, cum non* habeat exiguorum bonorum possessor, unde tantam molem servare et alere possit, et subjeci versum Virgilianum:

Mantua vae misere nimium vicina Cremone!

Quo audito Mtas. regia valde ridere cepit et dixit, quod omnino istud ipsum castrum non debeat amplius edificare. Dnus. quoque Quinqueecclesiensis subsecutus est verba sue Mejestatis. Ego iterum ei dixi, uf caveret mihi, ne ista promissio talis foret, qualis anno superiori, et cavit coram reg. Mte.. Posthac dnus. Quinqueecclesiensis subridens dixit: restituatis nobis tredecim civitates. Ego respondi: fortasse hoc facile fieri posset, si ea fundamenta amicitie, que anno superiori jacta erant, radices altius agerent, quas nunc jam succidere paratis. Ille iterum dixit: Mtas. reg. et nos omnes volumus in omnibus stare conventis nec quidquam de hac ipsa amicitia nuper inita detrahere volumus. Sed quia ad multos ista res pertinet, difficile erat multis persuadere id, quod videbatur eis inutile futurum.

Post tot itaque verba cum dno. Quinqueecclesiensi facta ego his verbis infrascriptis ad Mtem. reg. multis audientibus usus sum, que quia triduo ante presciveram tale datum iri responsum mihi meditando concepi.

Sacra Majestas! Audivi multa, que censentur in his literis ab illa sententia, que anno superiori hic in conspectu Majestatis vre. definita erat, penitus esse aliena, ego vero, ut ingenue dicam, quod sentio, nullam diversitatem in his literis, quas attuli ab illis, quas anno superiori hinc asportavimus videre possum. Si fit propter unam copulam, que in his literis desiderari dicitur, ea profecto tanti esse non debeat, ut sit causa tam sancte societatis et amicitie dirimende. Fedus enim initum

sempiternum